Bundel - Commissie Ruimte 2022-2026 van 16 november 2023

Agenda bijlagen

Agenda_Commissie_Ruimte_16_november_2023

1 Opening en vaststellen agenda

2 Vaststellen besluitenlijsten vorige vergaderingen
De commissie wordt gevraagd de besluitenlijsten van de vergaderingen van 11 en 25 oktober jl. vast te stellen.

Concept-besluitenlijst_Commissie_Ruimte_11_oktober_2023

Concept-besluitenlijst_Commissie_Ruimte_25_oktober_2023

3 Vaststellen planningslijst en lijst toezeggingen en moties
De commissie wordt gevraagd de planningslijst en lijst toezeggingen en moties vast te stellen. De planningslijst is hierbij gevoegd. De moties en toezeggingen kunt u raadplegen in het RIS (Raadsinformatiesysteem) in iBabs.

231025 Planningslijst raad Zevenaar 2023 - oktober 2023

4 Z/22/429632 Vaststelling Hemelwaterverordening en Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023
De raad wordt voorgesteld:
1. de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen;
2. de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen.
Portefeuillehouder: Bart Kagei

1182714 Raadsvoorstel Vaststelling Hemelwater- en Aansluitverordening gemeente Zevenaar 2023 (aangepast)

1183862 Bijlage 1. Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023 (aangepaste versie)

23-50165-CM.MEM Bijlage 2 Wijzigingen hemelwaterverordening Omgevingswet Zevenaar incl. tabel was-wordt

1116602 Bijlage 3. Aansluitverordening gemeente Zevenaar 2023

RIB 2023-063 1180656-Nadere duiding van het begrip bouwwerk

23-884 231116 Beantwoording TV GL 231115 Hemelwaterverordening

5 Z/23/457393 Vaststellen Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023
De raad wordt voorgesteld de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur (AVOI) gemeente Zevenaar 2023 vast te stellen.
Portefeuillehouder: Toon Albers

1182641 Raadsvoorstel Vaststellen AVOI (Algemene verordening ondergrondse infrastructuren) gemeente Zevenaar 2023

1183758 Bijlage 1. Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023

1183761 Bijlage 2. Toelichting AVOI

6 Z/23/457717 Gewijzigde begroting Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) 2023
De raad wordt voorgesteld:
1. Kennis te nemen van de begrotingswijziging ODRA 2023 en de GR-bijdrage aan de gewijzigde begroting ODRA 2023 met € 22.000 te verhogen.
2. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2023 van de ODRA.
Portefeuillehouder: Bart Kagei

1182461 Raadsvoorstel en -besluit gewijzigde begroting 2023 ODRA

1182455 Bijlage 1. Gewijzigde begroting 2023 ODRA

1182480 Bijlage 2. Brief met reactie op gewijzigde begroting ODRA 2023

7 Z/23/448925 Commissievoorstel oordeelsvorming over onderwerpen uit de evaluatie parkeerbeleid gemeente Zevenaar 2023
De commissie wordt gevraagd om een oordeel te vormen over een viertal onderwerpen uit de parkeerbeleidsevaluatie, waarmee input geleverd wordt voor een besluitvormend document dat later dit jaar aan de raad gepresenteerd wordt. In de memo wordt per onderwerp een uiteenzetting gedaan van de stand van zaken met bijbehorende vragen. De onderwerpen waar een oordeel over wordt gevraagd betreffen:
- gebruiksgemak en parkeerduur;
- tarieven parkeervergunningen en digitalisering;
- het parkeerbeleid omtrent ruimtelijke ontwikkelingen
- en de beleidsdoelstellingen.
Belangrijk: de raad wordt gevraagd over bovenstaande onderwerpen een oordeel te vormen. De raad gaat hierover puntsgewijs met elkaar het gesprek aan. Het college heeft geen rol bij de bespreking van de gespreksnota. Er kunnen derhalve geen vragen aan het college worden gesteld. Technische vragen over de gespreknota kunt u vooraf stellen via de griffie.

INT/23/1182978 Commissievoorstel en Gespreksnota parkeerbeleid

Bijlage 1. 1162132 Bijlage 1 Parkeeronderzoek Zevenaar Centrum en schil

Bijlage 2. 1162135 Bijlage 2a Opiniepeiling P in Zevenaar

Bijlage 3. 1162145 Bijlage 2b Samenvatting opiniepeiling
Bijlage 4. 1162147 Bijlage 3 Agenderende memo De toekomst bereikbaar (parkeernormen)

8 Agenderingsverzoeken commissie
De leden van de commissie kunnen agendaverzoeken aan de commissie voorleggen.

9 Mededelingen portefeuillehouders
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.

10 Rondvraag
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.

11 Sluiting

Agenda Commissie Ruimte 16 november 2023

Tijd	19:30 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	G.A. Stokman

1	**Opening en vaststellen agenda**
2	**Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering** De commissie wordt gevraagd de besluitenlijsten van de vergaderingen van 11 en 25 oktober jl. vast te stellen.
3	**Vaststellen planningslijst en lijst toezeggingen en moties** De commissie wordt gevraagd de planningslijst en lijst toezeggingen en moties vast te stellen.
4	**Z/22/429632 Vaststelling Hemelwaterverordening en Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023** De raad wordt voorgesteld: 1. de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen; 2. de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen. Portefeuillehouder: Bart Kagei
5	**Z/23/457393 Vaststellen Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023** De raad wordt voorgesteld de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur (AVOI) gemeente Zevenaar 2023 vast te stellen. Portefeuillehouder: Toon Albers
6	**Z/23/457717 Gewijzigde begroting Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) 2023** De raad wordt voorgesteld: 1. Kennis te nemen van de begrotingswijziging ODRA 2023 en de GR-bijdrage aan de gewijzigde begroting ODRA 2023 met € 22.000 te verhogen.

	2. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2023 van de ODRA. Portefeuillehouder: Bart Kagei
7	**Z/23/448925 Commissievoorstel oordeelsvorming over onderwerpen uit de evaluatie parkeerbeleid gemeente Zevenaar 2023** De commissie wordt gevraagd om een oordeel te vormen over een viertal onderwerpen uit de parkeerbeleidsevaluatie, waarmee input geleverd wordt voor een besluitvormend document dat later dit jaar aan de raad gepresenteerd wordt. In de memo wordt per onderwerp een uiteenzetting gedaan van de stand van zaken met bijbehorende vragen. De onderwerpen waar een oordeel over wordt gevraagd betreffen: - gebruiksgemak en parkeerduur; - tarieven parkeervergunningen en digitalisering; - het parkeerbeleid omtrent ruimtelijke ontwikkelingen - en de beleidsdoelstellingen. Portefeuillehouder: Toon Albers
8	**Agenderingsverzoeken commissie** De leden van de commissie kunnen agendaverzoeken aan de commissie voorleggen.
9	**Mededelingen portefeuillehouders** Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
10	**Rondvraag** De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.
11	**Sluiting**

Zevenaar, 30 oktober 2023.
Namens de Agendacommissie,
Ellen Hondelink-Rinsma, commissiegriffier

Besluitenlijst Commissie Ruimte 11 oktober 2023

(de beraadslagingen zijn terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar op: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20231011_1)

Tijd	19:30 – 23:00 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	G.A. Stokman
Aanwezigen	GroenLinks: C.P.J.M. (Micha) van Aken; WijZZ: E.R. (Roy) van Essen en T.J.E.M. (Dorien) Riswick-Keultjes; CDA: F.B.M. (Frank) Evers en F.H.F. (Freek) Jansen; D66: J.F. (Jesse) Opdam en P.M.W. (Peter) Pollmann; Lokaal Belang: L.G.M. (Louis) Roelofsen; VVD: B.H.K. (Berno) Stokman; PvdA: G.A.J. (Geert) Wieggers; Lijst 11: J. (Jelle) Hugen en Sociaal Zevenaar: H.T.W. (Henk) Visser
Afwezig	H.N.G. (Niko) Wiendels (CDA), M. (Marga) Dunnink (SP), P.A. (Peter) Vos (VVD), N. (Nathani) Niebuur-Sluiter (PvdA) en M.H.A.G. (Martin) Witjes (Ons Zevenaar)
College	A.M. (Arthur) Boone, A.H. (Aad) van Orden, B.M. (Bart) Kagei en A.H.M. (Toon) Albers

1	**Opening inspraak** Het inspraakmoment wordt om 19.30 uur geopend. De aanwezige commissie-leden, de twee insprekers, het publiek op de tribune en de mensen thuis die via de website de inspraak en de vergadering volgen worden door de voorzitter welkom geheten.
2	**Inspraak** De volgende insprekers hebben zich gemeld: - de heer H. Rouwen komt inspreken over interview wethouder Van Orden in Gelderlander over bouwen en bouwplan Grietakkers/ Drostencamp - de heer C. Jansen komt inspreken over recente uitlatingen in de krant door wethouder Van Orden De inspraakteksten zijn te raadplegen op de website van de gemeente Zevenaar bij deze commissievergadering: *https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20231011_1*

	Inspraak de heer Rouwen: Na de inspraak gaan een aantal commissieleden in op de vragen die inspreker aan de commissieleden gesteld heeft en worden er door de commissieleden nog vragen gesteld over de wijze van inspreken, een eventueel contact hierover van inspreker met de wethouder zelf of de burgemeester en het door de raad zorgvuldig beoordelen van de aanvraag. Inspraak de heer Jansen: Na de inspraak worden er door de commissieleden nog vragen gesteld over het aantal soortgelijke publicaties in de krant, de genoemde WOZ-bezwaren, de wijze van participatie en wanneer deze volgens inspreker wel voldoende is.
3	**Opening en vaststellen agenda** Er wordt een opmerking gemaakt dat deze commissieagenda té groot (in totaal omvatten de stukken rond de 3000 pagina's) en té complex is en het voor commissieleden dan ook erg lastig is om zich goed op de vergadering voor te bereiden. Er wordt een beroep op de agendacommissie gedaan om eens goed te kijken naar de samenstelling van de agenda's. Ook wordt de vraag gesteld of het mogelijk is om echt omvangrijke stukken in het vervolg op papier te ontvangen. De voorzitter laat weten dat beide punten meegenomen zullen worden naar de agendacommissie. Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.
4	**Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering** De commissie wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de vergadering van 13 september 2023 vast te stellen. De besluitenlijst wordt akkoord bevonden.
5	**Vaststellen planningslijst en lijst toezeggingen en moties** De commissie gaat akkoord met de planningslijst en lijst toezeggingen en moties vast te stellen.
6	**Z/23/455414 2e Voortgangsrapportage 2023** De raad wordt voorgesteld: 1. De 2e voortgangsrapportage 2023 vast te stellen; 2. In te stemmen met de rubrieken "voorstel raad" zoals bij de resultaten met een oranje status zijn aangegeven; 3. Het nadelige saldo van deze rapportage (€ 7.000) ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023.

	De Voortgangsrapportage wordt in alle commissies besproken. De onderdelen die in de commissie ruimte worden besproken zijn: • 0. Bestuur en ondersteuning 0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen • 1. Veiligheid Ontwikkeling: Opvang zwerfdieren • 2. Verkeer, vervoer en waterstaat 2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilige infrastructuur 2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid van de kernen via openbaar vervoer 2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen • 5. Sport, cultuur en recreatie 5.5 Verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente, in stad, dorp, wijk of straat (verduurzaming dorpshuizen) 5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte • 7. Volksgezondheid en duurzaamheid 7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie 7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050 7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050 > 7.4.1 (Fairtrade gemeente) + 7.4.3 (afvalbeleid) 7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming 7.6 Verbeteren luchtkwaliteit • 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen 8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten • Paragrafen: Grondbeleid <u>Beraadslagingen</u> De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de verbetering van de luchtkwaliteit in relatie tot de motie Schone Lucht Akkoord die vooruit geschoven is, de opvang van zwerfdieren, het verkeers- en mobiliteitsbeleid (o.a. waarom geen tussentijdse ijkpunten, het feit dat onderwijs hier ook in zit en het spoedig werven van een verkeerskundige) en verkeersveiligheid/het inventariseren van verkeersonveilige situaties (waar is

	de Babberichseweg en fiets eens langs de knelpunten) en waarom deze nog niet gestart zijn en wanneer dan wel, het rekening houden met de infrastructuur, de mobiliteit en de toename van verkeer bij toekomstige bouwplannen en de Wvg, de actualisatie van het parkeerbeleid, de verduurzaming dorpshuizen en de consequenties hiervan ten aanzien van de subsidies dorpshuizen en hoe het dan zit met de kosten voor verduurzaming van gebouwen die in eigendom zijn van de verenigingen zelf, het stagneren van de prestatieafspraken, het groenonderhoud in relatie tot de biodiversiteit en het bestrijden van schadelijke planten, de stand van zaken en financiën betreffende warmtevisie/warmtenet en aardgasvrij Zevenaar, het planten van bomen, de planning betreffende het afvoeren van hemelwater op eigen grond, het tijdpad ten aanzien van het inzichtelijk maken van de woningbehoefte, het al dan niet op schema zijn van de doelstellingen uit het coalitieakkoord en het collegeprogramma, de kosten van samenwerking met het sportbedrijf Ataro, de zorgen over het Klimaatakkoord, de betrokkenheid van inwoners en het verbeteren van inspraak en participatie (hierin ligt ook een rol voor projectontwikkelaars en initiatiefnemers), het werven van een programmamanager participatie, het betrekken van de samenleving bij de inrichting van de openbare ruimte, de ambitie ten aanzien van de verduurzaming van de eigen organisatie en het verwarmen van het gemeentehuis, de doorstroommakelaar in relatie tot de woonvisie (voor wie, hoe en wat gaan we bouwen?), de klachten over de laadpalen, circulaire economie en het inzamelen van incontinentiemateriaal (uitstellen motie), het uitstellen van de realisatie van flexwoningen, de zorgen over de totale financiële situatie en de situatie A12/A15 en het wachten op de uitspraak Raad van State. Veel belangrijk thema's staan op "nog niet gestart". Het college wordt opgeroepen tot meer actie en meer creatieve oplossingen. College Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. Toezeggingen: 1. Het plan van aanpak mobiliteitsplan zal dit jaar nog aan de raad voorgelegd worden (Toon Albers) 2. Het plan van aanpak bestrijding invasieve exoten wordt aan de raad verstrekt (Toon Albers) 3. 0.2.1. pagina 15/16 Stand van zaken participatie: college zal ervoor zorgen dat het oranje bolletje voor de invulling vacature tijdelijke programmamanager bij de 1e Voortgangsrapportage 2024 op groen staat (Aad van Orden) 4. Verwarming gemeentehuis: de portefeuillehouder zal de beheerder aanspreken op de manier waarop het gemeentehuis verwarmd wordt, met name voor wat betreft de temperatuur die gehanteerd wordt

	(advies Rijksoverheid was 19 graden) en het verwarmen van ruimtes die niet gebruikt worden (bv. in coronaperiode) (Bart Kagei) Conclusie De commissie besluit het onderwerp als BESPREEKSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering. De commissie Samenleving heeft reeds besloten in de vergadering van 10 oktober jl. om het onderwerp als bespreekstuk te agenderen voor de raadsvergadering.
7	**Z/23/453937 Vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen (4 voorstellen)** Het gaat hier om 4 voorstellen betreffende het vestigen van een voorkeursrecht op diverse percelen. Het gaat om de percelen locaties Holthuizen velden A en B, Reisenakker en Witte Kruis Babberich (agendapunten 7a t/m 7d). De voorstellen worden gevoeglijk behandeld. De raad wordt voorgesteld om: 1. Op basis van artikel 2 en 4 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten de percelen aangegeven op de aan deze besluiten gehechte lijsten en tekeningen aan te wijzen als grond waarop de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing is; 2. De uitvoering van deze besluiten (waaronder het informeren van rechthebbenden) op te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, met inachtneming van de voorschriften van de Wet voorkeursrecht gemeenten. Voorafgaande aan de beraadslagingen wordt er door wethouder Van Orden een mededeling gedaan ten aanzien van de deze week nog ontvangen zienswijzen. Met deze zienswijzen zal het raadsvoorstel en de zienswijzennota nog vóór de raadsvergadering aangepast moeten worden. Beraadslagingen De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de ingediende zienswijzen en de constatering in de zienswijzen dat de stukken niet zouden kloppen, de vermelde namen in de percelenlijst, het al dan niet voeren van een actief grondbeleid door de gemeente en de risico's en het fijnstof vanaf de A12 in relatie tot perceel Reisenakker. College Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de

	gemaakte opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering. Wel wordt er een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de te wijzigen stukken naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Eventueel kan dit onderwerp dan alsnog via een ordevoorstel aan het begin van de raadsvergadering een bespreekstuk worden.
8	**Z/23/451092 Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024** De raad wordt voorgesteld: 1. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen; 2. de Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Zevenaar 2024 bekend te maken en in werking te laten treden tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met uitzondering van artikel 8.11.1 'Vangnet Archeologie', die treedt in werking op 31 december 2023. <u>Beraadslagingen</u> De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de mogelijkheid dat de Omgevingswet alsnog niet doorgaat in 2024 omdat er een nieuw kabinet komt, de bundeling van de diverse verordeningen en de handhaving. <u>College</u> Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
9	**Z/22/414165 Regioarrangement Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen** De raad wordt voorgesteld: 1. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen; 2. Het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te gebruiken als leidraad voor gesprekken met andere overheden (Rijk, regio, provincie en waterschappen) over de grote ruimtelijke opgaven zoals wonen, bereikbaarheid, energie, (circulaire) economie, landbouw en natuur en als inbreng voor het NOVEX ontwikkelperspectief;

	3. De uitgangspunten van het regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen door te vertalen naar de gebiedsprogramma's waar de gemeenten in de Groene Metropoolregio samen met provincie, waterschappen en andere betrokkenen in deelgebieden aan werken; 4. Een zienswijze in te dienen ten aanzien van afbeelding "Agenda uit te werken gebieden" (op pagina 8 en 49). Dit met als doel om gebiedsproces 5 in omvang op de afbeelding aan te laten passen. <u>Beraadslagingen</u> De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over het feit dat de bijeenkomsten van de Groene Metropoolregio (GMR) altijd overdag zijn en dat raadsleden hiervoor dus vrij moeten nemen en het verkrijgen van financiële middelen voor mobiliteit voor de Liemers (net zoals Arnhem en Nijmegen die krijgen). <u>College</u> Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
10	**Z/23/449696 Vaststelling bestemmingsplan Sleeg 23** De raad wordt voorgesteld: 1. het bestemmingsplan "Sleeg 23, Babberich" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken; 2. aan te geven dat in de bestemmingsplannen gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. <u>Beraadslagingen</u> De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de procedure die nog loopt en of er nu 2 verschillende opties zijn voor de locatie, eventuele risico's, de afwegingen betreffende de participatie en regelgeving en een mogelijk precedent voor toekomstige plannen die met lintbebouwing te maken hebben.

	College Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. Conclusie De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
11	**Z/22/437578 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nieuwe Steeg 9 te Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: 1. het bestemmingsplan "Nieuwe Steeg 9 Zevenaar" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal overeenkomstig de bijgevoegde stukken; 2. aan te geven dat in het bestemmingsplan gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT-kaart, aangevuld met kadastrale grenzen en kadastrale bebouwing; 3. in afwijking van artikel 3.8 lid 4 van de Wet ruimtelijke ordening het besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan binnen twee weken na vaststelling bekend te maken; 4. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. Beraadslagingen Er worden nog vragen gesteld over het inlichten van de omwonenden (griffie gaat dit na) en de eventuele toename van verkeersbewegingen (deze vraag technisch indienen). Conclusie De commissie besluit het onderwerp als HAMERSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering.
12	**Z/23/456007 Conceptversie Omgevingvisie 2040** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met de inhoud van de conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar, waarin onder meer het volgende is beschreven: - de kernkwaliteiten van Zevenaar - de opgaven en ontwikkelingsrichtingen - beschrijving van de vier bouwstenen 'wonen, economie, mobiliteit en leefomgeving' algemeen - beschrijving van de acht deelgebieden met de bouwstenen voor dat gebied

	2. De conceptversie Omgevingsvisie 2040 Zevenaar voor participatie vrij te geven. <u>Beraadslagingen</u> De commissieleden maken complimenten over het voorliggende stuk en stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over sociale cohesie in de wijk, financiële ondersteuning vanuit de GMR, de energietransitie en het opnemen van 8 locaties voor windmolens en of deze locaties wel geschikt zijn, het kleine aantal plannen ten aanzien van de dorpen Lobith, Tolkamer en daar omheen, het feit dat dit een groeidocument is en de vraag daarbij hoe gedetailleerd de raad de Omgevingsvisie wil hebben (wat loslaten?), de Omgevingswet en of deze er in 2024 wel komt, de HUB/het vrachtwagen-parkeren, de visie ten aanzien van landbouw, de groeiende industrie/logistiek afgezet tegen het tekort aan MBO-personeel, het verdwijnen van basisvoorzieningen in dorpen en dorpskernen, de definitie van fietsbereik-baarheid en de gehouden werksessie over de omgevingsvisie met de raad. <u>College</u> Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. <u>Conclusie</u> De commissie besluit het onderwerp als BESPREEKSTUK door te geleiden naar de raadsvergadering. De fracties D66 en WijZZ willen het voorstel nog bespreken in hun fractievergadering.
13	**Agenderingsvoorstellen commissie** De leden van de commissie kunnen agenderingsvoorstellen aan de commissie voorleggen. Er zijn van tevoren geen agenderingsvoorstellen aangedragen.
14	**Mededelingen portefeuillehouders** Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen. Wethouder Albers doet een mededeling over de stand van zaken van de Buurtbus Rijnwaarden (deze gaat Buurtbus Zevenaar heten). Er is een goed gesprek geweest en gelden voor nieuwe kleding voor vrijwilligers is toegekend vanuit het budget Sterk Bestuur. Ook ontvangt de Buurtbus weer een vergoeding vanuit de Provincie en 3x per jaar is er overleg met de gemeente, waarbij belangrijke informatie teruggekoppeld wordt naar de raad.

15	**Rondvraag** De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders. Er zijn bij de rondvraag geen vragen gesteld.
16	**Sluiting** De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 23:00 uur.

Besluitenlijst Commissie Ruimte 25 oktober 2023 (concept)

(Meerjarenbegroting 2024-2027)

(de beraadslagingen zijn terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar op: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20231025_1)

Tijd	19:30 – 22.10 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	G.A. Stokman
Aanwezigen	GroenLinks: C.P.J.M. (Micha) van Aken; WijZZ: E.R. (Roy) van Essen en T.J.E.M. (Dorien) Riswick-Keultjes; CDA: F.H.F. (Freek) Jansen; D66: J.F. (Jesse) Opdam en P.M.W. (Peter) Pollmann; Lokaal Belang: L.G.M. (Louis) Roelofsen en B.L.Y. (Britte) van Die; VVD: B.H.K. (Berno) Stokman; PvdA: G.A.J. (Geert) Wieggers; Lijst 11: J. (Jelle) Hugen; Sociaal Zevenaar: H.T.W. (Henk) Visser; Ons Zevenaar: M.H.A.G. (Martin) Witjes
Afwezig	M. (Marga) Dunnink (SP), F.B.M. (Frank) Evers (CDA) en N. (Nathani) Niebuur-Sluiter (PvdA)
College	A.M. (Arthur) Boone, A.H. (Aad) van Orden, B.M. (Bart) Kagei en A.H.M. (Toon) Albers

1	**Opening en vaststellen agenda** De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering en de agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2	**Z/23/452533 Meerjarenbegroting 2024-2027** De raad wordt voorgesteld om: 1. de meerjarenbegroting 2024 – 2027 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp; 2. in te stemmen met de vorming van bestemmingsreserves afschrijvingslasten van in totaal € 2.085.090 voor de volgende investeringen: a. IHP 2007 Lindenhage/Tamboerijn: € 275.000; b. Aanpassing tijdelijke huisvesting Platanenlaan: € 175.500; c. Rioolcombi (kolkenzuiger): € 400.000; d. Vervangen werkplekken hardware (2022-2025): € 1.189.790; e. Vervanging software centrumafsluiting parkeerbeheer: € 44.800.

	Behandelschema: De Meerjarenbegroting wordt in alle commissies besproken. De onderdelen die in de commissie ruimte worden besproken zijn: • 0. Bestuur en ondersteuning 0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen • 1. Veiligheid Ontwikkeling: Opvang zwerfdieren • 2. Verkeer, vervoer en waterstaat 2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilige infrastructuur 2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid van de kernen via openbaar vervoer 2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen • 5. Sport, cultuur en recreatie 5.5 Verbeteren van de leefbaarheid van de gemeente, in stad, dorp, wijk of straat (verduurzaming dorpshuizen) 5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte • 7. Volksgezondheid en duurzaamheid 7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie 7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050 7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050 > 7.4.1 (Fairtrade gemeente) + 7.4.3 (afvalbeleid) 7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming 7.6 Verbeteren luchtkwaliteit • 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen 8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten • Paragrafen: Grondbeleid **Beraadslagingen** De commissieleden stellen vragen en maken opmerkingen in het debat over de vastgestelde termijn voor het indienen van technische vragen, de verkeerde jaartallen in de begroting, participatie (de slecht bezochte bijeenkomst G1000), verkeersonveilige situaties ("laaghangend fruit" direct aanpakken) en het wegennet rondom Babberich inclusief de Babberichseweg, verkeersmobiliteit, de HUB Zevenaar-Oost, de onzekerheid rijkswegen

	A12/A15, de spoorveiligheid, de regie van Zevenaar op het Regioarrangement Groene Metropoolregio, de verduurzaming van de dorpshuizen in relatie tot het bevorderen van sociale cohesie en leefbaarheid (ouderwetse armaturen/lantaarnpalen handhaven), de verduurzaming van de eigen organisatie inclusief wagenpark, het behalen van de CO_2 doelstelling door huiseigenaren (managementplan, SPUK-subsidie en diervriendelijk isoleren), de netwerkcapaciteit/ netcongestie, het grondbeleid van de gemeente en het toepassen van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Omgevingswet en de Omgevingsvisie, de afsluiting parkeerbeheer, de afname van het Weerstandsvermogen (risico), het beheer en onderhoud van de openbare ruimte/de groenvoorziening (invasieve exoten, de Bem), het verbeteren van speel- en ontmoetingsplekken ook voor ouderen, de maatschappelijke discussie en voorlichting over de energietransitie, de vernieuwing van het afvalbeleid, de afvalinzameling en de aandacht hierbij voor de inzameling van incontinentiemateriaal, de opvang van zwerfdieren, woningbouw, de Buurtbus, de ledverlichting bij sport-verenigingen, aandacht voor geluid bij warmtetransitie (warmtepompen), Fairtrade en het verbeteren van de luchtkwaliteit (Schone Lucht Akkoord). College Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen en gaat in op de gemaakte opmerkingen. Toezeggingen: - Dictum van het raadsvoorstel punt 2e: vervanging software centrum-afsluiting parkeerbeheer: € 44.800. Er komt nog een antwoord op de vraag of dit een investering/uitbreiding is of dat dit te maken heeft met de afschrijving van de software. - Storingen laadpalen: er zal gekeken worden naar de registratie van de klachten en afhankelijk van het aantal klachten zal de portefeuillehouder een brief sturen naar Vattenfall - Fairtrade gemeente: er zullen Fairtradebordjes geplaatst worden onder de plaatsnaamborden (bij binnenkomst van de gemeente), zodat bezoekers kunnen zien dat Zevenaar een Fairtrade gemeente is. Conclusie Het onderwerp wordt als BESPREEKSTUK doorgeleid naar de raadsvergadering.
3	**Rondvraag** De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders

	De commissieleden stellen nog enkele vragen over de ingetekende windmolens in de concept-omgevingsvisie en het artikel in de krant over flexwoningen in Duiven en Westervoort. Het college beantwoordt ter vergadering de gestelde vragen. De fractie van Lokaal Belang kondigt aan samen met de fractie van D66 een motie in te dienen over speeltoestellen voor ouderen.
4	**Sluiting** De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 22.10 uur.

Planning RAAD 2023	Onderwerp	Commissie	Type stuk	Portefeuille-houder	Status / intern	Afdeling
Raad	**8 november 2023 (Meerjarenbegroting)**					
8 november 2022	Meerjarenbegroting 2024-2027	alle commissies	Rv	Boone		FIN
Raad	**29 november 2023**					
29-nov-2023	Beschikbaarstellen verwervingskrediet percelen grond 7Poort II	Middelen en Ruimte	Rv	Boone	In afwachting van besluitvorming in het college van Gedeputeerde Staten.	RO
29-nov-2023	Aanpassen Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur	Ruimte	Rv	Albers		BOR
29-nov-2023	Evaluatie parkeerbeleid (raadsagenda)	Ruimte	Gespreksnota	Albers	Deze gespreksnota is onderdeel van het proces omtrent de onderwerpen die zijn opgenomen op de raadsagenda.	RO
29-nov-2023	MGR-SDCG: Toestemming raad tot wijziging Gemeenschappelijke Regeling	Middelen	Rv	Bijl	Naast zienswijze dient de raad tevens toestemming te verlenen aan de gewijzigde regeling MGR-SDCG	MO
29-nov-2023	Gewijzigde begroting 2023 ODRA	Ruimte	Rv	Kagei	Moet in de raad van november in verband met besluitvorming van deelnemende gemeenten.	VTH
29-nov-2023	Vaststellen Aansluitverordening riolering 2023 en Hemelwaterverordening	Ruimte	Rv	Kagei		BOR
Raad	**20 december 2023**					
20 december 2023	Huisvestingsverordening	Ruimte	Rv	van Orden	De huisvestingsverordening verloopt op 31-12-2023 vandaar een vernieuwde verordening.	RO
20 december 2023	Gespreksnota Integraal HuisvestingsPlan 2024-2044	Samenleving	Gespreksnota	Kagei	Actualisatie huidige IHP 2020-2036 / wetswijziging. Startnotitie in commissie Samenleving, definitieve vaststelling van het IHP rond de zomer van 2024.	MO
20 december 2023	Aanpassen parkeerverordening 2017 en parkeerbelastingverordening 2023	Ruimte	Rv	Albers/Boone	Er moet nog een visie komen op het parkeerbeleid (zie hiervoor het collegeprogramma).	BOR/IB
20 december 2023	Aanvullend krediet programma onderwijshuisvesting 2023	Samenleving	Rv	Kagei	Beschikbaar gestelde krediet voor 2023 blijkt niet toereikend	MO
20 december 2023	Bestuurlijke opdracht RSD 2024 - 2026	Samenleving	Rv	Bijl	Bestaande opdracht loopt eind dit jaar af; er wordt een nieuwe opdracht voor de RSD aan de raad voorgelegd.	
20 december 2023	Herinrichting Sportpark Hengelder	Samenleving	Rv	Boone		MO
20 december 2023	Voordracht benoeming leden Commissie Ruimtelijke Kwaliteit	Ruimte	Rv	Van Orden	Moet voor 1 januari zijn vastgesteld in verband met de Omgevingswet	VTH
20 december 2023	GRHVOL (aanpassing van de regeling)	Samenleving	Rv	Kagei	Per 1 juli 2022 is er een nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De regeling GRHVOL moet binnen 2 jaar aangepast zijn.	MO
20 december 2023	Belastingverordeningen 2024	Middelen	Rv	Boone		IB
Raad	**31 januari 2024**					
31 januari 2024	Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Groessenseweg 15, Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Aanvullende onderzoeken vinden nu plaats. Het is wachten op de resultaten.	RO
Raad	**28 februari 2024**					
28 februari 2024	Vaststellen bestemmingsplan Markt 8 te Lobith	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp ligt vanaf medio oktober ter inzage.	RO
28 februari 2024	Vaststellen bestemmingsplan Nieuwe Komstraat 19 te Lobith	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp ligt vanaf medio oktober ter inzage.	RO
Raad	**27 maart 2024**					
27 maart 2024	Wijziging verordening leerlingenvervoer	Samenleving	Rv	Bijl		MO
27 maart 2024	Vaststellen bestemmingsplan Steenhuizen 6 te Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp ligt vanaf medio november ter inzage.	RO
27 maart 2024	Vaststellen bestemmingsplan Da Costastraat 2 te Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp ligt vanaf medio november ter inzage.	RO
27 maart 2024	Vaststellen bestemmingsplan Grietakkers 7 te Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp ligt vanaf medio november ter inzage.	RO
Raad	**24 april 2024**					
24 april 2024						
Raad	**29 mei 2024 (1e VGR + jaarstukken verbonden partijen)**					
29 mei 2024	Jaarstukken SALD	Middelen	Rv	Boone		IB
29 mei 2024	Verordening Jeugdhulp	Samenleving	Rv	Bijl		MO
29 mei 2024	Actualiseren verordening WMO 2022	Samenleving	Rv	Bijl	De verordening Wmo wordt jaarlijks geactualiseerd indien daar aanleiding toe is.	MO
Raad	**26 juni 2024 (Jaarrekening)**					
26 juni 2024						
Raad	**3 juli 2024 (alleen kadernota)**					
3 juli 2024	Kadernota 2025-2028	Alle commissies	Rv	Boone		FIN
Raad	**25 september 2024**					
25 september 2024						
Raad	**30 oktober 2024**					
30 oktober 2024						
Raad	**6 november 2024 (alleen begroting)**					
6 november 2024	Meerjarenbegroting 2025-2028	Alle commissies	Rv	Boone		FIN
Raad	**27 november 2024**					
Raad	**18 december 2024**					
Raad	**29 januari 2025**					
	Onderstaande onderwerpen zijn nog niet bij een bepaalde maand gezet					
Q3 2023	Vaststellen verordening Uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Zevenaar 2023	Ruimte	Rv	Van Orden/Van Riswijk	Op moment in werking treden Omgevingswet (1 januari 2024) vervangt deze verordening de huidige Verordening Kwaliteit VTH.	VTH
Q4 2023	Vaststellen bestemmingsplan Groenestraat 62 te Pannerden	Ruimte	Rv	Van Orden	Dit wordt Q4 2023, definitief ontwerp is nog niet aangeleverd door initiatiefnemer	RO
Q4 2023	Aansluiten schone lucht akkoord	Ruimte	Rv	Kagei	Rapport wordt aangepast en wordt daarna aan de Raad aangeboden.	RO
Q1 2024	Notitie uitgangspunten huurprijsbeleid	Middelen	Rv	Van Orden	Nog steeds is niet duidelijk of er een raadsvoorstel vereist is. De afstemming met de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling gezien de relatie met het subsidiebeleid is nog niet afgerond. Hier gaat meer tijd in zitten dan was voorzien.	BOR
Q1 2024	Vaststelling bestemmingsplan Oude Steeg 3, Zevenaar	Ruimte	Rv	Van Orden	Wacht nog op stukken van de initiatiefnemer.	RO
Q1 2024	Beschikbaarstellen krediet voor planvorming en verbouwing Raadhuisplein 1	Middelen	Rv	Boone	Betreft gehuurd gedeelte voormalig gemeentehuis. Het college wil het oorspronkelijke plan (dus meet openbare stalling voor fietsen) verder uitgewerkt zien. Uitgangspunt is om aanpassingen te realiseren binnen het beschikbare budget. Of er een raadsvoorstel moet komen is dus onzeker. Engeneeringsonderzoek wordt gestart om te kijken hoeveel budget er nodig is.	BOR
Q1 2024	Ontwikkeling Dorpsstraat 46 in Babberich	Ruimte	Rv	Boone	Er lopen gesprekken met de woningcorporatie en mogelijkheden voor verwerving grond naastgelegen pand worden onderzocht. Gesprekken met de eigenaar lopen nog. Gezien de samenhang tussen deze ontwikkeling en ontwikkeling Dorpsstraat 46 verschuift de planvorming en is een raadsvoorstel voorlopig niet aan de orde.	BOR/RO
Q1 2024	Vaststelling bestemmingsplan Eltenseweg 3 te Lobith	Ruimte	Rv	Van Orden	Ontwerp bestemmingsplan moet nog ter inzage worden gelegd (najaar 2023)	RO
Q1 2024	Visie en integrale beleidsnota Sociaal Domein	Samenleving	Rv	Bijl	Is opgestart, gepland maart 2024 naar de raad voor besluitvorming.	MO
Q1 2024	Aanvraag Vangnetuitkering 2023	Samenleving	Rv	Bijl	Procedure aanvraag Vangnetuitkering wordt opgestart	MO
Q1 2024	Re-integratieverordening Participatiewet	Samenleving	Rv	Bijl	Ivm de Wet Uitvoeren Breed offensief dient de Re-integratieverordening te worden aangepast.	MO
Q1 2024	Gespreksnota subsidiebeleid	Samenleving	Gespreksnota	Boone	Naar aanleiding van informatiebijeenkomst volgt bespreekstuk in raadscommissie	MO
Q1 2024	Vaststellen van de Kruimellijst op te nemen in het "tijdelijk' Omgevingsplan	Ruimte	Rv	Van Orden	Pas mogelijk na inwerkingtreding Omgevingswet	RO
Q1 2024	Krediet ontwikkeling Vestersbos of alternatief (afhankelijk van besluit 1 november 2023)	Samenleving	Rv	Kagei		MO
Q4 2024	Vaststellen IHP 2024-2044	Samenleving	Rv	Kagei	Vaststelling van het IHP 2024-2044 na bespreking van de startnotitie	MO
Q4 2024	Beschikbaar stellen kredieten onderwijshuisvesting 2025	Samenleving	Rv	Kagei		
Q1 2024	Keuzes maken in de Bruidsschat in het kader van de Omgevingswet	Ruimte	Rv	Van Orden	Pas mogelijk na inwerkingtreding Omgevingswet	RO
Q2 2024	Vaststellen IHP 2024-2044	Samenleving	Rv	Kagei	Vaststelling van het IHP 2024-2044 na bespreking van de startnotitie	MO
Q2 2024	Vaststellen bestemmingsplan Gelders Eiland	Ruimte	Rv	Van Orden	Er zijn veel zienswijzen ontvangen en er wordt nog gewacht op de reactie van de commissie MER.	RO
Q2 2024	Vaststellen bestemmingsplan en grondexploitatie Businesspark 7Poort II	Ruimte	Rv	Van Orden		RO
Q2 2024	Woonzorgvisie	Ruimte	Rv	Van Orden/Bijl	Wettelijke verplichting om voor 1-1-2024 een woonzorgvisie te hebben, is in termijn doorgeschoven. Traject wordt dit jaar wel opgepakt, maar de besluitvorming wordt doorgeschoven.	MO/RO
Q3/Q4 2024	Legesverordening specifiek voor onderdelen Ow	Middelen	Rv	Van Orden/Boone	De gemeente heeft haar legesmodel, de mandaatregelingen en de procedureverordening planschade aangepast op de situatie per 1-1-23. Afhankelijk van de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet wordt de nieuwe tarieventabel leges in de raad aangeboden.	RO/IB

Z07C5383563

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststelling Hemelwater- en Aansluitverordening gemeente Zevenaar 2023
zaaknummer	Z/22/429632
documentnummer	INT/23/1182714
portefeuillehouder	Bart Kagei
portefeuille	Milieu
behandelend ambtenaar/afdeling	B. Subroto
telefoon	0316-595111
email	b.subroto@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Voorliggend zijn twee verordeningen inzake omgang met water en riolering. In de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' worden aanvullende regels gesteld aan het lozen van afvloeiend hemelwater en grondwater. De hemelwaterverordening biedt de mogelijkheid tot het verstandig omgaan met schone waterstromen door het afkoppelen bij bestaande bouw en een verplichte waterberging bij nieuwbouw. Hemelwater is momenteel een hot topic, door lage waterstanden en verdroging enerzijds en steeds hevigere buien anderzijds. Door slim om te gaan met de schone waterstromen hemelwater en grondwater kunnen schadelijke gevolgen voor mens en natuurlijk zoveel mogelijk tegengegaan worden. Hemelwater en grondwater zoveel mogelijk houden waar het van nature valt draagt namelijk bij aan het tegengaan van verdroging, verspilling en onnodig zuiveren van schoon water.
In de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' worden aanvullende regels gesteld boven op de bestaande wet- en regelgeving voor het aansluiten van percelen op het openbaar riool.

In de raadsvergadering van 31 mei 2023 heeft u het onderwerp van dit voorstel wederom van de raadsagenda gehaald. De reden hiervoor was tweeledig, namelijk een discussie omtrent de definitie van het begrip bouwwerk en onduidelijkheid over de mate waarin met een gebiedsaanwijzingsbesluit verplichtingen in bestaande situaties kunnen worden opgelegd.

Met dit aangepaste raadsvoorstel trachten wij meer duidelijkheid te geven en in te spelen op de bij u levende bedenkingen. Gezien uw vragen over het begrip bouwwerk hebben wij u op 26 september 2023 via RIB nr. 2023-063 een nadere duiding gegeven van het begrip bouwwerk. Wij gaan ervan uit dat hiermee dit punt niet meer ter discussie staat.

Verder hebben wij naar aanleiding van de discussie met uw raad in de voorliggende verordening aanpassingen doorgevoerd die tegemoet komen aan uw bedenkingen omtrent bestaande bouw. In de voorliggende verordening beperken wij het lozingsverbod tot de mechanische riolering (druk-, pers-, en vacuümriolering). Dit lichten wij in dit raadsvoorstel verder toe, met als bedoeling tot een passend voorstel te komen.

Naar aanleiding van het advies van 25 oktober jl. vanuit de VNG is de hemelwaterverordening, inclusief toelichting, aangepast. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 wordt de

hemelwaterverordening onderdeel van het omgevingsplan. Om de hemelwaterverordening op te nemen bleken enkele tekstuele aanpassingen nodig. Deze zijn doorgevoerd in de tekst. De strekking en het doel van de hemelwaterverordening zijn ongewijzigd gebleven.

2. Raadsvoorstel
Wij stellen uw raad voor om:
1. de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen;
2. de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen.

3. Waarom naar de raad
Op grond van artikel 149 van de Gemeentewet worden verordeningen vastgesteld door de gemeenteraad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat
In het Watertakenplan gemeente Zevenaar ligt de basis voor de twee voorliggende verordeningen.

Hemelwaterverordening
Met de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke watertaken en de doelstellingen uit het Watertakenplan. Door klimaatverandering neemt de kans op onder andere wateroverlast, maar ook verdroging toe. Dat vraagt om maatregelen, die samen met bewoners, vastgoedeigenaren en projectontwikkelaars genomen moeten worden.
De Hemelwaterverordening bestaat uit twee onderdelen, namelijk een lozingsverbod bij bestaande bouw en een verplichte waterberging bij nieuwbouw en toename van het bebouwd oppervlak.
Het lozingsverbod bij bestaande bouw geldt enkel voor gebieden waar mechanische riolering aanwezig is. Mechanische riolering is druk- , pers- en vacuümriolering. Dit type riolering is enkel bedoeld voor het ontvangen en transporteren van huishoudelijk afvalwater, geen hemel- en grondwater. Hier is de riolering niet voor bedoeld en op berekend. Hemel- en grondwater (schone waterstromen) lozen op mechanische riolering leidt tot storingen en zelfs overlast tot in de woningen.
Mechanische riolering bevindt zich niet binnen de bebouwde kom, maar in de buitengebieden.
Het lozingsverbod heeft niet de bedoeling te leiden tot een verplichting tot afkoppelen binnen de bebouwde kom.

Aansluitverordening riolering
Door het vaststellen van de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' worden aanvullende regels gesteld boven op de bestaande wet- en regelgeving voor het aansluiten van percelen op het openbaar riool. Met een aansluitverordening riolering legt de gemeente het beleidskader vast voor het eigendom en beheer van aansluitleidingen op de openbare riolering, zoals onderhoud, renovatie, vervanging en verstopping.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
De argumenten voor het vaststellen van de verordeningen bestaan uit argumenten die te maken hebben met beleid, klimaat en de praktijk. De argumenten worden hieronder toegelicht.

1. 1/ 2.1 De verordeningen vormen een uitwerking van vastgesteld beleid binnen de gemeente

In beginsel zijn particulieren zelf verantwoordelijk voor het hemelwater op hun eigen perceel. De Hemelwaterverordening geeft een nadere invulling van deze verantwoordelijkheid. In de verordening is uitgewerkt dat er een waterbergingseis is bij nieuwbouw en een lozingsverbod bij bestaande bouw die loost op mechanische riolering. Beide onderdelen worden nader uitgewerkt in een Gebiedsaanwijzings-besluit.
Ook het vaststellen van de Aansluitverordening is een uitwerking van beleid binnen de gemeente. Het is van belang dat binnen de gemeentegrenzen eenduidig gehandeld wordt bij nieuwe rioolaansluitingen, onderhoud en renovatie en verstoppingen van de riolering.

1.2./2.2. . De verordeningen zijn kaderstellend rekeninghoudend met de Omgevingswet
De raad stelt de kaders vast en het college voert binnen deze kaders het beleid uit. De gebieden worden nader vastgesteld in een Gebiedsaanwijzingsbesluit. De Hemelwaterverordening en het Gebiedsaanwijzingsbesluit (inclusief kaart met gebiedsaanwijzing) worden straks, met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, onderdeel van het Omgevingsplan.
Ook de Aansluitverordening wordt onderdeel van het Omgevingsplan. Door beide verordeningen tijdig vast te stellen wordt invulling gegeven aan een zo soepel mogelijke overgang naar de Omgevingswet.

1.3. De verordening draagt bij aan het realiseren van de ambitie voor een klimaatadaptieve gemeente Zevenaar
Door klimaatverandering neemt de kans op onder andere wateroverlast en overstromingen toe. Dat levert risico's op voor onze gezondheid, veiligheid en economie. Het is van groot belang dat Nederland, maar ook zeker onze gemeente, zich aanpast aan deze veranderingen en maatregelen neemt om onder andere schade aan huizen en vitale infrastructuur te voorkomen. Door in te zetten op het bergen van hemelwater bij nieuwbouw en toename bebouwd oppervlak, en het lozingsverbod bij bestaande bouw op mechanische riolering vermindert wateroverlast en wordt droogte- en hittestress tegengegaan.
In juni 2021 zijn de beleidsambities Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) vastgesteld door de gemeenteraad die de basis vormen voor de klimaatadaptieve maatregelen die we de komende jaren gaan nemen. De vaststelling van de hemelwaterverordening draagt bij aan de invulling en concretisering van de beleidsambities uit het DPRA.

1.4. De verordening draagt er aan bij om lokale wateroverlast tegen te gaan
De trend die te zien is over de afgelopen jaren, is dat er steeds vaker hevige regenbuien vallen. Dit hemelwater kan niet in onze huidige riolering opgevangen worden. Los van de capaciteiten is ook het verwerken van grote hoeveelheden water binnen een korte periode een uitdaging. Het houden van het water waar het valt draagt bij aan het tegengaan van wateroverlast. De Hemelwaterverordening vormt hiervoor de basis om dit gezamenlijk, gemeente en inwoners, aan te pakken. Door slim om te gaan met schone waterstromen wordt lokale wateroverlast gezamenlijk tegengegaan.

1.5 De verordening draagt er aan bij dat minder schoon water naar de rioolwaterzuivering wordt afgevoerd.
Door het hemelwater op te vangen of gescheiden af te voeren, hoeft dit schone water niet naar de zuivering. Hiermee voorkomen we piekbelastingen bij de rioolwaterzuiveringen en werken de zuiveringen efficiënter.

1.6. De verordening is een instrument om lokale verdroging tegengaan
Door hemelwaterafvoer af te koppelen en lokaal terug te brengen in het systeem, blijft het water zoveel als mogelijk op de plek waar het valt. Dit water is een buffer (in de ondergrond) voor drogere periodes.

1.7. Een lozingsverbod op mechanische riolering vermindert overlast en storingen
Hemel- en grondwater horen niet in de mechanische riolering. Dit type riolering is bedoeld, en ontworpen, voor het ontvangen en transporteren van huishoudelijk afvalwater. Mechanische riolering werkt als een keten, waarvan de werking van ieder onderdeel binnen de keten belangrijk is. Op het moment dat er hemel- en grondwater geloosd wordt op een minigemaal, een onderdeel van de keten waarop geloosd wordt vanuit een perceel, kan dit minigemaal de hoeveelheid water niet verwerken: het minigemaal treedt in storing. Hierdoor kan zowel de hele keten, het cluster, in de problemen komen, als het perceel of percelen die lozen op de mechanische riolering. Op het moment dat een minigemaal in storing treedt kan er namelijk niet meer (volledig) gebruik gemaakt worden van de rioolvoorziening. Zo kan het lozen van hemel- en grondwater op mechanische riolering leiden tot het binnenshuis overstromen van de vuilwaterriolering.
Door hemel- en grondwater met het lozingsverbod te weren van de mechanische riolering wordt actief ingezet op het verminderen van storingen en overlast in deze gebieden.

1.8. We stimuleren particulieren om het eigen terrein klimaat adaptief in te richten
Met het vaststellen van de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' wordt toegewerkt naar een klimaatbestendige gemeente Zevenaar, met oog voor mens en natuur en anticiperend op de toekomst. De gemeente Zevenaar ziet dit als een belangrijk onderwerp en denkt hierom graag met haar burgers mee. Dit door te communiceren, te stimuleren en te faciliteren. Communicatie is de basis. Door te communiceren wordt informatie overgedragen en kennis vergroot. Door actief te communiceren over het anders omgaan met schoon water, hemelwater en grondwater, worden de inwoners van Zevenaar op de hoogte gebracht van deze nieuwe informatie. Het stimuleren van klimaatadaptieve inrichting van eigen terrein kan ook praktisch worden ondersteund door de gemeente bijvoorbeeld door het verstrekken van een 'klimaatsubsidie' en/of het beschikbaar stellen van materialen. Na vaststelling van de hemelwaterverordening werken wij dit beleid nader uit.

1.9. Met toevoeging van lid 5 aan artikel 3 komen wij tegemoet aan de wensen van enkele fracties
Tijdens de behandeling in de commissie ruimte van 16 november 2022 van het raadsvoorstel tot vaststelling van de Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2022 zijn vragen gesteld m.b.t. het begrip bouwwerk 'van enige omvang' en de toename bebouwd oppervlak. Omdat het doel is dat nieuwe bouwwerken en extra bebouwd oppervlak niet gaan lozen op de riolering, is er voor gekozen in artikel 3 een lid toe te voegen. Hierdoor hoeft bij een geringe toename van het bebouwd oppervlak tot 6 m2 geen ontheffing aangevraagd te worden. Doel hierbij is nog steeds dat er niet aangesloten wordt op de gemeentelijke rioolvoorziening. Door deze toevoeging worden onnodige bureaucratische handelingen voor de inwoners van Zevenaar voorkomen. Verder verwijzen wij naar de Toelichting bij het betreffende artikel in de verordening.

1.10 Door het lozingsverbod voor bestaande bouw slechts van toepassing te verklaren voor mechanische riolering wordt tegemoet gekomen aan bedenkingen bij enkele fracties
In de eerdere tekst stond de term "vuilwaterriolering" opgenomen bij het lozingsverbod. Deze term werd verder uitgewerkt in de gebiedsaanwijzing. Om duidelijkheid te verschaffen is de term "vuilwaterriolering" gewijzigd in "mechanische riolering". Hierdoor wordt al in de hemelwaterverordening duidelijk gemaakt dat het lozingsverbod bij bestaande bouw enkel geldt voor aansluitingen op mechanische riolering. Mechanische riolering is druk- en persriolering, die zich bevindt in het buitengebied.
De insteek is voorlichten, stimuleren en samenwerking, waardoor mechanische riolering optimaal kan werken en blijven werken. De impact van hemel- en grondwater op mechanische riolering is groot en kan

tot fikse overlast leiden, zowel in het gemeentelijk riool als op percelen en in woningen. Dit proberen wij zoveel mogelijk te voorkomen.
Er wordt een communicatietraject gestart en waar mogelijk subsidiemaatregelen ingezet om gezamenlijk tot resultaten te komen.

2.3 Eenduidige regels over rioolaansluitingen
De gemeente draagt zorg voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater binnen het gehele gemeentelijk grondgebied naar de rioolwaterzuivering. De zorgplicht voor stedelijk afvalwater vult de gemeente in door de aanleg en beheer van een openbaar vuilwaterriool. In de vast te stellen Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023 staat wie er eigenaar is van de aansluitleiding op de riolering en tot waar de verantwoordelijkheden van die eigenaren liggen. Dit voorkomt onduidelijkheid bij inwoners en gemeente, bijvoorbeeld bij een verstopping in de aansluitleiding. Met deze verordening is het duidelijk wie de verstopping moet oplossen en wie hiervoor de kosten draagt.

Alternatieven
1.1 Hemelwaterverordening niet vaststellen
Het alternatief om de Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar niet vast te stellen houdt in dat we geen verdere invulling geven aan de omgang met schone waterstromen binnen onze gemeente.
We kunnen de door de raad vastgestelde klimaatdoelen uit het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie niet halen. Daarnaast zal de verdroging verder toenemen in droge periodes en de (piek)belasting op de riolering toenemen in natte periodes. Deze gevolgen zullen zowel op langere termijn als op korte termijn merkbaar zijn voor zowel de gemeente als de inwoners van de gemeente Zevenaar.
Geen tijdige vaststelling houdt in dat de Hemelwaterverordening niet van rechtswege onderdeel vormt van het omgevingsplan.

2.1. Aansluitverordening niet vaststellen
Als de aansluitverordening niet wordt vastgesteld dan hebben we onvoldoende juridische handvaten bij het aansluiten van percelen op het openbaar riool. Dit betekent dat we geen aanvullende regels kunnen stellen boven op de bestaande wet- en regelgeving voor het aansluiten van percelen op het openbaar riool. Hierdoor kunnen ongewenste problemen ontstaan met het eigendom en beheer van aansluitleidingen op de openbare riolering. Dit heeft een verhogend effect op de beheerkosten en kan zelfs leiden tot nadelige milieueffecten.
Geen tijdige vaststelling houdt in dat de Aansluitverordening niet van rechtswege onderdeel vorm van het omgevingsplan.

Kanttekening
1.1 Kosten maatregelen
Om de financiële haalbaarheid van de te treffen maatregelen voor inwoners te vergroten, onderzoeken we de mogelijkheden voor subsidie samen met buurgemeenten Duiven en Westervoort en waterschap Rijn en IJssel. Het is echter van belang dat zowel op particulier terrein als op openbaar terrein voldoende waterberging wordt gerealiseerd, ook als daaraan kosten verbonden zijn. Echter wordt de mogelijkheid geboden alternatieve maatregelen te treffen, indien deze even efficiënt zijn en het hemel- en grondwater hierdoor op eigen perceel gehouden wordt. Hierdoor zijn de kosten door de perceeleigenaar zelf in de hand te houden.

1.2. Samenhang met de Omgevingswet

De gemeente Zevenaar bereidt zich voor op de Omgevingswet. De Hemelwaterverordening komt automatisch in het tijdelijke omgevingsplan van rechtswege bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De verordeningen treden in werking op de dag na bekendmaking. Met de frequente herzieningen van het Watertakenplan in de toekomst en tijdens het opstellen van het Omgevingsplan evalueren we de verordeningen.

7. Klimaat en duurzaamheid
Door deze verordeningen vast te stellen werken we aan het verwezenlijken van de duurzaamheidsdoelen op het gebied van klimaatadaptatie. De maatregelen die daaruit voortvloeien zijn nodig om in te spelen op de klimaatveranderingen die op ons afkomen.

8. Communicatie
Voor het vaststellen van de verordeningen is de officiële procedure van toepassing en dat betekent dat we ze via de gebruikelijke kanalen publiceren. Daarnaast zijn er rondom dit onderwerp kansen op het gebied van communicatie waarbij we aansluiten bij de beleidsambities vanuit klimaatadaptatie. Voor wat betreft de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' zet de communicatie in op informatievoorziening, maar ook op het vergroten van bewustzijn. Het uiteindelijke doel is dat mensen zelf aan de slag gaan. Dat vraagt om een langdurig communicatietraject. Daarin zorgen we in eerste instantie voor algemene communicatie voor een brede doelgroep. Vervolgens bepalen we bij specifieke projecten (denk aan herinrichtingen en nieuwbouwprojecten) de invulling. We brengen het verhaal daardoor dichtbij inwoners, waarbij we de link maken met het onderwerp duurzaamheid en klimaat. Voor de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' is de insteek informatief. Hiermee bedoelen we dat er een korte communicatie plaatsvindt en geen langlopend traject.

9. Kosten, baten en dekking
Niet van toepassing op dit voorstel

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	UIT/23/1183862	Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023
2.	INT/22/1116602	Aansluitverordening gemeente Zevenaar 2023

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Aangepast raadsvoorstel Vaststelling Hemelwater- en Aansluitverordening gemeente Zevenaar 2023
zaaknummer	Z/22/429632
documentnummer	INT/23/1182714

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende, dat de Wet milieubeheer de bevoegdheid biedt bij verordening regels te stellen over het brengen van afvloeiend hemelwater of grondwater op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater en over het beëindigen van het lozen van afvloeiend hemelwater en grondwater in een voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater;

overwegende dat het rioleringsbeleid is neergelegd in het Watertakenplan De Liemers zoals door de raad vastgesteld op 21 september 2022;

overwegende dat het gewenst is gebruik te maken van de mogelijkheid het afvloeiend hemelwater en het grondwater in een bepaald gebied vanaf een vooraf te bepalen datum niet meer toe doen afvloeien in een openbaar vuilwaterriool;

overwegende dat het gewenst is met het oog op het beperken van wateroverlast en het bereiken van de doelstellingen zoals opgenomen in het Watertakenplan de Liemers regels te stellen over een verplichte waterbergingscapaciteit bij nieuwbouw;

overwegende dat het verder gewenst is regels te stellen om duidelijkheid te creëren rondom de aansluitleiding op de riolering, op het gebied van eigendom, beheer, onderhoud, renovatie, vervanging en verstopping.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen;
2. de 'Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 29 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023 AANGEPASTE VERSIE

De raad van de gemeente Zevenaar

gezien het voorstel van het college;

gelet op artikel 10.32a van de Wet milieubeheer;

overwegende, dat de Wet milieubeheer de bevoegdheid biedt bij verordening regels te stellen over het brengen van afvloeiend hemelwater of grondwater op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater en over het beëindigen van het lozen van afvloeiend hemelwater en grondwater in een voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater;

overwegende dat de hemelwaterverordening per 1 januari 2024 van rechtswege onderdeel is van het omgevingsplan;

overwegende dat het rioleringsbeleid is neergelegd in het Watertakenplan De Liemers zoals door de raad vastgesteld op 21 september 2022;

overwegende dat het gewenst is gebruik te maken van de mogelijkheid het afvloeiend hemelwater en het grondwater in een bepaald gebied vanaf een vooraf te bepalen datum niet meer toe doen afvloeien in een openbaar vuilwaterriool;

overwegende dat het gewenst is met het oog op het beperken van wateroverlast en het bereiken van de doelstellingen zoals opgenomen in het Watertakenplan de Liemers regels te stellen over een verplichte waterbergingscapaciteit bij nieuwbouw;
besluit vast te stellen de

besluit vast te stellen de

Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In deze verordening wordt verstaan onder:

a. Nieuwbouw: een nieuw te bouwen of nog op te leveren bouwwerk.
b. Bebouwd oppervlak: oppervlak waarop bouwwerken of niet-waterdoorlatende verharding aanwezig is.
c. Afkoppelen: het scheiden van hemel- en grondwaterstromen van vuilwaterstromen. Deze hemel- en grondwaterstromen op eigen perceel vasthouden of verwerken, of aansluiten of afvoeren op een door de gemeente aangewezen hemelwatervoorziening. Hiermee wordt ook het beëindigen van het lozen van hemel- en grondwater op het vuilwaterriool bedoeld.
d. Gebiedsaanwijzing: in de gebiedsaanwijzing wordt aangegeven voor welk gebied de hemelwaterverordening geldt. Ook wordt in de gebiedsaanwijzing aangegeven op welke manier het hemel- en grondwater verwerkt of afgevoerd moet worden.
e. Waterberging: een voorziening voor de opvang van hemelwater die voldoet aan de in deze hemelwaterverordening gestelde eisen.

Artikel 2 Lozingsverbod hemel- en grondwater

1. Het is in daartoe door het college krachtens artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of in het omgevingsplan aangewezen gebieden verboden om afvloeiend hemelwater en grondwater te lozen in mechanische riolering.
2. De termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan is 6 maanden na aanwijzing van het gebied.
3. Als er sprake is van calamiteiten is de termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan 2 maanden na aanwijzing van het gebied.

Artikel 3 Verplichting tot waterberging bij nieuwbouw en toename bebouwd oppervlak

1. Het is in daartoe door het college krachtens artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of in het omgevingsplan aangewezen gebieden vanaf percelen waarop nieuwbouw gebouwd wordt niet toegestaan te lozen op een gemeentelijke rioolvoorziening, tenzij een hemelwaterberging is aangebracht. De hemelwaterberging moet ook in stand gehouden worden.
2. De verplichting tot waterberging geldt voor nieuwbouw en bij toename van het bebouwd oppervlak.
3. Voor de hemelwaterberging gelden de volgende eisen:
    a. Bij een toename van het bebouwd oppervlak tot maximaal 2.000 m2 heeft de hemelwaterberging ten minste een capaciteit van 60 liter per m2 bebouwd oppervlak.
    b. Bij een toename van het bebouwd oppervlak vanaf 2.000 m2 komt de bergingseis terug in de watertoets.
4. De hoeveelheid hemelwater die niet kan worden geborgen in de hemelwaterberging kan onder voorwaarden middels een noodoverloop geloosd worden op een nader aan te wijzen openbare rioolvoorziening.

5. Bij een toename van het bebouwd oppervlak tot maximaal 6 m2 mag zonder ontheffing afgeweken worden van de verplichting tot waterberging, zolang het hemelwater op een andere wijze op het eigen perceel gehouden wordt. Het resultaat dient gelijkwaardig te zijn aan de verplichting tot waterberging. Voorwaarde hierbij is dat het hemelwater niet geloosd wordt op een gemeentelijke rioolvoorzienig.
6. De verplichting tot waterberging bij nieuwbouw en toename van bebouwd oppervlak geldt vanaf de dag na de bekendmaking van de gebiedsaanwijzing.

Artikel 4 Gebiedsaanwijzing

1. Het gebied waarvoor het lozingsverbod van artikel 2 en de verplichting tot waterberging op eigen perceel geldt van artikel 3, wordt aangewezen in de gebiedsaanwijzing en betreft het werkingsgebied.
2. Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing volgt het college van burgemeester en wethouders het Watertakenplan De Liemers.
3. De gebiedsaanwijzing treedt in werking op de dag na de bekendmaking.

Artikel 5 Ontheffing

1. Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen van het lozingsverbod bedoeld in artikel 2 en de verplichting tot een waterberging bedoeld in artikel 3. Van een ontheffing kan sprake zijn als vanaf het bouwwerk, open erf of terrein het hemel- en grondwater redelijkerwijs niet op eigen perceel kan worden geborgen, verwerkt of afgevoerd.
2. Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen van de verplichting tot waterberging bedoeld in artikel 3, als het hemelwater op een andere wijze op het eigen perceel gehouden wordt. Het resultaat dient gelijkwaardig te zijn aan de verplichting tot waterberging. Voorwaarde hierbij is dat het hemelwater niet geloosd wordt op een gemeentelijke rioolvoorziening.
3. Aan de ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023'.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 29 november 2023.

De griffier I.M. van Dijk
De burgemeester L.J.E.M. van Riswijk

Toelichting op de Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023

Algemeen
Op 1 januari 2009 is de Wet Gemeentelijke Watertaken in werking getreden. Daarmee is onder andere de Wet milieubeheer gewijzigd. In artikel 10.32a van de Wet milieubeheer is opgenomen dat gemeenteraden in het belang van milieubescherming regels kunnen stellen aan het lozen van afvloeiend hemelwater en grondwater. De regels kunnen gelden voor de vuilwaterriolering, maar ook voor hemelwaterriolering en openbare ontwateringsstelsel. Artikel 10.32a biedt ook de mogelijkheid tot het verplichten van een waterberging bij zowel nieuwbouw als bestaande bouw.
De hemelwaterverordening is een instrument om de gemeentelijke watertaken (zorgplichten) vorm te geven. De wet geeft een bevoegdheid. Dit betekent dat gemeenten niet verplicht zijn een verordening voor het lozen van hemel- en grondwater in de riolering te hebben.
Hemel- en grondwaterlozingen in de riolering zijn geregeld in het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah), het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) en het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit).
Over de riolering en de aansluiting van bouwwerken op de openbare riolering staan voorschriften in het Bouwbesluit 2012 (BB). De onderhavige verordening is aanvullend en komt niet in strijd met plichten die elders zijn vastgelegd. Bij strijd zou de hogere regeling – de "lozingsbesluiten" en het Bouwbesluit – voorgaan.
Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De hemelwaterverordening wordt van rechtswege onderdeel van het omgevingsplan.

Watertakenplan De Liemers – gemeente Zevenaar
Het huidige rioleringsbeleid van gemeente Zevenaar is vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers. Het Watertakenplan geldt voor drie gemeenten: gemeenten Zevenaar, Westervoort en Duiven.
De klimaatopgave en bijbehorende maatregelen is een van de kernopgaven van het Watertakenplan. Het minder kwetsbaar maken van bebouwd gebied is belangrijk. Water krijg meer ruimte door het op te vangen tijdens piekbuien, maar ook te behouden voor langdurige droge periodes. Het afkoppelen van hemelwater en meer groen in de tuinen toe te passen kunnen burgers hier een rol in spelen. Maar ook bewustwording van de effecten van klimaatverandering is van belang.

Binnen het gebied De Liemers wordt gezamenlijk invulling gegeven aan de watertaken door:

1. De natuurlijke situatie zo min mogelijk te beïnvloeden;
2. Niet onnodig veel energie te gebruiken;
3. Zoveel mogelijk water in het gebied vast te houden en te benutten;
4. De belevingswaarde en natuurwaarden van het watersysteem te optimaliseren;
5. Knelpunten in de waterkwaliteit te voorkomen en op te lossen;
6. Kansen voor innovatie in de waterketen te benutten, specifiek als het gaat om het verwaarden en terugwinnen van grondstoffen;
7. Te anticiperen op de effecten van mogelijke klimaatverandering;
8. Niet meer geld uit te geven dan nodig is voor een duurzame bedrijfsvoering (3 k's);
9. Overlast en schade vanuit waterketen of watersysteem te voorkomen;
10. De interactie tussen openbare ruimte en water in De Liemers mee te nemen (om meerwaarde te creëren);

11. Burgers en andere stakeholders te informeren, betrekken en te stimuleren tot duurzaam gebruik van waterketen en –systeem.

De hemelwaterverordening geeft invulling aan meerdere taken. Direct door het zoveel mogelijk houden van water in het gebied, waardoor ook geanticipeerd wordt op de effecten van mogelijke klimaatverandering. Door minder schoon water in te zamelen en onnodig te laten zuiveren wordt ook minder energie verbruikt. Maar ook wordt de interactie tussen openbare ruimte en water in De Liemers gestimuleerd, door op een andere manier om te gaan met hemel- en grondwater. Ten slotte leidt het afkoppelen en anders omgaan met schoon water als hemelwater en grondwater tot interactie tussen burger en overheid door te informeren en stimuleren tot duurzaam omgaan met de waterketen en het watersysteem.

Voor het omgaan met hemelwater wordt binnen De Liemers vastgehouden aan het principe van vasthouden – bergen – afvoeren, waarbij vasthouden de meest ideale situatie is en afvoeren de keus indien een andere mogelijkheid er niet is. Ook het zoveel mogelijk scheiden van schoon water als hemelwater en grondwater en vervuild water is het streven waar naartoe gewerkt wordt. Door de klimaatverandering kan het voorkomen dat zich situaties van water-op-straat voordoen. Hier wordt op ingespeeld door bijvoorbeeld het afkoppelen en bergen van hemelwater. Hierdoor wordt de riolering ontlast, wat bijdraagt aan het beperken van wateroverlastsituaties.

Voor het omgaan met grondwater geldt dat de perceeleigenaar zelf zorg dient te dragen voor de verwerking van overtollig grondwater op eigen terrein. De gemeente richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van structurele grondwateroverlast in de openbare ruimte.

Situatie I: Bestaande bouw
Bestaande bouw is aangesloten op het openbaar vuilwaterriool in een gebied waar een gebiedsaanwijzing geldt (art. 2 van deze Verordening).
Voor de bestaande bouw geldt op grond van het Bouwbesluit enkel de verplichting dat afvloeiend hemelwater zonder nadelige gevolgen voor de gezondheid kan worden afgevoerd (art. 6.15, eerste lid, BB). Een verbod als bedoeld in deze verordening om het afvloeiend hemelwater te lozen in een openbaar vuilwaterriool is hiermee niet in strijd. Het is namelijk mogelijk aan het doelvoorschrift van art. 6.15, eerste lid, BB te voldoen zonder het afvloeiend hemelwater te lozen in een openbaar vuilwaterriool. De perceeleigenaar kan het afvloeiende hemelwater bijvoorbeeld lozen in een watergang, in de bodem of in een eventueel aanwezig openbaar hemelwaterstelsel. Hieronder valt ook het realiseren en in stand houden van een hemelwaterberging. De gewenste situatie wordt per gebied aangegeven in de gebiedsaanwijzing of kan per maatwerkvoorschrift bepaald worden.
Het lozingsverbod bij bestaande bouw geldt voor percelen met een aansluiting op de mechanische riolering. Dit type riolering is niet bedoeld het ontvangen en transporteren van hemel- en grondwater.

Situatie II: *Nieuwbouw en toename bebouwd oppervlak*
Nieuwbouw en toename bebouwd oppervlak in een bestaand en toekomstig bebouwd gebied waar een gebiedsaanwijzing geldt (zowel uitbreiding als inbreiding) (art. 3 van deze Verordening).
Op grond van milieuregelgeving mogen particulieren en bedrijven afvloeiend hemelwater en overtollig grondwater in oppervlaktewater, in de bodem of in een rioolstelsel lozen (zie art. 2, art. 3.2 en 3.4 Blbi en

art. 3.2 en 3.3 Activiteitenbesluit). Voor nieuwbouw bestaat op grond van bouwregelgeving niet de plicht – wel een mogelijkheid indien uitdrukkelijk bepaald– om de afvoer van hemelwater aan te sluiten op de openbare riolering (art. 6.18, vijfde lid, onder b BB). Dit artikel bepaalt dat B&W een aansluitvoorschrift stellen voor een hemelwaterleiding als het hemelwater "in dat stelsel of riool mag worden gebracht". Zodra op grond van deze verordening een aanwijzingsbesluit geldt met de bepaling dat het verboden is afvloeiend hemelwater te lozen in het openbaar vuilwaterriool, is een dergelijke lozing niet meer toegestaan. De gemeente zal het aansluitvoorschrift dan weigeren.
De wijze waarop het hemelwater wordt verwerkt, moet wel voldoen aan het doelvoorschrift van art. 6.15, eerste lid 1, BB: "het water moet zonder nadelige gevolgen voor de gezondheid kunnen worden afgevoerd". Dit kan bijvoorbeeld door het water in een oppervlaktewater, de bodem of een eventueel openbaar hemelwaterstelsel te lozen.
De achterliggende bedoeling van de hemelwaterverordening is dat bij nieuwbouw en toename van het bebouwd oppervlak geen extra hemelwater geloosd wordt in een gemeentelijke rioolvoorziening. Nieuwbouw, of toename van het bebouwd oppervlak houdt in dat er minder onverhard oppervlak overblijft waarbij het hemelwater dat hierop terecht komt direct de grond in kan trekken. Door middel van de hemelwaterverordening worden regels gesteld waardoor het hemelwater toch zoveel mogelijk blijft op de plek waar het valt.
Bij nieuwbouwsituaties en situaties waarbij het bestaand bebouwd oppervlak vergroot wordt binnen De Liemers wordt hemelwater alleen ingezameld door de gemeente indien de perceeleigenaar dit water zelf niet redelijkerwijs kan verwerken op eigen perceel. De verantwoordelijk ligt hierbij in beginsel bij de perceeleigenaar.
In het geval van bedrijfsgebouwen geldt dat de dakvlakken niet aangesloten mogen worden op de riolering. Hoe omgegaan wordt met het water afstromend van verharde terreinen rondom de terreinen wordt per situatie bekeken. Dit is afhankelijk van de vervuilingsgraad van het water.
In het buitengebied wordt nieuwbouw aangesloten op mechanische riolering of IBA's. De lozing van hemelwater hierop is niet toegestaan.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

a. Nieuwbouw:

Een bouwwerk dat gebouwd wordt of opgeleverd wordt vanaf de datum van de inwerkingtreding van de gebiedsaanwijzing.

b. Bebouwd oppervlak:

Bij deze verordening is gekozen voor de term bebouwd oppervlak. Hiermee wordt bedoeld een oppervlak waarop ofwel een bouwwerk ofwel een niet-waterdoorlatende verharding aanwezig is. Denk bij niet-waterdoorlatende verharding bijvoorbeeld aan asfalt of andere terreinverharding waardoor het (hemel)water dat hierop terechtkomt niet de grond in kan trekken. Ook tegels of klinkers betreffen een niet-waterdoorlatende verharding. De term bebouwd oppervlak is breder dan enkel het verhard oppervlak, omdat behalve de terreinverharding ook bebouwing bedoeld wordt.

c. Afkoppelen:

Het scheiden van hemel- en grondwaterstromen van vuilwaterstromen en deze hemel- en grondwaterstromen ofwel aansluiten of afvoeren op het gemeentelijk hemelwaterriool, ofwel op eigen

perceel houden of verwerken. De wijze waarop dit afkoppelen geschiedt kan per situatie verschillen en wordt, waar nodig, nader uitgewerkt in de Gebiedsaanwijzing.

d. Gebiedsaanwijzing

Met gebiedsaanwijzing wordt aangegeven voor welke gebieden de hemelwaterverordening geldt. Daarnaast wordt in de gebiedsaanwijzing de termijn aangegeven waarbinnen de lozingen van hemel- en grondwater op de openbare riolering opgeheven dienen te zijn en in welke gebieden de verplichting tot waterberging geldt.

e. Waterberging: dit betreft een voorziening voor de opvang van hemelwater die voldoet aan de in deze hemelwaterverordening gestelde eisen.

Artikel 2 Lozingsverbod hemel- en grondwater

Artikel 2 omvat het verbod om afvloeiend hemelwater en grondwater te lozen in mechanische riolering. Dit verbod geldt dus voor zowel bestaande als nieuwe lozingen. Het lozingsverbod geldt voor alle eigenaren van bouwwerken, open erven en terreinen, voor zover deze binnen de gebiedsaanwijzing liggen en het desbetreffende besluit geen uitzonderingen bevat.
De termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan is 6 maanden.
De termijn in het geval van calamiteiten wijkt af. Deze termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan is 2 maanden. Er is gekozen voor een afwijkende termijn bij calamiteiten, omdat dit onwenselijke situaties zijn die zo snel mogelijk gestopt moeten worden.

Artikel 3 Verplichting tot waterberging bij nieuwbouw

Artikel 3 omvat de verplichting van het aanbrengen van een waterberging bij nieuwbouw en bij toename van het bebouwd oppervlak. De verplichting houdt in dat er verplicht een waterberging wordt aangebracht. De hemelwaterberging moet ook in stand gehouden worden. De verplichting tot een waterberging geldt bij nieuwbouw en bij toename van het bebouwd oppervlak.
Aan de waterberging zijn eisen gesteld. Er is gekozen voor een onderscheid tussen toename van het bebouwd oppervlak tot 2.000 m2 en vanaf 2.000 m2. Ten aanzien van de hemelwaterberging geldt dat deze in het geval van een toename van het bebouwd oppervlak tot 2.000 m2 er een bergingseis geldt van minimaal 60 liter met m2 bebouwd oppervlak. Boven de 2.000 m2 komt de bergingseis terug in de watertoets.
In geval van calamiteiten kan het hemelwater dat niet kan worden geborgen in de hemelwaterberging middels een noodoverloop het teveel aan hemelwater lozen in een nader aan te wijzen openbare rioolvoorziening. Aan deze bepaling kunnen voorwaarden worden gesteld door het college van burgemeester en wethouders.
In gevallen waarbij de toename van het bebouwd oppervlak beperkt blijft tot maximaal 6 m2 mag op grond van lid 5 zonder ontheffing afgeweken worden van de verplichting tot het aanbrengen van een waterberging. Hierbij dient het resultaat gelijkwaardig te zijn aan een waterberging. Dit houdt in dat het hemelwater op het eigen perceel aanwezig dient te blijven en niet geloosd mag worden op een gemeentelijke rioolvoorziening. Dit lid is opgenomen om te voorkomen dat bij geringe toenames van het bebouwd oppervlak op een bestaand bebouwd perceel een ontheffing aangevraagd dient te worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kleine overkapping voor fietsen of containers, tuinpad of recreatieve bebouwing zoals een bijenkast. Het doel van de verplichting tot waterberging is het voorkomen dat er extra hemelwater geloosd wordt op een gemeentelijke rioolvoorziening. Door een uitzondering zonder

benodigde ontheffing te maken voor geringe toenames tot 6 m2 bebouwd oppervlak blijft de doelstelling in stand, maar wordt de procedure versimpeld.

Artikel 4 Gebiedsaanwijzing
De gebieden waarbinnen het lozingsverbod van artikel 2 en de verplichting tot waterberging van artikel 3 gelden worden aangegeven in de gebiedsaanwijzing.
De gebiedsaanwijzing betreft het aanwijzen van het werkingsgebied. Deze werkingsgebieden zijn onderdeel van het omgevingsplan.
De aanwijzing van gebieden is een bevoegdheid van de gemeenteraad, maar kan na inwerkingtreding van de Omgevingswet via het delegatiebesluit gedelegeerd worden aan het college van burgemeester en wethouders.
Een gebiedsaanwijzing is een besluit van algemene strekking. Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing neemt het college van burgemeester en wethouders het Watertakenplan De Liemers in acht.
Dit artikel legt ook de relatie met het Watertakenplan De Liemers. Dit vervangt het voorheen verplichte gemeentelijk rioleringsplan. Deze verplichting vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
Bij de overgang naar de Omgevingswet wordt deze Hemelwaterverordening en nader vast te stellen gebiedsaanwijzing onderdeel van het omgevingsplan.

Artikel 5 Ontheffing
In uitzonderingssituaties kan door middel van dit artikel een ontheffing van het lozingsverbod en de verplichting tot waterberging gegeven worden.
Van de verplichting tot waterberging kan ook afgeweken worden als het hemelwater op een andere wijze op het eigen perceel gehouden kan worden. Hierbij wordt het hemelwater niet op de gemeentelijke rioolvoorziening geloosd. Een voorbeeld hiervan is het aanleggen van een vijver op eigenperceel, waar het hemelwater op loost. Of er sprake is van een gelijkwaardige afwijkende situatie wordt beoordeeld door het college van burgemeester en wethouders. Hiervoor kan een verzoek ingediend worden.
Het college van burgemeester en wethouders kan de ontheffing onder beperkingen verlenen. Daarnaast kunnen er voorschriften aan een ontheffing verbonden worden. Een voorschrift kan betrekking hebben op onder meer het treffen van een alternatieve (tijdelijke) voorziening.
In het geval van calamiteiten kan ook sprake zijn van een uitzonderingssituatie. Het college van burgemeester en wethouders kan in het geval van calamiteiten een ontheffing verlenen van het lozingsverbod. Aan deze ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Dit is per situatie te beoordelen door het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 7 Inwerkingtreding
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 8 Citeertitel
De tekst van artikel 10.32a Wet milieubeheer geeft de verordening geen naam. De naamgeving staat dus vrij. De naam 'Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar' geeft het beste aan waarover de verordening gaat.

Overgangsrecht

Overgangsrecht is niet nodig, omdat niet eerder en dergelijk lozingsverbod voor afvloeiend hemelwater en grondwater bestond. Waar nodig is de Hemelwaterverordening zo opgesteld dat deze na inwerkingtreding van de Omgevingswet opgenomen kan worden in het omgevingsplan. Waar strijdigheid met de Omgevingswet is dient de bepaling gelezen en begrepen te worden als ware zij opgesteld zonder strijdigheid.

Moons RioolZorg
Grotestraat 143 - 5141 JP - Waalwijk
Tel: +31(0)416 564 235
Email: info@rioolzorg.nl
Website: www.rioolzorg.nl

MEMO

Btw nr: nl8134.06.663.b01

Onderwerp:
Wijzigingen hemelwaterverordening Omgevingswet Zevenaar incl. tabel was-wordt

Projectnummer:
20CM50036

Opgesteld door:
mr. C.A.A.(Caroline) Moons

Ons kenmerk:
23-50165-CM

Afdeling:
Juridisch advies

Datum:
03 november 2023

Wijzigingen in tabel hemelwaterverordening in het kader van de Omgevingswet

Overwegingen

Ingevoegd:

overwegende dat de hemelwaterverordening per 1 januari 2024 van rechtswege onderdeel is van het omgevingsplan;

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Huidige tekst	Nieuwe tekst
a. Beheerder van het openbaar riool: het college van burgemeester en wethouders.	Geen: definitie vervalt.
	Reden: in verband met aansluiting bij de Omgevingswet de term “beheerder van het openbaar riool” vervangen door “het college van burgemeester en wethouders”. Opnemen definitie is niet nodig.
c. Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.	Geen: definitie vervalt.
	Reden: In de Omgevingswet, bijlage I, is reeds een definitie van het begrip ‘bouwwerk opgenomen.
f. Verordening: de Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar.	Geen: definitie vervalt.
	Reden: de hemelwaterverordening wordt onderdeel van het omgevingsplan.

g. Gebiedsaanwijzing: er wordt ook een gebiedsaanwijzing vastgesteld. In de gebiedsaanwijzing wordt aangegeven voor welk gebied de hemelwaterverordening geldt. Ook wordt in de gebiedsaanwijzing aangegeven op welke manier het hemel- en grondwater verwerkt of afgevoerd moet worden.	Gebiedsaanwijzing: in de gebiedsaanwijzing wordt aangegeven voor welk gebied de hemelwaterverordening geldt. Ook wordt in de gebiedsaanwijzing aangegeven op welke manier het hemel- en grondwater verwerkt of afgevoerd moet worden.
	Reden: de bevoegdheid tot aanwijzen van gebieden komt na inwerkingtreding Omgevingswet toe aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid in een delegatiebesluit delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 2 Lozingsverbod hemel- en grondwater

Huidige tekst	Nieuwe tekst
1. De beheerder van het openbaar riool kan een gebied aanwijzen waarbinnen het verboden is afvloeiend hemelwater en grondwater te lozen in mechanische riolering.	Het is in daartoe door het college krachtens artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of in het omgevingsplan aangewezen gebieden verboden om afvloeiend hemelwater en grondwater te lozen in mechanische riolering.
	Reden: de bevoegdheid tot aanwijzen van gebieden komt na inwerkingtreding Omgevingswet toe aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid in een delegatiebesluit delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.
2. De termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan is 6 maanden na de inwerkintreding van de gebiedsaanwijzing.	De termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan is 6 maanden na aanwijzing van het gebied.
	Reden: tekstuele aanpassing in verband met aansluiten bij Omgevingswet.
3. Als er sprake is van calamiteiten is de termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan 2 maanden na de inwerkingtreding van de gebiedsaanwijzing.	Als er sprake is van calamiteiten is de termijn waarbinnen aan het lozingsverbod moet worden voldaan 2 maanden na aanwijzing van het gebied.
	Reden: tekstuele aanpassing in verband met aansluiten bij Omgevingswet.

Artikel 3 Verplichting tot waterberging bij nieuwbouw en toename bebouwd oppervlak

Huidige tekst	Nieuwe tekst
1. De beheerder van het openbaar riool kan een gebied aanwijzen waarbinnen vanaf percelen waarop nieuwbouw gebouwd wordt niet geloosd mag worden op een gemeentelijke rioolvoorziening, tenzij een hemelwaterberging is aangebracht. De hemelwaterberging moet ook in stand gehouden worden.	Het is in daartoe door het college krachtens artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of in het omgevingsplan aangewezen gebieden vanaf percelen waarop nieuwbouw gebouwd wordt niet toegestaan te lozen op een gemeentelijke rioolvoorziening, tenzij een hemelwaterberging is aangebracht. De hemelwaterberging moet ook in stand gehouden worden.
	Reden: de bevoegdheid tot aanwijzen van gebieden komt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet toe aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid in een delegatiebesluit delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 4 Gebiedsaanwijzing

Huidige tekst	Nieuwe tekst
1. Het gebied waarvoor het lozingsverbod van artikel 2 en de verplichting tot waterberging op eigen perceel geldt van artikel 3, wordt aangewezen in de gebiedsaanwijzing.	Het gebied waarvoor het lozingsverbod van artikel 2 en de verplichting tot waterberging op eigen perceel van artikel 3 geldt, wordt aangewezen in de gebiedsaanwijzing en betreft het werkingsgebied.
	Reden: na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gebiedsaanwijzingen (werkingsgebieden) opgenomen in het omgevingsplan. Een aangewezen gebied betreft het werkingsgebied.
2. Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing volgt de beheerder van het openbaar riool het Watertakenplan De Liemers.	Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing volgt het college van burgemeester en wethouders het Watertakenplan De Liemers.
	Reden: in verband met aansluiting bij de Omgevingswet de term “beheerder van het openbaar riool” vervangen door “het college van burgemeester en wethouders”.
4. Op de voorbereiding van de gebiedsaanwijzing is afdeling 3:4 van de algemene wet bestuursrecht van	Geen: lid vervalt.
	Reden: het aanwijzen van een nieuw gebied vanaf de inwerkingtreding van de

toepassing.	Omgevingswet betreft een wijziging van het omgevingsplan, waarvoor de regels gelden van de Omgevingswet.

Artikel 5 Ontheffing

Huidige tekst	Nieuwe tekst
1. De beheerder van het openbaar riool kan ontheffing verlenen van het lozingsverbod bedoeld in artikel 2 en de verplichting tot een waterberging bedoeld in artikel 3. Van een ontheffing kan sprake zijn als vanaf het bouwwerk, open erf of terrein het hemel- en grondwater redelijkerwijs niet op eigen perceel kan worden geborgen, verwerkt of afgevoerd.	Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen van het lozingsverbod bedoeld in artikel 2 en de verplichting tot een waterberging bedoeld in artikel 3. Van een ontheffing kan sprake zijn als vanaf het bouwwerk, open erf of terrein het hemel- en grondwater redelijkerwijs niet op eigen perceel kan worden geborgen, verwerkt of afgevoerd.
	Reden: in verband met aansluiting bij de Omgevingswet de term “beheerder van het openbaar riool” vervangen door “het college van burgemeester en wethouders”.
2. De beheerder van het openbaar riool kan ontheffing verlenen van de verplichting tot waterberging bedoeld in artikel 3, als het hemelwater op een andere wijze op het eigen perceel gehouden wordt. Het resultaat dient gelijkwaardig te zijn aan de verplichting tot waterberging. Voorwaarde hierbij is dat het hemelwater niet geloosd wordt op een gemeentelijke rioolvoorziening.	Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen van de verplichting tot waterberging bedoeld in artikel 3, als het hemelwater op een andere wijze op het eigen perceel gehouden wordt. Het resultaat dient gelijkwaardig te zijn aan de verplichting tot waterberging. Voorwaarde hierbij is dat het hemelwater niet geloosd wordt op een gemeentelijke rioolvoorziening.
	Reden: in verband met aansluiting bij de Omgevingswet de term “beheerder van het openbaar riool” vervangen door “het college van burgemeester en wethouders”.

Artikel 6. Strafbepaling

Huidige tekst	Nieuwe tekst
Overtreding van het krachtens artikel 2 en 3 bepaalde en de daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie.	Geen: artikel vervalt.
	Reden: het handhaven van bepalingen van het omgevingsplan gaat via de Omgevingswet.

Artikel 7 Toezichthouders

Huidige tekst	Nieuwe tekst
Met het toezicht op de naleving van de bepalingen bij of krachtens deze verordening gesteld, zijn belast de bij besluit van het college aan te wijzen personen of groepen van personen.	Geen: artikel vervalt. Reden: de bevoegdheid tot attributie aan het college van burgemeester en wethouders is reeds opgenomen in de Omgevingswet.

Toelichting

Onderstaande wijzigingen in de toelichting zijn gebaseerd op de wijzigingen in de tekst van de verordening. De redenen van de wijzigingen zijn gelijk aan de wijzigingen zoals bij bovenstaande wijzigingen opgenomen. Om herhaling te voorkomen zijn de redenen in onderstaande wijzigingen in de toelichting niet nogmaals opgenomen.

Algemeen

Huidige tekst	Nieuwe tekst
Op 1 januari (..) het Bouwbesluit – voorgaan.	Op 1 januari (..) het Bouwbesluit – voorgaan. Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De hemelwaterverordening wordt van rechtswege onderdeel van het omgevingsplan.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Huidige tekst	Nieuwe tekst
a. Beheerder openbaar riool: De in artikel 2 genoemde beheerder van het openbaar riool is het college van burgemeester en wethouders. B&W kunnen hun bevoegdheden op grond van deze verordening mandateren aan een uitvoeringsorganisatie.	Geen: definitie vervalt.
b. Bouwwerk: Een definitie van het begrip bouwwerk geeft de Wet milieubeheer niet. Deze verordening sluit aan bij de in de jurisprudentie aanvaarde definitie: “elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct hetzij indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren”.	Geen: definitie vervalt.
f. Verordening: Hiermee wordt de Hemelwaterverordening gemeente Zevenaar bedoeld.	Geen: definitie vervalt.

Artikel 3 Verplichting tot waterberging bij nieuwe ontwikkelingen en ontwikkelingen in bestaand bebouwd gebied

Huidige tekst	Nieuwe tekst
Artikel 3 omvat (..) wijzen openbare voorziening. Aan deze bepaling kunnen voorwaarden worden gesteld door de beheerder van het openbaar riool.	Artikel 3 omvat (..) wijzen openbare voorziening. Aan deze bepaling kunnen voorwaarden worden gesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 4 Gebiedsaanwijzing

Huidige tekst	Nieuwe tekst
De gebieden waarbinnen het lozingsverbod van artikel 2 en de verplichting tot waterberging van artikel 3 gelden worden aangegeven in de gebiedsaanwijzing. De gebiedsaanwijzing wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Een gebiedsaanwijzing is een besluit van algemene strekking. Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing neemt de beheerder van het openbaar riool het Watertakenplan De Liemers in acht. Dit artikel legt ook de relatie met het Watertakenplan De Liemers. Dit vervangt het voorheen verplichte gemeentelijk rioleringsplan. Deze verplichting vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Bij de overgang naar de Omgevingswet wordt deze Hemelwaterverordening en nader vast te stellen gebiedsaanwijzing onderdeel van het Omgevingsplan. De uniforme openbare voorbereidingsprocedure, afdeling 3.4 Awb, is van toepassing verklaard. De voorbereiding van een besluit duurt iets langer. Daar staat tegenover dat de bezwaarschriftenfase na het nemen van het besluit vervalt.	De gebieden waarbinnen het lozingsverbod van artikel 2 en de verplichting tot waterberging van artikel 3 gelden worden aangegeven in de gebiedsaanwijzing. De gebiedsaanwijzing betreft het aanwijzen van het werkingsgebied. Deze werkingsgebieden zijn onderdeel van het omgevingsplan. De aanwijzing van gebieden is een bevoegdheid van de gemeenteraad, maar kan na inwerkingtreding van de Omgevingswet via het delegatiebesluit gedelegeerd worden aan het college van burgemeester en wethouders. Een gebiedsaanwijzing is een besluit van algemene strekking. Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing neemt het college van burgemeester en wethouders het Watertakenplan De Liemers in acht. Dit artikel legt ook de relatie met het Watertakenplan De Liemers. Dit vervangt het voorheen verplichte gemeentelijk rioleringsplan. Deze verplichting vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Bij de overgang naar de Omgevingswet wordt deze Hemelwaterverordening en nader vast te stellen gebiedsaanwijzing onderdeel van het omgevingsplan.

Artikel 5 Ontheffing

Huidige tekst	Nieuwe tekst
In uitzonderingssituaties kan (..) hemelwater op loost. Of er sprake is van een gelijkwaardige afwijkende situatie wordt beoordeeld door de beheerder van het openbaar riool. Hiervoor kan een verzoek ingediend worden. De gemeente kan de ontheffing onder beperkingen verlenen. Daarnaast kan de gemeente voorschriften aan een ontheffing verbinden. Een voorschrift kan betrekking hebben op onder meer het treffen van een alternatieve (tijdelijke) voorziening. In het geval van calamiteiten kan ook sprake zijn van een uitzonderingssituatie. De beheerder van het openbaar riool kan in het geval van calamiteiten een ontheffing verlenen van het lozingsverbod. Aan deze ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Dit is per situatie te beoordelen door de beheerder van het openbaar riool.	In uitzonderingssituaties kan (..) hemelwater op loost. Of er sprake is van een gelijkwaardige afwijkende situatie wordt beoordeeld door het college van burgemeester en wethouders. Hiervoor kan een verzoek ingediend worden. Het college van burgemeester en wethouders kan de ontheffing onder beperkingen verlenen. Daarnaast kunnen er voorschriften aan een ontheffing verbonden worden. Een voorschrift kan betrekking hebben op onder meer het treffen van een alternatieve (tijdelijke) voorziening. In het geval van calamiteiten kan ook sprake zijn van een uitzonderingssituatie. Het college van burgemeester en wethouders kan in het geval van calamiteiten een ontheffing verlenen van het lozingsverbod. Aan deze ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Dit is per situatie te beoordelen door het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 6 Strafbepaling

Huidige tekst	Nieuwe tekst
De Wet milieubeheer kent geen strafbepaling voor overtreding van een verordening als bedoeld in artikel 10.32a. Deze wet bevat een uitgebreid systeem van bestuurlijke boete, maar dit is niet gekoppeld aan art.10.32a. Daarom is in deze hemelwaterverordening een zelfstandige strafbepaling opgenomen, gekoppeld aan de geldboetecategorieën van art. 23 Wetboek van Strafrecht. Gekozen is voor de geldboete van de tweede categorie als bedoeld in art. 23 Wetboek van Strafrecht. Momenteel bedraagt de geldboete van de tweede categorie maximaal € 2.250,- (voor een rechtspersoon € 4.500,-). Voor het handhaven van gemeentelijke verordeningen geldt altijd de mogelijkheid van dwangsom en bestuursdwang. De dwangsom komt voor dit	Geen: artikel vervalt.

type overtreding het eerst in aanmerking.	

Artikel 7 Toezichthouders

Huidige tekst	Nieuwe tekst
Een persoon die aangewezen is als toezichthouder beschikt in beginsel over alle in afdeling 5.2 van de Awb opgenomen bevoegdheden. Op grond van artikel 5:14 van de Awb kunnen deze bevoegdheden bij verordening of bij besluit van het college worden beperkt. Het college wijst in de regel een gemeentelijke afdeling of dienst aan waarvan de ambtenaren zijn belast met het toezicht op de naleving van de verordening. Voorts kan het college (in termen van de komende Wet algemene bepalingen omgevingsrecht: bevoegd gezag) ambtenaren aanwijzen van andere afdelingen of diensten. Aanwijzing betekent niet dat zij tevens opsporingsbevoegd zijn. Aangezien buitengewone opsporingsambtenaren hun aanwijzing aan het Wetboek van Strafvordering ontlenen, is een nadere regeling niet nodig. De aanwijzing als toezichthouder is de grondslag voor de aanwijzing als buitengewoon opsporingsambtenaar. De opsporingsbevoegdheid van de buitengewone opsporingsambtenaren beperkt zich tot die zaken waarvoor zij toezichthouder zijn.	Geen: artikel vervalt.

Overgangsrecht

Huidige tekst	Nieuwe tekst
Overgangsrecht is niet nodig, omdat niet eerder en dergelijk lozingsverbod voor afvloeiend hemelwater en grondwater bestond.	Overgangsrecht is niet nodig, omdat niet eerder en dergelijk lozingsverbod voor afvloeiend hemelwater en grondwater bestond. Waar nodig is de Hemelwaterverordening zo opgesteld dat deze na inwerkingtreding van de Omgevingswet opgenomen kan worden in het omgevingsplan. Waar strijdigheid met de Omgevingswet is dient de bepaling gelezen en begrepen te worden als ware zij opgesteld zonder strijdigheid.

Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023

De raad van gemeente Zevenaar,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op artikel 149 Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de:

Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023

Afdeling 1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1 – Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

a. afvalwater: al het water afkomstig van een perceel, met uitzondering van hemel- en grondwater;
b. bedrijfsafvalwater: al het afvalwater dat niet voldoet aan de definitie van huishoudelijk afvalwater vanwege kwaliteit en kwantiteit;
c. bronneringswater: grondwater, onttrokken ten behoeve van tijdelijke verlaging van de grondwaterstand;
d. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;
e. college: het college van burgemeester en wethouders;
f. controleput: een put waarmee toegang wordt verschaft tot het riool voor het reinigen en inspecteren van rioolaansluitingen;

g. drukriolering: het openbaar riool voor de afvoer van afvalwater, met uitzondering van hemelwater, waarbij het transport door het riool plaats vindt door middel van met pompinstallaties veroorzaakte druk;
h. gescheiden stelsel: het openbaar riool met een buizenstelsel voor de afvoer van hemelwater en een buizenstelsel voor de afvoer van afvalwater;
i. hemelwater: water dat uit de hemel valt zoals: regen, sneeuw, hagel en dauw;
j. huishoudelijk afvalwater: afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden;
k. IBA: een voorziening voor een Individuele Behandeling van Afvalwater waarmee afvalwater lokaal wordt gezuiverd;
l. nieuwbouw: nieuwbouw, renovatie, herstructurering, herbouw of uitbreiding van bestaande woningen en bedrijven. Zowel in inbreiding- als uitbreidingslocaties;
m. openbaar riool: voorziening voor de afvoer en inzameling van afvalwater en / of hemelwater in beheer bij de gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast, met inbegrip van de daartoe behorende rioolgemalen, persleidingen, kolk- en perceelaansluitingen, IBA's en werken en installaties van overeenkomstige aard;
n. overnamepunt: De locatie waar het particulier riool overgaat in de perceelaansluiting;
o. particulier riool: De binnen de kadastrale eigendomsgrens van het aan te sluiten perceel gelegen binnen, buiten- of terrein rioolleidingen tot aan het overnamepunt;
p. perceel: een door het Kadaster begrensd stuk grond dat toebehoort aan een eigenaar;
q. perceelaansluiting: het riool en voorzieningen die deel uitmaken van dit riool, tussen de inlaat op het openbaar riool en het overnamepunt op de perceelgrens;
r. rechthebbende: de eigenaar of zakelijk gerechtigde van een perceel, dan wel diens rechtverkrijgende onder algemene of bijzondere titel;
s. storing: onvolkomenheden in of aan een riool zoals breuk, lekkage of wortelingroei waardoor het functioneren van het riool afneemt of stopt;
t. vacuümriolering; het openbaar riool voor de afvoer van afvalwater, met uitzondering van hemelwater, waarbij het transport door het riool plaats vindt door middel van een vacuüm;

u. vergunning: een vergunning voor het tot stand te brengen of wijzigen van een aansluiting van een particulier riool of bronneringswater op het openbaar riool;
v. verstopping: een belemmering in het riool waardoor de afvoerende functie van een riool sterk afneemt of stopt.

Afdeling 2. Begrenzing openbaar riool

Artikel 2 – Begrenzing openbaar riool

1. Het college is belast met de aanleg, het beheer en het onderhoud van het openbaar riool.
2. Het college kan buizen en bijbehorende werken voor de afvoer en inzameling van afvalwater, hemelwater op niet-openbare grond aanwijzen als openbaar riool en in die situaties streven naar het aangaan van een overeenkomst met de betrokken grondeigenaar over afspraken betreffende beheer en onderhoud van buizen en bijbehorende werken.
3. Ieder niet openbaar riool is een particulier riool.

Afdeling 3. Beheer, onderhoud en gebruik

Artikel 3 – Beheer, onderhoud, renovatie en vervanging

1. Het beheer en onderhoud van het openbaar riool wordt uitgevoerd door of namens de gemeente en is voor rekening van de gemeente.
2. Bij wijziging door de gemeente van de hoogteligging van het overnamepunt of bij aanpassen van de perceelaansluiting ten gevolge van een wijziging in het openbaar riool wordt de rechthebbende hierover door de gemeente in kennis gesteld en dient de rechthebbende ervoor te zorgen dat het particulier riool hierop kan worden aangesloten op een zodanige wijze dat de afvoer vanuit het perceel ongehinderd plaats kan vinden.

3. De kosten voor eventuele aanpassingen van het particuliere riool ten gevolge van hetgeen in lid 2 is gesteld komen voor rekening van de gemeente en worden vooraf door gemeente en rechthebbende overeengekomen.

Artikel 4 – Verstoppingen en storingen

1. Bij een verstopping of een storing in de riolering onderzoekt de rechthebbende of het een verstopping of een storing betreft in het particulier riool of in het openbaar riool.
2. Indien na het in lid 1 bedoelde onderzoek blijkt dat er sprake is van een verstopping of storing in het particulier riool dient de rechthebbende deze verstopping of storing zelf te verhelpen op eigen kosten.
3. Indien na het in lid 1 bedoelde onderzoek blijkt dat sprake is van een verstopping of storing in het openbaar riool, neemt de rechthebbende met overleg van bewijs van de verstopping of storing in het openbaar riool contact op met de gemeente voor het uitvoeren van de werkzaamheden.
4. Indien bij het door de gemeente verrichten van de werkzaamheden wordt geconstateerd dat de verstopping of storing is veroorzaakt door onjuist gebruik, zoals bedoeld in artikel 5, vanuit het particulier riool, dan zullen de kosten voor de werkzaamheden aan de rechthebbende in rekening worden gebracht.
5. In geval van de in lid 3 bedoelde situatie zijn de door rechthebbende gemaakte onderzoekskosten naar redelijkheid en billijkheid voor rekening van de gemeente. De rechthebbende kan de gemeente aansprakelijk stellen voor de gemaakte kosten met overleg van bewijs van de gemaakte kosten.

Artikel 5 – Verboden gebruik

Het is verboden om:

1. hemelwater te lozen op een IBA of op druk- en vacuümriolering.
2. het riool op een onjuiste manier te gebruiken. Onder onjuist gebruik wordt in ieder geval begrepen:

a. het lozen van stoffen die, vanwege hun aard en samenstelling, verstoppingen in de riolering kunnen veroorzaken;
b. het lozen van stoffen die, door hun aard of concentratie, de constructie van de riolering kunnen aantasten;
c. het lozen van stoffen die, door de hoeveelheid, de doelmatige werking van de riolering kunnen beïnvloeden.

Afdeling 4. Aansluitverplichting

Artikel 6 – Aansluitverplichting

1. Een perceel waar afvalwater vrij komt wordt aangesloten op het openbaar riool.
2. In het geval er geen openbaar riool aanwezig is, wordt in overleg met de gemeente het perceel op een IBA aangesloten.
3. Per perceel wordt er één perceelaansluiting voor afvalwater aangelegd.
4. In afwijking van het derde lid worden meerdere perceelaansluitingen toegestaan bij:
    a. appartementengebouwen;
    b. technische beperkingen voor of doelmatigheidsoverwegingen bij het aansluiten van grotere diameters dan 160 mm;
    c. een woning die fungeert als mantelzorgwoning hetzij prémantelzorgwoning.

Afdeling 5. Vergunning

Artikel 7 – Vergunningsplicht

1. Het is verboden zonder vergunning een aansluiting van een particulier riool op het openbaar riool tot stand te brengen of te wijzigen.
2. Het is verboden zonder vergunning bronneringswater te lozen op het openbaar riool.
3. Het college kan vergunningsvoorschriften stellen met betrekking tot:

a. het tot stand brengen van de aansluiting;
b. het onderhoud, de renovatie en de vervanging van de aansluiting;
c. sloopwerkzaamheden op het perceel van de rechthebbende;
d. de periode waarvoor de vergunning wordt verleend indien de aansluiting is bedoeld voor de afvoer van bronneringswater of indien het een tijdelijke aansluiting betreft;
e. de locatie waar bronneringswater wordt geloosd;
f. het aanbrengen van debietmeters, zuiveringsinstallaties, afsluiters en veiligheidsmaatregelen bij lozing van bronneringswater;
g. het aanleggen van een buffervoorziening in het geval van een toename van de afvoercapaciteit.

4. Het college besluit binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag.
5. Indien de rechthebbende binnen zes maanden na verlening van de vergunning geen verzoek heeft gedaan de aansluiting of wijziging van de aansluiting waarop die aansluitvergunning betrekking heeft, uit te voeren, vervalt de vergunning van rechtswege.

Artikel 8 – Gegevens en bescheiden

1. De vergunningsaanvraag wordt schriftelijk met een daartoe bestemd formulier bij het college ingediend door de rechthebbende van het aan te sluiten perceel.
2. De vergunningsaanvraag wordt slechts in behandeling genomen nadat bij de aanvraag alle in het aanvraagformulier gevraagde gegevens zijn verstrekt. Bij ontbreken van gegevens wordt de rechthebbende daarover geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld deze gegevens binnen vier weken na kennisgeving daarvan alsnog aan te vullen.

Artikel 9 – Weigering van de vergunning

1. Een vergunning kan slechts worden geweigerd indien aansluiting van het particulier riool op het openbaar riool of wijziging van de aansluiting vanwege technische, juridische of milieuhygiënische redenen bezwaarlijk is.

2. Aansluiting op het openbaar riool of wijziging van die aansluiting is in ieder geval bezwaarlijk indien:
    a. het openbaar riool ter plaatse niet over voldoende capaciteit beschikt om de hoeveelheid te lozen vloeistoffen te kunnen afvoeren;
    b. het een lozing van afvalwater betreft dat door aard, concentratie en/of samenstelling de goede werking van het openbaar riool kan belemmeren of de constructie aan kan tasten;
    c. een omgevingsvergunning voor het aan te sluiten bouwwerk op het perceel is geweigerd;
    d. het te lozen bronneringswater
        i. niet dusdanig is vervuild dat lozing op openbaar riool noodzakelijk is;
        ii. een debiet heeft van minder dan 10 m3 per uur over een maximale periode van twee kalenderweken en binnen 100 meter op een oppervlaktewater geloosd kan worden;
        iii. een debiet heeft van meer dan 10 m3 per uur of langer duurt dan twee kalenderweken en binnen 300 meter op een oppervlaktewater geloosd kan worden.

Afdeling 6. Uitvoering

Artikel 10 – Voorwaarden aansluiten op openbaar riool

Het particulier riool voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. De leidingen voldoen aan de eisen gesteld in de normbladen en/of KOMO-keur.
2. De kleuren van de leidingen zijn grijs voor afvalwaterriool, bruin voor hemelwaterriool en blauw voor hemelwater afkomstig van daken.
3. De sleuf of sleuven waarin de riolering op eigen terrein is gelegd, worden pas gedicht nadat de leiding(en) door de behandelend ambtenaar van de gemeente is of zijn gecontroleerd en toestemming heeft gegeven tot het dichten.
4. Binnen 0,5 meter vanuit de erfgrens op particulier terrein dient een controleput geplaatst worden, die direct vanaf maaiveld toegankelijk is. Wanneer dat niet

mogelijk is, plaatst de gemeente in de openbare grond op kosten van de aanvrager een ontstoppingsstuk.

5. Het particulier riool mag niet dieper liggen dan 75 cm onder het maaiveld, gerekend vanaf bovenkant verharding tot onderkant van de afvoerbuis;

Artikel 11 - Aansluiting

1. De rechthebbende die een vergunning heeft, verzoekt de gemeente de perceelaansluiting aan te leggen of te wijzigen.
2. Bij het verzoek tot aansluiting dienen in ieder geval de volgende gegevens door de rechthebbende te worden doorgegeven:
    a. de naam en het woonadres van de rechthebbende;
    b. de door de rechthebbende gewenste datum van uitvoering.
3. Het bouwwerk dient glas en waterdicht te zijn voordat de aansluiting tot stand komt;
4. Het aan te sluiten particulier riool dient aanwezig te zijn conform de aanvraag van de vergunning en de daarop verleende vergunning.

Artikel 12 - Kosten

Voor de kosten van het aansluiten of wijzigen van het particulier riool op het openbaar riool is de Verordening rioolaansluitgeld van toepassing.

Afdeling 7. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 13 - Hardheidsclausule

Het college kan van de bepalingen in deze verordening afwijken voor zover toepassing, gelet op het belang dat deze regeling beoogd te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 14 – Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van het college dan wel door het college aan te wijzen personen.

Artikel 15 – Overgangsrecht

1. De aanvragen tot aansluiting of wijziging van een aansluiting die voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend vallen onder de bepalingen van deze verordening.
2. Op aansluitingen van een particulier riool op het openbaar riool, die op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening krachtens de tot dan toe geldende regelgeving en voorschriften reeds zijn aangelegd, zijn de bepalingen van deze verordening van toepassing.
3. Bij strijd van deze verordening met bepalingen in overeenkomsten gesloten tussen de gemeente en rechthebbende, prevaleert het bepaalde in deze overeenkomsten.

Artikel 16 – Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 17 – Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: ‘Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023’.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van gemeente Zevenaar, gehouden op 29 november 2023

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Toelichting

Algemeen

Gemeente Zevenaar is onderdeel van het intergemeentelijke samenwerkingsverband De Liemers. Onderdeel van dat samenwerkingsverband zijn ook gemeenten Duiven en Westervoort. Vanwege de samenhangende watertaken van de gemeenten in De Liemers is ervoor gekozen om bij het opstellen van een aansluitverordening in gezamenlijkheid op te trekken. Elke gemeente heeft nog wel zijn eigen verordening die van toepassing is binnen het gehele gemeentelijk grondgebied.

Door het vaststellen van de aansluitverordening heeft Zevenaar tot doel om aanvullend op de bestaande wet- en regelgeving regels te stellen over het aansluiten van percelen op het openbaar riool. Het aansluitvoorschrift in het Bouwbesluit 2012 en de lozingsregels in onder meer het Besluit lozing afvalwater huishoudens zijn voldoende om ongewenste lozingen te voorkomen en de ligging van particuliere riolen te sturen. Maar de gemeente heeft de mogelijkheid hier aanvullende bepalingen voor op te stellen. De onderhavige verordening is daarom aanvullend en is niet in strijd met plichten die elders zijn vastgelegd. Bij strijd zou de hogere regeling – de “lozingsbesluiten” en het Bouwbesluit – voorgaan.

- **Artikel 1 – Begripsbepalingen**

In dit artikel worden de in deze verordening gehanteerde begrippen omschreven.

- **Artikel 2 – Begrenzing openbaar riool**

Eerste lid

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Voor de afvalwaterketen is dat het verzamelen en transporteren van afvalwater via het openbaar riool. Voor de instandhouding van het openbaar riool is de gemeente daarom verantwoordelijk voor het aanleggen, wijzigen, beheren en onderhouden.

Tweede lid

Het kan voorkomen dat de conditie van buizen en bijhorende werken voor de afvoer en inzameling van afval- en hemelwater op niet- openbare grond belangrijk is voor de juiste werking van het openbaar rioolsysteem. De gemeente maakt in dat geval afspraken met de rechthebbende over beheer en onderhoud van het betreffend riool. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn op industrieterreinen waar meerdere bedrijven zijn gevestigd, maar waarvan de grond in eigendom is van een private exploitant.

Derde lid

Zover sprake is van een particulier riool houdt de verantwoordelijkheid van de gemeente op. De particulier is verantwoordelijk voor de goede staat en werking van zijn eigen riool. De gemeente kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de aanleg, wijziging, beheer of onderhoud van het particulier riool behoudens eventuele aansluitingverplichtingen.

- **Artikel 3 – Beheer, onderhoud, renovatie en vervanging**

Het beheer en onderhoud van het openbaar riool waarvoor de gemeente verantwoordelijk is wordt door en voor rekening van de gemeente uitgevoerd tot het aansluitpunt. Het kan voorkomen dat door onderhoud, renovatie en vervanging van het riool dit ook gevolgen heeft voor de aansluiting en ligging van het particulier riool. Indien dergelijke wijzigingen nodig zijn is de rechthebbende gehouden deze werkzaamheden uit te voeren om weer aangesloten te kunnen worden op het openbaar riool. De gemaakte kosten zijn voor

rekening van de gemeente, omdat de kosten van de rechthebbende gemaakt zijn als gevolg van de publieke taak van de gemeente.

– Artikel 4 – Verstoppingen en storingen

Via de controleput is het mogelijk te constateren of de verstopping of storing in het openbaar riool of particulier riool zit. In beginsel is de rechthebbende zelf verantwoordelijk voor het constateren, lokaliseren en oplossen van verstoppingen en storingen. Indien is geconstateerd dat de storing in het openbaar riool zit, dan moet de rechthebbende contact opnemen met de gemeente. De gemeente stuurt dan een aannemer om het probleem te verhelpen. Alleen de aannemer van de gemeente heeft een vergunning om te werken in openbaar terrein en is dus de enige die indien nodig de verstopping of storing mag verhelpen, het openbaar riool mag opgraven en hier werkzaamheden aan mag verrichten.

De door de rechthebbende gemaakte kosten in het vooronderzoek zijn voor rekening van de gemeente als het probleem in het openbaar riool of de perceelaansluiting is gelegen. Mocht blijken dat de verstopping of verstoring veroorzaakt is door de rechthebbende dan heeft de gemeente een verhaalsrecht van de door de gemeente gemaakte kosten op de rechthebbende.

– Artikel 5 – Verboden gebruik

Eerste lid

Voor panden die op drukriolering worden aangesloten geldt dat er alleen afvalwater op drukriolering geloosd mag worden. Lozing van (schoon) hemelwater of grondwater op het drukriool is verboden in verband met een adequate en zoveel mogelijk storingsvrije werking van het drukrioolsysteem. Drukriolering wordt voornamelijk toegepast in het buitengebied. Dit geldt eveneens voor vacuümriolering.

In het buitengebied wordt ook gebruik gemaakt van IBA's. Om te voorkomen dat deze de maximale capaciteit bereiken als het gevolg van grote hoeveelheden hemelwater of grondwater is het ook niet toegestaan hemelwater of grondwater te lozen op IBA's.

Tweede lid

Het is niet toegestaan het riool op een wijze te gebruiken dat kan leiden tot verstoppingen of storingen. Omdat niet limitatief is aan te geven onder welke omstandigheden verstoppingen en storingen kunnen optreden is een algemeen lozingsverbod opgenomen voor stoffen die hiertoe kunnen leiden.

- **Artikel 6 – Aansluitverplichting**

Eerste lid

Voor zover bekend bij de gemeente zijn alle percelen in de gemeente aangesloten op de riolering. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn dan is de rechthebbende verplicht alsnog aan te sluiten op het riool. In de praktijk zal deze regel voornamelijk van toepassing zijn op nieuwbouw.

- **Artikel 7 – Vergunningsplicht**

Het aansluiten van een particulier riool en bronneringswater zijn vergunningplichtig. Hiermee tracht de gemeente een zo goed als mogelijk functionerend rioolstelsel in werking te houden.

- **Artikel 8 – Gegevens en bescheiden**

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

– Artikel 9 – Weigering van de vergunning

Een weigering van de aansluitvergunning is op basis van technische, juridische of milieuhygiënische weigeringsgronden. Een technische weigeringsgrond is bijvoorbeeld de hoogteligging of toename van de afvoercapaciteit waardoor het stelsel overbelast raakt. Een milieuhygiënische weigeringsgrond is bijvoorbeeld de lozing van betreffende stoffen op het openbaar riool. Een juridische weigeringsgronden is bijvoorbeeld dat de verlening van andere benodigde vergunningen, zoals de omgevingsvergunning, is geweigerd.

– Artikel 10 – Voorwaarden particulier riool

Tweede lid

Hemelwater wordt zoveel als mogelijk op eigen terrein vastgehouden en geïnfiltreerd. Indien (bij een extreme regenbui) hemelwater afgevoerd dient te worden naar het openbaar riool dan gebeurt dat bij voorkeur oppervlakkig via het maaiveld. Mocht oppervlakkige afvoer niet mogelijk zijn dan dient de kleur van de rioolbuis voor afvoer van hemelwater en hemelwater van daken toegepast te worden zoals in het tweede lid is aangegeven.

– Artikel 11 – Aansluiting

Als voor een aansluiting een vergunning is afgegeven komt deze tot stand door de gemeente. Het moment voor uitvoering van het werk wordt dan bepaald in overleg met de rechthebbende. Het volstaat om telefonisch contact op te nemen met gemeente, daarbij dienen de gegevens doorgegeven te worden zoals vermeld in het tweede lid.

– Artikel 12 – Kosten

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

– Artikel 13 – Hardheidsclausule

Om te voorkomen dat toepassing van de bepalingen van deze verordening in een concreet geval zou leiden tot een beslissing in strijd met de redelijkheid en billijkheid is een mogelijkheid geboden om af te wijken van de bepalingen in deze verordening.

– Artikel 14 – Toezicht

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

– Artikel 15 – Overgangsrecht

Eerste lid

Aanvragen tot aansluiting of wijziging van een aansluiting die na inwerkingtreding van de verordening in behandeling worden genomen, worden behandeld volgens de regeling in de verordening.

Tweede lid

Op alle reeds bestaande aansluitingen zijn met deze verordening de bepalingen met betrekking tot het beheer en onderhoud en de zorgplicht bij verwijdering en sloop van toepassing verklaard. Hierbij mag uiteraard geen strijd ontstaan met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Derde lid

Omdat het denkbaar is dat in het verleden met perceeleigenaren overeenkomsten zijn gesloten waarin afspraken zijn gemaakt die strijd opleveren met de aansluitverordening, is in lid 3 vastgelegd dat in dergelijke situaties de bepalingen van de overeenkomst prevaleren.

– **Artikel 16 – Inwerkingtreding**

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

– **Artikel 17 – Citeertitel**

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2023-063

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	26 september 2023
Zaaknummer	Z/23/456952 /ADV/23/1180656
Onderwerp	Nadere duiding van het begrip bouwwerk
Portefeuillehouder	A. van Orden

Contactpersoon	Vergunningen, Toezicht & Handhaving
E-mail	Vergunningen@zevenaar.nl
Telefoon	0316-595111

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Op 24 mei 2023 zijn in de Commissie Ruimte de hemelwaterverordening gemeente Zevenaar 2023 en de aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023 behandeld. Omdat de in de hemelwaterverordening opgenomen definitie van bouwwerk vragen opriep, heeft de portefeuillehouder toegezegd dat daarover nadere duiding zal worden gegeven in een raadsinformatiebrief (RIB). Die RIB ligt nu voor.

Kernboodschap
Het college wil de raad informeren over de definitie van bouwwerk. Hieronder zal allereerst uiteengezet worden wat daaronder wordt verstaan. Daarnaast bevat de bijlage een overzicht met voorbeelden van objecten die wel of niet onder die definitie vallen (Bijlage deel 1), aangevuld met relevante wet- en regelgeving (Bijlage deel 2).

Context
☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
X Motie/amendement/toezegging
☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

<u>Definitie bouwwerk</u>
De definitie van het begrip 'bouwwerk' is op dit moment nog niet in de wet vastgelegd. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: 'Afdeling') zoekt daarom bij herhaling aansluiting bij de definitie uit de Modelbouwverordening van de VNG. Deze definitie luidt: 'elke constructie van enige

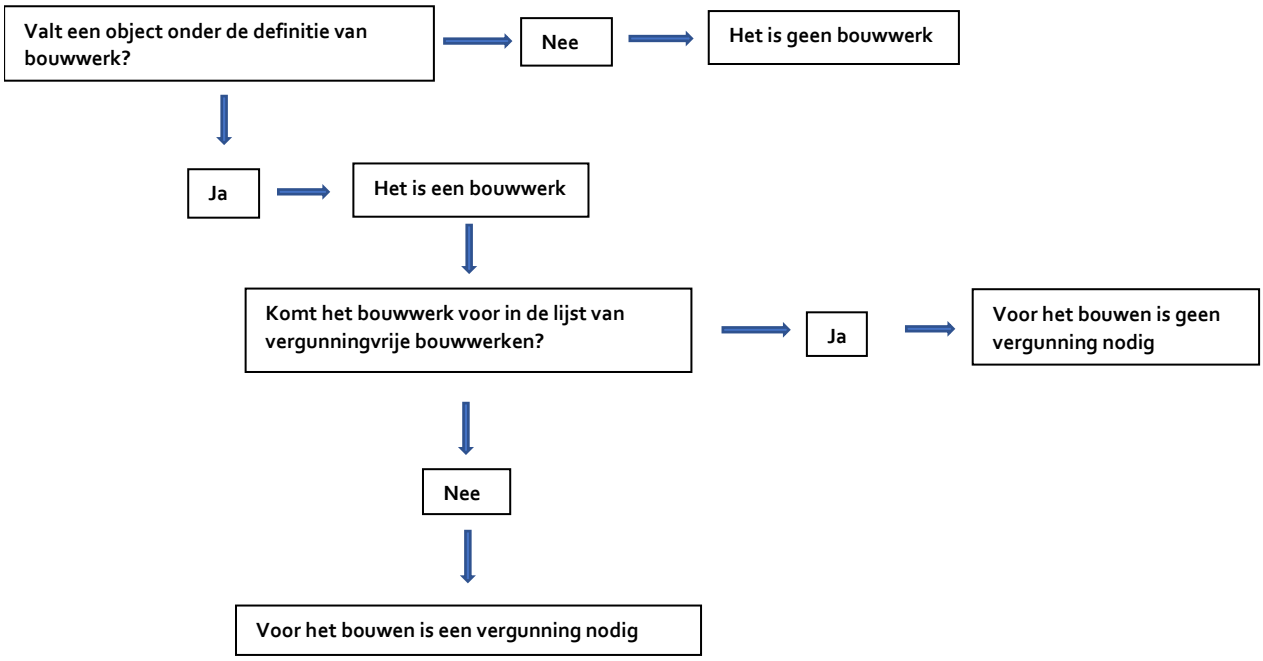
omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren'.

Echter vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 wordt een vergelijkbare definitie wél wettelijk verankerd. De volgende definitie wordt (in de bijlage bij artikel 1.1 Omgevingswet) opgenomen: 'constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming -hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren, met inbegrip van de daarvan deel uitmakende bouwwerkgebonden installaties anders dan een schip dat wordt gebruikt voor verblijf van personen en dat is bestemd en wordt gebruikt voor de vaart'. Het staat een individuele gemeente (nu of straks) niet vrij om een eigen, afwijkende definitie van 'bouwwerk' te hanteren.

Welk object een bouwwerk is, verschilt per geval. Het is een zeer rekbaar begrip. Het is niet eenvoudig om van een bepaald object te bepalen of het wel of geen bouwwerk is. Die vraag valt niet altijd met exacte logica te beantwoorden. Wat wel of niet onder het begrip valt, wordt doorgaans pas bepaald door de Afdeling. Er is daar door de jaren heen veel jurisprudentie over gevormd.

In deel 1 van de bijlage is een (niet volledig) overzicht van objecten opgenomen waarvan de Afdeling in het verleden heeft bepaald of er wel of geen sprake is van een bouwwerk.

NB! Is er eenmaal sprake van een bouwwerk, dan moet er nog worden nagegaan of voor het bouwen van dat bouwwerk een vergunning nodig is (zie onderstaand stroomschema). De vergunningvrije bouwwerken zijn opgesomd in de artikelen 2 en 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en voor monumenten in de artikelen 3a en 4a van bijlage II Bor. Deze artikelen staan opgenomen in deel 2 van de bijlage. De lijst met vergunningsvrije bouwwerken is wettelijk bepaald. Een gemeente is vooralsnog niet bevoegd om bouwwerken aan die lijst toe te voegen.

Communicatie en vervolgproces
Met deze raadsinformatiebrief informeert het college de raad over wat wordt verstaan onder het begrip 'bouwwerk'.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlage
1. Z/23/456952/INT/23/1180681 Bijlage: definitie bouwwerk (september 2023) naar aanleiding van de Commissie Ruimte van 24 mei 2023

Bijlage: definitie bouwwerk (september 2023) naar aanleiding van de Commissie Ruimte van 24 mei 2023

Deel 1

Jurisprudentieoverzicht met voorbeelden waarin er volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State wel of geen sprake is van een bouwwerk.

<u>Wel bouwwerk:</u>

- Woonboot (ongeacht hoe de woonboot fysiek met de oever is verbonden of is afgemeerd).
- Tenten → bestaande uit een tentdoek en bevestigingsmiddelen, met een omvang van circa tien bij zes meter en tien bij vijf meter en jaarlijks gedurende een periode van drie maanden worden geplaatst ten behoeve van het aflammeren van schapen dienen te worden aangemerkt als bouwwerken.
- Paardenbak met een afmeting van 27 m bij 14,75 m die bestaat uit een laag zand met daar omheen een afrastering van houten en metalen palen met daartussen metalen buizen en kantplanken. De kantplanken zijn gedeeltelijk ingegraven in de grond en rusten gedeeltelijk tegen de palen, zodat zij zijn gefixeerd. Deze kantplanken functioneren als grondkerende schotten.
- Paardenbak. Op het perceel is een omheining van 25 m bij 15 m geplaatst die aan drie zijden bestaat uit palen met daartussen gespannen schrikdraad in de vorm van een wit lint en aan één zijde uit een hek van gaaswerk met een poort van ijzeren buizen. Binnen de omheining is een zandlaag aanwezig met daaronder een doek en een drainagesysteem. De drainage en het doek zijn aangebracht om de zandlaag ter plaatse te laten liggen teneinde het omheinde gedeelte geschikt te maken voor gebruik door paarden.
- Paardenspringbak. De bak is omringd door vier bielzen die met enige tussenruimte bij elkaar liggen. De bielzen hebben als doel om de paardenbak te omheinen. De bielzen zijn aan twee zijden van de paardenbak ongeveer 60 m lang en aan de andere twee zijden ongeveer 20 m lang. Uit de uitspraak van de Afdeling van 20 april 2016 volgt dat niet alle bouwonderdelen aan elkaar bevestigd hoeven te zijn om te kunnen spreken van één bouwwerk.
- Vernieuwen van fundering: het met inkassingen in het dragende metselwerk bevestigen van de gewapende betonvloer op schroefinjectiepalen dienen te worden aangemerkt als constructieve handelingen.
- Het plaatsen van een kinderzwembad in een tuin.
- Een nylon net in een achtertuin: een op 2.20 meter geknoopt net gespannen over de gehele achtertuin, door middel van staaldraden en nagels bevestigd aan de achtergevel van de betreffende woning en de voorgevel van de schuur op het perceel.
- Houten paaltjes en houten schotten die opgeslagen mest aan twee zijden omheinen De houten paaltjes en houten schotten die de mest aan twee zijden omheinen, vormen een constructie van enige omvang die met de grond is verbonden door middel van in de grond geslagen houten palen en is bedoeld om langere tijd op dezelfde plek te blijven.
- Metalen voederruif op betonnen plaat in weiland: een metalen constructie die op een speciaal daarvoor geplaatste betonnen plaat in het weiland staat en bedoeld is om ter plaatse te functioneren, omdat deze reeds sinds 2013 op dezelfde plaats in de weide aanwezig is. Dat de voederruif verplaatsbaar is doet aan het plaatsgebonden karakter, niet af.

- Rij betonblokken: langwerpige betonblokken zijn per ongeveer vijf stuks naast elkaar gelegen, met enige tussenruimte tot de opvolgende serie betonblokken. Het doel van de betonblokken is om een deel van dat perceel af te grenzen. De betonblokken vinden direct steun op de grond en zijn bedoeld om ter plaatse te functioneren. De betonblokken zijn geplaatst met als kennelijk doel om deze daar voor langere tijd op dezelfde plek te laten staan.
- Friteskraam.
- Sloopautobus die dienst doet als schaftlokaal en schuilgelegenheid.
- Een tuinhuisje dat als verkoopmodel stond opgesteld in een tuincentrum.
- Een draagluchthal dat aan de onderkant bestaat uit een met water gevulde band waarmee de hal op zijn plaats wordt gehouden.
- Een bij een wegrestaurant geplaatste kraan waarvan de giek is vervangen door een reclamebord in de vorm van een raket.
- Een duiker in een weg.
- Een mestzak, met daarin een roerstaaf die verankerd is in een in de grond geplaatste betonnen plaat van ongeveer 1 m².

<u>Geen bouwwerk:</u>

- Een terras in de vorm van een zandbed omgeven door niet constructief met elkaar verbonden muren en keerwanden.
- Mestopslag bestaande uit betonplaten onder afschot op een ondergrond van landbouwfolie geen constructief element.
- Koelwateruitlaat, waarbij basaltblokken en breuksteen min of meer willekeurig op de zeebodem worden gestort wordt niet gezien als een constructie.
- Het planten van een boom, aangezien de natuur zelf zorgt voor de groei van dit object.
- Het aanbrengen van één rotsblok op een locatie leidt niet tot het bouwen van een bouwwerk.
- Losse stapels hout en stenen, en opvouwbare stalen korven.
- Vogelverschrikkers (zogenoemde categorie "Hawk Eyes"). Ze bestaan elk uit een metalen buisje met een diameter van 1,5 cm. Daarop is op eenvoudige wijze een ronde bal met een doorsnede van 50 cm geplaatst. Het buisje wordt in de grond gestoken en kan hier gemakkelijk weer uitgehaald worden. De bal draait rond in de wind en weerkaatst het zonlicht. De vogelverschrikkers zijn respectievelijk 2 m en 5 m hoog. De vogelverschrikkers zijn jaarlijks op het perceel aanwezig van maart tot en met september. Gedurende deze periode moeten ze af en toe een paar meter verplaatst worden, omdat de vogels anders aan de vogelverschrikkers gewend raken en er niet meer door verjaagd worden. Aangezien de vogelverschrikkers bedoeld zijn om slechts kortdurend op dezelfde plek te worden gezet om daarna verplaatst te worden om effectief te blijven, is de Afdeling van oordeel dat de vogelverschrikkers niet bedoeld zijn om langere tijd op dezelfde plaats te functioneren. De Afdeling overweegt voorts dat de vogelverschrikkers niet kunnen worden aangemerkt als een constructie, nu de bal en het buisje op eenvoudige wijze aan elkaar bevestigd zijn en het buisje slechts in de grond gestoken wordt. Dat de vogelverschrikkers een flink stuk de grond in moeten worden gestoken om bestand te zijn tegen de wind, maakt dat niet anders.
- Paalmatras voor een weg. Een paalmatras maakt onderdeel uit van het aanleggen van een weg en kan in zoverre niet los van de weg worden gezien. Een weg is geen bouwwerk. Nu de

paalmatras onderdeel uitmaakt van een weg en een weg geen bouwwerk is, is ook de paalmatras geen bouwwerk.

- Volledig demontabel springtoestel bestaande uit verschillende elementen die in wisselende samenstelling op wisselende plaatsen zonder verankering worden opgericht kunnen niet als een bouwwerk worden aangemerkt.
- Reclamebord van 5 meter breed en 0,5 meter hoog welke met schroeven aan de gevel is bevestigd.

Deel 2:

Vergunningvrije bouwwerken op grond van artikel 2 en 3 van Bijlage II Besluit omgevingsrecht (Bor).

Artikel 2

Een omgevingsvergunning voor activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a of c, van de wet is niet vereist, indien deze activiteiten betrekking hebben op:

1. gewoon onderhoud van een bouwwerk, voor zover detaillering, profilering en vormgeving van dat bouwwerk niet wijzigen;

2. werkzaamheden ingevolge een besluit als bedoeld in artikel 13, 13a of 13b van de Woningwet;

3. een op de grond staand bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan in achtererfgebied, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. voor zover op een afstand van niet meer dan 4 m van het oorspronkelijk hoofdgebouw, niet hoger dan:

1°. 5 m,

2°. 0,3 m boven de bovenkant van de scheidingsconstructie met de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw, en

3°. het hoofdgebouw,

b. voor zover op een afstand van meer dan 4 m van het oorspronkelijk hoofdgebouw:

1°. indien hoger dan 3 m: voorzien van een schuin dak, de dakvoet niet hoger dan 3 m, de daknok gevormd door twee of meer schuine dakvlakken, met een hellingshoek van niet meer dan 55°, en waarbij de hoogte van de daknok niet meer is dan 5 m en verder wordt begrensd door de volgende formule:

maximale daknokhoogte [m] = (afstand daknok tot de perceelsgrens [m] x 0,47) + 3;

2°. functioneel ondergeschikt aan het hoofdgebouw, tenzij het betreft huisvesting in verband met mantelzorg,

c. op een afstand van meer dan 1 m vanaf openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn,

d. de ligging van een verblijfsgebied als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012, in geval van meer dan een bouwlaag, uitsluitend op de eerste bouwlaag,

e. niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte,

f. de oppervlakte van al dan niet met vergunning gebouwde bijbehorende bouwwerken in het bebouwingsgebied bedraagt niet meer dan:

1°. in geval van een bebouwingsgebied kleiner dan of gelijk aan 100 m^2: 50% van dat bebouwingsgebied,

2°. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 100 m^2 en kleiner dan of gelijk aan 300 m^2: 50 m^2, vermeerderd met 20% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 100 m^2,

3°. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 300 m^2: 90 m^2, vermeerderd met 10% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 300 m^2, tot een maximum van in totaal 150 m^2,

g. niet aan of bij:

1°. een woonwagen,

2°. een hoofdgebouw waarvoor in de omgevingsvergunning voor het bouwen daarvan is bepaald dat de vergunninghouder na het verstrijken van een bij die vergunning aangegeven termijn verplicht is de voor de verlening van de vergunning bestaande toestand hersteld te hebben,

3°. een bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf door één huishouden;

4. een dakkapel in het achterdakvlak of een niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerd zijdakvlak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. voorzien van een plat dak,

b. gemeten vanaf de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,75 m,

c. onderzijde meer dan 0,5 m en minder dan 1 m boven de dakvoet,

d. bovenzijde meer dan 0,5 m onder de daknok,

e. zijkanten meer dan 0,5 m van de zijkanten van het dakvlak, en

f. niet op:

1°. een woonwagen,

2°. een gebouw waarvoor in de omgevingsvergunning voor het bouwen daarvan is bepaald dat het slechts voor een bepaalde periode in stand mag worden gehouden, of

3°. een bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf door één huishouden;

5. een dakraam, daklicht, lichtstraat of soortgelijke daglichtvoorziening in een dak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. indien in het achterdakvlak, een niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerd zijdakvlak of een plat dak, de constructie niet meer dan 0,6 m buiten het dakvlak respectievelijk het platte dak uitsteekt,

b. indien in een ander dakvlak dan bedoeld in onderdeel a,

1°. de constructie niet buiten het dakvlak uitsteekt, of

2°. ingeval geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn, de constructie niet meer dan 0,6 m buiten het dakvlak uitsteekt, en

c. zijkanten, onder- en bovenzijde meer dan 0,5 m van de randen van het dakvlak of het platte dak;

6. een collector voor warmteopwekking of een paneel voor elektriciteitsopwekking op een dak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. indien op een schuin dak:

1°. binnen het dakvlak,

2°. in of direct op het dakvlak, en

3°. hellingshoek gelijk aan hellingshoek dakvlak,

b. indien op een plat dak: afstand tot de zijkanten van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel, en

c. indien de collector of het paneel niet één geheel vormt met de installatie voor het opslaan van het water of het omzetten van de opgewekte elektriciteit: die installatie aan de binnenzijde van een bouwwerk is geplaatst;

7. een kozijn, kozijninvulling of gevelpaneel, mits in de achtergevel, of een niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijgevel van een hoofdgebouw, dan wel in een gevel van een bijbehorend bouwwerk, voor zover die gevel is gelegen in achtererfgebied op een afstand van meer dan 1 m vanaf openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn;

8. een zonwering, rolhek, luik of rolluik aan of in een gebouw, mits bij een rolhek, luik of rolluik in een voorgevel of een naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijgevel van een ander hoofdgebouw dan een woning of woongebouw, wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. geplaatst aan de binnenzijde van de uitwendige scheidingsconstructie, en

b. voor ten minste 75% voorzien van glasheldere doorkijkopeningen;

9. een afscheiding tussen balkons of dakterrassen;

10. tuinmeubilair, mits niet hoger dan 2,5 m;

11. een sport- of speeltoestel voor uitsluitend particulier gebruik, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 2,5 m, en

b. uitsluitend functionerend met behulp van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens;

12. een erf- of perceelafscheiding, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 1 m, of

b. niet hoger dan 2 m, en

1°. op een erf of perceel waarop al een gebouw staat waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat,

2°. achter de voorgevelrooilijn, en

3°. op meer dan 1 m van openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn;

13. een constructie voor het overbruggen van een terreinhoogteverschil van niet meer dan 1 m die niet hoger is dan het aansluitende afgewerkte terrein;

14. een vlaggenmast op een erf, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 6 m, en

b. maximaal één mast per erf;

15. een antenne-installatie ten behoeve van mobiele telecommunicatie op of aan een bouwwerk, met inbegrip van een hekwerk ter beveiliging van een zodanige antenne-installatie op of aan een bouwwerk als bedoeld in onderdeel a, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. indien op of aan een hoogspanningsmast, wegportaal, reclamezuil, lichtmast, windmolen, sirenemast dan wel een niet van een bouwwerk deel uitmakende schoorsteen, of op een antenne-installatie als bedoeld in onderdeel 16 dan wel een antenne-installatie voor het bouwen waarvan een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de wet is vereist:

1°. de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, niet hoger dan 5 m, en

2°. de antenne hoger geplaatst dan 3 m, gemeten vanaf het bij het bouwwerk aansluitende afgewerkt terrein,

b. indien op of aan een ander bouwwerk, dan bedoeld in onderdeel a:

1°. de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, niet hoger dan 0,5 m, of

2°. de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, of indien bevestigd aan een gevel van een gebouw, gemeten vanaf het punt waarop de antenne, met antennedrager, het dakvlak kruist, niet hoger dan 5 m, en:

a. de antenne, met antennedrager, hoger geplaatst dan 9 m, gemeten vanaf het bij het bouwwerk aansluitende afgewerkt terrein,

b. de bedrading in of direct langs de antennedrager of inpandig is aangebracht, dan wel in een kabelgoot, mits deze kabelgoot meer dan 1 m achter de voorgevel is geplaatst, en

c. de antennedrager bij plaatsing op het dak van een gebouw:

1°. aan of bij een op het dak aanwezig object geplaatst,

2°. in het midden van het dak geplaatst, of

3°. elders op het dak geplaatst, mits de afstand in m tot de voorgevel van het bouwwerk ten minste gelijk is aan: 18 gedeeld door de hoogte waarop de antenne, met antennedrager, is geplaatst, gemeten vanaf het bij het gebouw aansluitende afgewerkt terrein tot aan de voet van de antenne, met antennedrager;

16. een antenne-installatie met bijbehorend opstelpunt ten behoeve van de C2000-infrastructuur voor de mobiele communicatie door hulpverleningsdiensten;

17. een andere antenne-installatie dan bedoeld in de onderdelen 15 en 16, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. de antenne-installatie achter het voorerfgebied geplaatst,

b. indien het een schotelantenne betreft:

1°. de doorsnede van de antenne niet meer dan 2 m, en

2°. de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, niet hoger dan 3 m, of

c. indien het een andere antenne betreft dan bedoeld in onderdeel b: de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, of indien deze is

bevestigd aan de gevel, gemeten vanaf het punt waarop de antenne, met antennedrager, het dakvlak kruist, niet hoger dan 5 m;

18. een bouwwerk ten behoeve van een infrastructurele of openbare voorziening, voor zover het betreft:

a. een bouwwerk ten behoeve van een nutsvoorziening, de waterhuishouding, het meten van de luchtkwaliteit, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

1°. niet hoger dan 3 m, en

2°. de oppervlakte niet meer dan 15 m^2,

b. een bouwwerk, geen gebouw zijnde, ten behoeve van het weren van voorwerpen die de veiligheid van het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer in gevaar kunnen brengen, ten behoeve van de beveiliging van een weg, spoor- of waterweg of een spoorweg- of luchtvaartterrein, of ten behoeve van verkeersregeling, verkeersgeleiding, handhaving van de verkeersregels, wegaanduiding, het opladen van accu's van voertuigen, verlichting, tolheffing of het verschaffen van toegang tot het openbaar vervoer of openbaar vervoersgebouwen,

c. bovenleidingen met de bijbehorende draagconstructies of seinpalen,

d. ondergrondse buis- en leidingstelsels, met uitzondering van een buisleiding als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Besluit externe veiligheid buisleidingen,

e. een container voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

1°. niet hoger dan 2 m, en

2°. indien bovengronds geplaatst: de oppervlakte niet meer dan 4 m^2,

f. een elektronische sirene ten behoeve van het waarschuwen van de bevolking bij calamiteiten of de dreiging daarvan, alsmede de daarbij behorende bevestigingsconstructie,

g. straatmeubilair;

19. een magazijnstelling die uitsluitend steunt op een vloer van het gebouw waarin zij wordt geplaatst, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet lager dan 3 m en niet hoger dan 8,5 m, en

b. de magazijnstelling niet is voorzien van een verdiepingsvloer of loopbrug;

20. een bouwkeet, bouwbord, steiger, heistelling, hijskraan, damwand of andere hulpconstructie die functioneel is voor een bouw-, onderhouds- of sloopactiviteit, een tijdelijke werkzaamheid in de grond-, weg- of waterbouw of een tijdelijke werkzaamheid op land waarop het Besluit algemene regels milieu mijnbouw van toepassing is, mits geplaatst op of in de onmiddellijke nabijheid van het terrein waarop die activiteit of werkzaamheid wordt uitgevoerd;

21. een ander bouwwerk in voor- of achtererfgebied, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 1 m, en

b. de oppervlakte niet meer dan 2 m^2;

22. het gebruiken van een bestaand bouwwerk voor huisvesting in verband met mantelzorg.

Artikel 3

Een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de wet is niet vereist, indien deze activiteit betrekking heeft op:

1. een op de grond staand bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan in achtererfgebied, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 5 m,

b. op een afstand van meer dan 1 m vanaf openbaar toegankelijk gebied, tenzij geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn,

c. de ligging van een verblijfsgebied als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012, in geval van meer dan een bouwlaag, uitsluitend op de eerste bouwlaag, en

d. niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte;

2. een op de grond staand bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 5 m, en

b. de oppervlakte niet meer dan 70 m^2;

3. een dakkapel in het voordakvlak, een naar openbaar toegankelijk gebied gekeerd zijdakvlak of, voor zover het betreft een bouwwerk als bedoeld in artikel 2, onderdeel 4, onder f, het achterdakvlak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. redelijke eisen van welstand zijn niet van toepassing;

b. voorzien van een plat dak,

c. gemeten vanaf de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,75 m,

d. onderzijde meer dan 0,5 m en minder dan 1 m boven de dakvoet,

e. bovenzijde meer dan 0,5 m onder de daknok, en

f. zijkanten meer dan 0,5 m van de zijkanten van het dakvlak;

4. een sport- of speeltoestel anders dan voor uitsluitend particulier gebruik, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 4 m, en

b. uitsluitend functionerend met behulp van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens;

5. een zwembad, bubbelbad of soortgelijke voorziening, dan wel vijver op het erf bij een woning of woongebouw, mits deze niet van een overkapping is voorzien;

6. een bouwwerk, geen gebouw zijnde, in achtererfgebied ten behoeve van agrarische bedrijfsvoering, voor zover het betreft:

a. een silo, of

b. een ander bouwwerk niet hoger dan 2 m;

7. een buisleiding waarop artikel 2, onderdeel 18, niet van toepassing is;

8. een verandering van een bouwwerk, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. geen verandering van de draagconstructie,

b. geen verandering van de brandcompartimentering of beschermde subbrandcompartimentering,

c. geen uitbreiding van de bebouwde oppervlakte, en

d. geen uitbreiding van het bouwvolume.

Artikel 3a

Een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, van de wet is niet vereist, indien deze activiteit betrekking heeft op:

1. gewoon onderhoud als bedoeld in artikel 2, onderdeel 1, voor zover ook materiaalsoort en kleur niet wijzigen, en bij een tuin, park of andere aanleg, de aanleg niet wijzigt, of
2. een activiteit die uitsluitend leidt tot inpandige veranderingen van een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft.

Artikel 4a

1. Onverminderd artikel 5, zijn de artikelen 2 en 3 slechts van toepassing op een activiteit die plaatsvindt in, aan, op of bij een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, een monument of archeologisch monument waarop artikel 9.1, eerste lid, onderdeel b, van de Erfgoedwet van toepassing is, een krachtens een provinciale of gemeentelijke verordening aangewezen monument dan wel een monument waarop, voordat het is aangewezen, een zodanige verordening van overeenkomstige toepassing is, voor zover het een activiteit betreft als bedoeld in:

a. artikel 2, onderdelen 1 en 2, of

b. artikel 2, onderdelen 4 tot en met 21, of artikel 3, onderdelen 4 tot en met 8:

- **1°.** in, aan of op een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft, of
- **2°.** bij een monument.

2. Onverminderd artikel 5, zijn de artikelen 2 en 3 slechts van toepassing op een activiteit die plaatsvindt in een beschermd stads- of dorpsgezicht, voor zover het een activiteit betreft als bedoeld in:

a. artikel 2, onderdelen 1 en 2, of

b. artikel 2, onderdelen 4 tot en met 21, of artikel 3 voor zover het betreft:

1°. inpandige veranderingen,

2°. een verandering van een achtergevel of achterdakvlak, mits die gevel of dat dakvlak niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd,

3°. een bouwwerk op erf aan de achterkant van een hoofdgebouw, mits dat erf niet ook deel uitmaakt van het erf aan de zijkant van dat gebouw en niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd, of

4°. een bouwwerk op gronden die onderdeel zijn van openbaar toegankelijk gebied.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen ex artikel 36 RvO

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raad

C. Technische vragen (s.v.p. datum commissie- en/of raadsvergadering vermelden).

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: [redacted] / [redacted] / C / [redacted] (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp:

Naam en fractie: Micha van Aken (GroenLinks Zevenaar)

Afdeling: …….. *(door organisatie in te vullen)*

Contactpersoon: …… *(door organisatie in te vullen)*

Inleiding/Aanleiding:
Op de agenda van commissie Ruimte van 16 november staat het onderwerp "Hemelwaterverordening en Aansluitverordening riolering gemeente Zevenaar 2023" opgenomen. Het betreft een gewijzigde versie van het raadsvoorstel en de Hemelwaterverordening naar aanleiding van een eerder gevoerde discussie in de raadsvergadering van 31 mei en vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Vanaf dat moment wordt de hemelwaterverordening onderdeel van het omgevingsplan. Hiervoor bleken enkele tekstuele aanpassingen nodig.

De strekking en het doel van de hemelwaterverordening zijn ongewijzigd gebleven, maar de fractie van GroenLinks Zevenaar heeft naar aanleiding van de wijziging nog wel enkele vragen.

Vraag/Vragen:

1. De hemelwaterverordening stelt eisen aan de verplichte hemelwaterberging. Deze zijn specifiek beschreven onder artikel 3, lid 3. Ten opzichte van een eerdere versie is hier de ledigingseis vervallen. Welke afweging ligt hier aan ten grondslag? Vormt het niet voorschrijven van een ledigingseis In uw optiek geen beperking aan het beoogde doel van een hemelwaterberging? Bijvoorbeeld ten aanzien van infiltreren of vertraagd afvoeren.

   Na overweging is besloten de ledigingseis te laten vervallen. Hiervoor is gekozen omdat het hemelwater dat in de berging terecht komt ook gebruikt kan worden voor hergebruik, bijvoorbeeld voor het bewateren van de tuin. Door een (tijdsgebonden) ledigingseis te

hanteren kan het water niet op een later tijdstip hergebruikt worden.
Door de ledigingseis te laten vervallen kan het schone hemelwater op een later moment voor andere doeleinden ingezet worden. Bijkomend voordeel is ook dat hierdoor minder schoon drinkwater nodig is voor het bewateren van de tuin in drogere periodes.

2. In de nieuwe versie van de hemelwaterverordening is het lozingsverbod voor afvoer van hemelwater en grondwater (artikel 2, lid 1) beperkt tot mechanische riolering. Een verbod op lozen van hemel- en grondwater in het openbaar vuilwaterriool is vervallen. Betekent dit dat er geen problemen te verwachten zijn in de bestaande vuilwaterrioolstelsel bij toenemende neerslag hoeveelheden? Of is de verwachting dat dit kan worden voorkomen door actief stimuleren van vrijwillig afkoppelen?

   De keuze voor het beperken tot het lozingsverbod voor mechanische riolering is tweeledig. Enerzijds bleek er weerstand te zijn voor het ruimere lozingsverbod waarbij de vuilwaterriolering genoemd werd, zonder deze verder te omschrijven of in te perken. Dit zou gebeuren in de gebiedsaanwijzing, maar hier bleek al in een eerder stadium meer duidelijkheid over gewenst. Hierop is besloten het lozingsverbod toe te spitsen op de mechanische riolering. Schone waterstromen op mechanische riolering zorgen direct voor problemen, zowel voor het functioneren van het gemeentelijk riool als problemen voor inwoners. Deze problemen willen wij als gemeente graag zo snel mogelijk oppakken en voorkomen.

   Anderzijds wordt door de verplichting tot een hemelwaterberging de overige riolering ontlast. Als gemeente zijn wij daarnaast actief bezig met het scheiden van gemengde riolering. Wij zetten in op actief voorlichten, stimuleren en faciliteren om hemelwaterafvoer af te koppelen in ieder geval aan de voorzijde van woningen. Door de wijkgerichte aanpak zoals in Angerlo hebben we ook goede resultaten behaald. Ongeveer 70 % van de woningen binnen het projectgebied wordt aan de voorkant op vrijwillige basis afgekoppeld.
   Als deze trend zich voortzet in overige delen van de gemeente verwachten wij hierdoor actief in te kunnen zetten op het tegengaan van capaciteitsproblemen. In het kader van klimaatverandering blijft dit een punt van monitoring, waar zo nodig op bijgestuurd wordt.

3. Kleine bouwwerken tot maximaal 6m^2 vallen buiten de eis tot het aanleggen van een hemelwaterberging. Is overwogen om dit te verbreden en ook van toepassing te verklaren op bouwwerken die zonder omgevingsvergunning kunnen worden gebouwd met een groen dak? Graag vernemen wij uw afweging ten aanzien van dit punt.

   Dit is een goed punt. In de toelichting van de hemelwaterverordening is opgenomen dat ook het op andere wijze houden van het hemelwater op eigen terrein toegestaan is, mits dit tot hetzelfde doel leidt. Het doel is het niet lozen van schone hemelwaterstromen op het gemeentelijk riool. Door een groen dak, en eventuele andere maatregelen, kan het hemelwater ook op het eigen perceel gehouden worden en het overtollig deel er van (bij extreme bui) vertraagd wordt afgevoerd. Dit heeft als gevolg dat meer regenwater in de grond infiltreert.

4. Steeds meer gemeenten faciliteren bewoners die opgevangen hemelwater uit de verplicht aan te leggen berging willen gebruiken in en rond de woning door het stellen van andere eisen aan een hemelwaterberging met hergebruiksysteem ten opzichte van een ‘standaard’ hemelwaterberging. Graag vernemen wij of dit voor de Hemelwaterverordening Zevenaar is overwogen en waarom hier dan eventueel van is afgezien?

   Ook ten aanzien van deze vraag geldt dat het effect van de hemelwaterberging, het niet lozen van schone waterstromen op het gemeentelijk riool, leidend is. In het geval dat hemelwater gebruikt wordt voor een hergebruiksysteem verandert het schone hemelwater na gebruik in

een vuilwaterstroom. Deze vuilwaterstroom mag conform regelgeving geloosd worden in het vuilwaterriool. De hemelwaterverordening biedt dan ook juist de ruimte en mogelijkheid het hemelwater te hergebruiken door middel van een hergebruiksysteem.

5. Het is mogelijk om in uitzonderingssituaties een ontheffing van het lozingsverbod en de verplichting tot waterberging af te geven. Hier kunnen voorwaarden en beperkingen aan worden verbonden. Kan worden aangegeven aan wat voor voorwaarden en beperkingen wordt gedacht?

   Het kan voorkomen dat de omgevingssituatie ertoe leidt dat een hemelwaterberging niet mogelijk is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een hoge grondwaterstand, of grondwaterbeschermingsgebied met beperkingen. In deze gevallen denkt de gemeente graag met haar inwoners mee over alternatieve mogelijkheden.
   Een voorwaarde en beperking aan de ontheffing kan zijn dat er zoveel mogelijk water geborgen wordt, waarbij in berekening rekening gehouden wordt met de beperkingen van het perceel. De uitkomst kan bijvoorbeeld zijn dat een waterberging met 50% capaciteit voorzien dient te worden.
   Het doel van de hemelwaterverordening is een situatie waarbij gemeente en inwoners samen toewerken naar een passende en klimaatbestendige situatie.

Z07C4DC1D56

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Raadsvoorstel Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023 (AVOI)
zaaknummer	Z/23/457393
documentnummer	INT/23/1182641
portefeuillehouder	Toon Albers
portefeuille	openbare ruimte
behandelend ambtenaar/afdeling	Lisa Jansen
telefoon	0316 – 595 111
email	l.jansen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De gemeente beschikt op dit moment over een Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2018 (AVOI) die de aanleg, instandhouding, opruiming en verlegging van kabels en leidingen in en op openbare gronden regelt. Deze AVOI omvat de wettelijk verplichte Telecommunicatieverordening en vervangt (op sommige punten) de APV.

De gemeente wil over integraal en uniform beleid voor het aanleggen, in stand houden en opruimen van kabels en leidingen in en op openbare gronden beschikken. Hiervoor is het noodzakelijk dat de coördinatie en instemmingsprocedure up-to-date zijn. Na evaluatie en vanwege voortschrijdend inzicht is herziening van het huidige beleid opnieuw noodzakelijk gebleken. Daarbij wordt dan tevens ingespeeld op de praktische aspecten rondom de energietransitie.

Tevens wordt er overgestapt van instemmingen naar vergunningen voor de niet telecombedrijven. Hierdoor is de splitsing naar een telecommunicatieverordening en de regels in een omgevingsplan vereenvoudigd. Momenteel wordt er niet gekozen voor het opnemen van de AVOI in het omgevingsplan. Dit is nu nog niet noodzakelijk en hoeft pas tijdens de overgangsperiode voor het omgevingsplan (tot 1 januari 2032). Nu is het nog niet mogelijk om de telecommunicatieverordening op te nemen in het omgevingsplan. De hoop is dat dit gedurende de overgangsperiode wel mogelijk wordt. Met de nieuwe AVOI wordt ook de regionale samenwerking en uniformiteit met de gemeente in het Uniformiteit Netbeheerder Oostelijk Gelderland (UNOG) verband bevorderd. UNOG is een samenwerkingsverband van 13 gemeenten op het terrein van de netbeheerders in Oost Gelderland. Er is in dit verband gewerkt aan een eenduidige verordening en nadere regels.

Met de vaststelling van de AVOI wordt, middels één verordening die voldoet aan de wettelijke kaders, de beoogde uniformiteit bereikt voor handhaving van alle technische, administratieve en veiligheidsbepalingen die de gemeente stelt aan de aanleg, instandhouding en opruiming van alle ondergrondse infrastructuur. Volgens de AVOI wordt iedere aanvraag eenduidig en uniform geregeld.

Het huidige beleid schiet tekort om de werkzaamheden van de netbeheerders in de openbare ruimte op (verkeers-) technisch en financieel gebied zorgvuldig te kunnen monitoren en om adequaat te kunnen anticiperen op de energietransitie.

Een optimalisatieslag met betrekking tot het gemeentelijke beleid voor kabels en leidingen wordt hiermee bereikt. Tevens worden de landelijke ontwikkelingen op dit gebied gevolgd.

2. Raadsvoorstel

1. de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur gemeente Zevenaar 2023 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 149 van de Gemeentewet worden vorderingen vastgesteld door de gemeenteraad.

Gemeenten zijn conform de Telecommunicatiewet (Tw) verplicht om een lokale verordening vast te stellen over de eigen coördinatierol en de gedoogplicht met betrekking tot de aanleg, instandhouding en opruiming van openbare elektronische kabels in openbare gronden.
In de huidige AVOI wordt voor zowel werkzaamheden van aanbieders van een (al dan niet openbaar) elektronisch communicatienetwerk als voor werkzaamheden van de overige netbeheerders (onder andere nutsbedrijven) een instemming verleend. De nadere regels, die nu onderdeel zijn van het handboek, schieten op veel technische en procedurele punten tekort.

Als oplossing voor het bovenstaande wenst de gemeente Zevenaar een vernieuwde AVOI vast te stellen in het kader van eenduidigheid. Daardoor gaan voor de netbeheerders van alle disciplines dezelfde uniforme regels gelden met betrekking tot de aanleg, instandhouding en opruiming van alle kabels en leidingen in en op openbare gronden. De vast te stellen AVOI geeft tevens de juiste invulling aan de conform de Tw verplichte verordening.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het is wenselijk om een verordening vast te stellen met het oog op minimalisatie van overlast en maatschappelijke kosten, alsmede een efficiënt gebruik van de openbare ruimte met betrekking tot werkzaamheden aan kabels of leidingen. Deze regels worden uniform gehanteerd in dertien andere omliggende gemeenten.

Met de vaststelling van de nieuwe AVOI wordt de gewenste uniformiteit bereikt voor handhaving van alle technische, administratieve en veiligheidsbepalingen die de gemeente stelt aan de aanleg, instandhouding en opruiming van alle ondergrondse infrastructuur middels één verordening die voldoet aan de wettelijke kaders. Tevens kan de gemeente Zevenaar, in het kader van de energietransitie, de aanleg van een niet openbaar netwerk binnen vooraf vastgestelde kaders toestaan.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. De verordening bevat uniforme kaders voor alle netbeheerders voor het (ver)leggen en beheren van kabels en leidingen

De gemeente wenst een integraal en uniform beleid voor kabels en leidingen in en op openbare gronden vast te stellen. Hiervoor is ook nodig dat de coördinatie en instemmingsprocedure up-to-date zijn en dat adequaat ingespeeld kan worden op de aspecten rond de energietransitie en regionale samenwerking en uniformiteit wordt bevorderd. De huidige AVOI die in 2018 is vastgesteld, is op enkele punten verouderd. De huidige AVOI dient daarom te worden aangepast.

1.2. In regionaal verband is behoefte aan een uniforme werkwijze
Vanuit het regionaal overleg is benadrukt dat het zeer wenselijk is dat voor alle gemeenten regio breed beleid over de coördinatie en werkwijze wordt vastgesteld. In regionaal verband is een uniforme AVOI met nadere regels opgesteld en deze is vervolgens beschikbaar gesteld aan alle deelnemende gemeenten. De AVOI met nadere regels wordt ook door de overige deelnemende gemeenten gehanteerd en dit jaar vastgesteld, waardoor de gewenste uniformiteit eenvoudig wordt gerealiseerd.

1.3. Uniformiteit voor handhaving
Met de vaststelling van de nieuwe AVOI wordt de gewenste uniformiteit bereikt voor handhaving van alle technische, administratieve en veiligheidsbepalingen die de gemeente stelt aan de aanleg, instandhouding en opruiming van alle ondergrondse infrastructuur middels één verordening die voldoet aan de wettelijke kaders. Tevens kan de gemeente, in het kader van de energietransitie, de aanleg van een niet openbaar netwerk binnen vooraf vastgestelde kaders toestaan.

1.4. De verordening bevat kaders voor vroegtijdige afstemming over planning van projecten
Partijen (gemeenten, netbeheerders en uitvoerende partijen) betrekken elkaar vroegtijdig en in de juiste fase bij projecten. De plannen van de gemeente én van de netbeheerders worden vanuit een lange termijn planning (tot vijf jaar vooruit) zoveel als mogelijk inzichtelijk gemaakt en gemonitord teneinde werkzaamheden en opgaven (zoals de energietransitie) zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen of te combineren.

Alternatieven
Een alternatief is dat de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren 2018 van kracht blijft. Het huidige beleid schiet tekort om de werkzaamheden van de netbeheerders in de openbare ruimte op (verkeers-)technisch en financieel gebied zorgvuldig te kunnen monitoren en om adequaat te kunnen anticiperen op de energietransitie.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De verordening is kaderstellend. Het college is bevoegd beleidsregels vast te stellen. Na vaststelling van de verordening zal het college uitvoering hieraan geven.

Na het vaststellen van de verordening stellen burgemeester en wethouders, op grond van artikel 3 van de AVOI, nadere regels vast door middel van uitvoeringsbesluiten. Het gaat om de volgende uitvoeringsbesluiten: het Handboek kabels en leidingen, Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen en een Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen. Tevens kan de gemeente, in het kader van de energietransitie, de aanleg van een niet openbaar netwerk binnen vooraf vastgestelde kaders toestaan.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
Na bekendmaking van de verordening treedt deze in werking de dag na bekendmaking. Een uniforme AVOI met nadere regels is reeds in een (regionaal) inspraaktraject afgestemd met de netbeheerders. De netbeheerders zijn content met de aanpak en zien uit naar uniformering.

9. Kosten, baten en dekking
De vaststelling van de verordening heeft geen directe financiële consequenties. Met de vaststelling van de verordening beogen wij wel (maatschappelijke) schade als gevolg van graafwerkzaamheden zoveel mogelijk te voorkomen.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/23/1183758	Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023
2.	INT/23/1183761	Toelichting AVOI

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel Algemene verordening ondergrondse infrastructuur gemeente Zevenaar 2023
zaaknummer	Z/23/457393
documentnummer	INT/23/1182641

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het wenselijk is om een verordening vast te stellen met het oog op minimalisatie van overlast en maatschappelijke kosten, alsmede een efficiënt gebruik van de openbare ruimte met betrekking tot werkzaamheden aan kabels of leidingen;

dat deze regels uniform worden gehanteerd in dertien andere omliggende gemeenten;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet en artikel 5.2 en 5.4, vierde lid, van de Telecommunicatiewet.

besluit:

1. De Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur gemeente Zevenaar 2023 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 29 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

HOOFDSTUK 1: INLEIDENDE BEPALINGEN

ARTIKEL 1 DEFINITIES

In deze verordening wordt verstaan onder:

belanghebbenden	de bewoners en (bedrijfsmatige of andere) gebruikers van alle percelen, grenzend aan het tracé van kabels of leidingen;
bovengrondse voorzieningen	transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations die onderdeel uitmaken van een netwerk en bovengronds worden geplaatst;
breekverbod	tijdelijk verbod voor het uitvoeren van werkzaamheden;
gedoogplichtige	degene op wie een gedoogplicht rust als bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, van de Telecommunicatiewet, op grond van een publiekrechtelijke vergunning of een privaatrechtelijke overeenkomst;
instemmingsbesluit	besluit van burgemeester en wethouders op een aanvraag tot instemming als bedoeld in artikel 5.4 lid 1 sub a van de Telecommunicatiewet van de voorgenomen werkzaamheden voor kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk;
kabels of leidingen	een of meer kabels of leidingen, daaronder mede begrepen de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations, distributie- of mutatiepunten, alsmede lege buizen, ondergrondse ondersteuningswerken en beschermingswerken;
marktconforme kosten	kosten zoals deze onder normale omstandigheden in een markteconomie op de desbetreffende markt worden gemaakt;
netbeheerder	degene die als natuurlijk persoon handelende in de uitoefening van een beroep of bedrijf dan wel als rechtspersoon optreedt als beheerder van een al dan niet openbaar netwerk;
netwerk	samenstel van kabels of leidingen bestemd voor het transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, van energie of van informatie;
niet-openbaar netwerk	een netwerk dat (i) geen openbaar elektronisch communicatienetwerk is, als genoemd in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet, of (ii) geen openbaar netwerk is van een netbeheerder die krachtens een wet aangewezen is om een openbaar netwerk aan te leggen en te onderhouden;
openbare gronden	openbare gronden, als genoemd in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet;
registratiesysteem	digitaal systeem dat burgemeester en wethouders hanteren om meldingen, vergunningen en instemmingen van werkzaamheden en alles wat daarmee samenhangt te verwerken;
spoedeisende werkzaamheden	werkzaamheden voor de instandhouding van kabels of leidingen van een netwerk waarvoor uitstel niet mogelijk is als een ernstige belemmering of storing van de dienstverlening is opgetreden;

vergunning	besluit van burgemeester en wethouders op een aanvraag voor toestemming van de voorgenomen werkzaamheden die niet ten behoeve zijn van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk als genoemd in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet;
werkzaamheden	handmatige of mechanische (graaf)werkzaamheden, waaronder ook begrepen het opbreken en herstellen van de sleufbedekking en sleufloze technieken, in of op openbare gronden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels of leidingen;

werkzaamheden van niet-ingrijpende aard	• werkzaamheden met een gezamenlijke tracélengte tot 25 meter, waarbij geen:
	  ○ wegen, watergangen of groenvoorzieningen volledig worden gekruist;
	  ○ bovengrondse voorzieningen worden geplaatst;
	  ○ distributie- en mutatiepunten met een afmeting groter dan 30x30x30 cm (lxbxh) worden geplaatst.
	• het aanbrengen of verwijderen van kabels of leidingen in reeds aangebrachte voorzieningen;
	• het vervangen van bestaande bovengrondse voorzieningen of distributie- en mutatiepunten met dezelfde of kleinere afmetingen;
	• het maken van maximaal twee opbrekingen met elk een afmeting van maximaal 2 m².

ARTIKEL 2 REIKWIJDTE

1. Deze verordening is van toepassing op werkzaamheden die door of namens een netbeheerder plaatsvinden binnen de gemeente.

2. De gemeente heeft geen (wettelijke) gedoogplicht voor (werkzaamheden aan) niet-openbare netwerken. Als de gemeente al dan niet naar aanleiding van andere wet- of regelgeving besluit (werkzaamheden aan) een niet-openbaar netwerk toe te staan, dan zijn de bepalingen in deze AVOI van overeenkomstige toepassing op de werkzaamheden van netbeheerders van deze netwerken.

3. Deze verordening is niet van toepassing op werkzaamheden van de gemeente.

ARTIKEL 3 NADERE REGELS

1. Burgemeester en wethouders kunnen ter uitvoering van deze verordening (nadere) regels vaststellen.

2. Deze (nadere) regels kunnen in ieder geval betrekking hebben op:

   a. openbare orde en veiligheid;
   b. het tijdstip, de plaats en de wijze van uitvoering van werkzaamheden;
   c. het bevorderen van het medegebruik van voorzieningen;
   d. ondergrondse ordening, planning en coördinatie van werkzaamheden;
   e. nadeelcompensatie in geval van het nemen van maatregelen ten aanzien van kabels en leidingen;
   f. de te verstrekken gegevens alsmede over de wijze waarop die moeten worden verstrekt;
   g. de verrekening van herstel-, onderhouds-, beheer- en degeneratiekosten;
   h. het al dan niet toestaan van de aanleg van een niet-openbaar netwerk.

HOOFDSTUK 2: AANVRAGEN EN MELDEN VAN WERKZAAMHEDEN

ARTIKEL 4 AANVRAAG- EN MELDINGSPROCEDURE

1. Het is verboden werkzaamheden te verrichten zonder of in afwijking van een door burgemeester en wethouders genomen instemmingsbesluit, verstrekte vergunning of goedgekeurde melding.

2. In verband met de voorgenomen werkzaamheden kan vooroverleg plaatsvinden met burgemeester en wethouders om de aanvraag voor te bereiden.

3. Als de werkzaamheden ook betrekking hebben op openbare gronden van een andere gedoogplichtige of grondeigenaar dan de gemeente of als er een aanvraag voor een vergunning al dan niet bij een ander bestuursorgaan op grond van een andere wet is ingediend, dan stelt de aanvrager burgemeester en wethouders hiervan op de hoogte.

4. Een aanvraag tot het nemen van een instemmingsbesluit of het verstrekken van een vergunning wordt tenminste acht weken voor de voorgenomen aanvang van werkzaamheden bij burgemeester en wethouders ingediend. Tevens wordt minstens vijf werkdagen voor start van de werkzaamheden een melding ter goedkeuring voorgelegd bij burgemeester en wethouders.

5. Voor het verrichten van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard is geen instemmingsbesluit of vergunning vereist. Hiervoor wordt minstens vijf werkdagen voorafgaand aan de voorgenomen aanvang van werkzaamheden een melding ter goedkeuring voorgelegd bij burgemeester en wethouders.

6. Voor spoedeisende werkzaamheden geldt:
    a. voor het verrichten van spoedeisende werkzaamheden is geen instemmingsbesluit of vergunning nodig en volstaat een melding voorafgaand aan de uit te voeren werkzaamheden bij de burgemeester of bij een daartoe door hem gemachtigd ambtenaar;
    b. als een melding vooraf niet mogelijk is, wordt de melding uiterlijk binnen een werkdag na de aanvang van de uitvoering gemotiveerd gedaan;
    c. de gemeenteraad is bevoegd om redenen van veiligheid delen van het grondgebied aan te wijzen waarvoor het voorgaande niet van toepassing is;
    d. de burgemeester kan besluiten dat de werkzaamheden op een ander dan het voorgenomen tijdstip plaatsvinden als de openbare orde zich verzet tegen de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden. Dit geldt ook als er gevaar dan wel de vrees voor het ontstaan van gevaar is;
    e. indien achteraf blijkt dat voor de werkzaamheden een instemming of vergunning vereist was, wordt deze alsnog bij burgemeester en wethouders aangevraagd.

7. Het indienen van een aanvraag of een melding wordt gedaan via het registratiesysteem wat gehanteerd wordt door burgemeester en wethouders.

ARTIKEL 5 GEGEVENSVERSTREKKING

1. Bij een aanvraag voor een instemmingsbesluit of vergunning voor de voorgenomen werkzaamheden worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt:
   a. naam-, adres-, woonplaatsgegevens en emailadres van de netbeheerder;
   b. als het een aanvraag betreft voor het verrichten van werkzaamheden voor of namens een netbeheerder de naam-, adres- en woonplaatsgegevens van de gemachtigde en een schriftelijke machtiging bij de eerste aanvraag van enig kalenderjaar;
   c. een opgave van het aantal, de soort, de aard en het beoogde gebruik van de kabels of leidingen, waarbij aangegeven wordt welk deel direct in gebruik genomen wordt;
   d. vereiste vergunning(en), ontheffing(en) of toestemming(en) op grond van overige wetgeving, alsmede informatie over de afstemming met andere gedoogplichtigen, grondeigenaren, beheerders van openbare gronden of belanghebbenden;
   e. een digitale tekening (PDF) op basis van een BGT-ondergrond met legenda en eenduidige en volledige maatvoering (RD-coördinaten) met daarop aangegeven:
      1°. een opgave van het gewenste tracé;
      2°. een opgave van de tijdelijke en permanente voorzieningen;
      3°. een opgave van de te plaatsen bovengrondse voorzieningen;
      4°. een opgave van de zich in het tracé bevindende (monumentale) bomen inclusief kroonprojectie, indien de coördinaten hiervan door de gemeente aangeleverd zijn;
      5°. een opgave van de te plaatsen distributie- en mutatiepunten groter dan 30x30x30 cm (lxbxh).
   f. overtuigende gegevens en inzicht omtrent de uitvoerbaarheid van de voorgenomen werkzaamheden waaruit blijkt:
      1°. dat er binnen de beschikbare ruimte aangelegd wordt;
      2°. dat de bereikbaarheid van de overige kabels of leidingen gewaarborgd blijft;
      3°. dat de vereisten voor het passeren van groenvoorzieningen gewaarborgd blijven.
   g. de tracélengte en de lengte en breedte van de te graven sleuf, alsmede de aard van de sleufbedekking die wordt opengebroken;
   h. de voorgenomen datum van aanvang en beëindiging van de werkzaamheden;

2. Bij een melding worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt:
   a. naam-, adres-, woonplaatsgegevens en emailadres van de netbeheerder;
   b. als het een melding betreft voor het verrichten van werkzaamheden voor of namens een netbeheerder de naam-, adres- en woonplaatsgegevens van de gemachtigde en een schriftelijke machtiging bij de eerste aanvraag van enig kalenderjaar;
   c. de uitvoerende partij, het adres van de graaflocatie(s), inclusief een situatieschets;
   d. de lengte en breedte van de sleuf of montagegat(en), alsmede de aard van de sleufbedekking die wordt opengebroken;
   e. de datum van aanvang en beëindiging van de werkzaamheden;

   In geval van spoedeisende werkzaamheden moeten tevens worden verstrekt:

f. de aanduiding van de spoedeisende aard van de werkzaamheden;
g. de omschrijving van de werkzaamheden die worden of zijn uitgevoerd.

ARTIKEL 6 VOORSCHRIFTEN, BEPERKINGEN EN WEIGERINGSGRONDEN

1. Burgemeester en wethouders kunnen in het instemmingsbesluit, de vergunning of de goedkeuring van een melding voorschriften of beperkingen opnemen, dan wel een vergunning of een melding niet ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, als genoemd in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet weigeren, in het belang van:
   a. de openbare orde;
   b. de veiligheid, waaronder mede verstaan wordt de verkeersveiligheid;
   c. het voorkomen of beperken van overlast, waaronder mede verstaan wordt het afstemmen met andere werkzaamheden, een goede doorstroming van het verkeer en de bescherming van groenvoorzieningen en van het uiterlijke aanzien van de omgeving;
   d. de bereikbaarheid van gronden of gebouwen, waaronder mede verstaan wordt het veilig en doelmatig gebruik, beheer, en onderhoud van openbare gronden en gebouwen en het belang van evenementen;
   e. de ondergrondse ordening, waaronder mede verstaan wordt het beschermen van reeds in de grond aanwezige werken en eventuele in de grond aanwezige objecten.

2. De voorschriften en beperkingen kunnen slechts betrekking hebben op:
   a. de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden;
   b. het bevorderen van medegebruik van voorzieningen;
   c. de afstemming van de voorgenomen werkzaamheden met beheerders van overige in de grond aanwezige werken.

3. De werkzaamheden worden binnen een jaar na de datum waarop het instemmingsbesluit of de vergunning onherroepelijk is geworden voltooid.

4. De werkzaamheden van niet-ingrijpende aard worden binnen het in de melding bepaalde tijdvak voltooid.

5. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd een breekverbod in te stellen, behoudens in geval van spoedeisende werkzaamheden. De termijnen zoals bedoeld in het derde en vierde lid worden automatisch verlengd met de periode van het breekverbod.

6. De belanghebbenden ter plaatse van de uit te voeren werkzaamheden worden schriftelijk geïnformeerd over aanvang, duur, aard en plaats van de werkzaamheden.

7. Het is verplicht na het einde van de werkzaamheden de grond, eventuele verhardingen en groenvoorzieningen terug te brengen in de oude staat, tenzij burgemeester en wethouders vooraf hebben aangegeven hier (gedeeltelijk) zelf zorg voor te willen dragen.

ARTIKEL 7 (MEDE)GEBRUIK VAN VOORZIENINGEN

1. Op verzoek van burgemeester en wethouders wordt bij de werkzaamheden (mede)gebruik gemaakt van bestaande, hetzij door andere netbeheerders dan wel door of in opdracht van burgemeester en wethouders aangelegde, ondergrondse voorzieningen voor zover dit technisch en economisch haalbaar is en het (mede)gebruik geen belemmering vormt voor de veiligheid, toegankelijkheid en leveringszekerheid.

2. Het (mede)gebruik betreft de ondergrondse voorzieningen die tegen marktconforme prijs en objectieve, transparante, evenredige en niet-discriminerende voorwaarden ter beschikking worden gesteld.

3. Indien de voorziening in eigendom is van de gemeente dan is voor het (mede)gebruik schriftelijk toestemming van de gemeente vereist.

4. In het vooroverleg als bedoeld in artikel 4, tweede lid, wordt mede bepaald of en, zo ja, langs welke delen van het tracé gebruik kan worden gemaakt van bestaande voorzieningen als bedoeld in het eerste lid.

ARTIKEL 8 TERMIJNEN

1. Het besluit op een aanvraag tot het verkrijgen van instemming of een vergunning wordt genomen uiterlijk acht weken na de dag van ontvangst van de aanvraag.

2. Indien een instemmingsbesluit of vergunning niet binnen de in lid 1 bepaalde termijn kan worden genomen of verstrekt, delen burgemeester en wethouders dit aan de aanvrager mede en noemen daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen het instemmingsbesluit of de vergunning wel kan worden genomen of verstrekt.

3. Het besluit op een melding voor werkzaamheden van niet-ingrijpende aard of voor start werkzaamheden na verleende instemming of vergunning, wordt genomen binnen drie werkdagen na ontvangst van de melding.

4. Het besluit op een melding voor spoedeisende werkzaamheden volgt onverwijld nadat de melding is gedaan.

5. Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

HOOFDSTUK 3: OVERIGE BEPALINGEN

ARTIKEL 9 HET NEMEN VAN MAATREGELEN EN NADEELCOMPENSATIE

1. De netbeheerder is verplicht op verzoek van burgemeester en wethouders zo snel mogelijk over te gaan tot het nemen van maatregelen, waaronder het verplaatsen, ten aanzien van kabels of leidingen ten dienste van zijn netwerk. In het verzoek staan de uiterlijke termijnen waarbinnen de te nemen maatregelen moeten zijn uitgevoerd.

2. Burgemeester en wethouders en de netbeheerder beperken bij het nemen van maatregelen, waaronder het verplaatsen, ten aanzien van kabels of leidingen elkaars schade zo veel mogelijk.

3. Een reeds verstrekte vergunning voor de kabels of leidingen waarvoor een verzoek tot het nemen van maatregelen door burgemeester en wethouders is gedaan, wordt gelijktijdig ingetrokken.

4. Eventuele nadeelcompensatie wordt toegekend op basis van een publiekrechtelijke regeling of privaatrechtelijke overeenkomst.

5. Dit artikel is niet van toepassing op het nemen van maatregelen ten aanzien van een openbaar elektronisch communicatienetwerk voor zover hierin is voorzien door artikel 5.8 van de Telecommunicatiewet.

6. Dit artikel is tevens niet van toepassing op het nemen van maatregelen ten aanzien van kabels of leidingen waarin reeds voorzien wordt door een privaatrechtelijke overeenkomst.

ARTIKEL 10 OVERLEG

1. Burgemeester en wethouders organiseren periodiek een overleg, waarvoor in elk geval de bij de gemeente bekende netbeheerders en andere betrokken partijen of belanghebbenden worden uitgenodigd.

2. In dit overleg worden de plannen van de gemeente en van de diverse netbeheerders en andere betrokken partijen of belanghebbenden besproken en afgestemd in het kader van de bepalingen van deze verordening.

3. Burgemeester en wethouders stemmen af met de betrokken netbeheerders indien gronden verkocht, verpacht of verhuurd worden waar (mogelijk) kabels en leidingen in liggen.

ARTIKEL 11 INFORMATIEPLICHT

1. De netbeheerder stelt burgemeester en wethouders onverwijld en schriftelijk in kennis van het in of uit gebruik nemen van een kabel of leiding. Dit geldt ook als een kabel of leiding niet langer ten dienste staat van een netwerk in of op openbare gronden. Burgemeester en wethouders kunnen hiervoor een overzicht van alle (niet) in gebruik zijnde kabels of leidingen verlangen.

2. De netbeheerder stelt burgemeester en wethouders in kennis van het feit dat het eigendom, de exploitatie of het beheer van de kabel of leiding verandert.

HOOFDSTUK 4: TOEZICHT EN HANDHAVINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 12 TOEZICHT EN HANDHAVING

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van burgemeester en wethouders aangewezen personen.

2. Indien burgemeester en wethouders vaststellen dat de verplichtingen van deze verordening niet zijn nagekomen, kunnen burgemeester en wethouders besluiten handhavend op te treden dan wel legalisatie achteraf van de ontstane situatie verlangen met inachtneming van de bepalingen zoals vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht. Indien blijkt dat de uitgevoerde werkzaamheden zijn gemeld maar dat hiervoor een instemmingsbesluit of vergunning is vereist, is dit artikel van overeenkomstige toepassing.

3. Daarnaast zijn burgemeester en wethouders bevoegd, met kennisgeving vooraf aan de netbeheerder, het instemmingsbesluit, de vergunning of de goedkeuring van de melding, te wijzigen, in te trekken of de werkzaamheden stil te leggen indien:
   a. er wordt gewerkt zonder vergunning, instemmingsbesluit of zonder (goedgekeurde) melding;
   b. de vergunning of het instemmingsbesluit is verleend ten gevolge van onjuiste of onvolledige gegevens;
   c. de vergunning of het instemmingsbesluit in strijd met enig wettelijk voorschrift is verleend;
   d. er wordt afgeweken van de voorschriften of beperkingen van de vergunning, het instemmingsbesluit of de goedgekeurde melding;
   e. er wordt afgeweken van de nadere regels;
   f. er wordt gewerkt in strijd met het geldende breekverbod.

HOOFDSTUK 5: OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 13 INTREKKING OUDE VERORDENING

1. De Algemene verordening ondergrondse infrastructuren 2018 wordt ingetrokken.

ARTIKEL 14 OVERGANGSBEPALINGEN

1. Op aanvragen en meldingen waarop bij de inwerkingtreding van deze verordening nog niet is beslist, wordt met toepassing van deze verordening een beslissing genomen.

2. Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 13, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, al dan niet onder dezelfde naam, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

ARTIKEL 15 INWERKINGTREDING

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.

ARTIKEL 16 HARDHEIDSCLAUSULE

Burgemeester en wethouders hebben de bevoegdheid op grond van afweging van de te behartigen belangen en met inachtneming van de redelijkheid en billijkheid in incidentele en uitzonderlijke gevallen af te wijken van de bepalingen van deze verordening en de daarbij behorende nadere regels.

ARTIKEL 17 CITEERTITEL

Deze verordening wordt aangehaald als:
Algemene verordening ondergrondse infrastructuren.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar
in zijn openbare vergadering van 29 november 2023

de griffier, de voorzitter,

GEMEENTE ZEVENAAR

Toelichting op de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Zevenaar 2023

Niet alle (sub)artikelen worden automatisch van een toelichting voorzien. Er wordt slechts een toelichting gegeven indien een nadere uitleg noodzakelijk wordt geacht.

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

Algemeen

Het doel van deze toelichting is om informatie, aanvulling en nadere uitleg te verstrekken met betrekking tot de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (hierna: AVOI), zowel voor gebruik binnen de gemeente als voor de netbeheerders.

Deze verordening heeft als doel de regie en coördinatie uniform te regelen met betrekking tot werkzaamheden die nodig zijn voor de aanleg, instandhouding en opruiming van alle kabels of leidingen in openbare gronden binnen de gemeentegrenzen. Deze verordening reguleert de werkzaamheden in de openbare ruimte, waarbij onder andere de (weg)verharding, maar ook bermen en andere groenvoorzieningen worden opgebroken. Deze verordening is ook gericht op minimalisatie van overlast en maatschappelijke kosten ten gevolge van werkzaamheden in de openbare ruimte: proactieve regie[1], meer grip en sturing op werkzaamheden, het waarborgen van bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens werkzaamheden; uniforme regels en sanctiemogelijkheden en een efficiënt gebruik van de openbare ruimte.

Volgens deze verordening wordt iedere aanvraag van elke netbeheerder eenduidig behandeld. Het verschil in wettelijke grondslag voor de diverse kabel- en leidingeigenaren (Telecommunicatiewet e.a.) is geen reden om de aanvragen verschillend te behandelen. Immers, in de praktijk gaat het om dezelfde werkzaamheden. Belangrijk uitgangspunt is dat werkzaamheden alleen in en op de openbare ondergrond mogen worden uitgevoerd na voorafgaande instemming of vergunning dan wel goedgekeurde melding van de gemeente. Voor de aanvraag van een instemmingsbesluit of vergunning zijn aan de gemeente leges verschuldigd, aangezien de instemming en vergunning als een dienst van de gemeente aan de netbeheerder is te beschouwen. Leges kunnen ook worden geheven voor de melding van werkzaamheden. Denk bijvoorbeeld aan meldingen in het kader van in en uit gebruik nemen van kabels en niet-ingrijpende of spoedeisende werkzaamheden. Aangezien in bedoelde gevallen in de praktijk ook een dienst door de gemeente wordt geleverd, maar een lichtere procedure geldt, heeft dit invloed op de hoogte van de legestarieven. Dit leidt op dit punt tot minder leges voor de netbeheerder.

---

[1] Op initiatief van de gemeente wordt proactieve regie gevoerd. Dit heeft als doel om de overlast en maatschappelijke kosten ten gevolge van werkzaamheden in de openbare ruimte te minimaliseren. Het voeren van proactieve regie in de ondergrond door de gemeente bevordert de graafrust en bespaart kosten, een win-win situatie.

Rode draad van proactieve regie is informatie-uitwisseling tussen alle belanghebbenden. Partijen (gemeenten, netbeheerders en uitvoerende partijen) betrekken elkaar vroegtijdig en in de juiste fase bij projecten. De plannen van de gemeente én van de netbeheerders worden vanuit een lange termijn planning (tot vijf jaar vooruit) zoveel als mogelijk inzichtelijk gemaakt en gemonitord teneinde werkzaamheden zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen of te combineren.

Via nadere regels (bijvoorbeeld het Handboek-, de Schaderegeling ingravingen- (voor de te hanteren tarieven voor onder andere herstel-, onderhouds-, beheer- en degeneratiekosten) en een Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen) kunnen aanvullende voorwaarden, eisen en regels voor de werkzaamheden van de netbeheerder door burgemeester en wethouders worden gesteld.

Kaders voor de gemeentelijke bevoegdheden en rollen

De gemeentelijke bevoegdheden vloeien voort uit de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene plaatselijke verordening, de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (hierna: WIBON), de Telecommunicatiewet (hierna: Tw) en uit contractuele afspraken met netbeheerders. De gemeente is in vele rollen betrokken bij werkzaamheden in de openbare ruimte, onder andere als grondeigenaar, ruimtelijk planner, aanlegger van infrastructuur, verkeersregelaar, bodembeschermer, enzovoorts.

In het belang van de gemeente, burgers, bedrijven en netbeheerders moet een zorgvuldig, uniform en integraal beleid gevoerd worden bij voorbereiding, uitvoering en nazorg van werkzaamheden in openbare gronden. De gemeente heeft hierin een coördinerende rol voor een goed verloop van het integrale proces met betrekking tot de werkzaamheden van alle netbeheerders. Mede doordat de fysieke ondergrond vol raakt met een groot aantal kabels en leidingen, is goede afstemming van werkzaamheden en belangen noodzakelijk. De coördinerende rol van de gemeente is onder andere terug te vinden in de artikelen 4, 5 en 6 van deze verordening.

Ondanks de verschillende uitgangsposities van partijen wordt door de gemeente efficiëntie, harmonisering en uniformering van de uitvoering van werkzaamheden nagestreefd. Het opbreken van de openbare ruimte moet tot zo min mogelijk overlast leiden, met waarborging van veiligheid en bereikbaarheid en voorkoming van verstoring van openbare orde en ondergrondse ordening. Ten aanzien van het ontwerp, de voorbereiding, de uitvoering en het beheer van de werkzaamheden moet voldaan worden aan de uniforme (uitvoerings-)eisen die door de gemeente zijn vastgelegd in het Handboek kabels en leidingen. Ook voor de te hanteren tarieven voor onder andere herstel-, onderhouds-, beheer- en degeneratiekosten kunnen burgemeester en wethouders nadere regels vaststellen.

Twee regimes voor kabels en leidingen

Een onderscheid moet gemaakt worden tussen werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk en werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van overige kabels en leidingen.

Voor de uitvoering van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk bepaalt de Tw, dat de aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk die het voornemen heeft werkzaamheden uit te voeren, slechts overgaat tot het verrichten van deze werkzaamheden indien het voornemen daartoe schriftelijk of digitaal is gemeld aan burgemeester en wethouders en de aanbieder van burgemeester en wethouders instemming heeft verkregen voor de uitvoering van de werkzaamheden (artikel 5.4, eerste lid, van de Tw). De Tw bepaalt daarbij eveneens dat burgemeester en wethouders in het instemmingsbesluit bijzondere voorschriften kunnen opnemen (artikel 5.4, tweede en derde lid, van de Tw) en dat de raad met betrekking tot het verrichten van de werkzaamheden bij verordening regels vaststelt (artikel 5.4, vierde lid, van de Tw).

Voor de werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van de overige kabels en leidingen ontbreekt een dergelijke vorm van wetgeving. In een aantal gemeenten wordt de vergunning voor de werkzaamheden verleend op grond van de Algemene plaatselijke verordening (APV), veel gemeenten kennen reeds een afzonderlijke kabel- en leidingenverordening.

De gemeente heeft besloten om zowel de instemmingsplicht uit de Tw als de vergunningplicht uit de APV op te nemen in deze verordening. De gemeente voldoet hiermee aan de eis uit de Tw om een Telecommunicatieverordening op te stellen en de gemeentelijke wens om uniformering te realiseren in het kabel- en leidingbeleid van de gemeente met betrekking tot alle netbeheerders (dus zowel telecommunicatie als overige kabels en leidingen).

Publiekrechtelijke instemming óf vergunning en privaatrechtelijke toestemming

De vergunning, het instemmingsbesluit of de goedkeuring op een melding voor het uitvoeren van werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen is publiekrechtelijk van aard en geldt voor alle openbare gronden. Dat wil zeggen dat de verkrijger van de vergunning, het instemmingsbesluit of de goedgekeurde melding het recht krijgt om (tijdelijk en onder bepaalde voorwaarden) de openbare orde te mogen verstoren, dit om de gewenste werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

Als het werkzaamheden betreft voor kabels en leidingen ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk op openbare gronden die in eigendom zijn van de gemeente dan ontstaat, nadat de werkzaamheden zijn uitgevoerd, op grond van artikel 5.2 van de Tw een gedoogsituatie (ligrecht).

Als het werkzaamheden betreft voor kabels of leidingen niet ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk op openbare gronden die in eigendom zijn van de gemeente dan verleent de gemeente bij het verstrekken van de vergunning of goedkeuring op een melding zowel een publiekrechtelijke beschikking als privaatrechtelijke toestemming (ligrecht) tenzij de gemeente andere belangen wil behartigen dan die in het kader van de vergunning-, en

toestemmingsverlening zijn toegestaan. In het laatste geval wordt een afzonderlijke privaatrechtelijke toestemming afgegeven.

Als het werkzaamheden betreft die uitgevoerd worden op openbare gronden die niet in eigendom zijn van de gemeente maar van een derde (bijvoorbeeld de Provincie), moet de verkrijger van de vergunning, het instemmingsbesluit of de goedkeuring op een melding in die gevallen eveneens een privaatrechtelijke toestemming verkrijgen van de eigenaar van de openbare gronden.

Burgemeester en wethouders kunnen in die gevallen de aanvrager erop wijzen dat hij niet eerder met de werkzaamheden kan aanvangen alvorens hij ook privaatrechtelijke toestemming heeft verkregen van deze derde.

HOOFDSTUK 1: INLEIDENDE BEPALINGEN

ARTIKEL 1 DEFINITIES

Breekverbod

In deze verordening zijn bepalingen over het breekverbod opgenomen die burgemeester en wethouders de bevoegdheid geven een verbod op te leggen tot uitvoering van werkzaamheden bij bepaalde weersomstandigheden (bijvoorbeeld wateroverlast, zware sneeuwval of ijzel, strenge vorst) of tijdens evenementen of feest- en gedenkdagen. Dat wil zeggen dat er niet in de grond gegraven mag worden zolang het breekverbod geldt. Een nadere omschrijving van het breekverbod is opgenomen in het Handboek kabels en leidingen.

Gedoogplichtige

De gemeente is voornamelijk betrokken in haar rol als beheerder van de openbare gronden. In de hoedanigheid van grondeigenaar is de gemeente in het kader van de Tw ook gedoogplichtige als het gaat om openbare elektronische communicatienetwerken. Het begrip gedoogplichtige ziet in deze verordening ook op de gemeente indien zij anderszins leidingen (impliciet) moet gedogen. Te denken valt aan privaatrechtelijke afspraken tussen gemeente en een kabel- of leidingeigenaar of indien voor deze kabel- of leidingeigenaar een aansluitplicht geldt. Gedoogplichtigen moeten de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels of leidingen toestaan in en op hun gronden. Onder instandhouding van de kabels of leidingen wordt verstaan het hebben, houden en onderhouden van de kabels of leidingen. Het gaat daarbij dus niet alleen om het verrichten van onderhouds- en exploitatiewerkzaamheden.

Instemmingsbesluit

Werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.4 lid 1 sub a van de Tw, voor kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk moeten vooraf (digitaal) gemeld worden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen:

- werkzaamheden;
- werkzaamheden van niet-ingrijpende aard;
- spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van een ernstige belemmering of storing.

Voor de werkzaamheden geldt dat pas gestart mag worden met die werkzaamheden als op basis van een aanvraag een instemmingsbesluit is verleend. De gemeente hanteert een doorlooptijd van acht weken voor het nemen van een besluit op aanvragen voor werkzaamheden.

Voor werkzaamheden van niet-ingrijpende aard is geen instemmingsbesluit noodzakelijk maar kan worden volstaan met een (digitale) melding minstens vijf werkdagen vooraf. Na goedkeuring van de melding kan met de werkzaamheden gestart worden binnen het in de melding bepaalde tijdvak.

Voor spoedeisende werkzaamheden kan het zijn dat digitaal melden vooraf onmogelijk is. Bijvoorbeeld als bij nachtelijke werkzaamheden telecommunicatiekabels kapotgetrokken zijn. Alleen in dergelijke uitzonderingsgevallen is het toegestaan het werk achteraf te melden en goedkeuring volgt dan ook achteraf, mits de omvang van de werkzaamheden binnen de kaders van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard valt. Indien blijkt dat de uitgevoerde werkzaamheden omvangrijk zijn geweest of bijvoorbeeld een waterweg hebben gekruist, moet alsnog een instemmingsbesluit worden aangevraagd volgens de gebruikelijke procedure. Zo kan de gemeente alsnog de aan haar verstrekte relevante informatie verwerken.

Kabels of leidingen

Kabels of leidingen zijn onderdeel van een netwerk, daaronder ook begrepen de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations (zijnde de bovengrondse voorzieningen), distributie- of mutatiepunten. Voorbeelden van kabels en leidingen zijn telecommunicatie- en omroepkabels, elektriciteitskabels (koppel-, transport- en distributiekabels), leidingen voor gasvormige stoffen (bijvoorbeeld aardgas, waterstof, biogas), waterleidingen, leidingen ten behoeve van een warmtenet (transport-, distributie- en dienstleidingen) en kabels en leidingen voor industriële netwerken. Voorbeelden van distributie- of mutatiepunten zijn handholes, afsluiters, brandkranen, lassen, enzovoort. Het begrip kabels of leidingen omvat ook lege buizen, ondergrondse ondersteuningswerken (zoals mantelbuizen, kabelgoten, duikers) en beschermingswerken. Met lege buizen worden onder andere bedoeld de buizen die worden aangelegd met het oogmerk deel uit te gaan maken van een elektronisch communicatienetwerk of buizen die worden aangelegd als een voorziening voor medegebruik.

Marktconforme kosten

De gemeente streeft ernaar om het medegebruik van bestaande voorzieningen (van de gemeente zelf of van andere betrokken partijen) te stimuleren. Partijen kunnen worden verplicht daarvan gebruik te maken, op voorwaarde dat de te betalen vergoeding marktconform is. Hierbij is aansluiting gezocht bij de betekenis van het begrip ‘marktconform’ zoals bedoeld is in de Tw.

Netbeheerder

Netbeheerders zijn de beheerders van al dan niet openbare netwerken, bestemd voor bijvoorbeeld het transport van water, vloeibare of gasvormige stoffen, energie of informatie. Dat zijn dus ook de aanbieders van elektronische communicatienetwerken zoals bedoeld in de Tw. Vaak neemt de netbeheerder in het geval van voorgenomen werkzaamheden de rol van opdrachtgever op zich.

Netwerk

De omschrijving maakt met name duidelijk dat het gaat om het geheel van kabels of leidingen die bestemd zijn voor transport van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen, energie of informatie, bijvoorbeeld de distributie- en transportnetten voor energie (gas, waterstof, elektriciteit) en water en de elektronische communicatienetwerken (zoals geregeld in en krachtens de Tw, artikel 1.1).

Niet-openbaar netwerk

Een netwerk dat geen openbaar elektronisch communicatienetwerk is, zoals in de Tw, artikel 1.1 is beschreven of geen openbaar netwerk is van netbeheerders die krachtens een wet zijn aangewezen (bijvoorbeeld drinkwaternetbeheerders, vanuit de Drinkwaterwet, energienetbeheerders vanuit de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet).

Openbare gronden

Hiertoe worden, conform het in de begripsbepalingen genoemde wetsartikel (artikel 1.1 Tw), de openbare gronden, gerekend, bestaande uit:

- openbare wegen met inbegrip van de daartoe behorende stoepen, glooiingen, bermen, sloten, bruggen, viaducten, tunnels, duikers, beschoeiingen en andere werken
- wateren met de daartoe behorende bruggen, plantsoenen, pleinen en andere plaatsen die voor eenieder toegankelijk zijn.
-

Spoedeisende werkzaamheden

Hiervoor geldt een lichter procedureel regime. De netbeheerder moet duidelijk maken dat dit werk redelijkerwijs geen uitstel kan dulden op grond van de aangegeven belangen.

Vergunning

Werkzaamheden als bedoeld in deze verordening, voor kabels of leidingen uitgezonderd kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk moeten vooraf (digitaal) gemeld worden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen:

- werkzaamheden;
- werkzaamheden van niet-ingrijpende aard;
- spoedeisende werkzaamheden ten gevolge van een ernstige belemmering of storing.

Voor de werkzaamheden geldt dat pas gestart mag worden met die werkzaamheden als op basis van een aanvraag een vergunning is verleend. De gemeente hanteert een doorlooptijd van acht weken voor het nemen van een besluit op aanvragen voor werkzaamheden.

Voor werkzaamheden van niet-ingrijpende aard is geen vergunning noodzakelijk maar kan worden volstaan met een (digitale) melding minstens vijf werkdagen vooraf. Na goedkeuring van de melding kan met de werkzaamheden gestart worden.

Voor spoedeisende werkzaamheden kan het zijn dat digitaal melden vooraf onmogelijk is. Bijvoorbeeld bij een kapot gesprongen waterleiding. Alleen in dergelijke uitzonderingsgevallen is het toegestaan het werk achteraf te melden en goedkeuring volgt dan ook achteraf, mits de omvang van de werkzaamheden binnen de kaders van werkzaamheden van niet-ingrijpende aard valt.

Indien blijkt dat de uitgevoerde werkzaamheden omvangrijk zijn geweest of bijvoorbeeld een waterweg hebben gekruist, moet alsnog een vergunning worden aangevraagd volgens de gebruikelijke procedure. Zo kan de gemeente alsnog de aan haar verstrekte relevante informatie verwerken.

Burgemeester en wethouders kunnen de vergunning weigeren, wijzigen of intrekken, zoals benoemd in de artikelen 6 en 12.

Als de werkzaamheden uitgevoerd worden op openbare gronden die niet in eigendom zijn van de gemeente dan behelst de gemeentelijke vergunning enkel de publiekrechtelijke toestemming voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Werkzaamheden

(Graaf)werkzaamheden in de openbare grond, inclusief het opbreken en herstel van de sleufverharding en sleufloze technieken in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels of leidingen. Onder instandhouding in de zin van deze verordening wordt mede begrepen het nemen van maatregelen, waaronder verplaatsen van de kabels of leidingen zoals bedoeld in artikel 9 van deze verordening en in de Tw. Onder sleufloze technieken wordt verstaan het maken van een holle ruimte in de grond, met behulp van een (gestuurde) boring of persing, zonder daarbij de omringende grondslag te verwijderen. De regels van deze verordening hebben betrekking op mechanische werkzaamheden en handmatige werkzaamheden. Deze laatste zijn vooral van toepassing op werken nabij bomen en andere groenvoorzieningen en bij spoedeisende werkzaamheden of niet-ingrijpende werkzaamheden. Deze verordening ziet voorts op werkzaamheden in verband met het bevorderen van medegebruik van voorzieningen, zoals mantelbuizen, kabelgoten of geleidingen.

Werkzaamheden van niet-ingrijpende aard

Het onderscheid tussen werkzaamheden enerzijds en werkzaamheden van niet-ingrijpende aard anderzijds vloeit voort uit artikel 5.4, vijfde lid, van de Tw. De definitie geeft op hoofdlijnen aan voor welke situaties de lichtere procedure van toepassing is. Vaak gaat het om werkzaamheden aan reeds bestaande kabels of leidingen en betreft het een beperkte lengte of oppervlakte die niet of nauwelijks het normale gebruik van de openbare gronden beperkt. Daarbij wordt ook mede in de beoordeling betrokken of er rijbanen en andere verhardingen, wateren of groenvoorzieningen gekruist worden of dat boringen noodzakelijk zijn.

Werkzaamheden (tot de in deze verordening bepaalde lengte) worden door de relatief beperkte omvang van de werkzaamheden uitgezonderd van een aantal algemene regels van deze verordening. Ook andere niet-ingrijpende werkzaamheden, zoals werkzaamheden die slechts gedurende korte tijd in een beperkt gedeelte van het netwerk worden verricht en waarvan de impact op de openbare ruimte beperkt en kortstondig is, worden aan een lichter regime onderworpen waarvoor nadere kaders zijn gesteld.

Onder deze werkzaamheden vallen ook:

- het aanbrengen of verwijderen van kabels of leidingen in reeds aangebrachte voorzieningen, zoals buizen ten behoeve van glasvezelkabels (bijvoorbeeld HDPE-buizen) en mantelbuizen;
- het maken van maximaal twee opbrekingen met elk een afmeting van maximaal 2 m².

Een opbreking kan zijn het maken van een montagegat c.q. lasgat ten behoeve van de toegang tot een distributie- of mutatiepunt, het plaatsen van afsluiters, het opgraven van een kabelrol ten behoeve van aansluitingen, het herstellen van kabel- c.q. leidingstoringen of voor

inspectiedoeleinden. Het maken van twee montagegaten c.q. lasgaten tegelijkertijd kan onder andere aan de orde zijn bij het inblazen van glasvezelkabels in bestaande HDPE-buizen.

Overige begripsbepalingen

Behoeven geen nadere toelichting.

ARTIKEL 2 REIKWIJDTE

Deze verordening geeft invulling aan de wettelijke plicht van de gemeente om een verordening op te stellen voor werkzaamheden aan kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk.. Vooralsnog is er geen vergelijkbare wettelijke regeling voor andere kabels en leidingen, zoals elektriciteitskabels en waterleidingen. Regels en afspraken met betrekking tot deze netbeheerders werden steeds opgenomen in de APV of privaatrechtelijke overeenkomsten. Met deze verordening wordt voorzien in, zoveel mogelijk uniforme, regelgeving voor alle netbeheerders die binnen de gemeente werken. Deze verordening geldt dus voor alle netbeheerders en hun eventuele rechtsopvolger(s).

De gemeente heeft geen wettelijke gedoogplicht ten aanzien van niet-openbare netwerken. Met een niet-openbaar netwerk worden kabels of leidingen bedoeld die niet gebruikt worden om openbare diensten aan te bieden. Voorbeelden hiervan zijn warmtenetten of een point-to-point (glasvezel)verbinding tussen twee gebouwen als deze (gedeeltelijk) in openbare grond is aangelegd door de gebouweneigenaar zelf.

De gemeente kan echter wel aanvragen krijgen van partijen die kabels of leidingen wensen aan te leggen die onder het begrip niet-openbaar netwerk vallen.

Vanwege het intensieve gebruik van de ondergrondse ruimte en de veiligheidsrisico’s is de tendens dat de gemeente terughoudend omgaat met het verlenen van toestemming voor de aanleg van niet-openbare netwerken van particulieren of bedrijven. Particulieren die een eigen verbinding wensen, moeten bij voorkeur gebruik maken van openbare netstructuren. Toch zijn er uitzonderingssituaties en indien de beschikbare (ondergrondse) ruimte het toestaat kan de gemeente onder strikte voorwaarden daarvoor toestemming geven en de aanleg toch gedogen.

Bij werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van niet-openbare netwerken in openbare wegen en wateren is het bepaalde in deze verordening van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat waar wordt bedoeld openbare netwerken daar moet worden gelezen niet-openbaar netwerk. Dat betekent echter nog steeds niet dat de gemeente daarmee een gedoogplicht voor deze kabels of leidingen heeft.

Voor werkzaamheden rond de kabels of leidingen van de gemeente zelf, zoals de riolering, netten voor openbare verlichting, is om praktische redenen deze verordening (en het daarin opgenomen

breekverbod) niet van toepassing. Om redenen van effectiviteit en kwaliteit is het wel zeer wenselijk dat waar mogelijk binnen de gemeente afspraken en procedures worden gemaakt om de doelen van deze verordening ook intern zoveel mogelijk na te leven.

Onder instandhouding in de zin van deze verordening wordt mede begrepen het nemen van maatregelen, waaronder verplaatsen van de kabels of leidingen zoals bedoeld in artikel 9 van deze verordening en in artikel 5.8 van de Telecommunicatiewet.

ARTIKEL 3 NADERE REGELS

Burgemeester en wethouders krijgen de mogelijkheid toegekend door de raad om in voorkomende gevallen nadere regels ter uitvoering van deze verordening vast te stellen. Deze nadere regels kunnen worden opgenomen in onder meer een:

- Nadeelcompensatieregeling, voor de nadeelcompensatie in geval van het nemen van maatregelen ten aanzien van kabels en leidingen;
- Schaderegeling ingravingen, voor de te hanteren tarieven voor onder andere herstel-, onderhouds-, beheer- en degeneratiekosten;
- Handboek kabels en leidingen, voor de technische en procedurele voorwaarden in verband met onder andere:

- feest- of gedenkdagen of beperking van overlast voor belanghebbenden, bijvoorbeeld een winkelier;
- de wijze van uitvoering;
- het opstellen van voorschriften op het gebied van markering en afzetting;
- het maken van proefsleuven;
- opruimen van buiten gebruik zijnde kabels of leidingen;
- toetsingskader voor het toestaan van de aanleg van een netwerk dat niet valt onder het begrip openbaar netwerk.

HOOFDSTUK 2: AANVRAGEN EN MELDEN VAN WERKZAAMHEDEN

ARTIKEL 4 AANVRAAG- EN MELDINGSPROCEDURE

Uitgangspunt is dat werkzaamheden in de openbare ruimte verboden zijn, tenzij men beschikt over een instemmingsbesluit, een vergunning of een goedkeuring op een melding. De in de Tw neergelegde verplichting dat instemming van burgemeester en wethouders is vereist, is opgenomen in deze verordening en is van toepassing op de werkzaamheden van netbeheerders van openbare elektronische communicatienetwerken. Het vergunningsvereiste in deze verordening (voor werkzaamheden die niet ten behoeve zijn van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk)is in lijn met de verplichting uit de Tw en de toestemming of vergunning die andere kabel- en leidingeigenaren voorheen dienden te hebben voor voorgenomen werkzaamheden in gemeentegrond. Conform het bepaalde in artikel 5.4 lid 3 Tw geldt dat de

instemming of goedkeuring van burgemeester en wethouders op een aanvraag of melding voor een openbaar elektronisch communicatienetwerk slechts betrekking kunnen hebben op de plaats, het tijdstip en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden. Dit principe is overgenomen voor de aanvragen voor overige netwerken die ter beoordeling worden voorgelegd aan de gemeente. Indien nodig ter voorbereiding op de aanvraag, kan vooroverleg tussen gemeente en aanvrager plaatsvinden.

Omdat de gemeente een coördinerende rol heeft over alle openbare gronden binnen de gemeentelijke grenzen moet voor alle voorgenomen werkzaamheden in openbare grond een aanvraag voor een instemmingsbesluit of vergunning worden gedaan of een melding ingediend worden ter goedkeuring. Dit geldt dus ook in het geval dat voorgenomen werkzaamheden zich beperken tot bijvoorbeeld openbare gronden van de Provincie of het Waterschap. In het geval dat naast een instemmingsbesluit, een vergunning of een goedgekeurde melding ook een andere vergunning van een al dan niet ander bestuursorgaan dan de gemeente nodig is, heeft de gemeente hierin een coördinerende rol om afstemming te bevorderen en stelt de aanvrager gemeente hiervan op de hoogte. De aanvrager blijft echter zelf verantwoordelijk voor de afstemming en toestemming van alle betrokken gedoogplichtigen of grondeigenaren en het aanvragen en verkrijgen van de benodigde vergunningen. Dit kan onnodige vertraging voorkomen bij het afgeven van het instemmingsbesluit, de vergunning of de goedgekeurde melding voordat deze op grond van deze verordening kan worden verleend, omdat het verlenen van een andere benodigde vergunning eerst afgewacht moet worden. Als de aanvrager daar om verzoekt kan de gemeente trachten een inhoudelijke afstemming te bevorderen met betrekking tot de beoordeling van de aanvragen door andere bestuursorganen .

In dit artikel wordt voor de instemmings-, vergunnings- en meldingsprocedure onderscheid gemaakt tussen werkzaamheden, werkzaamheden van niet-ingrijpende aard en spoedeisende werkzaamheden. Instemmings- en vergunningplichtige werkzaamheden worden tenminste 8 weken voor aanvang van de werkzaamheden voorgelegd aan de gemeente ter beoordeling. Tevens wordt minstens vijf werkdagen voor de daadwerkelijke start van de ingestemde of vergunde werkzaamheden nog een melding hiervan ter goedkeuring voorgelegd bij de gemeente. Bij die melding vindt nog een laatste beoordeling plaats door de gemeente die zich vooral richt op het tijdstip van aanvang van de werkzaamheden.
Niet-ingrijpende werkzaamheden zijn werkzaamheden waarvoor gedurende niet meer dan een korte tijd in een beperkt gedeelte van het netwerk werkzaamheden worden verricht en waarvan de impact voor de omgeving relatief beperkt en kortstondig is. Er wordt als norm een in deze verordening bepaalde lengte van de kabels of leidingen gehanteerd en daarbij mogen bijvoorbeeld geen verhardingen of groenvoorzieningen worden gekruist. De melding voor deze werkzaamheden wordt minstens vijf werkdagen voor aanvang ter beoordeling voorgelegd bij de gemeente.
Spoedeisende werkzaamheden moeten bij de burgemeester en wethouders van de gemeente

worden gemeld dan wel bij een daartoe door hen gemachtigd ambtenaar. In de praktijk kan buiten kantooruren de melding veelal plaatsvinden bij de calamiteiten- of piketdienst. Het kan voorkomen dat, juist vanwege de urgentie, digitaal melden vooraf onmogelijk is. In die gevallen wordt de melding uiterlijk binnen een werkdag na de aanvang van de uitvoering gemotiveerd gedaan. De burgemeester kan besluiten dat de werkzaamheden op een ander dan het voorgenomen tijdstip plaatsvinden als de openbare orde zich verzet tegen de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden. Dit geldt ook als er gevaar dan wel de vrees voor het ontstaan van gevaar is.

Echter de uitzonderingsbepaling voor spoedeisende werkzaamheden geldt niet als werkzaamheden moeten worden verricht in gebieden die door de gemeenteraad op een vooraf bekendgemaakte kaart zijn aangegeven. Dit betekent dat in gebieden die op deze kaart staan geen spoedeisende werkzaamheden uitgevoerd mogen worden zonder voorafgaand instemmingsbesluit of vergunning.

Voorbeelden van dergelijke gebieden die op de kaart kunnen staan zijn:

- Risicogebieden als industriegebieden met buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen;
- Historische stadskernen of historische straten of natuurgebieden;
- Toegangswegen van en naar gebouwen van hulpdiensten, brandweerkazernes, politie, en gemeentelijke gebouwen. De gemeente kan voor toegangswegen naar zulke gebouwen de doorgang altijd vereisen.

In bovenstaande gevallen is het niet aanvaardbaar dat zonder specifiek toezicht van de gemeente wordt gegraven. Vaststelling van deze gebieden kan ook plaatsvinden na het vaststellen van deze verordening.

Indien achteraf blijkt dat voor de spoedeisende werkzaamheden toch een instemming of vergunning vereist was, wordt deze alsnog bij de gemeente aangevraagd.

Het formulier dat door de gemeente gegenereerd wordt middels het digitale registratiesysteem geldt als een formeel document, dat betreft een instemmingsbesluit, vergunning of een goedgekeurde melding.

ARTIKEL 5 GEGEVENSVERSTREKKING

In dit artikel is verduidelijkt op welke wijze een aanvraag moet worden gedaan en welke gegevens daarbij verstrekt moeten worden. Het betreft informatie die de gemeente als beheerder van de openbare gronden nodig heeft om een juiste beoordeling te maken en inzicht te krijgen in de belangen die door de voorgenomen werkzaamheden worden geraakt. Zo moeten in het geval dat een netbeheerder opdracht geeft om de werkzaamheden te laten verrichten en daartoe een externe uitvoerder machtigt, behalve de gegevens van de netbeheerder ook die van de gemachtigde partij worden verstrekt.

De aanvraag moet (digitaal) gebeuren door middel van het door burgemeester en wethouders gehanteerde registratiesysteem. Voor aanvragen voor werkzaamheden van niet-ingrijpende aard behoeft slechts een beperkt aantal gegevens verstrekt te worden. Voor reguliere aanvragen moeten meer gegevens verstrekt worden.

Burgemeester en wethouders kunnen besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4:5 lid 1 Awb.

Bij de aard van de kabels of leidingen gaat het erom of deze deel uitmaken van een openbaar netwerk. Is dit niet het geval dan hoeft de gemeente de aanleg van die kabels of leidingen niet toe te staan.

Het waarborgen van de blijvende bereikbaarheid van de kabels of leidingen kan bijvoorbeeld worden aangetoond door een opgave van de doorsnede van de kabel- of leidingsleuf of -goot waarin het ruimtebeslag van de aanwezige en de aan te brengen kabels of leidingen gezamenlijk is aangegeven. Indien de aanleg van kabels of leidingen (mogelijk) hinderlijke ligging teweegbrengt moet aan de gemeente overlegd worden wat de uitkomst is van overleg met andere netbeheerders en welke afspraken inzake de hinderlijke ligging er zijn gemaakt tussen netbeheerders. Indien het beoogde tracé geen ruimte biedt voor de aanleg van nieuwe kabels of leidingen moet een alternatief tracé worden gekozen.

Op grond van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON) is er een elektronisch informatiesysteem waarmee informatie tussen beheerders enerzijds en opdrachtgevers, grondroerders en bestuursorganen anderzijds wordt uitgewisseld. De netbeheerders zijn verplicht, conform WIBON, om hun kabels of leidingen zodanig te registreren, dat steeds inzicht daarin kan worden verkregen.

Er is samenhang tussen de WIBON en deze verordening van de gemeente. De WIBON heeft betrekking op het voorkomen van graafschade via een plicht tot zorgvuldig graven én een plicht tot zorgvuldige en tijdige informatie-uitwisseling. De WIBON bepaalt in artikel 35 dat het de bevoegdheid van de gemeente om een verordening op te stellen ten aanzijn van verrichten van graafwerkzaamheden gehandhaafd blijft, voor zover de door hem te maken verordeningen niet met de WIBON in strijd is.

ARTIKEL 6 VOORSCHRIFTEN, BEPERKINGEN EN WEIGERINGSGRONDEN

Op grond van deze verordening gelden een aantal verplichtingen voor degene die werkzaamheden gaan verrichten. Daarnaast kunnen burgemeester en wethouders aan het instemmingsbesluit, de vergunning of goedkeuring op de melding aanvullende voorschriften verbinden. In deze verordening is geregeld onder welke voorwaarden dit kan en welke soort voorschriften dit zijn. De voorschriften hebben vooral te maken met de wijze van uitvoering en zijn gericht op de (deels wettelijk vastgelegde) belangen die de gemeente geacht wordt te behartigen. Voorts zijn er weigeringsgronden voor het verlenen van een vergunning of het goedkeuren van

een melding inzake kabels of leidingen niet ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk. Deze gronden zijn gelijkluidend aan de belangen volgens artikel 5.4, tweede lid, van de Tw.

In het kader van de ondergrondse ordening kan gedacht worden aan bescherming van reeds in de grond aanwezige netwerken van bijvoorbeeld de riolering en de levering of het transport van elektronische informatie, gas, water, elektriciteit of vaste stoffen. Bescherming van deze netwerken betekent onder meer het niet in gevaar brengen of zonder noodzaak bemoeilijken van deze netwerken. Voorts kan dit (indirect) met zich meebrengen dat deze netwerken zo min mogelijk worden gehinderd in hun ligging.

Werkzaamheden waarvoor een instemmingsbesluit of vergunning is verstrekt worden geacht binnen een jaar afgerond te zijn. Werkzaamheden van niet-ingrijpende aard worden geacht afgerond te zijn binnen de termijn die in de melding is bepaald.

Ondanks het feit dat er een instemmingsbesluit, een vergunning of een goedkeuring op een melding voor de werkzaamheden is verstrekt, zijn burgemeester en wethouders bevoegd een breekverbod in te stellen tijdens door de gemeente vergunde evenementen of als er naar haar oordeel sprake is van weersomstandigheden, waarbij de uitvoering van de werkzaamheden tot overlast of gevaar voor de bewoners of schade voor de gemeente kan leiden. Een afweging die hierbij gemaakt wordt is de kans op schade en de omvang hiervan aan de openbare gronden als er gegraven wordt. Het breekverbod wordt op de dag dat dit ingaat, gecommuniceerd naar de betrokken uitvoerende partijen. In ieder geval een dag voor het beëindigen van het breekverbod wordt dit meegedeeld aan de betrokken uitvoerende partijen.

Gedurende het breekverbod mogen er op geen enkele wijze werkzaamheden plaatsvinden in de openbare grond of bestrating. In het geval van spoedeisende werkzaamheden is het breekverbod niet van toepassing. Een nadere omschrijving van het breekverbod is opgenomen in het Handboek kabels en leidingen. De geldigheidsduur van het instemmingsbesluit, de vergunning of goedgekeurde melding wordt automatisch verlengd met de periode van het breekverbod.

Dit artikel benadrukt dat alle belanghebbenden worden geïnformeerd. Hieronder vallen onder andere bewoners van percelen langs het tracé, maar ook de bedrijfsmatige gebruikers, winkeliers en gebruikers van kantoorpanden.

Als burgemeester en wethouders vooraf hebben aangegeven zelf zorg te dragen voor het in oude staat terugbrengen van verhardingen en beplanting moet de netbeheerder de marktconforme kosten daarvan aan de gemeente vergoeden.

ARTIKEL 7 (MEDE)GEBRUIK VAN VOORZIENINGEN

Dit artikel heeft als doel om medegebruik zoveel als mogelijk te bevorderen. Op verzoek van burgemeester en wethouders moet zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van reeds aanwezige voorzieningen, mits deze tegen een marktconforme prijs worden aangeboden. Het doel hiervan is te voorkomen dat onnodig gegraven wordt in gemeentegrond en dat er zo effectief mogelijk

gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte bijvoorbeeld door middel van het delen van voorzieningen. Voorzieningen zijn bijvoorbeeld kabelgoten en geleidingen.

ARTIKEL 8 TERMIJNEN

De beslistermijn van burgemeester en wethouders is maximaal acht weken en is afgeleid uit de Tw en de Awb. Op grond van de Tw en de Awb en deze verordening delen burgemeester en wethouders, indien een instemmingsbesluit of vergunning niet binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn kan worden genomen of verstrekt, dit aan de aanvrager mede en noemen daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen het instemmingsbesluit of de vergunning wel kan worden genomen of verstrekt.

In navolging van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen moeten burgemeester en wethouders zich bewust zijn van het belang van de voortgang van de activiteiten en zich inspannen om de termijn tot besluitvorming zo kort mogelijk te houden. Burgemeester en wethouders kunnen onder bepaalde voorwaarden de termijn tot besluitvorming verlengen en een nieuwe termijn stellen.

De goedkeuring op een melding kan de gemeente, mits aan alle voorwaarden is voldaan door de netbeheerder, binnen het in deze verordening bepaalde aantal dagen verstrekken.

De Lex Silencio Positivo is de rechtsfiguur waarbij er automatisch sprake is van een positieve beschikking (in het kader van deze verordening wordt hiermee de vergunning, het instemmingsbesluit of de goedgekeurde melding bedoeld) als een bestuursorgaan niet binnen de voorgeschreven beslistermijn een besluit op een aanvraag heeft genomen, de zogenaamde van rechtswege verleende beschikking (geregeld in § 4.1.3.3. van de Awb). Het uitsluiten van de Lex Silencio Positivo is alleen mogelijk wanneer dit gerechtvaardigd kan worden door dwingende redenen van algemeen belang. In deze verordening wordt beschreven wat de procedure is om zaken grondig af te wegen, waarbij juist onderdelen van openbare veiligheid en verkeersveiligheid een grote rol spelen. Een Lex Silencio Positivo is hier niet wenselijk om dwingende redenen van algemeen belang, met name openbare orde, openbare veiligheid, verkeersveiligheid en volksgezondheid. Derhalve is § 4.1.3.3. van de Awb in deze verordening niet van toepassing verklaard.

HOOFDSTUK 3: OVERIGE BEPALINGEN

ARTIKEL 9 HET NEMEN VAN MAATREGELEN EN NADEELCOMPENSATIE

Op het nemen van maatregelen, waaronder het verplaatsen, ten aanzien van kabels of leidingen in of op openbare gronden gelden de geformuleerde bepalingen, in samenhang met de Tw of eventuele geldende privaatrechtelijke overeenkomsten met de netbeheerder(s). Een netbeheerder

is verplicht maatregelen te nemen, waaronder het verplaatsen, als dat noodzakelijk is voor werken door of vanwege de gemeente. De gemeente moet dus de noodzaak aantonen. De eventuele compensatie van kosten van het nemen van maatregelen, waaronder het verplaatsen, worden berekend aan de hand van de gemeentelijke publiekrechtelijke Nadeelcompensatieregeling, dan wel de tussen partijen van toepassing zijnde privaatrechtelijke afspraken of de Tw.

Alle hierboven bedoelde kosten van het nemen van maatregelen, waaronder het verplaatsen, ten aanzien van kabels of leidingen, op verzoek van de gemeente zijn onvermijdelijke maatschappelijke kosten die zo laag mogelijk gehouden moeten worden. Dat is een van de redenen waarom op initiatief van de gemeente proactieve regie wordt gevoerd. Hierbij worden de plannen van de gemeente én van de netbeheerders vanuit een langetermijnplanning (tot vijf jaar vooruit) zoveel als mogelijk inzichtelijk gemaakt en gemonitord teneinde werkzaamheden zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen of te combineren. In het uiteindelijk verstuurde verzoek tot het nemen van maatregelen wordt de termijn benoemd waarbinnen de te nemen maatregelen uitgevoerd moeten zijn. Een reeds verstrekte vergunning wordt voor de kabels of leidingen waarvoor een verzoek door de gemeente is gedaan op dat moment ingetrokken.

ARTIKEL 10 OVERLEG

Ter afstemming van allerlei zaken en het voeren van proactieve regie wordt er regelmatig een periodiek (langetermijn-) overleg gepland tussen de gemeente en netbeheerders en andere betrokken of belanghebbende partijen. Dit gebeurt op initiatief van de gemeente. Het kan ook in samenwerking met andere gemeenten of overheden gebeuren.

De gemeente overlegt met de netbeheerders indien de gemeente plannen heeft tot het verkopen, verpachten of verhuren van gronden waarin (mogelijk) kabels en leidingen liggen. In overleg tussen de gemeente en de netbeheerder worden indien nodig nadere afspraken gemaakt.

ARTIKEL 11 INFORMATIEPLICHT

Ten aanzien van kabels (en bijbehorende voorzieningen) ten dienste van openbare elektronische communicatienetwerken is wettelijk voorzien in regels voor de duur van de gedoogplicht. Het is mede daarom van belang om inzichtelijk te hebben of kabels of leidingen nog deel uitmaken van een netwerk. Ook gezien de mogelijkheden tot medegebruik van al bestaande voorzieningen.

Netbeheerders moeten burgemeester en wethouders informeren over het al dan niet in gebruik zijn van bepaalde voorzieningen. Op verzoek van burgemeester en wethouders moeten zij gegevens kunnen overleggen van alle al dan niet in gebruik zijnde kabels of leidingen. Het gaat daarbij om gegevens over de status van de kabels of leidingen, bijvoorbeeld dat deze (tijdelijk) niet in gebruik zijn, maar op enig moment wel weer in gebruik kunnen worden genomen, of dat deze verlaten worden en op een geschikt moment kunnen worden opgeruimd. De bewijslast van ingebruikname en het in gebruik hebben, ligt bij de netbeheerder.

Wijzigingen kunnen ook optreden door het vervallen van het openbare karakter van gronden. Dit heeft ook gevolgen voor het al dan niet mogen hebben en houden van kabels of leidingen in deze gronden.

Burgemeester en wethouders moeten op de hoogte gesteld worden van het feit dat het eigendom wordt overgedragen. Indien eigendom, exploitatie of beheer van de kabel of leiding wordt overgedragen aan een andere netbeheerder, gaan de rechten en plichten volgens deze verordening die betrekking hebben op de kabel of leiding van rechtswege over op de nieuwe netbeheerder.

Op het eigendom van kabels en leidingen zijn de wettelijke bepalingen van toepassing.

HOOFDSTUK 4: HANDHAVINGS- EN TOEZICHTBEPALINGEN

ARTIKEL 12 TOEZICHT EN HANDHAVING

De gemeente is belast met de handhaving van hetgeen in deze verordening is opgenomen en ten aanzien van het instemmingsbesluit, de vergunning of de melding. Dit artikel geeft aan dat burgemeester en wethouders ambtenaren kunnen aanwijzen die belast zijn met toezicht op de naleving van het bepaalde krachtens deze verordening. Als een of meer partijen zich niet houden aan de voorschriften van deze verordening behouden burgemeester en wethouders zich nadrukkelijk het recht voor gebruik te maken van de hen toekomende bevoegdheden en mogelijkheden zowel bestuursrechtelijk als civielrechtelijk en eventueel strafrechtelijk.

Bestuursrechtelijk zijn met name de Awb en de Gemeentewet van belang met de huidige bepalingen inzake bestuursdwang, last onder dwangsom en bestuurlijke boete. Civielrechtelijk blijven de opties van onrechtmatige daad van toepassing. Strafrechtelijk is naast het Wetboek van Strafrecht in algemene zin ook de Wet op de economische delicten relevant, omdat daarin rechtstreeks bepalingen uit de Tw van toepassing zijn verklaard.

Afgezien van voornoemde preventieve en vooral correctieve of repressieve acties kunnen burgemeester en wethouders in voorkomende gevallen ook ingrijpen in het lopende proces en werkzaamheden (onder bepaalde voorwaarden) ook tijdelijk stilleggen. In dit artikel staat beschreven in welke gevallen dit kan. Bijvoorbeeld bij overtreding van het breekverbod.

Normaliter treden burgemeester en wethouders handhavend op, maar onder bijzondere omstandigheden kan worden verlangd dat achteraf een situatie wordt gelegaliseerd. Bijvoorbeeld indien voor reeds uitgevoerde werkzaamheden een melding is gedaan terwijl een instemmingsbesluit of vergunning had moeten worden aangevraagd. Het laten verwijderen of verplaatsen van de kabels of leidingen kan zodanig onevenredig zijn in verhouding tot het openbaar belang dat de vereiste instemmings- of vergunningsprocedure alsnog moet worden gevolgd. Daarbij is het belangrijk dat er voldaan moet worden aan de voorwaarden die zijn verbonden aan de instemmings- of vergunningsprocedure. Te denken valt onder andere aan een

aantal (praktische) zaken, zoals het verstrekken van relevante gegevens. De kosten die de gemeente maakt voor het alsnog volgen van de vereiste procedure, is ook te beschouwen als een dienst van de gemeente waarvoor alsnog (verhoogde) leges verschuldigd kunnen zijn. Ook eventuele herstraatkosten en dergelijke kunnen in rekening worden gebracht.

Burgemeester en wethouders hebben de mogelijkheid de verleende instemming of vergunning of goedgekeurde melding in te trekken of te wijzigen als er niet voldaan is aan de voorschriften wat betreft plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden. Burgemeester en wethouders gaan niet eerder over tot intrekking dan wel wijziging van het instemmingsbesluit, de vergunning of de goedkeuring van de melding dan nadat burgemeester en wethouders de houder van het desbetreffende besluit hierover vooraf in kennis hebben gesteld. Aan het besluit tot intrekking dan wel wijziging van het instemmingsbesluit, de vergunning of goedgekeurde melding kan de verplichting worden verbonden om de betreffende kabels of leidingen te verplaatsen of deze te verwijderen, zodat weer de oorspronkelijke situatie ontstaat.

HOOFDSTUK 5: OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 13 INTREKKING OUDE VERORDENING

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting.

ARTIKEL 14 OVERGANGSBEPALINGEN

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting.

ARTIKEL 15 INWERKINGTREDING

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting.

ARTIKEL 16 HARDHEIDSCLAUSULE

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting.

ARTIKEL 17 CITEERTITEL

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting.

Z07C406D7B9

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Raadsvoorstel en -besluit gewijzigde begroting 2023 ODRA
zaaknummer	Z/23/457717
documentnummer	INT/23/1182461
portefeuillehouder	B. Kagei
portefeuille	Milieu
behandelend ambtenaar/afdeling	O. Peters/Afdeling VTH
telefoon	0316595 240
email	o.peters@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De begrotingswijziging ODRA 2023 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) ODRA van 6 september 2023 behandeld en vastgesteld.

De initiële begroting ODRA 2023 is in maart 2022 opgesteld en de wereld zag er toen anders uit dan nu. De Omgevingswet zou in werking treden in 2023, er was nog geen zicht op enkele grote projecten die ODRA nu uitvoert en de grote aanpassingen in de CAO waren toen niet in de initiële begroting ODRA 2023 opgenomen.

De totale financiële gevolgen van voorgenoemde hebben een dusdanige omvang dat het noodzakelijk is om de begroting ODRA 2023 te wijzigen en deze opnieuw te laten vaststellen.
In de gewijzigde begroting 2023 wordt uitgegaan van een omzet van € 24,6 miljoen. Dit is een stijging van € 4,1 miljoen t.o.v. de initiële begroting. Een groot deel (€ 3,4 miljoen) heeft betrekking op aanvullend werk en bovenal de aanvullende projecten van de provincie Gelderland.

Aan de partners wordt een tariefsverhoging van € 92,- naar € 95,- per uur voorgesteld. Totaal gaat het hier om € 0,7 miljoen. Deze verhoging geldt voor alle diensten en producten en gaat in met terugwerkende kracht per 1 januari 2023. De kostenkant van de begroting worden eveneens met € 4,1 miljoen opgehoogd door extra personeelskosten. Hierdoor blijft de gewijzigde begroting van de ODRA sluitend.

Voor de gemeente Zevenaar geldt dat het begrote budget voor 2023 stijgt met € 37.000 ten opzichte van de initiële begroting. De stijging bestaat grotendeels uit de aanpassing van de tarieven als gevolg van een doorberekening van de geaccordeerde CAO. De kosten van de aanvullende projecten van € 15.000, die door de ODRA voor de gemeente Zevenaar zijn verwerkt in de gewijzigde begroting, worden bekostigd door middel van de bij deze aanvullende projecten behorende financiering.

De GR-bijdrage aan de gewijzigde begroting ODRA 2023 dient daardoor verhoogd te worden € 22.000.
Aan de deelnemende partners wordt gevraagd om, indien gewenst, vóór 4 december 2023 een zienswijze in te dienen. We stellen voor om tegen de begrotingswijziging 2023 geen zienswijze in te dienen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de begrotingswijziging ODRA 2023 en de GR-bijdrage aan de gewijzigde begroting ODRA 2023 met € 22.000 te verhogen;
2. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2023 van de ODRA.

3. Waarom naar de raad

Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 28, zesde lid van de gemeenschappelijke regeling, kunnen de raden van de deelnemende gemeenten bij het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst hun zienswijze over de gewijzigde begroting naar voren brengen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Wij willen u in de gelegenheid stellen om uw zienswijze te geven over de gewijzigde begroting om invloed te houden op de taken, te behalen doelstellingen en financiën van de ODRA.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De voorgestelde wijziging op de begroting 2023 geeft een reëlere weergave van het benodigde budget voor de uit te voeren werkzaamheden

De wijziging heeft betrekking op een bedrag van € 4,1 miljoen ten opzichte van de initiële begroting. € 3,4 miljoen toename heeft betrekking op aanvullend werk en bovenal projecten vanuit de provincie Gelderland. De overige € 0,7 miljoen heeft betrekking op stijging van o.a. het uurtarief.

1.2. De stijging van het uurtarief blijft beperkt

Het uurtarief stijgt over het 2023 naar € 95. Dit betreft een beperkte uurtariefstijging van 3,3% omdat er sprake is van een volumetoename waardoor een betere dekking ontstaat van de overheadkosten.

Alternatieven

n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Door middel van een brief maken wij kenbaar dat er geen zienswijze over de gewijzigde begroting ODRA 2023 wordt ingediend. Evaluatie is niet van toepassing.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

Overeenkomstig artikel 28, vijfde lid van Gemeenschappelijke Regeling ODRA, is openbaar kennis gegeven van de terinzagelegging van de gewijzigde begroting ODRA 2023.

9. Kosten, baten en dekking

De GR-bijdrage aan de gewijzigde begroting ODRA 2023 dient verhoogd te worden met € 22.000. De verhoging is grotendeels het gevolg van de stijging van het uurtarief. De kosten worden met een wijziging verwerkt in de begroting 2023 van de gemeente Zevenaar verwerkt.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INK/23/1182455	Gewijzigde begroting 2023 ODRA
2.	UIT/23/1182480	Brief met reactie op gewijzigde begroting ODRA 2023

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel en -besluit gewijzigde begroting 2023 ODRA
zaaknummer	Z/23/457717
documentnummer	INT/23/1182461

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de raad op grond van de Gemeenschappelijke regeling ODRA een zienswijze mag indienen op de gewijzigde begroting van de ODRA;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 1 en 28 leden 1, 5 en 6 van de Gemeenschappelijke Regeling ODRA;

besluit:

1. kennis te nemen van de begrotingswijziging ODRA 2023 en het begrote budget voor de ODRA in 2023 met € 22.000 te verhogen;
2. geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2023 van de ODRA.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 29 november 2023.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Op weg naar een robuuste en wendbare organisatie

Wijziging begroting 2023

Versie 1.1 dd. 7 september 2023

Inhoud

ODRA ligt op koers 3
Inleiding 4
Leeswijzer 4
Hoofdstuk 1 Wijzigingen exploitatie 2023 5
1.1 Begroting 2023 op hoofdlijnen (productie-begroting) 5
Trends in de begroting 5
Productie doelstellingen 5
1.2 Programmabegroting 7
1.3 Exploitatie begroting 8
1.4 Overhead. 11
Hoofdstuk 2: Balans wijzigingen 12
2.1 Balans 2023 12
2.2 Vermogen, bestemmingsfondsen en voorzieningen 12
Bijlagen 15
Bijlage 1; Begrote omzet per klant 16
Bijlage 2; Producten en Diensten overzicht 17
Bijlage 3; Gezamenlijke diensten en projecten en materiele baten 18
Bijlage 4; Specificatie overige kosten 19
Bijlage 5; Kengetallen 20

ODRA ligt op koers

Het is voor het management van ODRA prettig om te kunnen vaststellen dat we het goed doen. We schrijven 'zwarte cijfers' en zien ons werkpakket groeien. Onze opdrachtgevers zijn te spreken over onze prestaties en de kwaliteit. We hebben de wind in de rug, maar dat is geen reden voor genoegzaamheid en achteroverleunen. Het past ook niet bij ons. We willen vooruit en met kennis en kunde bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzamere leefomgeving en via programma's en projecten anticiperen op de maatschappelijke uitdagingen, zoals energie en circulaire economie.

De ontwikkelingen binnen de eigen organisatie, en de regionale en landelijke ontwikkelingen in het VTH-stelsel, geven geen aanleiding voor achterover leunen. We zullen scherp moeten blijven op de uitdagingen en opdrachten die we nu in beeld hebben en hebben opgepakt, en die nog op ons afkomen als landelijk en in Gelderland meer duidelijkheid is over het VTH-stelsel. Ook de introductie van de Omgevingswet 1 januari 2024 heeft impact op onze organisatie. Hoe en wat, dat zal in de loop van volgend jaar duidelijk worden. Het is vooralsnog een vergadertafel-werkelijkheid.

Een van de belangrijkste interne uitdagingen vatten we samen in vier woorden: de basis op orde! Dan doelen we met name op de ondersteuning van het primaire proces. We hebben in najaar 2022 met onze data en applicaties de overstap gemaakt naar the cloud. En die transitie is nog niet afgerond. We gaan dit najaar Office 365 anders inrichten, en we brengen het informatiemanagement op het niveau dat je van een veelbelovende omgevingsdienst mag verwachten. Een actueel inzicht in data vergemakkelijkt in alle opzichten het toezicht op onze eigen prestaties en het toezicht op bedrijven in onze regio.

Een tweede interne uitdaging is in dienst houden van vaste medewerkers en werven van nieuwe medewerkers. We willen het percentage inhuur niet laten oplopen en ZZP'ers het liefst alleen inzetten voor tijdelijke en specialistische klussen. Vinden, binden en boeien is een stevige klus.

Om de groei van ons werkpakket en de opdrachten die voor ons liggen mogelijk te maken, moeten we de Begroting 2023 bijstellen. Ons tarief verhogen we van € 92 per uur naar € 95 per uur. Dat is nodig omdat de papieren werkelijkheid van de oude begroting uit maart 2022 is ingehaald door de actualiteit. We doen een bijstelling van in totaal 4,1 miljoen euro, omdat we extra werk verrichten voor een aantal partners, grote projecten gaan lopen die gefinancierd worden uit de zogenoemde SPUK-gelden en om de gestegen prijzen te kunnen bekostigen.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

Inleiding

Voor u ligt een voorstel om de begroting 2023 te wijzigen. De, door de gemeenteraden en staten van Provincie goedgekeurde begroting 2023, is opgesteld in de eerste maanden van 2022 en door tal van ontwikkelingen niet meer actueel.

Sinds april 2022 is er in de maatschappij, politiek en in onze organisatie veel veranderd. Afgelopen jaar waren er ontwikkelingen die we op het moment van het opstellen van de begroting 2023 niet, of maar ten dele konden overzien.

In februari 2022 waren we als organisatie volop bezig met het met de voorbereidingen voor de omgevingswet, die op dat moment nog een geplande ingangsdatum van 1 juli 2023 zou hebben. Het ministerie van I&W was samen met OD-NL gestart met het opzetten van het IBP-programma, dat in het najaar 2022 heeft geleid tot een omvangrijk programma voor de omgevingsdiensten onder meer ter versterking van de robuustheid van de omgevingsdiensten. Ook zijn in het najaar 2022 tal van andere projecten opgestart en verlengd, zoals programma energie, Theseus, pilot WNB; projecten met substantiële omvang, die nog niet in de begroting 2023 waren meegenomen.

Naast de bovengenoemde inhoudelijke veranderingen zijn er twee financieel-economische ontwikkelingen die nopen tot bijstelling van de begroting.
Op 1 september 2023 hebben we als ODRA onze nieuwe kantoor in gebruik genomen. Dit ging gepaard met een andere wijze van werken (flexibel, mobiel, 'in the cloud'), waarbij tevens het beheer van ICT en huisvesting volledig door ODRA wordt gedaan. Die overstap heeft geleidt tot een structurele besparing de kosten. Deze waren al wel in de begroting 2023 opgenomen op hoofdlijnen, gebaseerd op de business-case voor de transitie, maar nog niet op alle detail-aspecten.
De tweede financieel ontwikkeling betreft de, toch redelijk onverwachte, hoge inflatie en loonontwikkeling, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne. De reguliere indexatie die ODRA toepast in haar begrotingen (2%) bleek in het najaar 2022 / begin 2023 verre van voldoende om de inflatie en de kosten van de nieuwe CAO (7% stijging) te dekken.

In deze begrotingswijziging zijn de bovengenoemde inhoudelijke – en financiële ontwikkelingen meegenomen. Dit resulteert in een gewijzigde begroting, die stijgt van € 20,6 miljoen naar € 24,7 miljoen. De € 4,1 miljoen ophoging bestaat uit € 0,7 miljoen prijs- en loonindexering, en € 3,3 miljoen stijging door de uitvoering van aanvullende opdrachten en projecten.
Het tarief van ODRA stijgt van € 92,- per uur, naar € 95,- per uur. Een stijging van 3,3%.

Leeswijzer

In deze wijziging van de begroting wordt met name ingegaan op de wijzigingen. De reguliere activiteiten en reeds bekende ontwikkelingen in het voorjaar 2022, zijn in de initiële begroting beschreven en verwerkt in de begroting. Voor deze kwalitatief-inhoudelijke toelichting blijft onverkort de initiële begroting van kracht, en vormt samen met deze wijziging het geheel voor 2023.

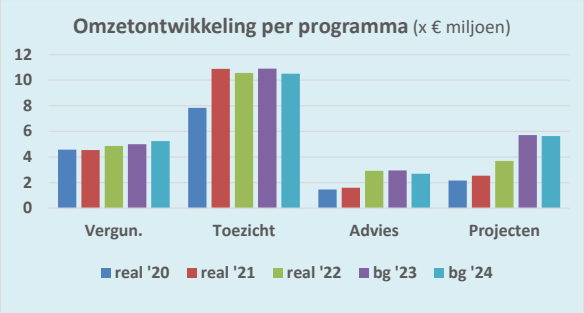
In onderstaande hoofdstukken zijn de kerntabellen voor de begroting opgenomen; achtereenvolgens de productie-begroting vanuit het perspectief van de programma's en taakvelden. Gevolgd door de categoriale begroting met toelichtingen op de personele -en materiele kant van de begroting. Ook de balans is in deze wijziging opgenomen.
In de bijlagen zijn de financiële consequenties voor de partners zichtbaar, evenals specificaties op productniveau.

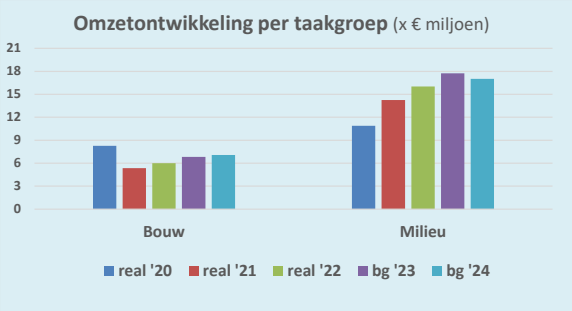
Hoofdstuk 1 Wijzigingen exploitatie 2023

1.1 Begroting 2023 op hoofdlijnen (productie-begroting)

Trends in de begroting

De afgelopen jaren hebben we een forse groei in het takenpakket en dito omzet en bezetting doorgemaakt. Op langere termijn verwachten we dat de trend zich doorzet.
Hieronder is de omzetgroei weergegeven per programma en per taakveld. Daaruit wordt duidelijk dat de omzetgroei zich het meest heeft ontwikkeld bij de projecten. Vergunningen en Advies kennen een regelmatigere groei. Bij Toezicht en handhaving is door het programma 'complexe handhaving' in 2021 al een aanzienlijke verhoging geweest.

De omzet wordt ook bepaald door wijzigingen in de tarieven. In 2021 en 2022 hebben we het uurtarief kunnen stabiliseren op € 92 per uur. (in 2020 € 91). Een stijging van 1% in drie jaar. Met het nu voorgestelde tarief van € 95 per uur stijgen we 4,4% t.o.v. 2020. De inflatie in die zelfde periode (cpi-index) was 12,9%.
De begroting 2024 gaat uit van een tarief van € 99 per uur. De omzet is begroot op € 24,1 miljoen. Dus lager dan deze begroting 2023. Het verschil wordt verklaard doordat in de begroting 2024 'conservatief' is begroot met betrekking tot aanvullende opdrachten en projecten.

De bezetting is in de afgelopen jaren gegroeid van 167 fte (2020) tot nu 218 fte begroot voor 2023. Onze overhead is in diezelfde periode gedaald van 28 naar 26% van de begroting (circa € 0,5 miljoen).

Productie doelstellingen

Hieronder lichten wij de gewijzigde begroting 2023 toe. Dat doen we aan de hand van de productiedoelstellingen en ons systeem van 'beheerste' output-financiering. Daarin wordt onderscheid gemaakt in de levering van producten (met productprijzen), diensten (obv uurtarief) en gezamenlijke diensten (vaste prijzen).
Deze financieringswijze geldt alleen voor dienstverlening aan partners en omgevingsdiensten voor reguliere werkpakketten. Voor de provinciale programma's, Complexe handhaving en Aandachtsbedrijven, geldt dat begroting en financiering geheel is gebaseerd op diensten, en afgerekend worden op werkelijke tijdsbesteding en het uurtarief.

Nieuw in deze begrotingswijziging is een omvangrijk aandeel van projecten, die incidenteel worden gefinancierd grotendeels met subsidies (geldt met name voor de zgn. SPUK-projecten). Voor deze projecten geldt dat ze zijn begroot op uurbasis met specifieke tarieven die in het project zijn voorgeschreven. In onze methodiek zijn deze ondergebracht onder diensten.

De basis in het systeem van 'beheerste – output financiering' is de producten- en dienstencatalogus (PDC). In het najaar 2021 was deze al grotendeels aangepast ten behoeve

van de omgevingswet. Dat de omgevingswet nu een halfjaar later ingaat (per 1 jan 2024) leidt ertoe dat we in de begrotingswijziging geen wijzigingen in de PDC hebben. Per 1 januari 2024 worden er wel enkele modificaties / actualisaties doorgevoerd.

Er heeft nog geen evaluatie plaatsgevonden van de kengetallen voor de producten aan de hand van de resultaten in de jaarrekening 2022. Die evaluatie loopt nog. In deze begrotingswijziging zijn alle kengetallen gelijk aan de kengetallen in de initiële begroting 2023.

Tabel 1; productie begroting

Begroting 2023 op hoofdlijnen x € 1.000	realisatie 2022			init. begr. 2023			benod.cap. in uren	act. begr. 2023		Verschil volume effect	Verschil prijs-effect
	aantallen			aantallen			aantallen				
Baten											
Producten (obv aantallen)	11.364	7.438	38%	10.314	7.352	36%	11.124	8.237	33%	626	259
Diensten (obv uren)	132.563	12.307	63%	119.473	10.992	53%	146.743	13.871	56%	2.509	371
Gezamenlijke diensten		1.526	8%		1.708	8%		1.648	7%	-118	58
Overige baten		592	3%		527	3%		813	3%	286	
Vrijval balansposten		161						95		95	
Totaal baten		22.024			20.577		252.929	24.663		3.398	688
Lasten	aantal fte	€		aantal fte	€		aantal fte	€		aantal fte	
Lasten programma's	7,2	16.085		152,5	15.264	74%	179,2	18.300	74%	26,7	3.036
Lasten overhead	0,0	5.885	27%	36,5	5.314	26%	39,3	6.363	26%	2,8	1.050
Totaal lasten	7,2	21.971		189,0	20.577		218,5	24.663		29,5	4.086
gemid. kengetal producten	7,1			7,7			7,8				
tarief per uur	€ 92,00			€ 92,00			€ 95,00				€ 3,00
Saldo		**53**			**0**			**0**			

Toelichting Producten: (zie ook bijlage "producten")

- Het aantal producten stijgt met 810 stuks, zijnde 8%. De toename vindt met name plaats bij de bouwproducten, zoals vergunningen Briks cat1, en het aantal klachten. Klachten nemen al jaren gestaag toe. De burger wordt 'mondiger' en weten steeds beter de weg te vinden naar ODRA.
- Financieel neemt de omzet vanuit de product-levering met € 0,88 miljoen toe. € 0,63 miljoen is gerelateerd aan toename van het aantal producten, merendeel betrekking hebbende op de Briks scat. 1. Het prijseffect is € 0,26 miljoen

Toelichting Diensten: (zie ook bijlage "diensten")

- Er is een toename van 27.000 uur dienstverlening. Dit is 23% . De toename betreft voornamelijk de projecten die in het najaar 2022 zijn opgestart, en dus niet in de begroting waren opgenomen. Het gaat onder meer om "Spuk-energie", Spuk-IBP, en de pilot op de WNB (wet natuur beheer).
- In het reguliere werk is ook een volume toename; deze betreft aanvullende opdrachten van partners, onder andere op gebied van projectcontroles (energie), begeleiding bij initiatieven Briks, en advisering leefomgeving en bodemsaneringen.
- Financieel neemt de omzet op diensten met € 2,9 miljoen toe.

De gezamenlijke diensten zijn lager begroot dan in de initiële begroting. Dit betreft een technische aanpassing. Activiteiten strafrecht en keten/data gedreven werken tbv de provinciale programma's zijn aldaar onder gebracht.

Een aanvullende post in de geactualiseerde begroting betreft de 'vrijval' van middelen uit de balans. Dit betreffen voorzieningen en bestemmingsreserves die dit jaar door ons zullen worden aangewend. Het gaat om resterende budgetten voor de omzetting naar MBA's (milieu belastende activiteiten) in het kader van de omgevingswet, innovatie-gelden en fonds voor milieumetingen. De oorsprong en omvang zijn verantwoord in de Jaarrekening 2022.

Door de wijzigingen in het aantal begrote producten en toename van aantal diensten, neemt de verhouding tussen deze twee categorieën af. 33% (was 36%) van de omzet is product gerelateerd. De dalende trend van het aandeel producten met vaste productprijs is er al sinds 2020. We betrekken deze trend bij de onderzoeken die vanuit het IBP voor toekomstige andere financieringswijze van omgevingsdiensten.

In tabel 1 zijn ook de lasten weergegeven op basis van de directe- versus indirecte overhead - activiteiten. Een belangrijk kengetal voor onze bedrijfsvoering is het overhead percentage. Met ons meerjarig financieel beleid willen we vanaf 2024 een overhead percentage van maximaal 25% bereiken. In de initiële begroting kwamen we uit op 26%. In de gewijzigde begroting blijven we dit percentage als uitgangspunt hanteren. De overhead groeit evenredig mee met de groei van de omzet. In het voorstel voor actualisatie zullen we rond 26% uitkomen.

1.2 Programmabegroting

De begroting van ODRA presenteren we in een programmabegroting met een extra specificatie naar de taakvelden bouw en milieu. De indeling van programma's en taakvelden volgt de structuur die we hebben afgesproken met onze partners en de omgevingsdiensten in Gelderland.

Tabel 2; baten per programma en taakveld

Baten x € 1.000	realisatie 2022	ini begr. 2023	act begr. 2023	Specificatie taakveld '23 bouw	milieu	algemeen
1. Vergunningverlening	4.860	4.564	4.996	3.498	1.279	220
2. Toezicht en Handhavin	10.568	9.376	10.900	2.533	6.752	1.616
3. Advies	2.911	3.156	2.954	797	2.094	64
4. Stelseltaken						
5. Algemeen en Projecten	3.685	3.481	5.813		495	5.318
Baten	**22.024**	**20.577**	**24.663**	**6.828**	**10.619**	**7.217**
- verhouding				28%	43%	29%
Lasten x € 1.000	**realisatie 2022**	**ini begr. 2023**	**act begr. 2023**	**Specificatie taakveld '23 bouw**	**milieu**	**algemeen**
1. Vergunningverlening	4.780	4.402	4.773	3.342	1.222	210
2. Toezicht en Handhavin	10.428	9.699	10.911	2.535	6.759	1.617
3. Advies	2.766	2.856	2.876	776	2.038	62
4. Stelseltaken	308	400	400			400
5. Algemeen en Projecten	3.689	3.220	5.702		485	5.217
Lasten	**21.971**	**20.577**	**24.663**	**6.653**	**10.504**	**7.506**
- verhouding				27%	43%	30%
Saldo	**53**		**0**	**174**	**115**	**-289**

De actuele begroting gaat uit van een omzet stijging van € 3,9 miljoen. Deze stijging zit voornamelijk in het programma 'projecten'. De reeds genoemde 'spuk' projecten energie en IBP leveren het grootste aandeel.
In alle programma's is de tariefstijging van € 92,- naar € 95,- euro doorgevoerd. Voor een aantal projecten geldt echter dat er een vaste prijs geldt, die al vast ligt in de subsidie voorwaarden. Daar blijft € 92,- gelden voor dit jaar.

Bij de baten is er geen toerekening aan onze stelseltaken in Gelderland. Wij hebben daar geen inkomsten uit. De provinciale programma's, op zich een Gelderland-brede activiteit, is toegerekend aan de programma's Toezicht en handhaving en Algemeen en projecten, op basis van de inhoud van de activiteit. Qua kosten zijn de stelseltaken enkel de kosten die in

rekening worden gebracht Gelderland brede stelseltaak, zoals portaal, HR, communicatie en Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

De toerekening aan de taakvelden geschiedt aan de hand van onze PDC. Omdat er geen wijzigingen worden doorgevoerd in de PDC is de toerekening aan de taakvelden verhoudingsgewijs gelijk.

In de initiële begroting 2023 hebben we per programma ook de beoogde resultaten vermeld, onder meer in de vorm van KPI's, zoals tijdigheid, klanttevredenheid en kwaliteit. Deze doelen zijn niet gewijzigd en gelden dus eveneens voor deze gewijzigde begroting 2023.

Nieuwe categorisering

Vanuit het IBP-programma worden omgevingsdiensten beoordeeld op hun robuustheid. Naast een aantal kwalitatieve criteria zijn er kwantitatieve criteria met betrekking tot de omvang van de basistaken en milieu gerelateerde plustaken, aantal externe fte's en opleidingskosten en innovatie.. Dat levert een extra categorisering op in de begroting. Vooralsnog lijken we voor wat betreft het eerste criterium, boven de gestelde norm van € 16,5 miljoen aan omzet uit te komen. In de jaarrekening over 2023 zal hierop, en op de andere criteria, specifieker worden gerapporteerd.

1.3 Exploitatie begroting

Tabel 3; Baten per klantgroep

Baten x € 1.000	realisatie 2022	init. begr. 2023	act. begr. 2023	Specificatie taakveld '23 bouw	milieu	algemeen
Partners	15.009	14.554	17.504	6.668	7.178	3.657
Provinciale programma's	4.848	4.711	4.861	49	2.395	2.417
Omgevingsdiensten	391	472	537	110	308	118
Derden	734	366	312		183	129
Projecten			983		183	800
Overig / balans			95			95
- doorberekende kosten	671	475	372		372	
- overig	370					
Baten	**22.024**	**20.577**	**24.663**	**6.828**	**10.619**	**7.217**
- verhouding				28%	43%	29%

In bovenstaande tabel zijn de baten gecategoriseerd per klantgroep. Ten opzicht van de initiële begroting is er een nieuwe klantgroep "projecten". Hierin zijn de gesubsidieerde of met doeluitkering bekostigde projecten (niet zijnde van partners) opgenomen.

Naast de projecten zien we de grootste volume toename bij de partners. Het betreft de aanvullende opdrachten van partners én de afspraken die in de werkpakketten 2023 zijn gemaakt. Die laatsten wijken op sommige onderdelen af van de raming in de initiële begroting.

De post 'balans' (en in 2022 'overig') betreft de middelen die ODRA in haar bestemmingsfondsen heeft en dit jaar benut. Het gaat om restanten van innovatiegelden 2022 (€ 46K), geld voor omzetting MBA's (€ 11K) en het bestemmingsfonds 'milieu metingen' De middelen worden gebruikt ter dekking van de investering -en afschrijflasten van nieuwe apparatuur meetdienst.

De post doorberekende kosten betreft materiële kosten die rechtstreeks aan diensten of projecten hangen. Voorbeelden daarvan zijn de kosten voor ons team Meten en advies,

welstandsonderzoeken (Wabo), piket ('opruimkosten') en kosten die ODRN (Nijmegen) bij ons in rekening brengt voor complexe vergunningverlening.

Tabel 4: kosten begroting per kostencategorie

Begroting baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	realisatie 2022	ini begrotin g 2023	act begr. 2023	% tov ini bg' 2023
Baten	**22.024**	**20.577**	**24.663**	20%
Lasten				
Personeel loonkosten				
Medewerkers ODRA	13.172	13.287	16.023	21%
Inhuur externe capaciteit	4.654	3.505	4.112	17%
Personeel overige kosten				
Opleidingen	275	294	481	64%
Algemene personeelskost	556	534	673	26%
Dotatie personeelsvoorzi	-111	60	200	232%
Harmonisatie/detacherin	-66	-100	-80	-20%
Totaal personeel	18.480	17.580	21.408	22%
Huisvesting en facilitair	716	742	824	11%
ICT	804	822	889	8%
Stelselkosten	308	364	400	10%
Advieskosten	490	206	280	36%
Onvoorzien	101	92	99	7%
Programmakosten	748	772	669	-13%
Vrijval balansposten	325		95	
Totaal lasten	**21.971**	**20.577**	**24.663**	20%
Saldo	**53**	**0**	**0**	

Toelichting Personele kosten:

- Loonkosten ODRA-medewerkers
  De initiële begroting is opgesteld voordat de CAO 2022-2023 bekend was. Het was gebaseerd op de feitelijke loonkosten 2021 en een aanname over de gemiddelde loonkosten en cao-verhoging van ca 2%. De CAO voor dit jaar is in maart 2023 vastgesteld en heeft een effect van 7% op de lonen. Daarnaast is het wettelijk verlof met drie dagen toegenomen. Dit heeft een effect op de productiviteit. Die daalt van 1.400 naar 1.374 declarabele uren per fte.
- Personeelskosten stijgen ook door de toegenomen bezetting.
  We hebben meer menskracht nodig om de aanvullende opdrachten en projecten te kunnen uitvoeren. Ons beleid richt zich op structureel werk en (interne) mensen voor aan te nemen. Dat is lastig in de huidige arbeidsmarkt. Ook vinden van externe medewerkers is voor sommige functies lastig en kosten verhogend.
- We verwachten dat we dit jaar een totale bezetting van 218,5 fte nodig hebben. (189 fte initieel begroot). Dit is een toename van 29 fte, hetgeen een toename van de kosten met zich meebrengt van € 3,3 miljoen.
- Het aantal indirecte medewerkers (overhead).
  In absolute zin neemt het aantal medewerkers (overhead) toe met 2,8 fte. Deze toename is nodig voor de uitbreiding bij bedrijfsvoering vanwege meer opdrachten (grotere administratie) en facilitaire zaken en ICT. In 2023 wordt het vooral tijdelijk opgelost met externen, vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.
  Procentueel gezien neemt de omvang van de personele overhead iets af.

Tabel 5: Formatie en bezetting

Formatie bezetting en personele kengetallen	realisatie 2022 intern	extern	totaal		init. begroting 2023 intern	extern	totaal		act. begroting 2023 intern	extern	totaal	
Formatie bezetting												
Productief	130,4	36,2	166,6	82%	125,9	26,6	152,5	81%	149,5	29,7	179,2	82%
Niet productief	32,4	5,2	37,6	18%	36,5		36,5	19%	35,3	4,0	39,3	18%
Totaal bezetting en formatie	162,8	41,4	204,1		162,4	26,6	189,0		184,8	33,7	218,5	
Loonkosten x € 1.000	13.172	4.654	17.826		13.287	3.505	16.792		16.023	4.112	20.134	
Gemiddelde kosten / fte (in €)	**80.929**	**112.448**	**87.319**		**81.824**	**131.780**	**88.856**		**86.697**	**122.150**	**92.159**	
% van de loonsom	84%	26%			79%	21%			80%	20%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder					1%	17%	1,8%		7,1%	8,6%	5,5%	
Bezettingsverschil in euro's									1.835	930	2.765	
Prijsverschil in euro's									901	-324	576	
Ten opzichte van init. begroting 2023									2.736	606	3.342	

Toelichting externe inhuur:

- We hebben, evenals veel branches, last van de krapte op de arbeidsmarkt. Dat uit zich onder meer in de mix van interne bezetting versus externe bezetting. Ons lange termijn doel is een flexibele schil van externen te hebben van 15%. Daar zitten we met deze begroting nog relatief ver van af. Op de keeper beschouwd is aantrekken van externen nog iets makkelijker dan specialisten werven voor een dienstverband. Alle omgevingsdiensten in Gelderland hebben hier last van. We voeren samen een campagne, maar vissen ook in dezelfde vijver met het risico dat we elkaars concurrenten zijn.
- Voor de begroting goed nieuws: we kunnen de inhuurkosten dit jaar realiseren onder het gemiddelde begrote bedrag van de initiële begroting. Deze lagere begroting voor inhuur dekken een klein stukje de meerkosten die we kwijt zijn vanwege een nieuwe CAO. Hierdoor is het mede mogelijk gebleken om in deze geactualiseerde begroting het tarief met 3% te laten stijgen, i.p.v. de gemiddelde cao stijging van 7%.

Toelichting op de overige personeelskosten:

- De opleidingskosten hebben we in deze begroting herijkt op de criteria vanuit het IBP-programma over robuustheid. We hanteren een norm van 3%. (2% in de initiële begroting).
- De algemene personeelskosten zijn 4% van de loonsom, conform de initiële begroting.
- Dotatie personeelsvoorziening. We verwachten éénmalig hoge kosten dit jaar door helaas gelijktijdig optredende casussen. Het betreft voornamelijk transitievergoedingen voor medewerkers. Normaliter is dit meer gespreid over de jaren. Ons structurele begrotingsbedrag ligt normaliter tussen de € 50 en € 100K per jaar.

Toelichting op de kosten bedrijfsvoering: Huisvesting, ICT, advieskosten en onvoorzien.

Op 30 december 2021 heeft het bestuur fiat gegeven voor verhuizing naar de Airborne Tower. Het besluit is gebaseerd op een positieve businesscase. Deze verhuizing is per 1 september gerealiseerd 2022.
Onze initiële begroting (opgesteld maart 2022) was nog gebaseerd op de businesscase voor de transitie. De bijstellingen in deze gewijzigde begroting zijn tweeërlei: we hebben een reëler beeld van alle contractuele afspraken over huisvesting, facilitair -en ict, én we hebben nu beter zicht op de kostenstijgingen (inflatie) op deze kosten. Vele indexaties op de contracten die leveranciers hebben doorgevoerd in 2023, zijn pas begin dit jaar bekend geworden en nu in de wijzigingen opgenomen.

Specifiek:

- Bij de post huisvesting en facilitair (stijging met 11% t.o.v. de initiële begroting) geldt ook dat er een budget is opgenomen voor duurzame mobiliteit. In het najaar 2023 starten we met elektrificeren van het wagenpark, en zullen voor medewerkers een fietsplan (e-bike - lease) worden geïntroduceerd.

- Bij ICT geldt aanvullend dat er hogere kosten zijn te verwachten vanwege de verdere inrichting en professionalisering (lees beveiliging, structurering, archivering) van de office omgeving. Ook is er een stijging vanwege de toename van het aantal medewerkers; meer licenties en meer apparatuur.
- Stelselkosten: Deze is gebaseerd op de afspraken in het Gelders stelsel en de begrotingen van de afzonderlijke omgevingsdiensten die de taken uitvoeren. Nieuw t.o.v. de vorige begroting en 2022 is de contributie aan OD-NL.
- Advieskosten: Deze stijgt vooral mee met de inflatie; tarieven van externe bureaus zijn inmiddels ook hoger dan voorheen.
- Onvoorzien; betreft een stelpost. Nu begroot op 0,4% van de begroting. De post onvoorzien heeft relatie met het weerstandsvermogen. (zie hoofdstuk 'balans'). Indien er voldoende eigen vermogen is om risico's in de bedrijfsvoering op te vangen, zou deze begrotingspost lager kunnen zijn. Bij ODRA is op dit moment de eigen reserve 2,3%, lager dan de risico's. (Deze zijn beschreven in de initiële begroting 2023). In het bestuur is afgesproken dat in het najaar van 2023 een analyse wordt opgesteld voor een structurele omvang van het vermogen.
- Programmakosten: Deze bestaan uit materiële kosten voor de 'meetdienst' (€ 230K), complexe vergunningen (inkoop van ODRN ad € 64K), inschakelen van bedrijven na piketoproepen (€ 72K), materiele kosten voor projecten (€ 122K), en kosten voor programmatuur t.b.v. de gezamenlijke dienst "beheer data, kaarten".
  Een deel van de kosten wordt 1 op 1 doorbelast aan de afnemers (zie toelichting op de baten).

1.4 Overhead.

In de geactualiseerde begroting zal het percentage overhead gelijk blijven op 26%. In absolute zin stijgt de overhead met ruim € 1 miljoen. Voornamelijk door de toename van de kosten voor indirect personeel (CAO en hogere bezetting), en de indexeringen op de materiele kosten.

Tabel 6: Overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	realisatie overhead 2022	directe kosten 2022	totaal kosten 2022	init. begr. overhead 2023	directe kosten 2023	totaal kosten 2023	act. begr. overhead 2023	directe kosten 2023	totaal kosten 2023
Subtotaal personeel	3.319	15.160	18.480	3.204	14.376	17.580	4.062	17.345	21.408
Overige overhead									
Huisvesting en facilitair	716		716	742		742	824		824
ICT	804		804	822		822	889		889
Advieskosten	427	63	490	206		206	205	75	280
Stelselkosten	192	115	307	248	116	364	284	116	400
Onvoorzien en overig	102	748	850	92	772	864	99	669	768
Vrijval balansposten	325		325					95	95
Subtotaal overige overhead	**2.566**	**926**	**3.492**	**2.109**	**888**	**2.997**	**2.301**	**955**	**3.256**
Totaal	**5.885**	**16.086**	**21.972**	**5.313**	**15.264**	**20.577**	**6.363**	**18.300**	**24.663**
totale kosten	21.971			20.577			24.663		
% van de totale kosten	26,8%	73,2%		25,8%	74,2%		25,8%	74,2%	

Hoofdstuk 2: Balans wijzigingen

Er zijn twee aanleidingen voor wijzigingen in de balans in deze geactualiseerde begroting.
De eerste betreft de Jaarrekening 2022, die in april 2023 is vastgesteld. De effecten die we nu meenemen zijn met name de resultaatbestemming, reserves en voorzieningen die in de Jaarrekening zijn gevormd.
Tweede reden zijn de investeringen die in 2022 hebben plaatsgevonden, en die vanaf 2023 leiden tot afschrijvingen.

Omdat vergelijking met de geprognosticeerde Balans 2023 in de initiële begroting van weinig toegevoegde waarde is, wordt hieronder alleen de nieuwe geprognosticeerde Balans ultimo 2023 weergegeven in relatie tot de eindbalans 2022 (= Beginbalans '23).

2.1 Balans 2023

De wijzigingen in de begroting hebben effect op de geprognosticeerde balans ultimo 2023.
In paragraaf 2.2 zijn de afzonderlijke mutaties toegelicht met betrekking tot de vaste activa en passiva. Die kennen min of meer een voorspelbaar karakter en/of zijn gepland.
De vlottende activa en passiva zijn over het algemeen stelposten, gebaseerd op ervaringscijfers.

Tabel 7; Balans 2023

Activa x € 1.000	realisatie 31-12-2022	prognose 31-12-2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Materiële vaste activa	1.387	1.130
Financiële vaste activa		
Vaste activa	1.387	1.130
Vlottende activa		
Voorraden		
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	5.301	5.000
Liquide middelen		100
Onderhanden werk		
Vlottende activa	5.301	5.100
Totaal activa	**6.688**	**6.230**

Passiva x € 1.000	realisatie 31-12-2022	prognose 31-12-2023
Vaste passiva		
Algemene reserve	470	500
Te bestemmen batig saldo		-
Bestemmingsreserves	340	245
Resultaat boekjaar	53	0
Voorzieningen	896	747
Schulden > 1 jaar	625	583
	2.384	2.075
Vlottende passiva		
Vlottende schulden < 1 jaar	4.116	4.055
Overlopende passiva		
Overige schulden	189	100
Vlottende passiva	4.305	4.155
Totaal passiva	**6.688**	**6.230**

2.2 Vermogen, bestemmingsfondsen en voorzieningen

Reserves en bestemming batig saldo 2022

In 2022 is er een batig saldo gerealiseerd van € 53.300. Het algemeen bestuur heeft aangegeven dat dit gebruikt kan worden ter aanvulling van de algemene reserve tot het maximum dat in de GR is vastgesteld, nl € 0,5 miljoen. Er is besloten dat het restant van € 23.500 kan worden gebruikt naar een onderzoek naar het eigen vermogen. Een aantal partners geven in hun zienswijzen op begroting en jaarrekening aan dat zij om principiële redenen het bedrag terug willen ontvangen.

Over de zienswijzen moet nog besloten worden; voor bovenstaande tabel over de reserves zullen beide scenario's leiden tot onttrekking van de €53.000 uit de post "te bestemmen batig saldo". Vanwege uitstel van Omgevingswet zijn ook opleidingsinspanningen doorgeschoven van deels 2020 naar 2022. Onze partners hebben in 2020 een geoormerkt budget ter beschikking gesteld, dat dit jaar zal worden besteed.

Tabel 8: Verloop reserves

Reserves x € 1.000	stand 31-12-2022	toevoeging '23	onttrekking '23	saldo 31-12-2023
Algemene reserve	470,2	29,8		500,0
Te bestemmen batig saldo	53,3		53,3	
BR opleidingen Omgevingswet				
BR innovatie	45,6		45,6	
BR Provincietaken	91,8			91,8
BR Bureau milieumetingen	191,1		38,2	152,9
BR mba's	11,0		11,0	
Totaal reserves	**863,0**	**29,8**	**148,1**	**744,7**

Toelichting op de het verloop reserves

- Met betrekking tot de innovatiegelden, resterend uit 2022, is vooralsnog een besteding van € 45.600 begroot voor het traject Rijker verantwoorden en circulaire economie. In de reguliere begroting is structureel € 100.000 beschikbaar. De bestedingsruimte is met deze wijziging in begroting € 145.600.
- De € 11.000 MBA's is het restant van de middelen die hiervoor in al 2021 zijn gereserveerd. Door uitstel van de omgevingswet was nog niet alles besteed; dit jaar zal dat wel het geval zijn.
- De reserve Provincie taken heeft nog geen concrete besteding. De reserve voor Bureau milieumetingen is bedoeld voor de kosten van de (vervanging)investeringen van apparatuur.

Voorzieningen

We hebben drie voorzieningen op de balans opgenomen en in de tabel weergegeven:

- De voorziening Harmonisatie is een langlopende voorziening, ontstaan bij de oprichting van ODRA, ruim 10 jaar geleden. Het dekt de meerkosten in de salarissen van medewerkers die toen zijn overgekomen van de provincie Gelderland.
- Geprognosticeerd is een gedeeltelijke vrijval van bovenmatig verlof. Er wordt vanuit het management gestuurd op de 'verlof stuwmeren' en geplande opname van de opgebouwde rechten.
- De post Personeel betreft kosten voor individuele trajecten met voormalige ODRA-medewerkers. Daarvoor was een voorziening getroffen die geheel zal worden besteed.

Tabel 9; verloop voorzieningen

Voorzieningen x € 1.000	stand 31-12-2022	toevoeging '23	onttrekking '23	saldo 31-12-2023
Harmonisatie Prov. Gelderland	381,4		36,7	344,7
Verlofsparen	483,1		80,5	402,6
Personele kosten	31,0		31,0	-
Totaal voorzieningen	**895,5**		**148,2**	**747,3**

Investeringen en materiele activa

De investeringen zijn dit jaar gering:

- Er is nieuwe (vervanging) apparatuur nodig voor de meetdienst.
- We maken een start met het elektrificeren van het wagenpark in het kader van de duurzame mobiliteit.
- De organisatie groeit; dit houdt in dat we mobiele ict-apparatuur aanschaffen.
- Investeringen in de huisvesting en meubilair is niet nodig; onze nieuwe kantoorruimte is vooralsnog voldoende ingericht voor de huisvesting van deze extra medewerkers.

Langlopende lening

Ter dekking van de investeringen in de huisvesting hebben we in 2022 een 15-jarige lening afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 625.000. De aflossing loopt parallel met de afschrijvingen.

Tabel 10; materiele vaste activa

Materiële vaste activa x € 1.000	stand 31-12-2022	toevoeging '23	afschrijving '23	saldo 31-12-2023
Apparatuur en voertuigen	131,2	5,0	34,7	101,5
Infrastructuur kantoor	455,0		31,4	423,6
Kantoormeubilair	368,9		52,2	316,7
ICT-apparatuur	333,4	15,0	116,2	232,2
ICT-software	98,1		42,3	55,8
	1.386,6	**20,0**	**276,8**	**1.129,9**

Bijlagen

In de navolgende bijlagen hebben we de specificaties opgenomen van de geactualiseerde begroting.

Bijlage 1: Betreft de begrote omzet voor ODRA per klant. Dit zijn de kosten voor de partners. Deze komen overeen met de afgesproken werkpakketten voor 2023 + aanvullende opdrachten.
Bijlage 2 en 3: geven de geactualiseerde aantallen producten en diensten weer.
Bijlage 4: geeft de actualisatie van de gezamenlijke diensten, de projecten en materiele kosten.
En in Bijlage 5 zijn kengetallen opgenomen

Detail toelichtingen zijn in dit document achterwege gelaten. Deze zijn bij klanten bekend via de afspraken over de werkpakketten. De algemene lijn is in hoofdstuk 1 en 2 gegeven.

Bijlage 1; Begrote omzet per klant

Baten per klant x € 1.000	Bouw producten x tarief	Milieu producten x tarief	Totaal producten x tarief	Bouw diensten x € 95	Milieu diensten x € 95	Algemeen diensten x € 95	Totaal diensten x € 95	Gezamenlijke diensten Alle partners *)	Deel partners **)	Alge meen ***)	Totaal	Overige baten ****)	Totaal baten act. begr. 2023	aandeel bouw	aandeel mil. & alg.	%	Aantal producten	Uren diensten	Totaal baten init. begr. 2023	Totaal baten realisatie 2022	% tov ini bg 23
Arnhem	2.666	989	3.656	544	597	858	1.999	199	257	150	606	141	6.401	*3.466*	*2.935*	28%	4.834	21.038	5.668	6.248	13%
Doesburg	332	70	402	19	33	53	105	17	17	13	47	13	568	*381*	*186*	2%	472	1.107	145	238	292%
Duiven	10	217	228	5	91	28	124	29		14	43	20	415	*35*	*380*	2%	291	1.304	390	340	6%
Lingewaard	1.111	433	1.544	285	425	644	1.354	83	74	63	220	80	3.198	*1.469*	*1.729*	14%	2.017	14.251	3.257	2.792	-2%
Overbetuwe	19	480	499	29	292	111	432	63		48	110	58	1.099	*105*	*993*	5%	681	4.545	992	925	11%
Provincie regulier		330	330		599	1.122	1.720	80		28	107	249	2.406	*249*	*2.158*	11%	325	18.263	1.239	1.255	94%
Provincie Bodemtaken				333	423		755						755	*333*	*423*	3%		7.950	550	780	37%
Provincie Complexe Handl				49	2.395	1.157	3.601					45	3.646	*94*	*3.552*	16%		37.909	3.533	3.602	3%
Provincie Aandachtsbedrij						1.173	1.173					42	1.215	*42*	*1.173*	5%		12.348	1.178	1.254	3%
Renkum	672	182	854	72	94	275	441	59	49	45	154	41	1.489	*834*	*655*	7%	1.163	4.641	1.385	1.517	8%
Rheden	52	239	291	11	86	76	173	59		44	103	48	615	*110*	*505*	3%	707	1.822	536	558	15%
Rozendaal	3	7	9	1	3	3	7	10		7	17	7	40	*10*	*30*	0%	18	78	31	29	31%
Westervoort	2	45	47	1	19	11	31	21		10	31	14	123	*17*	*106*	1%	67	328	109	96	13%
Zevenaar	20	334	354	20	205	44	269	59		28	87	55	765	*95*	*670*	3%	495	2.832	728	849	5%
Subtotaal partners	4.886	3.327	8.213	1.367	5.262	5.556	12.185	679	397	450	1.526	813	22.737	*7.241*	*15.495*	100%	11.070	128.416	19.740	20.483	15%
% van de omzet			36%				54%				7%	4%									
Subtotaal OD's		24	24	110	170	118	399	114			114	0	537		*537*		54	3.955	471	391	14%
Subtotaal derden					175	129	304	8			8	0	312		*312*			3.306	267	1.148	-77%
Subtotaal projecten					183	800	983						983					10.685	100		
Subtotaal balans													95		*95*						
Totaal klanten	4.886	3.351	8.237	1.478	5.790	6.603	13.871	801	397	450	1.648	813	24.663	7.241	16.439	1	11.124	146.362	20.577	22.022	20%
% van de omzet			33%				56%				7%	3%									

*) *betreft beheer zones, kaarten en data, data- en ketengedreven toezicht, strafrecht, klantadvies milieu en piketdienst*

**) *betreft klantadvies bouw*

***) *betreft projectmanagement/meewerken project Omgevingswet, energie, GUOV, circulariteit en innovatiebudget*

****) *zie specificatie tabel overige baten*

Bijlage 2; Producten en Diensten overzicht

Omschrijving product	Taakveld	Kengetal 2023	Kostprijs 2023	Aantal producten act. begr. 2023	Baten 2023 per product x 1.000	%	Aantal producten init. begr. 2023	Aantal producten realisatie 2022
Programma 1. Vergunningverlening								
Aanpassingen omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.235	8	€ 10	0%	8	6
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 380	40	€ 15	1%	40	26
Maatwerk milieu	Milieu	14	€ 1.330	61	€ 81	1%	60	56
Meldingen behandelen Besluit bouwen en leefomgeving	Bouw	1	€ 95	1.388	€ 132	31%	1.383	1.469
Meldingen mba	Milieu	10	€ 950	464	€ 441	10%	453	394
Omgevingsvergunning BRIKS cat 1 /gevolgklasse 1	Bouw	9	€ 855	1.778	€ 1.520	40%	1.368	1.490
Omgevingsvergunning BRIKS cat 2 /gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.185	513	€ 1.121	11%	484	492
Omgevingsvergunningen milieubelastende activiteiten	Milieu	22	€ 2.090	51	€ 107	1%	56	33
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.045	175	€ 183	4%	172	183
Totaal (+ gemiddelden)		**8,8**	**€ 806**	**4.478**	**€ 3.609**	100%	**4.024**	**4.149**
		aandeel bouw		3.719	2.788	83%	3.275	3.477
		aandeel milieu/alg		759	821	17%	749	672
Programma 2. Toezicht en Handhaving								
Controle Alcoholwet	Milieu	5	€ 475	30	€ 14	1%		
Controle asbest/sloop	Bouw	9	€ 855	229	€ 196	5%	229	230
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.185	244	€ 533	5%	229	202
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.560	89	€ 406	2%	93	64
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	€ 760	1.267	€ 963	28%	1.107	1.391
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 950	109	€ 103	2%	99	116
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 570	642	€ 366	14%	611	432
Klachtbehandeling	Milieu	2	€ 190	2.006	€ 381	45%	1.882	2.907
Preventief milieutoezicht	Milieu	9	€ 855	1.691	€ 1.446	38%	1.635	1.552
Projectcontrole - WNB	Milieu							45
Rapportageverplichting overig	Milieu	4	€ 380	219	€ 83	5%	290	176
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	€ 1.140	120	€ 137	3%	115	100
Totaal (+ gemiddelden)		**7,6**	**€ 696**	**6.646**	**€ 4.628**	100%	**6.290**	**7.215**
		aandeel bouw		1.829	2.098	28%	1.658	1.887
		aandeel milieu/alg		4.787	2.516	72%	4.632	5.328
Totaal producten		**7,8**	**€ 740**	**11.124**	**€ 8.237**		**10.314**	**11.364**
		aandeel bouw		8.506	**€ 4.886**	59%	7.907	8.805
		aandeel milieu/alg		2.588	**€ 3.337**	41%	2.407	2.559

Omschrijving dienst	Taakveld	Aantal uren act. begr. 2023	Baten 2023 per dienst x 1.000	%	Aantal uren init. begr. 2023	Aantal uren realisatie 2022
Programma 1. Vergunningverlening						
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	1.671	€ 159	12%		
Advies omgevingsvergunningen en meldingen mba	Milieu	607	€ 58	4%	292	681
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	3.137	€ 298	22%	2.633	645
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.022	€ 97	7%	1.315	4.456
Beoordelingen Bbl	Bouw	2.040	€ 190	15%	2.240	1.499
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	2.312	€ 220	17%	2.522	5.180
Omgevingsvergunning BRIKS cat 3 /gevolgklasse 3	Bouw	660	€ 63	5%	2.320	1.945
Omgevingsvergunning complexe bedrijven ODRA	Milieu	2.509	€ 238	18%	2.684	2.051
Subtotaal		**13.958**	**€ 1.322**	100%	**14.006**	**16.457**
	aandeel bouw	5.837	€ 551	42%	7.193	4.089
	aandeel milieu/alg	8.121	€ 771	58%	6.813	12.368
Programma 2. Toezicht en Handhaving						
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	250	€ 24	2%	250	32
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu	666	€ 63	5%		
Controle bestaande bouw en RO	Bouw	4.581	€ 435	33%	4.312	4.194
Controle bodemsanering	Milieu	5.818	€ 551	42%	6.608	6.210
Controle complex bedrijf	Milieu	9.399	€ 892	67%	9.649	11.631
Controle graven in de bodem onder de IW	Milieu	2.790	€ 263	20%	2.619	4.744
Handhavingsbesluit nemen	Algemeen	10.694	€ 1.016	77%	10.323	10.776
Handhavingscontrole - PCH	Milieu	670	€ 64	5%	670	
Hercontrole milieu - PCH	Milieu	1.410	€ 134	10%	1.410	
Juridische expertise handhaving	Algemeen	4.782	€ 454	34%	5.256	5.479
Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	795	€ 76	6%		
Klachtbehandeling - PCH	Milieu	2.028	€ 193	15%	2.028	
Preventief milieutoezicht - PCH	Milieu	657	€ 62	5%	657	
Projectcontrole	Milieu	8.379	€ 790	60%	2.504	3.454
Rapportageverplichting EPRTR	Algemeen	1.289	€ 122	9%	1.101	
Rapportageverplichting overig - PCH	Milieu	1.572	€ 149	11%	1.572	602
Rapportbehandeling bedrijfsmelding en melding ong	Milieu	1.524	€ 145	11%	1.464	1.205
Strafrecht - PCH	Milieu	600	€ 57	4%		191
Transportcontrole	Milieu				250	
Toezicht milieu	Milieu					8.351
Subtotaal		**57.904**	**€ 5.490**	100%	**50.673**	**56.869**
	aandeel bouw	4.581	€ 435	8%	4.312	4.194
	aandeel milieu/alg	53.323	€ 5.055	92%	46.361	52.675
Programma 3. Advies						
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	10.073	€ 956	72%	9.636	12.016
Afhandeling Woo-verzoeken	Algemeen	670	€ 64	5%	465	
Beoordeling saneringsevaluatie	Bouw	3.505	€ 333	25%	2.980	3.950
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	8.373	€ 790	60%	9.994	8.595
Meetadviesrapport luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	1.765	€ 168	13%		
Advies milieu	Milieu					119
Subtotaal		**24.386**	**€ 2.310**	100%	**23.075**	**24.680**
	aandeel bouw	3.505	€ 333	14%	2.980	3.950
	aandeel milieu/alg	20.881	€ 1.977	86%	20.095	20.730
Programma 5. Algemeen en Projecten						
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	3.614	€ 343	7%	2.745	2.234
Detachering	Algemeen	3.096	€ 288	6%	768	1.829
Faciliteren participatietraject	Milieu	470	€ 45	1%	1.785	593
Meewerken aan programma of project	Algemeen	15.750	€ 1.478	31%	9.666	14.823
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	977	€ 93	2%	1.000	373
Programma- en projectmanagement	Algemeen	16.834	€ 1.594	33%	15.755	14.705
*) Overige diensten	Algemeen	9.754	€ 909	19%		
Subtotaal		**50.495**	**€ 4.749**	100%	**31.719**	**34.557**
	aandeel milieu/alg	50.495	€ 4.749	100%	31.719	34.557
Totaal uren		**146.743**	**€ 13.871**		**119.473**	**132.563**
	aandeel bouw	13.923	€ 1.319	10%	14.485	12.233
	aandeel milieu/alg	132.820	€ 12.552	90%	104.988	120.330

Bijlage 3; Gezamenlijke diensten en projecten en materiele baten

Omschrijving gezamenlijke dienst x € 1.000	Thema	act. begr. 2023	init. begr. 2023	realisatie 2022	toelichting
Piketdienst	milieu	110,4	106,9	93,8	alle partners
Strafrecht	milieu	152,0	202,4	254,0	alle partners
Keten- en data gedreven toezicht	milieu	176,5	244,0	176,7	alle partners
Keten- en data gedreven toezicht	milieu	114,0	110,4	55,2	alle omgevingsdiensten
Beheer zones, kaarten en data	milieu	172,8	167,3	147,4	alle partners
Beheer zones, kaarten en data	milieu	7,7	7,5	8	Montferland
Klantadvisering	milieu	67,5	65,3	5,4	alle partners
Klantadvisering	bouw	396,7	368,0	425,4	alle bouwpartners
Gezamenlijke dienst innovatiebudget	algemee	103,3	100,0	147,9	alle partners
Gezamenlijke dienst voor algemeen deel van de projecten	GUOV	23,7	22,9	20,4	gemeentelijke partners
Omzetting MBA's	milieu			53,3	
Subtotaal reguliere gezamenlijke diensten		1.324,5	1.394,7	1.387,5	
Programma Duurzaamheid:	Energie	142,5	138,0	203,5	gemeentelijke partners
	Circulari	47,5	46,0	31,2	gemeentelijke partners
Programma Omgevingswet:	Omgevir	133,1	128,8	276,2	alle partners
Subtotaal gezamenlijke programma's en projecten		323,1	312,8	510,9	
Totaal gezamenlijke diensten		**1.648**	**1.708**	**1.898**	

klant	inwoners		stemverhouding		sleutel 60% inwoners - 40% stemverhouding	sleutel Briks
Arnhem	163.108	34%	22	22%	29%	68%
Doesburg	11.082	2%	3	3%	3%	
Duiven	24.986	5%	3	3%	4%	
Lingewaard	46.938	10%	16	16%	12%	19%
Overbetuwe	48.267	10%	8	8%	9%	
Provincie Gelderland	43.032 *)	9%	16	16%	12%	
Renkum	31.403	7%	12	12%	9%	13%
Rheden	43.444	9%	8	8%	9%	
Rozendaal	1.737	0%	3	3%	1%	
Westervoort	14.965	3%	3	3%	3%	
Zevenaar	44.392	9%	8	8%	9%	
Totaal	473.354	100%	102	100%	100%	100%
*) gemiddelde van 10 gemeentelijke partners						

De kosten voor de gezamenlijke diensten nemen af. Oorzaak is een technische overheveling van activiteiten strafrecht en keten- data gedreven werken naar het programma complexe handhaving.

De kosten voor de gezamenlijke diensten worden via de vastgestelde verdeelsleutel (60% inwoners en 40% stemverhouding) in werkprogramma's opgenomen. De aantallen inwoners worden jaarlijks herijkt, hetgeen kleine verschuivingen met zich meebrengt.

Bijlage 4; Specificatie overige baten

Baten per klant x € 1.000	Uitbesteed complexe VV	Omgevings-wet	Archief	Beleids-advisering uitvoering	Out of pocket	Meetdienst provincie	Totaal overige baten	bouw	milieu	algemeen
Arnhem	5	27	46	63			141		*5*	*137*
Doesburg		3	4	6			13			*13*
Duiven		4	7	9			20			*20*
Lingewaard	22	12	19	26			80		*22*	*58*
Overbetuwe	15	8	15	20			58		*15*	*43*
Provincie Regulier			19			230	249		*230*	*19*
Provincie Complexe Handhaving					45		45			*45*
Provincie Aandachtsbedrijven					42		42			*42*
Renkum		9	14	19			41			*41*
Rheden	7	8	14	19			48		*7*	*40*
Rozendaal		1	2	3			7			*7*
Westervoort		3	5	7			14			*14*
Zevenaar	15	8	14	19			55		*15*	*41*
Dummy partners										
Subtotaal partners	64	84	158	190	87	230	813	-	*294*	*519*
Subtotaal OD's						0	0			*0*
Subtotaal derden						0	0			*0*
Totaal klanten	64	84	158	190	87	230	813	-	*294*	*519*

Naast -en in de werkprogramma's zijn materiele kosten opgenomen.

- De posten "archief" (t.b.v. kwartier-maken) en "beleidsadvisering" zijn niet in de werkprogramma's opgenomen; hiervoor zijn afzonderlijke plannen in partneroverleg en bestuur gepresenteerd en geaccordeerd.
- De overige posten zijn opgenomen in de werkprogramma's
- De materiele post voor Wabo kosten is niet meer opgenomen. We gaan ervanuit dat de kosten door Lingewaard en Arnhem zelf worden betaald. Ook is een deel van hetgeen eerst werd uitbesteed, nu opgenomen als te leveren dienst door ODRA.

Bijlage 5; Kengetallen

Weerstandsvermogen x € 1.000	stand 31-12-2022	stand 31-12-2023	
Algemene Reserve	470	500	2,4%
Resultaat boekjaar	53	0	
Bestemmingsreserves			
BR opleidingen Omgevingswet			
BR innovatie	46		
BR Provincietaken	92	92	
BR Bureau milieumetingen	191	153	
BR mba's	11		
totaal bestemmingsreserves	340	245	
Totaal	**863**	**745**	
Omzet	19.457	20.584	
- percentage omzet	4,4%	3,6%	

Financierings kengetallen	realisatie 2022	act. begr. 2023
Netto schuldquote	-1,9%	-1,6%
Netto schuldquote (verstrekte	-1,9%	-1,6%
Solvabiliteit	12,9%	11,7%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%
Liquiditeit (current ratio)	123,2%	122,7%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Tariefopbouw in euro	realisatie 2022	init. begr. 2023	act. begr. 2023	benchmark 2023
Personeelskosten direct	€ 66	€ 67	€ 67	€ 58
Personeelskosten indirect	€ 15	€ 15	€ 16	€ 18
Materieel				
- huisvesting & facilitair	*€ 3*	*€ 4*	*€ 3*	*€ 9*
- ict	*€ 4*	*€ 4*	*€ 3*	*€ 4*
- overige kosten	*€ 3*	*€ 2*	*€ 6*	*€ 5*
Overhead	€ 10	€ 10	€ 13	€ 18
Beleidsruimte *)	€ 1			€ 2
Totaal	**€ 92**	**€ 92**	**€ 95**	**€ 95**
Aantal productieve uren	1.412	1.400	1.374	1.374

* in 2022 betrof dit het batig saldo

Toelichting:

- Vanuit de CAO is bepaald dat het bovenwettelijk verlof tot drie dagen per fte kan stijgen, afhankelijk van oude regelingen over aanvullende verlof afspraken. Deze worden geharmoniseerd. Effect voor ODRA is dat het normatieve aantal productieve uren daalt tot 1374.
  Dit is gelijk aan de benchmark die ODRA hanteert, nl de “handleiding overheidstarieven”.
- De verdeelsleutel wordt jaarlijks herijkt op de inwoner aantallen. Dat is in deze tabel opgenomen. Dit heeft (geringe) invloed op de verdeling van de kosten voor gezamenlijke diensten.

GEMEENTE ZEVENAAR

Omgevingsdienst Regio Arnhem
De heer R. Vlaander
Eusebiusbuitensingel 75
6828HZ ARNHEM

datum
zaaknummer Z/23/457717/UIT/23/1182480
onderwerp Reactie op gewijzigde begroting ODRA 2023
contactpersoon Oscar Peters

Beste meneer Vlaander,

Inleiding
We hebben uw gewijzigde begroting ODRA 2023 op 12 september 2023 ontvangen. Overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen, stelt u onze raad in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen over deze begroting. Daarover gaat deze brief.

Raadsbesluit
Wij hebben kennis genomen van de begrotingswijziging ODRA 2023 en de voorgestelde verhoging van het begrootte budget voor de gemeente Zevenaar. Tegen de begrotingswijziging dienen wij geen zienswijze in.
Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 november 2023.

Vragen
Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief dan kunt u hierover contact opnemen met Oscar Peters van de afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving. Hij is bereikbaar op (0316) 595 240.

De griffier | De voorzitter

I.M. van Dijk | Lucien van Riswijk

Z07AE58BEC9

Commissievoorstel

onderwerp	Voorstel aan de commissie Ruimte om een oordeel te vormen over een viertal onderwerpen uit de parkeerbeleidsevaluatie
zaaknummer	Z/23/448925
documentnummer	INT/23/1182978
portefeuillehouder	T. Albers
portefeuille	Parkeren
behandelend ambtenaar/afdeling	Sebastiaan Dommeck RO
email	s.dommeck@empaction.nl

Geachte leden,

In het coalitieakkoord, verder uitgewerkt in het collegeprogramma 2022-2026, is het parkeerbeleid aangewezen als onderwerp voor de raadsagenda. Dit houdt in dat vooruitlopend op het uiteindelijke besluitvormende raadsvoorstel eerst aan de fracties in de raadscommissie Ruimte een oordeel wordt gevraagd over een viertal onderwerpen. Samen met de opgehaalde informatie uit een parkeeronderzoek en de gehouden opiniepeiling onder bezoekers, ondernemers en inwoners vormt deze oordeelsvorming voor het college een belangrijke input voor het opstellen van een definitief raadsvoorstel.

De onderwerpen waar een oordeel over wordt gevraagd betreffen:
- gebruiksgemak en parkeerduur;
- tarieven parkeervergunningen en digitalisering;
- het parkeerbeleid omtrent ruimtelijke ontwikkelingen
- en de beleidsdoelstellingen.

Voor de gevraagde standpunten verwijzen wij naar de bijgevoegde gespreksnota opiniërende commissie parkeerbeleid.

Op basis van het definitieve rapport met daarin de bevindingen en aanbevelingen op het Zevenaarse parkeerbeleid en de uitkomsten uit de oordeelvormende commissieavond stellen we een raadsvoorstel op waarin wij definitieve aanbevelingen ter vaststelling aan u voorleggen. Dit wordt geagendeerd voor een raadsvergadering in het eerste kwartaal van 2024.

Wij kijken uit naar een vruchtbare discussie met uw commissie over dit onderwerp.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

1. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1.	1162132	Bijlage 1 Parkeeronderzoek Zevenaar centrum en schil
2.	1162135	Bijlage 2 a. Opiniepeiling P in Zevenaar
3.	1162145	Bijlage 2 b. Samenvatting opiniepeiling
4.	1162147	Bijlage 3: Agenderende memo De toekomst bereikbaar (parkeernormen)

28 augustus 2023

Gespreksnota opiniërende commissie parkeerbeleid

Inleiding

Het ontzorgen van bewoners, gastvrijheid voor de bezoeker en het stimuleren van het economisch functioneren van het centrum zijn momenteel de voornaamste uitgangspunten van het Zevenaarse parkeerbeleid. We streven ernaar om dit beleid continu te actualiseren en te verbeteren. Periodiek worden hiervoor parkeeronderzoeken naar bezetting gedaan, zie bijlage 1 voor resultaten onderzoek 2021. Met de uitkomsten hiervan wordt periodiek een beleidsevaluatie uitgevoerd.

De gemeenteraad grijpt deze evaluatie aan om meer ruimte te geven aan inwoners en belanghebbenden, en voert over de uitkomsten van de recentste evaluatie graag een open gesprek, alvorens het college met een concreet voorstel komt voor verbeteringen. Voor u ligt daarom een discussienota waarin de belangrijkste onderwerpen van de evaluatie worden aangestipt, met per thema een aantal vragen die we u willen stellen, alvorens het college hiervoor een raadsbesluit op stelt. De onderwerpen betreffen gebruiksgemak en parkeerduur, tarieven parkeervergunningen en digitalisering, en het parkeerbeleid omtrent ruimtelijke ontwikkelingen.

Plan van aanpak

Omdat de evaluatie van het parkeerbeleid op de raadsagenda staat, volgen we een ander proces van besluitvorming dan u wellicht gewend bent. De planning is als volgt:

1. In de periode augustus t/m december 2022 is de evaluatie uitgevoerd. Het parkeerbeleid is enerzijds technisch geëvalueerd aan de hand van een parkeeranalyse en interviews met interne belanghebbenden (bijvoorbeeld met medewerkers bij Vergunningen, Toezicht en Handhaving), en anderzijds aan de hand van (straat)interviews met externe belanghebbenden zoals bezoekers van het centrum, ondernemers, en een online onderzoek onder de inwoners van de gemeente. Er is expliciet voor gekozen om de bewoners, bezoekers en ondernemers middels een opiniepeiling te betrekken. De uitkomsten van dit onderzoek vindt u in bijlage 2.
2. De eerste bevindingen en aanbevelingen van de evaluatie zijn op 8 maart 2023 aan u gepresenteerd in een informatieve raadsbijeenkomst.
3. De bijeenkomst van 22 november 2023 met de raadscommissie is bedoeld om inzicht te krijgen in de oordelen van de raadsleden op essentiële beslispunten.
4. Het definitieve rapport van Empaction, met daarin de bevindingen en aanbevelingen op het Zevenaarse parkeerbeleid, wordt uiterlijk in oktober 2023 opgeleverd.
5. Op basis van dit rapport en de uitkomsten uit de oordeelvormende commissieavond stellen we een college- en raadsvoorstel op om daarna definitieve aanpassingen in het beleid vast te stellen. Dit wordt geagendeerd voor een raadsvergadering in het eerste wartaal 2024.

Wat vraagt het college van de oordeelvormende commissie?

Het college vraagt aan de commissie om een oordeel te vormen over een viertal onderwerpen uit de parkeerbeleidsevaluatie, waarmee input geleverd wordt voor een besluitvormend document dat later dit jaar aan u gepresenteerd wordt. In deze memo wordt per onderwerp een uiteenzetting gedaan van de stand van zaken met bijbehorende vragen ter voorbereiding op de bijeenkomst van 22 november a.s.

28 augustus 2023

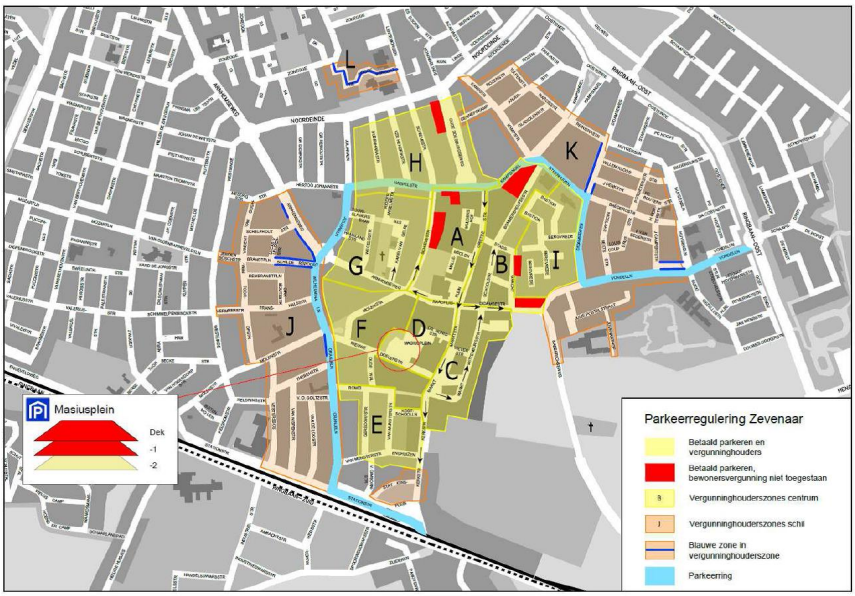
Opinie-onderwerp 1: Gebruiksgemak en parkeerduur

Samenvoegen (kort)parkeerzones in centrum van Zevenaar

In het centrum van Zevenaar (gebieden A en E) geldt betaald parkeren en deze zijn onder te verdelen in kortparkeerzones en langparkeerzones. In beide type zones geldt een parkeertarief van € 0,90 per uur, maar in de langparkeerzones is dit gemaximeerd op € 1,90 per 5 uur en een dagtarief van € 3,80. In de kortparkeerzones geldt geen maximum tarief. Deze opzet is bedoeld om de juiste parkeerder op de juiste plek te laten parkeren. Dit wordt hiermee ook bewerkstelligd.

De kortparkeerzones zijn als separate zones ingericht waardoor een parkeerder bij een verkeersbeweging tussen deze zones (met de auto van bijv. de bakker naar de supermarkt) opnieuw parkeerbelasting moet betalen. Het zou klantvriendelijker zijn, als deze separate kortparkeerzones tot 1 grote kortparkeerzone worden samengevoegd, waardoor parkeerders bij het verplaatsen van hun auto niet opnieuw een parkeerticket hoeven te halen of zich hoeven aan te melden bij belparkeren. Na samenvoeging van deze zones ontstaat 1 zonenummer voor het kortparkeren in het centrum van Zevenaar. Het aantal verkeersbewegingen binnen het centrum kan hierdoor toenemen. De verwachting is echter dat dit niet tot verkeersproblematiek zal leiden. Het gaat om de onderstaande kortparkeerzones (rood in het kaartje). De langparkeerzones in het centrum van Zevenaar vallen hier dus buiten!

- Zonenummer 8703: Kampsingel (AH);
- Zonenummer 8704: Parkeerterrein Haspelstraat;
- Zonenummer 8705: Parkeerterrein Schievestraat (Aldi);
- Zonenummer 8706: Parkeerterrein Schievestraat (Aldi);
- Zonenummer 8711: Parkeerterrein Didamsestraat;
- Zonenummer 8712: Masiusplein;
- Zonenummer 8713: Parkeergarage Masiusplein laag -1.

Vraag aan de raad:

1. Willen we bovenstaande kortparkeerzones in het centrum van Zevenaar samenvoegen tot 1 zonenummer?

Pilot t.b.v. verlengen van de bezoekduur en vergroten van het aantal bezoekers in het centrum

Uit de opiniepeiling (zie bijlage 2) blijkt dat gebruikers en belanghebbenden het betaald parkeren in Zevenaar hebben omarmd en de nut en noodzaak daarvan inzien. Wel vindt 62% het parkeertarief te hoog (en 32% vindt dit overigens prima). Daarnaast zegt 57% van de respondenten minder naar het centrum van Zevenaar te komen vanwege betaald parkeren. Tot slot zien met name de ondernemers graag (beleids)maatregelen voor het centrum die erop gericht zijn de bezoekduur te verlengen en het aantal bezoekers te vergroten.

Op dit moment bedraagt de gemiddelde parkeerduur in het betaald parkeergebied van Zevenaar ca. 45 minuten. Gezien de uitkomsten van de peiling en de wens om de bezoekduur te verlengen en het aantal bezoekers te vergroten, is het houden van een tijdelijke parkeeractie (als pilot) in het betaald parkeergebied van Zevenaar te overwegen. Deze tijdelijke parkeeractie moet echter passen binnen het huidige beleid en bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Voor het houden van deze pilot hebben wij vier varianten onderzocht, inclusief een inschatting van de financiële effecten (o.b.v. parkeerdata uit 2021). Na afloop van de pilot kunnen o.b.v. de gegenereerde data de resultaten worden geëvalueerd en kunnen deze aanleiding vormen om het huidige parkeerbeleid eventueel op onderdelen aan te passen.

a. *2e uur gratis parkeren*: Na het betalen van parkeerbelasting voor het 1e uur, kan de parkeerder het 2e uur gratis parkeren. Voor het 3e uur en verder betaalt de parkeerder weer het reguliere parkeertarief.
b. *1 euro voor 2 uur parkeren*: De parkeerder betaalt een vast tarief van €1,00 voor de 1e twee uur parkeren (ongeacht de parkeerduur). Na het 2e uur parkeren geldt het reguliere parkeertarief.
c. *1e kwartier gratis parkeren*: Hierbij parkeert iedereen het eerste kwartier gratis, vervolgens geldt het reguliere parkeertarief.
d. *Aanvangstijdstip betaald parkeren wijzigen:* In deze variant wijzigt, op de dagen dat betaald parkeren van kracht is, het aanvangstijdstip van 09.00 uur naar 10.00 uur.

	Effecten pilot varianten			
	↑ Flitsbezoek	↑ Bezoekduur	↑ Bezoekers	Financieel effect
a. 2e uur gratis	o	+	+	ca. -€ 75.000 per jaar
b. €1,- voor 2 uur	-	+	O	ca. +€ 350.000 per jaar
c. 15 min gratis	+	-	+	ca. -€ 230.000 per jaar
d. Vanaf 10 uur	+	-	+	ca. -€ 100.000 per jaar

Naast de inschatting van het effect op de parkeerinkomsten moeten er eenmalige kosten gemaakt worden om de parkeerapparatuur hierop aan te passen. In soortgelijke situaties zien wij leveranciers van parkeerapparatuur voor dergelijke aanpassingen circa. €15.000,- offreren.

De huidige tariefstelling heeft geleid tot het huidige parkeergedrag (aantallen en parkeerduur). Indien deze op onderdelen wordt aangepast, zal dit ook leiden tot een aanpassing van het parkeergedrag. Dit is immers ook het doel van pilot. Het is zeer lastig om op voorhand de effecten op de parkeerduur en aantal bezoekers in te schatten. De door ons geschatte financiële effecten zijn daarmee ook indicatief.

Vragen aan de raad:

1. Willen we een parkeeractie organiseren als pilot t.b.v. het verlengen van de bezoekduur en vergroten van het aantal bezoekers?
2. Welke van bovenstaande varianten heeft uw voorkeur en waarom?
3. Voor welke duur willen we deze pilot houden?
4. Wanneer is in uw ogen de pilot geslaagd?

28 augustus 2023

Opinie-onderwerp 2: Tarieven parkeervergunningen en digitalisering

Tarieven parkeervergunningen

Voor een aantal specifieke doelgroepen geeft de gemeente Zevenaar verschillende soorten parkeervergunningen uit. Indien de aanvrager van de vergunning aan de gestelde uitgifte criteria voldoet, kan met de vergunning in het betreffende vergunningengebied geparkeerd worden. Het gaat om de volgende vergunningsoorten:

- *Bewonersvergunningen*: Een bewonersvergunning is alleen geldig in het gebied waar deze voor is uitgegeven. Er worden maximaal twee bewonersvergunningen per adres uitgegeven. De 1e vergunning is gratis, de 2e kost € 15,- per jaar. Op dit moment zijn deze vergunningen 5 jaar geldig.
- *Werknemersvergunning*: Er zijn twee type werknemersvergunningen: een versie die geldig is tijdens kantoortijden en een versie die geldig is tijdens winkeltijden. Een werknemersvergunning is aan te vragen voor één van de volgende straten: Karel van Gelrestraat, Oude Doesburgseweg of parkeergarage Masiusplein (laag -2). Voor parkeergarage Masiusplein gelden aangepaste tijden. Een werknemersvergunning kost € 133,80 per jaar.
- *Bedrijfsvergunning*: Een bedrijfsvergunning is bedoeld voor ondernemers in het centrum. Hiermee mag in alle zones geparkeerd worden. Deze vergunning kost € 340,80 per jaar.
- *Spoedeisende hulp*: Deze vergunning is bedoeld voor personen/bedrijven die spoedeisende hulp verlenen. Met deze vergunning kan in alle zones geparkeerd worden. De kosten voor deze vergunning bedragen € 43,50 per jaar.
- *Mantelzorgvergunning*: Een mantelzorgvergunning is een vergunning die kan worden aangevraagd door iemand die mantelzorg nodig heeft. De vergunning is geldig op reguliere parkeerplaatsen bij het adres van de persoon die mantelzorg nodig heeft. De kosten voor deze vergunning bedragen € 15,- per jaar.

Benchmark tarieven bewonersvergunningen

De 1e bewonersvergunning in Zevenaar is gratis en voor de tweede geldt een tarief van € 15 euro per jaar. Ten opzichte van 2015 is het tarief voor de 1e bewonersvergunning ongewijzigd gebleven en is het tarief voor de 2e bewonersvergunning de afgelopen 5 jaar, conform het beleid, jaarlijks met ca. € 2,- gestegen. In 2015 bedroeg het tarief immers ongeveer € 8,50 per jaar. Ondanks deze tariefstijging liggen de tarieven voor bewonersvergunningen in Zevenaar zeer laag t.o.v. vergelijkbare gemeenten. In onderstaande tabel zijn de tarieven van een aantal vergelijkbare gemeenten weergegeven.

Tarieven parkeervergunningen (per jaar) van vergelijkbare gemeenten			
Gemeente	**1e bewonersvergunning**	**2e bewonersvergunning**	**Bedrijfsvergunning**
Zevenaar	Gratis	€ 15,00	€ 340,80
Veldhoven	€ 18,00	€ 36,00	€ 355,00
Doetinchem	€ 79,20	€ 79,20	€ 121,00 tot € 396,00
Culemborg	€ 54,05	€ 76,40	€ 471,00
Tiel	€ 75,60	€ 137,50	€ 287,00 tot € 628,00
Woerden	€ 195,46	€ 390,91	€ 783,81

De post vergunninguitgifte in de parkeerexploitatie was met een tekort van ca. € 50.000 in 2021 niet kostendekkend (een kostendekking van ca. 70%). Daar staat tegenover dat de totale parkeerexploitatie in 2021 een zeer klein tekort laat zien van rond de € 5.000 tot € 10.000. Het tekort op vergunninguitgifte wordt dus opgevangen door de andere parkeerinkomsten.

Aantallen uitgegeven vergunningen
Het aantal parkeervergunningen is al enige jaren redelijk stabiel. Onderstaand vindt u een overzicht van de aantallen, gesplitst per soort, in september 2022 en de geschatte extra inkomsten bij een verhoging van het tarief.

Aantal uitgegeven parkeervergunningen per soort		
Soort	**Aantal (in 2022)**	**Schatting extra jaarinkomsten per € 10,- verhoging (afgerond)***
1e bewonersvergunning	2.198	€ 22.000,-
2e bewonersvergunning	678	€ 6.800,-
Bedrijfsvergunning	174	€ 1.700,-
Werknemersvergunning	244	€ 2.400,-
Spoedeisende hulpverlening	45	€ 500,-
Mantelzorgvergunning	90	€ 900,-
Totaal	**3.429**	**€ 34.000,-**

*Bij gelijkblijvende aantallen

Vragen aan de raad:

1. Moeten de inkomsten van de vergunning de kosten dekken die de gemeente maakt voor het beheer- en uitgifte van de vergunningen?
2. Van welke vergunningsoort mogen de tarieven wel/niet veranderen?
3. Bij aanpassing van (één van) de vergunningtarieven, dienen zij dan eenmalig of gefaseerd verhoogd te worden?
4. Hoe kijkt u aan tegen het jaarlijks indexeren van de vergunningtarieven?

Digitalisering vergunningen
Eind 2022 is gestart met de implementatie van een digitaal vergunningensysteem, te beginnen met vergunninggebied A, E en G. Met de digitalisering van de vergunninguitgifte worden vergunningen op kenteken uitgegeven en kunnen zij doorlopend getoetst worden aan diverse databases zoals het RDW en de gemeentelijke basisregistratie. Het op kenteken zetten van een parkeervergunning vergemakkelijkt tevens de parkeercontrole en zorgt ervoor dat de parkeervergunning niet aan derden gegeven kan worden.

Iedere bewoner/ondernemer kan zijn/haar parkeervergunning online aanvragen, betalen, beheren (bijv. zelf kenteken wijzigen) en (na toetsing) direct ontvangen. Het gehele proces neemt enkele minuten in beslag. Een papierenvergunning achter de voorruit van het voertuig is daarmee verleden tijd. Met als resultaat een betere dienstverlening, efficiency en verduurzaming.

Een aanzienlijk deel van de parkeervergunningen in Zevenaar wordt echter nog in papiervorm op adres uitgegeven (i.p.v. digitaal op kenteken). Dit werkt onrechtmatig gebruik in de hand:

- Doordat voor iedere bewonersvergunning een duplicaat aangevraagd kan worden, zijn er meer vergunningen in omloop dan beleidsmatig is vastgesteld;
- We ontvangen signalen dat parkeervergunningen nog gebruikt worden door personen die niet meer woonachtig zijn op het adres waarvoor de vergunning is uitgegeven. Dit komt doordat de geldigheid van de 1e bewonersvergunning 5 jaar bedraagt, de vergunningen op papier zijn uitgegeven en niet worden ingeleverd (bij bijv. verhuizing, auto niet meer op naam) en er tussentijds niet op een gestructureerde, procesmatige wijze kan worden getoetst wordt op rechtmatigheid;

- In deze huidige situatie lijkt ook een deel van de bewonersvergunningen gebruikt te worden voor het parkeren van bezoekers.

Uit de opiniepeiling (bijlage 2) blijkt ondermeer dat het aantal uitgegeven vergunningen en het aantal beschikbare parkeerplaatsen niet in balans is. Bewoners hebben hierdoor moeite om een parkeerplek dichtbij huis te vinden. In aangrenzende straten zijn echter meestal wel parkeerplaatsen beschikbaar, maar de loopafstand is daardoor groter dan gewenst.

Op dit moment kunnen bewoners en ondernemers hun bezoek laten parkeren via kraskaarten. Deze zijn tegen het reguliere parkeertarief (€ 0,90 per uur) te koop bij de afdeling Publiekszaken. Het verdient de aanbeveling ook het bezoekersparkeren te digitaliseren door het invoeren van een digitale bezoekersregeling. Hiertoe zal er een extra soort vergunning beschikbaar gesteld moeten worden: de bezoekersvergunning. Bewoners kunnen deze bezoekersvergunning aanvragen en beheren via hetzelfde vergunningensysteem als de parkeervergunningen. Na het verkrijgen hiervan kan men hun bezoek o.b.v. een saldo/tegoed laten parkeren. Vergunninghouders melden digitaal hun bezoek aan en af door het invoeren van het kenteken van de bezoeker. Iedere vergunninghouder ontvangt periodiek een saldo/tegoed. Dit tegoed kan uitgedrukt worden in tijd of in geld.

Voor een helder, consistent en evenwichtig vergunningenbeleid raden wij bij verdere digitalisering tevens aan 1) alle vergunningen een geldigheidsduur van een jaar te geven, 2) alle vergunningen op kenteken uit te geven, 3) het toetsen op aanwezigheid van parkeren op eigen terrein te borgen in de uitgifte en 4) de verhouding tussen het aantal parkeerplaatsen en het aantal vergunningen/woningen, per vergunninggebied in kaart te brengen en beleidsmatig vast te leggen. 5) Een digitale bezoekersvergunning te introduceren. Hiermee ontstaat voor de vergunninghouders duidelijkheid, wordt fraude tegengegaan en sluiten beleid en praktijk beter op elkaar aan.

Vraag aan de raad:

1. Welk tarief is wenselijk voor de aanschaf van de bezoekersvergunning? Ons advies is om deze gelijk te trekken aan de kosten van de 2e bewonersvergunning (thans € 15,-per jaar).
2. Dienen bezoekers te blijven betalen (thans € 0,90 per uur) in het vergunninghoudersgebied of geldt voor hen een reductie tarief?
3. Dienen bezoekers te blijven betalen (thans € 0,90 per uur) in het betaald parkeergebied of geldt voor hen een reductie tarief?
4. Hoe kijkt u aan tegen een maximum saldo/tegoed voor bezoekers van bewoners?
5. Hoe kijkt u aan tegen een vergunningplafond (een maximum aantal vergunningen per zone)? Als dit maximum dan wordt bereikt geldt er een wachtlijst voor die zone.

28 augustus 2023

Opinie-onderwerp 3: Parkeerbeleid ruimtelijke ontwikkelingen

Achtergrond

In het centrum van Zevenaar is bij de gemeente in beeld dat (grofweg) 200 woningen extra worden gerealiseerd of getransformeerd. Desalniettemin blijkt dat diverse ruimtelijke ontwikkelingen vastlopen of vertragen op het onderdeel parkeren. Het huidige beleid vereist het realiseren van parkeerplaatsen op eigen terrein, terwijl daar vaak, zeker in het centrum van Zevenaar, geen ruimte voor is. De woningbouw en/of transformatie worden hierdoor vertraagd of vinden zelfs geen doorgang, wat in het kader van de woningnood geen wenselijke ontwikkeling is. Het afwijken op dit beleid is nog onvoldoende uitgewerkt om handvaten te bieden. Er is daarom een grote wens voor een actuele en flexibele doch duidelijke Nota Parkeernormen, die niet langer onderdeel is van het paraplubestemmingsplan Parkeren.

Een nieuwe nota parkeernormen met de juiste achterliggende beleidsvisie, ligt er echter niet zomaar. Alvorens een nieuw beleidsdocument opgesteld wordt, is er eenduidige visie nodig over de richting van de ontwikkeling en de functie van het centrum. In de bijgevoegde agenderende memo (bijlage 3) wordt uiteengezet welke mogelijkheden er zijn bij het opstellen van zo'n parkeernormennota. Er kan gekozen worden voor spoor 1, spoor 2, spoor 3, of een combinatie daarvan. Graag vernemen we van de commissie naar welk spoor/sporen hun voorkeur uitgaat.

Het volgen van spoor 1 is een eerste stap richting meer flexibiliteit en maatwerk. Het geeft meer kaders voor zowel ambtenaren en initiatiefnemers. Dit kan 'aangevuld' worden met de realisatie van een parkeerfonds waarin de gemeente voorziet in parkeercapaciteit wanneer er op eigen terrein niet voldoende ruimte is. Dit vergt onderzoek, gemeentelijke capaciteit (FTE) en keuzes in de rol van de gemeente in het realiseren van parkeervoorzieningen op gebiedsniveau. Deze parkeeroplossing dient te worden onderzocht, vervolgens nog gerealiseerd en beheerd te worden. Financiering kan plaats vinden vanuit het parkeerfonds.

Het tweede spoor gaat een stapje verder en creëert meer mogelijkheden om parkeren niet als één onderdeel te zien, maar om te kijken naar mobiliteit in zijn geheel. Door met reducties te werken bij specifieke omstandigheden en alternatieve vormen van vervoer aan te bieden, wordt mobiliteit bij een ontwikkeling in zijn totaliteit benaderd.

Spoor 3 verplaatst de verantwoordelijkheid voor mobiliteit van de ontwikkelaar naar de gemeente. Het zal de parkeereis bij nieuwe initiatieven fors reduceren, maar is tegelijkertijd (nog) niet realistisch om op korte termijn in te voeren binnen een gemeente als Zevenaar. De aanbieders van deelmobiliteit zijn de komende jaren naar verwachting alleen gericht op grootstedelijke centra.

Vraag aan de raad:

1. Welk spoor (of sporen) volgen we bij het opstellen van een nieuwe nota parkeernormen?

28 augustus 2023

Opinie-onderwerp 4: Huidige beleidsdoelstellingen parkeren

Achtergrond

In het huidige parkeerbeleid staan de volgende beleidsdoelstellingen opgenomen;

1. De bezettingsgraad in het centrum van Zevenaar moet zoveel mogelijk onder de 85% zijn om zo zoekverkeer tegen te gaan en voldoende plaats te bieden aan de bezoekers van het centrum;
2. De parkeercapaciteit dient eerlijk verdeeld te worden over de verschillende doelgroepen (bezoekers, bewoners en ondernemers);
3. Uitwijkgedrag naar de omliggende straten dient voorkomen te worden;
4. De parkeerorganisatie dient efficiënt ingericht te zijn.

Deze beleidsdoelstellingen in het parkeerbeleid zijn al meerdere jaren in Zevenaar hetzelfde en vooral gericht op faciliteren van de auto in de gemeente. De wereld is aan het veranderen, zo zien we opgaven rondom woningbouw, klimaatadaptatie en duurzaamheid die steeds meer aandacht vragen. Een gebrek aan ruimte is hierbij een vaak genoemde uitdaging. Steeds meer gemeentes in Nederland gebruiken o.a. daarom hun parkeerbeleid om sturing te geven aan een reductie op autobezit/autogebruik en om actieve duurzame mobiliteit te stimuleren. Enerzijds wordt dit toegepast bij nieuwbouwprojecten, maar in sommige gemeentes wordt ook steeds meer parkeerbeleid sturend ingezet voor de bewoners in de bestaande woonwijken.

Vraag aan de raad:

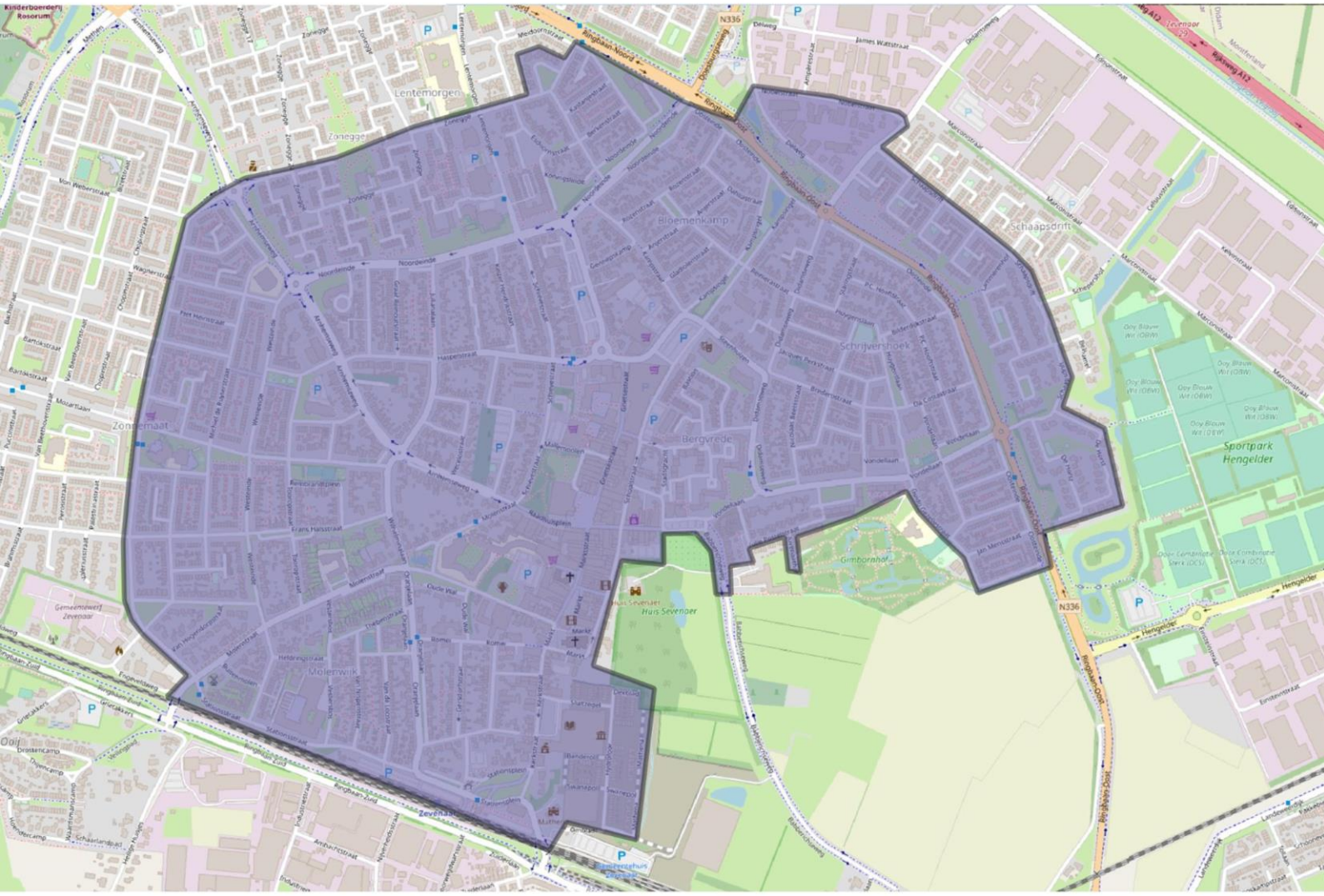
1. In hoeverre vindt u dat de huidige beleidsdoelstellingen van parkeren in de gemeente aangepast moeten worden?
2. Vindt u dat de gemeente daarin meer sturend beleid moet gaan volgen om bewoners en bezoekers van Zevenaar van autogebruik/bezit naar duurzame mobiliteit te sturen?
3. Als er gestuurd moet worden aan welke knoppen zou u draaien? Denk aan;
    a. Tarieven parkeren;
    b. Aantal plekken parkeren;
    c. Aanbod alternatieven, zoals fiets, openbaar vervoer en deelmobiliteit.

Bijlagen bij deze memo:

1) Parkeeronderzoek (2021)
2) Opiniepeiling parkeren 2023
3) Agenderende memo nota parkeernormen
4) Raadsvoorstel huidig afwijkingsmogelijkheid bestemmingsplan (incl. bijlage)

Parkeeronderzoek Zevenaar

Centrum en schil

Verkeersonderzoek • **Parkeeronderzoek** • Advies • Educatie • Fiets

Onderzoeksperiode:
september 2021

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

Opdrachtgever: Gemeente Zevenaar

Rapportnummer: 201623-01

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	:	Gemeente Zevenaar
Titel rapport	:	Parkeeronderzoek Zevenaar centrum en schil
Kenmerk	:	P201623-01
Datum publicatie	:	vrijdag 22 oktober 2021
Projectteam opdrachtgever(s)	:	De heer D. van den Berg
Projectteam Bureau de Groot Volker	:	De heer P. Nijland
Projectomschrijving	:	Onderzoek naar de bezetting, motieven en herkomst van parkeerders in het centrumgebied van Zevenaar
Trefwoorden	:	Parkeren, parkeeronderzoek, parkeercapaciteit, parkeerdruk, bezettingsgraad, parkeermotieven, herkomstanalyse, centrumgebied, Zevenaar
Gegevens	:	Bureau de Groot Volker Spoorstraat 11 6953 BW Dieren Tel [0313] 496 816 info@verkeersonderzoek.nl www.verkeersonderzoek.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
- 1.1 Aanleiding 3
- 1.2 Onderzoeksvragen 3
- 1.3 Leeswijzer 3

2 Onderzoeksmethodiek 4
- 2.1 Werkwijze 4
- 2.2 Onderzoeksgebied 6
- 2.3 Onderzoeksperiode 7
- 2.4 Weersomstandigheden 8
- 2.5 Bijzonderheden 8

3 Onderzoeksresultaten 9
- 3.1 Parkeercapaciteit 9
- 3.2 Parkeerdruk 11
- 3.3 Parkeermotief 13
- 3.4 Herkomst van parkeerders 16

4 Conclusie 17

Begrippenlijst 18

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Parkeerinventarisatie
BIJLAGE 2 Tabellen onderzoeksresultaten parkeeronderzoek

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Gemeente Zevenaar wil graag inzicht in de huidige parkeersituatie in het centrum en de schil van Zevenaar. Hert achterhalen van de huidige parkeersituatie in Zevenaar zal helpen bij onder andere het bepalen en opstellen van beleid omtrent parkeren. In januari 2016 heeft Bureau de Groot Volker reeds een parkeeronderzoek uitgevoerd in het centrum van Zevenaar. Het onderzoek in deze rapportage is dus een herhalingsonderzoek. Het onderzoek vindt plaats in een groter gebied dan in 2016.

1.2 Onderzoeksvragen

Om het onderzoek doelmatig te kunnen uitvoeren en de juiste vragen te beantwoorden zijn de onderstaande onderzoeksvragen opgesteld.

- **Wat is de openbare parkeercapaciteit in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?**
- **Wat is de parkeerdruk en bezettingsgraad in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?**
- **Hoeveel bewoners, langparkeerders/werkers en kortparkeerders/bezoekers (motief) maken gebruik van de parkeervoorzieningen in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?**
- **Wat is de herkomst van de geparkeerde voertuigen in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?**

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is een parkeeronderzoek uitgevoerd.

1.3 Leeswijzer

Deze rapportage is na de inleiding als volgt opgesteld. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek beschreven. In hoofdstuk 3 staan de onderzoekresultaten van de bezetting, motieven en herkomstanalyse beschreven. Uiteindelijk bevat hoofdstuk 4 de conclusie van dit onderzoek, waarin de belangrijkste bevindingen zijn vermeld.

2 Onderzoeksmethodiek

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksmethodiek behandeld. In paragraaf 2.1 wordt de werkwijze besproken, in paragraaf 2.2 komt het onderzoeksgebied aan bod, in paragraaf 2.3 de onderzoeksperiode, in paragraaf 2.4 de weersomstandigheden en tot slot in paragraaf 2.5 de bijzonderheden die gedurende het onderzoek hebben plaatsgevonden.

2.1 Werkwijze

Om inzicht te krijgen in onder andere de bezettingsgraad en parkeermotief van parkeergelegenheden is een parkeeronderzoek uitgevoerd waarbij op verschillende tijden van de dag de kentekens van de geparkeerde voertuigen geregistreerd zijn. Onderstaand is een beschrijving gegeven van de uitgevoerde onderdelen van het parkeeronderzoek.

Parkeercapaciteit

De basis van een parkeeronderzoek is de parkeercapaciteit. Om de parkeercapaciteit in beeld te brengen is per sectie de aanwezige, openbare parkeercapaciteit in kaart gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt in 6 categorieën:

Tabel 2.1: Parkeercategorieën

Parkeermogelijkheden	Uitgangspunten
Vakken	• Aangeven door belijning en/of bestrating
Rijbaan en/of strook	• Benodigde ruimte van ca. 6 meter per parkeerder • Parkeerverbod ▪ Bebording ▪ Ter plaatse van in- en uitritconstructie ▪ Binnen 5 meter van een kruispunt ▪ Blokkade rijbaan
Gehandicapten	• Verkeersbord E6: Gehandicaptenparkeerplaats
Laden en lossen	• Verkeersbord E7: Gelegenheid voor het laden en lossen
Elektrisch	• Verkeersbord E1000, E1002 t/m E1004: Gelegenheid voor elektrische voertuigen
Overige	• Verkeersbord E8: Gelegenheid alleen bestemd voor bepaalde doelgroep

Deze categorieën zijn alleen bij het in beeld brengen van de parkeercapaciteit onderscheiden. Bij het in beeld brengen van de parkeerdruk, het parkeermotief en de herkomstanalyse is dit niet gedaan. Alle parkeervoorzieningen in de openbare ruimte zijn in beeld gebracht als mede de parkeergarage Masiusplein. Parkeervoorzieningen op eigen terrein zijn niet meegenomen in dit onderzoek.

Parkeerdruk

De parkeerdruk is het aantal gelijktijdig aanwezige voertuigen op een bepaald moment. De parkeerdruk wordt ook wel de 'bezetting' genoemd. Confrontatie tussen het aantal geparkeerde voertuigen en de capaciteit (aantal beschikbare parkeerplaatsen) geeft inzicht in de bezettingsgraad. De bezettingsgraad is dus de verhouding tussen de parkeerdruk en de beschikbare parkeercapaciteit.

Parkeermotief

Met het parkeermotief wordt het doel bedoeld waarmee de parkeerder staat geparkeerd. Door het vergelijken van de geregistreerde kentekens op verschillende registratiemomenten kan een beeld worden verkregen van het parkeermotief. Het parkeermotief is belangrijk om te kunnen bepalen welke parkeerders eventuele problemen veroorzaken en of een parkeerregulering hiervoor een oplossing biedt. In dit onderzoek is onderscheid gemaakt in de volgende groepen:

- Bewoner;
- Langparkeerder / Werk(er);
- Kortparkeerder / Bezoek(er).

De voertuigen die dinsdagnacht (tussen 06:00 en 07:00 uur) en zaterdagmorgen (tussen 07:00 en 08:00 uur) zijn waargenomen, zijn toegeschreven aan bewoners. Wanneer deze voertuigen op andere meetmomenten ook zijn geregistreerd, dan zijn deze ook als bewoner aangemerkt. Een langparkeerder is een voertuig die twee of meer meetmomenten achter elkaar is waargenomen. Dit zijn bijvoorbeeld werknemers of langdurig bezoek. De kortparkeerders zijn voertuigen die slechts éénmaal zijn waargenomen. De exacte meetmomenten zijn opgenomen in paragraaf 2.3 onderzoeksperiode. Voor de duidelijkheid is in de onderstaande tabel de motieventabel weergegeven. In de motieventabel staat aangegeven wanneer een parkeerder een bewoner, langparkeerder of kortparkeerder is.

Tabel 2.2: Motieventabel

Doelgroep	Uitgangspunten
Bewoners	• Alle voertuigen die tijdens de nachtmeting zijn geregistreerd.
Werknemers/lang parkeerders	• Alle voertuigen die tenminste twee meetmomenten achter elkaar zijn geregistreerd, maar niet tijdens de nachtmeting.
Bezoekers/kort parkeerders	• Alle voertuigen die één ronde zijn geregistreerd, maar niet tijdens de nachtmeting.

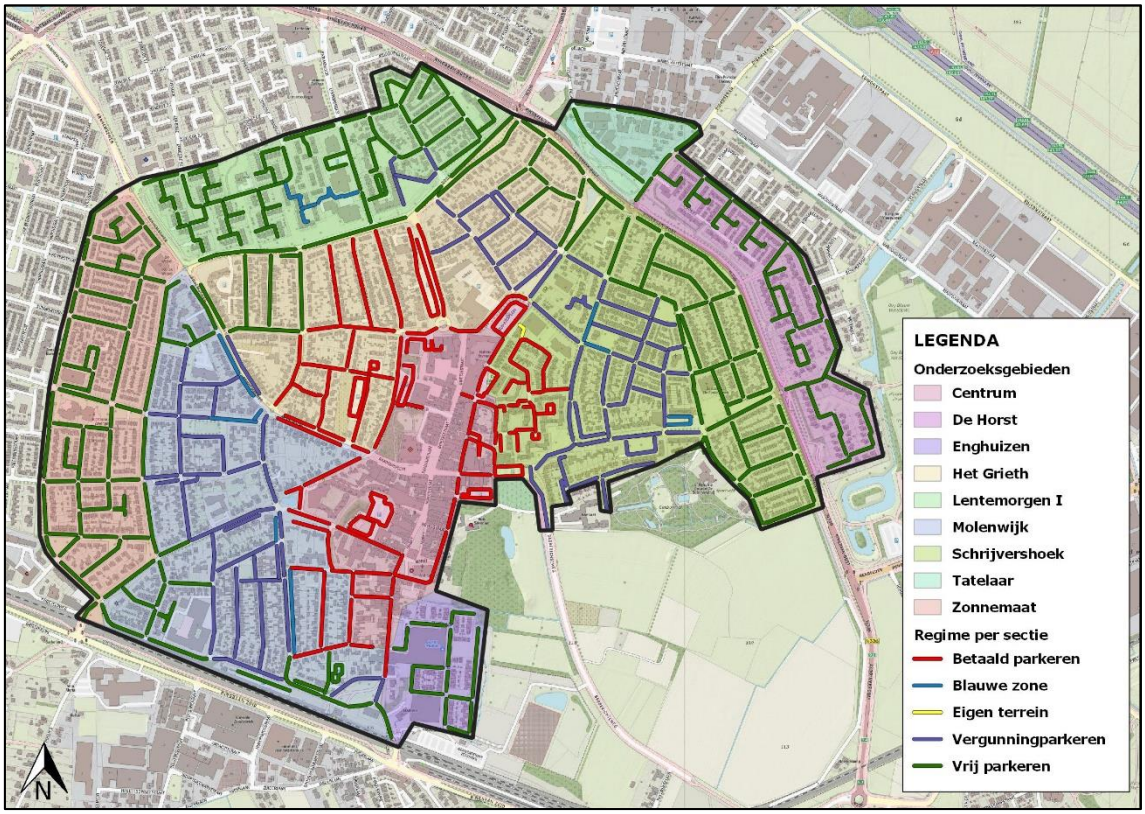
Herkomst van parkeerders

Op basis van de kentekenlijst van de geparkeerde voertuigen is een herkomstanalyse uitgevoerd. De kentekenlijst is via de RDW gekoppeld aan postcodegegevens. Geanonimiseerd op postcodeniveau is middels een GIS-analyse in beeld gebracht waar de parkeerders vandaan komen.

2.2 Onderzoeksgebied

De onderzoeksvraag richt zich op het centrumgebied van Zevenaar in de gemeente Zevenaar. Dit gebied vormt de basis voor het parkeeronderzoek. In onderstaande figuur is het onderzoeksgebied opgenomen.

Figuur 2.2: Onderzoeksgebied met secties

Globaal wordt het onderzoekgebied begrensd door de straten Stationsplein, Willem de Zwijgerlaan, Ringbaan-Noord en Schaapsdrift. Het onderzoeksgebied is opgedeeld in een aantal deelgebieden.

De deelgebieden bestaan uit:

1. Centrum;
2. De Horst;
3. Enghuizen;
4. Het Grieth;
5. Lentemorgen I;
6. Molenwijk;
7. Schrijvershoek;
8. Tatelaar;
9. Zonnemaat.

Deze deelgebieden zijn bij de verwerking en rapportage gebruikt om per deelgebied inzicht te geven in het parkeergedrag.

Gebiedsindeling

Het onderzoeksgebied is opgedeeld in meerdere secties. De secties zijn wegvakken van kruispunt tot kruispunt, alsmede parkeerterreinen. Daarbij is ook rekening gehouden met het parkeerregime. Daardoor kan één sectie in principe niet bestaan uit meerdere parkeerregimes. Het onderverdelen van het onderzoeksgebied in meerdere secties heeft als voordeel dat op een kleinschalig niveau inzicht ontstaat in de parkeergedragingen. De gedetailleerde sectie-indeling voor het onderzoeksgebied met sectienummers is weergegeven in de bijlagen.

2.3 Onderzoeksperiode

In de onderstaande tabel zijn de registratiemomenten weergegeven.

Tabel 2.3: Registratiemomenten parkeeronderzoek

	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23/05
di. 14 en 21 sep. 2021	■			■		■			■									
do. 16 en 23 sep. 2021				■		■			■									
vr. 17 en 24 sep. 2021				■		■			■					■		■		■
za. 18 en 25 sep. 2021				■		■			■									

Om het bezoek aan de binnenstad te stimuleren i.v.m. eerdere coronamaatregelen heeft de gemeente Zevenaar een gratis parkeeractie op woensdag en donderdag in september 2021. Op donderdag is het parkeeronderzoek alleen uitgevoerd in het betaald parkeren gebied van Zevenaar. De andere dagen is in het volledige onderzoeksgebied gemeten.

Het parkeeronderzoek is buiten de regionale schoolvakanties uitgevoerd. En op een moment zonder grote evenementen.

2.4 Weersomstandigheden

In de volgende tabel staan de weersomstandigheden van de onderzoeksdagen weergegeven. De gegevens zijn afkomstig van het KNMI weerstation Deelen nabij Arnhem. De gegevens geven een beeld of de weersomstandigheden normaal zijn voor de periode van het jaar. Weersomstandigheden die niet normaal zijn voor de periode van het jaar kunnen effect hebben op het verkeersgedrag.

Tabel 2.4: Weersomstandigheden

Datum	Temperatuur		Zonneschijn		Neerslag		Wind	
	Minimum	*Maximum*	*Duur*	*Rel. duur*	*Hoeveel.*	*Duur*	*Gem.*	*Max.*
di. 14 sep. 2021	11.6 °C	23.1 °C	4.4 uur	34.0 %	0.5 mm	2.3 uur	2.2 m/s	6.0 m/s
do. 16 sep. 2021	10.3 °C	21.0 °C	7.5 uur	59.0 %	0.6 mm	1.6 uur	2.8 m/s	9.0 m/s
vr. 17 sep. 2021	11.6 °C	21.2 °C	2.4 uur	19.0 %	0.0 mm	0.0 uur	1.4 m/s	5.0 m/s
za. 18 sep. 2021	8.8 °C	21.5 °C	9.6 uur	77.0 %	0.0 mm	0.0 uur	1.8 m/s	6.0 m/s
di. 21 sep. 2021	4.1 °C	18.2 °C	8.7 uur	71.0 %	0.0 mm	0.0 uur	1.1 m/s	5.0 m/s
do. 23 sep. 2021	8.9 °C	19.3 °C	3.2 uur	26.0 %	0.05 mm	0.0 uur	3.8 m/s	12.0 m/s
vr. 24 sep. 2021	14.4 °C	20.8 °C	4.3 uur	35.0 %	0.0 mm	0.0 uur	3.7 m/s	10.0 m/s
za. 25 sep. 2021	12.0 °C	22.7 °C	4.9 uur	41.0 %	0.6 mm	0.3 uur	2.4 m/s	7.0 m/s

Bron: KNMI, weerstation Deelen

Op basis van de weeromstandigheden kan worden geconcludeerd dat het weer normaal is voor de tijd van het jaar.

2.5 Bijzonderheden

Tijdens het onderzoek waren er bij de volgende secties opvallen heden:
- Sectie 1091 (Parkeerterrein Vondellaan), rond het parkeerterrein waren er werkzaamheden aan een appartementencomplex, daarnaast is deze sectie onlangs heringericht
- Sectie 1379 en 1380 (Melangeurplein), weg is deels opgebroken. Gedeelte van de secties is nog bouwstraat.

Tijdens het parkeeronderzoek was de woensdag en donderdag gratis parkeren in het betaald parkeren gebied ter ondersteuning van de centrumondernemers.

3 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek in het Centrumgebied van Zevenaar beknopt besproken. In paragraaf 3.1 wordt als eerste ingegaan op de parkeercapaciteit en in paragraaf 3.2 wordt ingegaan op de parkeerdruk en bezettingsgraad. In paragraaf 3.3 wordt ingegaan op de parkeermotieven. Als laatste worden in paragraaf 3.4 de resultaten van de herkomstanalyse behandeld.

3.1 Parkeercapaciteit

In het onderzoeksgebied is de parkeercapaciteit opgenomen. Daarbij is onderscheid gemaakt naar de diverse parkeercategorieën. In tabel 3.1 staat de parkeercapaciteit per deelgebied en het hele onderzoeksgebied weergegeven.

Tabel 3.1: Parkeercapaciteit

Totalen per	Openbare parkeercapaciteit						
	Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandi-capten	Oplaad-punt	Laden en lossen	Overig	Totaal
Onderzoeksgebied	**3.949**	**1.546**	**81**	**13**	**15**	**38**	**5.642**
Parkeerregime							
Vrij parkeren	1.769	908	22	5	2	27	**2.733**
Vergunning parkeren	393	479	4	4	0	0	**880**
Betaald parkeren	1.620	141	47	4	13	7	**1.832**
Blauwe zone	140	18	8	0	0	0	**166**
Eigen terrein (was eerst openbaar)	27	0	0	0	0	4	**31**
Deelgebied							
Centrum	832	79	33	4	11	3	**962**
Molenwijk	517	283	5	2	0	12	**819**
Schrijvershoek	688	473	13	2	2	4	**1.182**
Het Grieth	614	298	10	0	0	4	**926**
Zonnemaat	455	217	4	2	0	2	**680**
Lentemorgen I	437	118	12	0	0	0	**567**
De Horst	240	34	0	1	0	0	**275**
Tatelaar	37	4	0	2	0	0	**43**
Enghuizen	129	40	4	0	2	13	**188**

In totaal zijn 5.611 openbare parkeerplaatsen in het onderzoeksgebied aanwezig. Het aantal parkeerplaatsen in het deelgebied Centrum is 962.

Parkeercategorieën

In het onderzoeksgebied zijn 3.949 parkeergelegenheden of parkeerplaatsen beschikbaar voor algemeen gebruik in een vak en 1.546 parkeergelegenheden op de rijbaan of parkeerhaven zonder markering van een vak. 81 parkeergelegenheden zijn alleen bestemd voor gehandicapten parkeerders. In het onderzoeksgebied zijn 13 parkeergelegenheden bestemd voor het opladen van elektrische voertuigen (dit zijn alleen de plekken met een verkeersbord), 15 laad- en losplaatsen voor goederen en 38 overige parkeergelegenheden bestemd voor andere doelgroepen.

In de bijlagen staan uitgebreide tabellen met de resultaten op sectieniveau, alsmede visualisaties voor alle analyses.

3.2 Parkeerdruk

Voor alle meetmomenten is de parkeerdruk bepaald. Dit is weergegeven als de bezettingsgraad: dit geeft aan hoeveel procent van de parkeercapaciteit benut wordt. In tabel 3.2 is de parkeerdruk van het maatgevende (drukste) meetmoment per deelgebied of regime weergegeven doormiddel van een gele markering.

Tabel 3.2: Bezettingsgraad van het drukste meetmoment per deelgebied en regime

Totalen per	vr 17 sep 2021 - 09 uur	vr 17 sep 2021 - 21 uur	vr 17 sep 2021 - 23 uur	za 18 sep 2021 - 14 uur	di 21 sep 2021 - 09 uur	vr 24 sep 2021 - 11 uur	vr 24 sep 2021 - 23 uur	za 25 sep 2021 - 14 uur
Onderzoeksgebied	**43,9%**	**50,0%**	**49,0%**	**49,8%**	**42,8%**	**47,7%**	**50,1%**	**53,1%**
Parkeerregime								
Vrij parkeren	46,7%	54,6%	54,9%	49,5%	47,8%	47,3%	55,8%	51,6%
Vergunning parkeren	38,6%	52,8%	55,0%	46,1%	37,8%	38,8%	56,5%	46,0%
Betaald parkeren	42,3%	43,3%	38,9%	53,2%	37,9%	52,5%	40,2%	59,6%
Blauwe zone	48,2%	42,2%	39,2%	41,6%	49,4%	54,8%	42,8%	48,8%
Deelgebied								
Centrum	39,9%	41,5%	36,1%	56,9%	33,7%	52,8%	37,4%	62,9%
Molenwijk	45,1%	44,2%	43,0%	49,6%	46,3%	46,2%	43,5%	46,6%
Schrijvershoek	44,0%	52,5%	53,4%	50,3%	43,3%	48,0%	55,4%	51,7%
Het Grieth	42,2%	48,2%	45,8%	46,2%	42,2%	46,3%	47,1%	51,8%
Zonnemaat	41,8%	59,0%	58,8%	54,1%	41,6%	49,0%	58,5%	54,7%
Lentemorgen I	45,3%	52,7%	53,3%	43,2%	48,0%	44,4%	54,5%	49,4%
De Horst	48,4%	63,6%	68,0%	46,2%	44,4%	38,5%	65,5%	56,4%
Tatelaar	76,7%	27,9%	27,9%	30,2%	76,7%	65,1%	44,2%	51,2%
Enghuizen	56,9%	56,4%	56,9%	44,1%	53,2%	48,4%	61,2%	46,8%

De hoogste bezettingsgraad voor het gehele onderzoeksgebied is waargenomen op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met een bezettingsgraad van 53,1% met 2.995 geparkeerde voertuigen. De laagste bezettingsgraad tijdens de gereguleerde dagen is waargenomen op dinsdag 21 september 2021 tussen 09:00 en 11:00 uur met een bezettingsgraad van 42,8% met 2.416 geparkeerde voertuigen.

Maximaal gewenste bezettingsgraad

In de verkeerskunde wordt een maximale gewenste bezettingsgraad van 85% vaak gehanteerd bij een hoog aandeel kortparkeerders. Bij een hoog aandeel langparkeerders is dat vaak een bezettingsgraad van 90%. Bij hogere bezettingsgraden neemt de kans op zoekverkeer toe met als gevolg rondrijbewegingen (met de nodige verkeersonveiligheid) en grotere kans op "fout" en "illegaal" geparkeerde voertuigen. Bij zeer hoge bezettingsgraden bestaat ook de kans op wachtende voertuigen.

Bezettingsgraad hoger dan 100%

Wanneer op deelgebied of sectie niveau naar de bezetting wordt gekeken, dan valt te zien dat een aantal deelgebieden en/of secties een bezettingsgraad van 100% of hoger hebben. Bij een bezettingsgraad van 100% in een sectie zijn alle parkeergelegenheden bezet. Als de bezettingsgraad hoger is dan 100%, betekent dit veelal fout parkeren. Maar een bezettingsgraad hoger dan 100% kan ook veroorzaakt worden door efficiënter gebruik van de parkeercapaciteit, bijvoorbeeld kleine auto's en/of dicht op elkaar parkeren.

Op deelgebied niveau ligt de hoogste bezettingsgraad tussen de 49,6% en 76,7%, aanwezig in de deelgebieden Tatelaar (76,7%), De Horst (68,0%), Centrum (62,9%) en Enghuizen (61,2%).

De uitgebreide tabellen met daarin de parkeerdruk en bezettingsgraad per dag, meetmoment en sectie zijn opgenomen weergegeven in bijlage 2.

3.3 Parkeermotief

Het parkeermotief is onderscheiden in bewoners/wonen, werker en bezoeker. Een bewoner is een parkeerder die tijdens de nachtmeting is waargenomen. Een werker is een parkeerder die minimaal 2 keer achter elkaar is waargenomen en geen bewoner is. Een bezoeker is een parkeerder die één meetmoment is waargenomen.

Bij dit parkeeronderzoek zijn alle bewoners geregistreerd op maandag/dinsdagnacht en vrijdag/zaterdagnacht. De nachtmeting van dinsdag is gebruikt voor de meting van dinsdag en donderdag. De nachtmeting van zaterdag is gebruikt voor de meting van vrijdag en zaterdag. Dit is gedaan voor beide weken apart.

Het algemene representatieve moment om bewoners te meten is een nachtperiode tussen 23:00 en 07:00 uur op een doordeweekse dag. De werkers en bezoekers zijn bepaald tijdens de meetmomenten om 9, 11, 14, 19 en 21 uur. De eerste en de laatste meting per meetperiode geven een incompleet beeld van het motief werker en bezoeker, omdat niet gezegd kan worden hoe lang men al geparkeerd stond of gaat staan. Daarnaast kan een parkeerder tijdens de tussenliggende periode naar een bestemming zijn gereisd en terug naar dezelfde sectie. Het parkeermotief is bepaald voor alle parkeerders per parkeersectie.

Bewoners

Op basis van de drukste meetmomenten overdag is het parkeermotief bewoner per deelgebied en parkeerregime in tabel 3.3 weergegeven. De meetmomenten in de nacht zijn niet weergegeven, omdat deze 100% bewoners zijn op basis van de eerder vermelde aanname. De geel gemarkeerde cellen is het laagste aandeel tijdens de reguliere metingen op de gereguleerde parkeerdagen. Voor de niet geel gemarkeerde rijen is dit tijdens een ander meetmoment.

Tabel 3.3: Verloop aandeel parkeermotief bewoner drukste meetmomenten overdag

Totalen per	vr 17 sep 2021 - 09 uur	vr 17 sep 2021 - 21 uur	za 18 sep 2021 - 14 uur	di 21 sep 2021 - 09 uur	vr 24 sep 2021 - 11 uur	za 25 sep 2021 - 09 uur	za 25 sep 2021 - 14 uur
Onderzoeksgebied	**61,9%**	**89,5%**	**60,5%**	**69,1%**	**56,4%**	**79,9%**	**63,0%**
Parkeerregime							
Vrij parkeren	66,6%	93,2%	71,8%	71,1%	64,4%	83,6%	75,1%
Vergunning parkeren	80,3%	96,6%	82,3%	86,5%	79,8%	89,3%	82,0%
Betaald parkeren	48,0%	78,9%	36,4%	58,5%	38,2%	68,4%	41,1%
Blauwe zone	48,8%	82,9%	59,4%	56,1%	50,5%	81,0%	59,3%
Deelgebied							
Centrum	43,8%	75,2%	23,8%	54,3%	31,3%	59,1%	31,4%
Molenwijk	52,0%	90,9%	60,8%	55,1%	52,1%	80,9%	64,7%
Schrijvershoek	69,2%	91,8%	69,9%	79,1%	66,3%	82,1%	71,0%
Het Grieth	60,6%	87,4%	62,1%	66,2%	53,8%	82,1%	62,9%
Zonnemaat	76,1%	96,5%	75,8%	79,9%	64,6%	83,1%	75,5%
Lentemorgen I	72,4%	91,3%	77,1%	72,4%	67,9%	87,7%	76,1%
De Horst	75,2%	95,4%	78,7%	91,0%	81,1%	86,2%	80,0%
Tatelaar	30,3%	100,0%	69,2%	57,6%	53,6%	64,3%	81,8%
Enghuizen	60,7%	90,6%	80,7%	68,0%	74,7%	93,8%	88,6%

In het betaald parkeren gebied is het laagste aandeel bewoners aanwezig op vrijdag 24 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 34,4%. Dit is op basis van de metingen op dinsdag, vrijdag en zaterdag gedurende 2 weken. In het vergunningen gebied is het laagste aandeel bewoners op dinsdag 14 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur aanwezig met 79,3%. Het deelgebied centrum heeft het laagste aandeel bewoners op zaterdag 18 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 23,8%. In het gehele onderzoeksgebied is het laagste aandeel bewoners op vrijdag 17 september 2021 tussen 11:00 en 13:00 uur aanwezig met 56,3%.

Werker of langparkeerder

Het parkeermotief werker is op een zelfde wijze weergegeven als bewoner. De geel gemarkeerde cellen is het hoogste aandeel tijdens de reguliere metingen op de gereguleerde parkeerdagen. Voor de niet geel gemarkeerde rijen is dit tijdens een ander meetmoment.

Tabel 3.4: Verloop aandeel parkeermotief werker drukste meetmomenten overdag

Totalen per	di 14 sep 2021 - 11 uur	vr 17 sep 2021 - 09 uur	vr 17 sep 2021 - 11 uur	vr 17 sep 2021 - 21 uur	za 18 sep 2021 - 09 uur	za 18 sep 2021 - 14 uur	di 21 sep 2021 - 09 uur	di 21 sep 2021 - 11 uur	vr 24 sep 2021 - 11 uur	za 25 sep 2021 - 09 uur	za 25 sep 2021 - 14 uur
Gehele gebied	**24,0%**	**21,6%**	**24,9%**	**5,6%**	**13,1%**	**13,6%**	**19,5%**	**22,9%**	**23,8%**	**9,6%**	**9,9%**
Parkeerregime											
Vrij parkeren	25,3%	23,3%	26,3%	4,0%	10,6%	12,0%	21,5%	24,6%	25,5%	9,0%	9,2%
Vergunning	11,3%	11,2%	14,6%	1,9%	6,9%	6,7%	7,5%	9,0%	14,4%	8,0%	6,9%
Betaald parkeren	27,0%	22,5%	26,0%	10,3%	20,4%	17,6%	22,0%	25,6%	24,1%	11,1%	11,3%
Blauwe zone	28,6%	26,3%	24,7%	11,4%	19,4%	18,8%	14,6%	22,8%	28,6%	7,6%	11,1%
Deelgebied											
Centrum	19,1%	14,1%	14,4%	11,3%	22,4%	15,2%	17,3%	18,2%	13,2%	8,8%	6,1%
Molenwijk	37,6%	29,8%	35,0%	6,1%	16,7%	16,5%	34,6%	38,8%	38,1%	13,0%	14,7%
Schrijvershoek	18,5%	19,8%	22,8%	4,0%	12,6%	11,4%	12,9%	16,7%	20,8%	8,4%	9,8%
Het Grieth	32,2%	29,7%	38,3%	7,2%	13,5%	19,2%	24,8%	32,2%	35,2%	14,9%	18,1%
Zonnemaat	13,2%	15,1%	17,2%	2,5%	7,9%	7,6%	10,6%	12,4%	16,5%	8,5%	6,7%
Lentemorgen I	23,8%	20,2%	22,3%	2,7%	8,0%	12,7%	17,3%	20,7%	24,2%	5,1%	4,6%
De Horst	8,9%	12,0%	13,4%	4,6%	8,9%	12,6%	6,6%	7,8%	15,1%	9,0%	6,5%
Tatelaar	31,0%	48,5%	53,1%	0,0%	11,8%	15,4%	36,4%	38,7%	42,9%	7,1%	9,1%
Enghuizen	29,6%	24,3%	27,7%	7,5%	7,6%	4,8%	24,0%	25,3%	19,8%	3,1%	6,8%

In het betaald parkeren gebied is het hoogste aandeel werker aanwezig op dinsdag 14 september 2021 tussen 11:00 en 13:00 uur met 26,3%. Dit is op basis van de metingen op dinsdag, vrijdag en zaterdag gedurende 2 weken. In het vergunningen gebied is het hoogste aandeel werkers op vrijdag 17 september 2021 tussen 11:00 en 13:00 uur aanwezig met 14,6%. Het deelgebied centrum heeft het hoogste aandeel werker/langparkeerder op zaterdag 18 september 2021 tussen 09:00 en 11:00 uur met 22,4%. In het gehele onderzoeksgebied is het hoogste aandeel werkers op vrijdag 17 september 2021 tussen 11:00 en 13:00 uur aanwezig met 24,9%.

Bezoeker of kortparkeerder

Het parkeermotief bezoeker is op een zelfde wijze weergegeven als bewoner en werker. De geel gemarkeerde cellen is het hoogste aandeel tijdens de reguliere metingen op de gereguleerde parkeerdagen. Voor de niet geel gemarkeerde rijen is dit tijdens een ander meetmoment.

Tabel 3.5: Verloop aandeel parkeermotief bezoeker drukste meetmomenten overdag

Totalen per	di 14 sep 2021 - 14 uur	vr 17 sep 2021 - 09 uur	vr 17 sep 2021 - 21 uur	za 18 sep 2021 - 09 uur	za 18 sep 2021 - 14 uur	di 21 sep 2021 - 09 uur	di 21 sep 2021 - 14 uur	vr 24 sep 2021 - 11 uur	vr 24 sep 2021 - 14 uur	za 25 sep 2021 - 14 uur
Onderzoeksgebied	**22,2%**	**16,5%**	**4,9%**	**9,8%**	**25,9%**	**11,4%**	**23,2%**	**19,8%**	**25,4%**	**27,1%**
Parkeerregime										
Vrij parkeren	15,3%	10,1%	2,9%	5,7%	16,2%	7,4%	18,3%	10,1%	11,5%	15,7%
Vergunning parkeren	12,8%	8,5%	1,5%	4,7%	11,1%	6,0%	9,6%	5,9%	8,4%	11,1%
Betaald parkeren	35,5%	29,5%	10,7%	20,5%	46,0%	19,5%	35,9%	37,7%	47,2%	47,7%
Blauwe zone	37,5%	25,0%	5,7%	11,1%	21,7%	29,3%	31,8%	20,9%	22,2%	29,6%
Deelgebied										
Centrum	47,0%	42,2%	13,5%	34,2%	61,1%	28,4%	49,5%	55,5%	63,3%	62,5%
Molenwijk	21,2%	18,2%	3,0%	6,4%	22,7%	10,3%	19,1%	9,8%	17,6%	20,7%
Schrijvershoek	16,7%	11,0%	4,2%	6,8%	18,7%	8,0%	15,4%	12,9%	19,4%	19,1%
Het Grieth	15,3%	9,7%	5,4%	3,7%	18,7%	9,0%	15,7%	11,0%	15,4%	19,0%
Zonnemaat	21,1%	8,8%	1,0%	8,4%	16,6%	9,5%	20,4%	18,9%	14,2%	17,7%
Lentemorgen I	17,2%	7,4%	6,0%	3,1%	10,2%	10,3%	20,7%	7,9%	5,8%	19,3%
De Horst	11,2%	12,8%	0,0%	4,8%	8,7%	2,5%	16,5%	3,8%	13,8%	13,5%
Tatelaar	13,6%	21,2%	0,0%	29,4%	15,4%	6,1%	24,0%	3,6%	15,4%	9,1%
Enghuizen	12,5%	15,0%	1,9%	2,2%	14,5%	8,0%	24,7%	5,5%	11,5%	4,5%

In het betaald parkeren gebied is het hoogste aandeel bezoeker/kortparkeerder aanwezig op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 47,7%. Dit is op basis van de metingen op dinsdag, vrijdag en zaterdag gedurende 2 weken. In het vergunningen gebied is het hoogste aandeel bezoekers op dinsdag 14 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur aanwezig met 12,8%. Het deelgebied centrum heeft het hoogste aandeel bezoeker/kortparkeerder op vrijdag 24 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 63,3%. In het gehele onderzoeksgebied is het hoogste aandeel bezoeker op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur aanwezig met 27,1%.

De uitgebreide tabellen met daarin de motieven per dag, meetmoment en sectie zijn te vinden in bijlage 2.

3.4 Herkomst van parkeerders

De in het onderzoeksgebied geregistreerde voertuigen zijn door het RDW gekoppeld aan de postcode van herkomst. Leasevoertuigen staan vaak niet op het adres van de gebruikers geregistreerd, maar op het adres van het leasebedrijf (veel voorkomend Almere, Amersfoort of Breda). In tabel 3.6 staat een overzicht van de plaatsen van herkomst weergegeven.

Tabel 3.6: Herkomst voertuigen per plaats

	vr 17 sep 2021 - 11 uur		vr 24 sep 2021 - 23 uur		za 25 sep 2021 - 14 uur	
Plaats	**aantal**	**%**	**aantal**	**%**	**aantal**	**%**
Zevenaar	1.705	64,4%	2.205	78,0%	1.940	64,8%
Arnhem	68	2,6%	49	1,7%	68	2,3%
Didam	69	2,6%	29	1,0%	72	2,4%
Duiven	63	2,4%	37	1,3%	69	2,3%
Almere	39	1,5%	55	1,9%	53	1,8%
Buitenland	34	1,3%	33	1,2%	55	1,8%
Doetinchem	31	1,2%	17	0,6%	32	1,1%
Pannerden	35	1,3%	6	0,2%	31	1,0%
Westervoort	31	1,2%	10	0,4%	31	1,0%
Lobith	30	1,1%	10	0,4%	27	0,9%
Tolkamer	38	1,4%	6	0,2%	23	0,8%
Amersfoort	18	0,7%	22	0,8%	22	0,7%
Babberich	19	0,7%	11	0,4%	23	0,8%
Giesbeek	28	1,1%	6	0,2%	17	0,6%
Houten	14	0,5%	17	0,6%	19	0,6%
Overig	425	16,1%	315	11,1%	513	17,1%
Totaal	**2.647**	**100,0%**	**2.828**	**100,0%**	**2.995**	**100,0%**

Tijdens de drukste meting op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur is 64,8% van de geparkeerde voertuigen geregistreerd in Zevenaar. Op zaterdag is de tweede meest voorkomende plaats Didam met 2,4%. En als derde meest voorkomende plaats Duiven met 2,3%.

De uitgebreide tabellen met daarin de herkomst van voertuigen per dag, meetmoment en sectie zijn te vinden in bijlage 2.

4 Conclusie

In dit hoofdstuk wordt een korte samenvatting gegeven van de onderzoeksresultaten. Dit wordt gedaan aan de hand van de onderzoeksvragen.

Het parkeeronderzoek is uitgevoerd gedurende 2 weken in de periode van 14 tot en met 25 september 2021 op een maatgevende doordeweekse dag (dinsdag), een koopavond (vrijdag) en een winkelpiekdag (zaterdag). Het betreft een onderzoek naar de parkeerdruk, –motieven en herkomst van parkeerders. De volgende onderzoeksvragen en –antwoorden zijn van toepassing:

- Wat is de daadwerkelijke (openbare) parkeercapaciteit in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?
- Wat is de parkeerdruk en bezettingsgraad in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?
- Hoeveel bewoners, langparkeerders/werkers en kortparkeerders/bezoekers (motief) maken gebruik van de parkeervoorzieningen in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?
- Wat is de herkomst van de parkeerders in het centrum van Zevenaar en de schil daaromheen?

In totaal zijn 5.611 openbare parkeerplaatsen in het onderzoeksgebied aanwezig. Hiervan betreffen 2.733 plekken vrij parkeren, 1.832 plekken betaald parkeren en 880 plekken voor vergunninghouders.

Bezettingsgraad

De hoogste bezettingsgraad voor het gehele onderzoeksgebied is waargenomen op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met een bezettingsgraad van 53,1% met 2.995 geparkeerde voertuigen. De laagste bezettingsgraad is waargenomen op dinsdag 21 september 2021 tussen 09:00 en 11:00 uur met 42,8% en 2.416 geparkeerde voertuigen. De bezetting op sectieniveau laat zien dat er vooral sprake is van drukke secties in deelgebied Tatelaar, De Horst en Centrum

Parkeermotief

In het betaald parkeren gebied is het aandeel bewoners het laagst op vrijdag 24 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 34,4%. Het aandeel werkers/langparkeerders in dit gebied is het hoogst op vrijdag 17 september 2021 tussen 11:00 en 13:00 met 26,3%. En voor bezoekers is dit het hoogst op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 47,7%. De meting van zaterdag is het drukst. In het deelgebied centrum is het hoogste aandeel bezoekers aanwezig op vrijdag 24 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur met 63,3%.

Herkomstanalyse

Tijdens de drukste meting op zaterdag 25 september 2021 tussen 14:00 en 16:00 uur is 64,8% van de geparkeerde voertuigen geregistreerd in Zevenaar. Op zaterdag is de tweede meest voorkomende plaats Didam met 2,4% en als derde meest voorkomende plaats Duiven met 2,3%.

Begrippenlijst

ANPR-camera's
ANPR staat voor Automatic Number Plate Recognition. Dit zijn speciale camera's die kentekenplaten herkennen en automatisch fotograferen en registreren.

Bezettingsgraad
De verhouding op enig tijdstip tussen bezetting en capaciteit.

Foutparkeren
Het op een onjuiste manier parkeren van een voertuig op een plaats waar parkeren verboden is.

Gereguleerd gebied
Het gebied waar regulering van het parkeren plaats heeft door betaald parkeren of door vergunninghoudersparkeren of door een parkeerschijfzone (vaak ook blauwe zone genoemd) of door een combinatie van het hiervoor vermelde.

GPS
Global Positioning System, een plaatsbepalingssysteem dat wereldwijd van satellieten gebruikmaakt. Het GPS-systeem is 24 uur per dag in bedrijf, is nagenoeg overal ter wereld bruikbaar en werkt onder alle weersomstandigheden.

Parkeerbezetting
Het aantal gelijktijdig bezette parkeerplaatsen van een parkeervoorziening.

Parkeercapaciteit
Dit geeft aan hoeveel voertuigen in het gebied kunnen parkeren.

Parkeerplaats
De ruimte die bedoeld is voor één parkerende personenauto.

Parkeerterrein
Niet tot de weg behorend terrein bestemd voor het parkeren van voertuigen.

Parkeren op eigen terrein
Een parkeerplaats ligt op eigen terrein als de parkeerplaats:

- in eigendom is bij de bewoner;
- of is uitgegeven in erfpacht, verhuurd of in gebruik gegeven aan de bewoner;
- of in de bouwvergunning, de huur- of koopovereenkomst of de erfpachtvoorwaarden is vastgelegd als parkeergelegenheid voor het adres van de bewoner/gebruiker.

Maatgevende moment
Het meetmoment met de hoogst waargenomen bezettingsgraad.

Sectie
Een deel van de (openbare) ruimte. Een groter gebied wordt vaak opgedeeld in secties, waarbinnen eventueel weer deelsecties of subsecties kunnen worden onderscheidden. Zo kan een straat opgedeeld worden in secties van een bepaalde vaste lengte (bijvoorbeeld 50 meter) of van straathoek tot straathoek. Een stad kan bijvoorbeeld ingedeeld worden in secties (de wijken).

Bijlagen

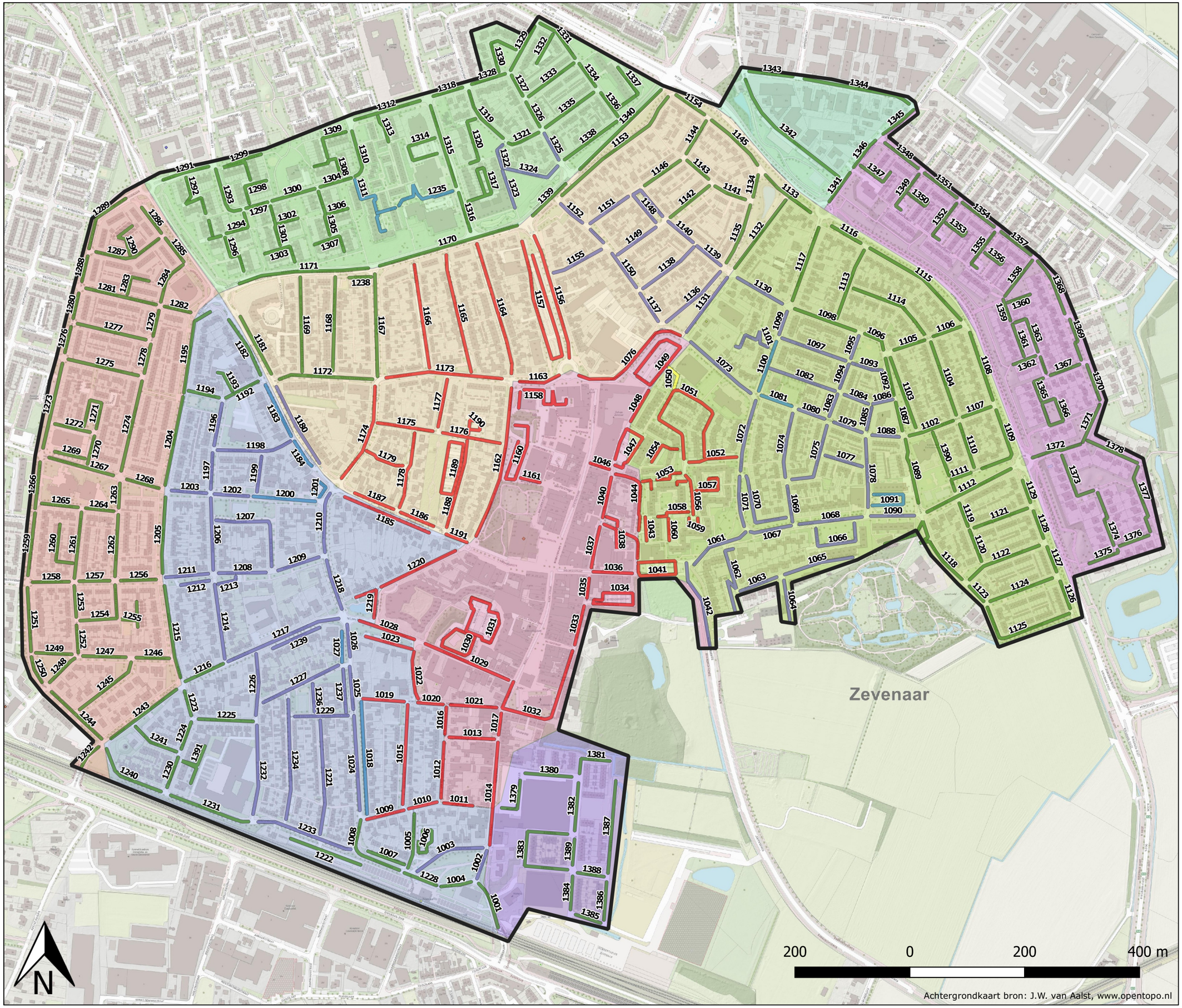
Bijlage 1 Parkeerinventarisatie

(Ook beschikbaar in digitale dataset)

B1.1 Visualisatie parkeersectie-indeling

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Digitale bijlagen met onderzoeksresultaten
Naam: **P201623-01 Bijlagen parkeeronderzoek Zevenaar september 2021**

B1.1 Sectie-indeling

Versie: 20 oktober 2021

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Centrum en schil

Plaats:
Zevenaar

Rapportnummer:
P201623

LEGENDA

Regime per sectie

- Betaald parkeren
- Blauwe zone
- Eigen terrein
- Vergunningparkeren
- Vrij parkeren

Deelgebieden

- Centrum
- De Horst
- Enghuizen
- Het Grieth
- Lentemorgen I
- Molenwijk
- Schrijvershoek
- Tatelaar
- Zonnemaat

12 Sectienummer

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B1.1 Sectie-indeling Centrum

Versie: 20 oktober 2021

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Centrum en schil

Plaats:
Zevenaar

Rapportnummer:
P201623

LEGENDA

Regime per sectie

- Betaald parkeren
- Blauwe zone
- Eigen terrein
- Vergunningparkeren
- Vrij parkeren

12 Sectienummer

100 0 100 200 m

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B1.1 Sectie-indeling
Schil noord

Versie: 20 oktober 2021

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Centrum en schil

Plaats:
Zevenaar

Rapportnummer:
P201623

LEGENDA

Regime per sectie

- Betaald parkeren
- Blauwe zone
- Eigen terrein
- Vergunningparkeren
- Vrij parkeren

12 Sectienummer

100 0 100 200 m

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B1.1 Sectie-indeling
Schil oost

Versie: 20 oktober 2021

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Centrum en schil

Plaats:
Zevenaar

Rapportnummer:
P201623

LEGENDA

Regime per sectie

- Betaald parkeren
- Blauwe zone
- Eigen terrein
- Vergunningparkeren
- Vrij parkeren

12 Sectienummer

100 0 100 200 m

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B1.1 Sectie-indeling
Schil west

Versie: 20 oktober 2021

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Centrum en schil

Plaats:
Zevenaar

Rapportnummer:
P201623

LEGENDA

Regime per sectie

- Betaald parkeren
- Blauwe zone
- Eigen terrein
- Vergunningparkeren
- Vrij parkeren

12 Sectienummer

Bureau
de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B1.1 Sectie-indeling
Schil zuid

Versie: 20 oktober 2021

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Centrum en schil

Plaats:
Zevenaar

Rapportnummer:
P201623

LEGENDA

Regime per sectie

- Betaald parkeren
- Blauwe zone
- Eigen terrein
- Vergunningparkeren
- Vrij parkeren

12 Sectienummer

N

100 0 100 200 m

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Versie: woensdag 20 oktober 2021

Sectie-nummer	Straat	Deelgebied	Parkeerregime	Openbare parkeercapaciteit							Bijzonderheden
				Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandicapten	Oplaadpunt	Laden en lossen	Overig	Totaal	
Totalen											
Onderzoeksgebied				**3.949**	**1.546**	**81**	**13**	**15**	**38**	**5.642**	
Subtotalen per deelgebied											
Centrum				832	79	33	4	11	3	**962**	
Molenwijk				517	283	5	2	0	12	**819**	
Schrijvershoek				688	473	13	2	2	4	**1.182**	
Het Grieth				614	298	10	0	0	4	**926**	
Zonnemaat				455	217	4	2	0	2	**680**	
Lentemorgen I				437	118	12	0	0	0	**567**	
De Horst				240	34	0	1	0	0	**275**	
Tatelaar				37	4	0	2	0	0	**43**	
Enghuizen				129	40	4	0	2	13	**188**	
Subtotalen per parkeerregime											
Vrij parkeren				1.769	908	22	5	2	27	**2.733**	
Vergunningparkeren				393	479	4	4	0	0	**880**	
Betaald parkeren				1.620	141	47	4	13	7	**1.832**	
Blauwe zone				140	18	8	0	0	0	**166**	
Eigen terrein				27	0	0	0	0	4	**31**	
Subtotalen per parkeersectie											
1001	Stationsplein	Centrum	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1002	Kerkstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1003	Stationsplein	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1004	Stationsplein	Molenwijk	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1005	Van Gimbornstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	10	5	0	0	0	0	**15**	
1006	Van Gimbornstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	46	0	0	0	0	0	**46**	
1007	Stationsstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1008	Oranjelaan	Molenwijk	Vrij parkeren	1	0	1	0	0	0	**2**	
1009	Van Munsterstraat	Molenwijk	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1010	Van Munsterstraat	Molenwijk	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1011	Enghuizen	Molenwijk	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1012	Van Munsterstraat	Centrum	Betaald parkeren	10	9	0	0	0	0	**19**	
1013	Kostschoollaan	Centrum	Betaald parkeren	15	0	0	0	0	0	**15**	
1014	Kerkstraat	Centrum	Betaald parkeren	25	0	1	0	1	0	**27**	Laden en lossen 9-16 u
1015	Gersdorfstraat	Molenwijk	Betaald parkeren	20	19	0	0	0	0	**39**	
1016	Van Munsterstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1017	Kerkstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1018	Oranjelaan	Molenwijk	Blauwe zone	9	0	0	0	0	0	**9**	Max 1,5 uur
1019	Romei	Molenwijk	Betaald parkeren	0	3	0	0	0	0	**3**	
1020	Oude Wal	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1021	Romei	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1022	Oude Wal	Centrum	Betaald parkeren	0	11	0	0	0	0	**11**	
1023	Oude Wal	Molenwijk	Betaald parkeren	18	0	0	0	0	0	**18**	
1024	Oranjelaan	Molenwijk	Vergunningparkeren	1	0	1	0	0	0	**2**	
1025	Oranjelaan	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1026	Oranjelaan	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1027	Oranjelaan	Molenwijk	Blauwe zone	6	0	0	0	0	0	**6**	Max 1,5 uur
1028	Nieuwe Doelenstraat	Centrum	Betaald parkeren	4	7	3	0	0	0	**14**	
1029	Masiusplein	Centrum	Betaald parkeren	0	0	2	0	3	1	**6**	Taxi 22-7 u
1030	Masiusplein	Centrum	Betaald parkeren	230	0	0	0	0	0	**230**	Parkeergarage, deel betaald/deel vergunning
1031	Dokter Honigstraat	Centrum	Betaald parkeren	94	0	3	2	0	0	**99**	
1032	Markt	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	3	1	**4**	Taxi 22-7 u
1033	Wittenburgstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1034	Wittenburgstraat	Centrum	Betaald parkeren	38	4	1	0	0	0	**43**	
1035	Wittenburgstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1036	Schoolstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1037	Schoolstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1038	Stadsgracht	Centrum	Betaald parkeren	8	6	2	0	2	0	**18**	
1039	Schoolstraat	Centrum	Betaald parkeren	19	0	1	0	0	0	**20**	
1040	Schoolstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1041	Didamsestraat	Schrijvershoek	Betaald parkeren	59	0	2	0	2	0	**63**	
1042	Babberichseweg	Centrum	Vergunningparkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	Werkzaamheden
1043	Stadsgracht	Schrijvershoek	Betaald parkeren	31	0	0	0	0	0	**31**	
1044	Stadsgracht	Centrum	Betaald parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1045	Stadsgracht	Schrijvershoek	Betaald parkeren	8	0	0	0	0	0	**8**	
1046	Stadsgracht	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1047	Bommersheufsestraat	Centrum	Betaald parkeren	60	0	0	0	0	0	**60**	
1048	Bommersheufsestraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1049	Bastion	Centrum	Betaald parkeren	171	0	7	0	0	0	**178**	
1050	Bastion	Schrijvershoek	Eigen terrein	27	0	0	0	0	4	**31**	
1051	Bastion	Schrijvershoek	Betaald parkeren	29	5	0	0	0	0	**34**	
1052	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	18	0	0	0	0	0	**18**	
1053	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Versie: woensdag 20 oktober 2021

Sectie-nummer	Straat	Deelgebied	Parkeerregime	Openbare parkeercapaciteit							Bijzonderheden
				Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandicapten	Oplaadpunt	Laden en lossen	Overig	Totaal	
1054	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1055	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	8	0	0	0	0	0	**8**	
1056	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	16	0	0	0	0	0	**16**	
1057	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	41	0	2	0	0	0	**43**	
1058	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	26	0	0	0	0	0	**26**	
1059	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	14	0	3	0	0	0	**17**	
1060	Bergvrede	Schrijvershoek	Betaald parkeren	31	0	1	0	0	0	**32**	
1061	Vondellaan	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1062	Julie Postelstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	40	0	2	0	0	0	**42**	
1063	Julie Postelstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	18	0	0	0	0	0	**18**	
1064	Julie Postelstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	7	0	0	0	0	0	**7**	
1065	Vondellaan	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	7	0	0	0	0	0	**7**	
1066	Vondellaan	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	21	10	0	2	0	0	**33**	
1067	Vondellaan	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1068	Vondellaan	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	2	0	0	0	0	0	**2**	
1069	Nicolaas Beetsstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1070	Didamseweg	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	13	0	0	0	0	**13**	
1071	Didamseweg	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1072	Didamseweg	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1073	Steenhuizen	Centrum	Vergunningparkeren	8	0	0	0	0	0	**8**	
1074	Nicolaas Beetsstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1075	Louis Couperusstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	19	0	0	0	0	**19**	
1076	Kampsingel	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1077	Frederik van Eedenstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1078	Frederik van Eedenstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1079	Brederostraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	5	6	0	0	0	0	**11**	
1080	Brederostraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	7	5	0	0	0	0	**12**	
1081	Didamseweg	Schrijvershoek	Blauwe zone	7	4	0	0	0	0	**11**	Max 3 uur
1082	Jacques Perkstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	17	0	0	0	0	**17**	
1083	Potgieterstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1084	PC Boutensstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1085	Herman Gorterstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1086	PC Boutensstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1087	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1088	Brederostraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	6	6	0	0	0	0	**12**	
1089	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	5	8	0	0	0	0	**13**	
1090	Vondellaan	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1091	Vondellaan	Schrijvershoek	Blauwe zone	39	0	0	0	0	0	**39**	Max 1,5 uur - Parkeerterrein gedurende meting opnieuw ingericht, de capaciteit kan gewijzigd zijn
1092	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1093	Willem Kloosstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1094	Potgieterstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1095	Potgieterstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1096	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	3	0	0	0	0	**3**	
1097	Willem Kloosstraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	0	16	1	0	0	0	**17**	
1098	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	7	12	0	0	0	0	**19**	
1099	Didamseweg	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	7	0	0	0	0	0	**7**	
1100	Didamseweg	Schrijvershoek	Blauwe zone	17	0	0	0	0	0	**17**	Max 3 uur
1101	Didamseweg	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	29	0	0	0	0	0	**29**	
1102	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1103	Huygenslaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	17	0	0	0	0	**17**	
1104	PC Hooftstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	18	0	0	0	0	**18**	
1105	Bilderdijkstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1106	Bilderdijkstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1107	Da Costastraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1108	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	12	0	0	0	0	**12**	
1109	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	16	0	0	0	0	**16**	
1110	PC Hooftstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	9	0	1	0	0	0	**10**	
1111	Vondellaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1112	Vondellaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1113	Staringstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1114	PC Hooftstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	40	0	0	0	0	0	**40**	
1115	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	19	0	0	0	0	**19**	
1116	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	5	4	0	0	0	0	**9**	
1117	Didamseweg	Schrijvershoek	Vrij parkeren	13	0	0	0	0	0	**13**	
1118	Guido Gezellestraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	9	8	0	0	0	0	**17**	
1119	Stijn Streuvelsstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	4	4	0	0	0	0	**8**	
1120	Stijn Streuvelsstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	6	5	0	0	0	0	**11**	
1121	Herman Heyermansstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	11	14	1	0	0	0	**26**	
1122	Albert Verweystraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	12	16	0	0	0	0	**28**	
1123	Guido Gezellestraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1124	Jan Mensstraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	10	17	0	0	0	0	**27**	
1125	Guido Gezellestraat	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	21	0	0	0	0	**21**	
1126	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1127	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Versie: woensdag 20 oktober 2021

Sectie-nummer	Straat	Deelgebied	Parkeerregime	Openbare parkeercapaciteit							Bijzonderheden
				Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandicapten	Oplaadpunt	Laden en lossen	Overig	Totaal	
1128	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1129	Oosteinde	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1130	Reinierastraat	Schrijvershoek	Vergunningparkeren	10	0	0	0	0	0	**10**	
1131	Kampsingel	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	9	0	0	0	0	**9**	
1132	Kampsingel	Het Grieth	Vrij parkeren	0	18	0	0	0	0	**18**	
1133	Oosteinde	Het Grieth	Vrij parkeren	5	8	0	0	0	0	**13**	
1134	Kampsingel	Het Grieth	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1135	Kampsingel	Het Grieth	Vrij parkeren	0	15	0	0	0	0	**15**	
1136	Kampsingel	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	15	0	0	0	0	**15**	
1137	Kampstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1138	Gladiolenstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	11	0	0	0	0	**11**	
1139	Narcisstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1140	Narcisstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1141	Dahliastraat	Het Grieth	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1142	Anjerstraat	Het Grieth	Vrij parkeren	6	12	1	0	0	0	**19**	
1143	Dahliastraat	Het Grieth	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1144	Oosteinde	Het Grieth	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1145	Oosteinde	Het Grieth	Vrij parkeren	0	12	0	0	0	0	**12**	
1146	Rozenstraat	Het Grieth	Vrij parkeren	0	9	0	0	0	0	**9**	
1147	Kampstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1148	Tulpenstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	8	11	0	0	0	0	**19**	
1149	Anjerstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	4	13	0	0	0	0	**17**	
1150	Kampstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1151	Rozenstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1152	Kampstraat	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1153	Noordeinde	Het Grieth	Vrij parkeren	30	27	0	0	0	0	**57**	
1154	Oosteinde	Het Grieth	Vrij parkeren	6	8	0	0	0	0	**14**	
1155	Gennepskamp	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	9	0	0	0	0	**9**	
1156	Oude Doesburgseweg	Het Grieth	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1157	Oude Doesburgseweg	Het Grieth	Betaald parkeren	159	0	2	0	0	4	**165**	4 plekken voor arts
1158	Schievestraat	Centrum	Betaald parkeren	33	0	5	2	0	0	**40**	
1159	Schievestraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1160	Muldershof	Centrum	Betaald parkeren	96	0	1	0	2	1	**100**	Gereserveerd gezin
1161	Mallemoolen	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1162	Schievestraat	Centrum	Betaald parkeren	0	23	2	0	0	0	**25**	
1163	Haspelstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1164	Schievestraat	Het Grieth	Betaald parkeren	30	0	1	0	0	0	**31**	
1165	Keizer Hendrikstraat	Het Grieth	Betaald parkeren	28	0	1	0	0	0	**29**	
1166	Subenharastraat	Het Grieth	Betaald parkeren	40	0	0	0	0	0	**40**	
1167	Julianalaan	Het Grieth	Vrij parkeren	19	0	1	0	0	0	**20**	
1168	Graaf Reinoutstraat	Het Grieth	Vrij parkeren	23	0	1	0	0	0	**24**	
1169	Graaf Diderikstraat	Het Grieth	Vrij parkeren	17	0	0	0	0	0	**17**	
1170	Noordeinde	Het Grieth	Vrij parkeren	13	0	0	0	0	0	**13**	
1171	Graaf Diderikstraat	Het Grieth	Vrij parkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1172	Hertog Johannstraat	Het Grieth	Vrij parkeren	25	0	1	0	0	0	**26**	
1173	Haspelstraat	Het Grieth	Betaald parkeren	8	6	0	0	0	0	**14**	
1174	Julianalaan	Het Grieth	Betaald parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1175	Touwslagersbaan	Het Grieth	Betaald parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1176	Karel van Gelrestraat	Het Grieth	Betaald parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1177	Ridder Anselmstraat	Het Grieth	Betaald parkeren	7	0	2	0	0	0	**9**	
1178	Wecelostraat	Het Grieth	Betaald parkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1179	Hamalandstraat	Het Grieth	Betaald parkeren	3	2	0	0	0	0	**5**	
1180	Arnhemseweg	Het Grieth	Vergunningparkeren	0	15	0	0	0	0	**15**	
1181	Arnhemseweg	Het Grieth	Vrij parkeren	0	17	0	0	0	0	**17**	
1182	Arnhemseweg	Molenwijk	Vrij parkeren	0	12	0	0	0	0	**12**	
1183	Arnhemseweg	Molenwijk	Blauwe zone	3	9	0	0	0	0	**12**	Max 1,5 uur
1184	Arnhemseweg	Molenwijk	Blauwe zone	0	5	0	0	0	0	**5**	Max 1,5 uur
1185	Arnhemseweg	Molenwijk	Betaald parkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1186	Arnhemseweg	Het Grieth	Betaald parkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1187	Arnhemseweg	Het Grieth	Betaald parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1188	Karel van Gelrestraat	Het Grieth	Betaald parkeren	4	7	0	0	0	0	**11**	
1189	Karel van Gelrestraat	Het Grieth	Betaald parkeren	108	0	0	0	0	0	**108**	
1190	Touwslagersbaan	Het Grieth	Betaald parkeren	38	0	0	0	0	0	**38**	
1191	Arnhemseweg	Molenwijk	Betaald parkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1192	Vincent van Goghstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1193	Vincent van Goghstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	19	0	0	0	0	0	**19**	
1194	Mesdagstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1195	Westeinde	Molenwijk	Vrij parkeren	27	0	0	0	0	0	**27**	
1196	Vincent van Goghstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	8	10	0	2	0	0	**20**	
1197	Vincent van Goghstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1198	Lucas van Leijdenstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	13	0	0	0	0	**13**	
1199	Lucas van Leijdenstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	3	0	0	0	0	**3**	
1200	Schilderspoort	Molenwijk	Blauwe zone	22	0	0	0	0	0	**22**	Max 1,5 uur
1201	Schilderspoort	Molenwijk	Blauwe zone	12	0	0	0	0	0	**12**	Max 1,5 uur

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Versie: woensdag 20 oktober 2021

Sectie-nummer	Straat	Deelgebied	Parkeerregime	Openbare parkeercapaciteit							Bijzonderheden
				Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandicapten	Oplaadpunt	Laden en lossen	Overig	Totaal	
1202	Rembrandtplein	Molenwijk	Vergunningparkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1203	Jeroen Boschstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1204	Westeinde	Zonnemaat	Vrij parkeren	25	0	0	0	0	0	**25**	
1205	Westeinde	Zonnemaat	Vrij parkeren	28	0	0	0	0	0	**28**	
1206	Rembrandtplein	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1207	Dirk Boutsstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	18	0	0	0	0	**18**	
1208	Frans Halsstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	9	0	0	0	0	**9**	
1209	Frans Halsstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	10	0	0	0	0	**10**	
1210	Wilhelminalaan	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1211	Vermeerstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1212	Tooropstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1213	Frans Halsstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	3	0	0	0	0	**3**	
1214	Tooropstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1215	Westeinde	Molenwijk	Vrij parkeren	16	0	0	0	0	0	**16**	
1216	Molenstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1217	Molenstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1218	Wilhelminalaan	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1219	Molenstraat	Molenwijk	Betaald parkeren	9	5	0	0	0	0	**14**	
1220	Molenstraat	Centrum	Betaald parkeren	0	11	5	0	0	0	**16**	
1221	Van de Loostraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	44	0	0	0	0	0	**44**	
1222	Stationsstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	96	0	3	0	0	0	**99**	
1223	Pelgromstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	2	2	0	0	0	0	**4**	
1224	Pelgromstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1225	Heldringstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1226	Vestersbos	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1227	Thebenstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1228	Stationsplein	Molenwijk	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	12	**12**	Kiss + Ride
1229	Van der Goltzstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	10	0	0	0	0	**10**	
1230	Pelgromstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1231	Stationsstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	0	18	0	0	0	0	**18**	
1232	Vestersbos	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1233	Stationsstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	15	0	0	0	0	**15**	
1234	Van Nispenstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	42	0	0	0	0	0	**42**	
1235	De Hooge Bongert	Lentemorgen I	Blauwe zone	23	0	2	0	0	0	**25**	
1236	Oranjehof	Molenwijk	Vergunningparkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1237	Oranjelaan	Molenwijk	Vergunningparkeren	5	0	0	0	0	0	**5**	
1238	Noordeinde	Het Grieth	Vrij parkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1239	Molenstraat	Molenwijk	Vergunningparkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1240	Stationsstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1241	Buitenmolen	Molenwijk	Vrij parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1242	Engeveldweg	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1243	Molenstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1244	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	6	5	0	0	0	0	**11**	
1245	Van Hogendorpstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	11	0	0	0	0	**11**	
1246	Thorbeckestraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1247	Thorbeckestraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1248	Thorbeckestraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1249	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1250	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1251	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1252	Dr Schaepmanstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1253	Dr Schaepmanstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1254	Abraham Kuyperstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	16	0	0	0	0	**16**	
1255	Abraham Kuyperstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	4	3	0	0	0	0	**7**	
1256	Schimmelpenninckstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	16	0	0	0	0	0	**16**	
1257	Schimmelpenninckstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1258	Schimmelpenninckstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	7	0	0	0	0	0	**7**	
1259	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	10	0	0	0	0	0	**10**	
1260	Dr Schaepmanstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	1	0	0	0	0	**1**	
1261	Dr Schaepmanstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	14	0	0	0	0	**14**	
1262	Abraham Kuyperstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	9	11	0	0	0	0	**20**	
1263	Abraham Kuyperstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	7	0	0	0	0	**7**	
1264	Kardinaal de Jongstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1265	Kardinaal de Jongstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1266	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1267	JP Coenstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	18	0	0	0	0	0	**18**	
1268	Van Oldenbarneveldtlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	17	0	0	0	0	0	**17**	
1269	Van Oldenbarneveldtlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	29	0	1	0	0	0	**30**	
1270	JP Coenstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1271	JP Coenstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	16	0	0	0	0	0	**16**	
1272	JP Coenstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	29	0	0	0	0	0	**29**	
1273	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	21	0	0	0	0	0	**21**	
1274	Michiel de Ruyterstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	19	22	0	0	0	0	**41**	
1275	Maarten Trompstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	16	14	1	0	0	0	**31**	

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Versie: woensdag 20 oktober 2021

Sectie-nummer	Straat	Deelgebied	Parkeerregime	Openbare parkeercapaciteit							Bijzonderheden
				Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandicapten	Oplaadpunt	Laden en lossen	Overig	Totaal	
1276	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1277	Piet Heinstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	14	16	0	0	0	0	**30**	
1278	Michiel de Ruyterstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	5	5	0	0	0	0	**10**	
1279	Michiel de Ruyterstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	6	6	1	0	0	0	**13**	
1280	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1281	Johan de Wittstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	29	0	0	2	0	0	**31**	
1282	Johan de Wittstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1283	Johan de Wittstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1284	Michiel de Ruyterstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	2	**8**	BSO bus 8-16h
1285	Arnhemseweg	Zonnemaat	Vrij parkeren	10	6	0	0	0	0	**16**	
1286	Arnhemseweg	Zonnemaat	Vrij parkeren	8	6	0	0	0	0	**14**	
1287	Prins Mauritsstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	14	1	0	0	0	**15**	
1288	Willem de Zwijgerlaan	Zonnemaat	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1289	Von Weberstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	15	0	0	0	0	0	**15**	
1290	Prins Mauritsstraat	Zonnemaat	Vrij parkeren	0	1	0	0	0	0	**1**	
1291	Zonegge 24	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1292	Zonegge 01	Lentemorgen I	Vrij parkeren	15	0	0	0	0	0	**15**	
1293	Zonegge 01	Lentemorgen I	Vrij parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1294	Zonegge 03	Lentemorgen I	Vrij parkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1295	Zonegge 03	Lentemorgen I	Vrij parkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1296	Zonegge 03	Lentemorgen I	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1297	Zonegge 02	Lentemorgen I	Vrij parkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1298	Zonegge 02	Lentemorgen I	Vrij parkeren	8	0	0	0	0	0	**8**	
1299	Zonegge 02	Lentemorgen I	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1300	Zonegge 02	Lentemorgen I	Vrij parkeren	19	0	0	0	0	0	**19**	
1301	Zonegge 04	Lentemorgen I	Vrij parkeren	7	0	0	0	0	0	**7**	
1302	Zonegge 04	Lentemorgen I	Vrij parkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1303	Zonegge 04	Lentemorgen I	Vrij parkeren	4	7	1	0	0	0	**12**	
1304	Zonegge 06	Lentemorgen I	Vrij parkeren	10	0	0	0	0	0	**10**	
1305	Zonegge 05	Lentemorgen I	Vrij parkeren	7	0	0	0	0	0	**7**	
1306	Zonegge 05	Lentemorgen I	Vrij parkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1307	Zonegge 05	Lentemorgen I	Vrij parkeren	3	6	1	0	0	0	**10**	
1308	Zonegge 06	Lentemorgen I	Vrij parkeren	7	3	0	0	0	0	**10**	
1309	Zonegge 06	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1310	Zonegge 06	Lentemorgen I	Vrij parkeren	4	4	0	0	0	0	**8**	
1311	De Hooge Bongert	Lentemorgen I	Blauwe zone	2	0	6	0	0	0	**8**	Max 1,5 uur
1312	Zonegge 07	Lentemorgen I	Vrij parkeren	10	7	0	0	0	0	**17**	
1313	De Hooge Bongert	Lentemorgen I	Vrij parkeren	4	0	1	0	0	0	**5**	
1314	Lentemorgen	Lentemorgen I	Vrij parkeren	63	0	1	0	0	0	**64**	Middelste gedeelte geen belijning wel voertuigen (11 vakken gerekend)
1315	Lentemorgen	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1316	Lentemorgen	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1317	Lentemorgen	Lentemorgen I	Vrij parkeren	25	0	0	0	0	0	**25**	
1318	Vuurdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	5	0	0	0	0	0	**5**	
1319	Esdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	10	0	0	0	0	0	**10**	
1320	Esdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1321	Esdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1322	Koningslinde	Lentemorgen I	Vergunningparkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1323	Koningslinde	Lentemorgen I	Vergunningparkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1324	Koningslinde	Lentemorgen I	Vergunningparkeren	36	0	0	0	0	0	**36**	
1325	Acaciastraat	Lentemorgen I	Vergunningparkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1326	Acaciastraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	6	8	0	0	0	0	**14**	
1327	Acaciastraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	4	5	0	0	0	0	**9**	
1328	Vuurdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	3	5	0	0	0	0	**8**	
1329	Vuurdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	4	7	0	0	0	0	**11**	
1330	Vuurdoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1331	Meidoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	2	9	0	0	0	0	**11**	
1332	Meidoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1333	Kastanjestraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	12	15	0	0	0	0	**27**	
1334	Meidoornstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	7	2	0	0	0	0	**9**	
1335	Berkenstraat	Lentemorgen I	Vrij parkeren	9	14	0	0	0	0	**23**	
1336	Noordeinde	Lentemorgen I	Vrij parkeren	6	3	0	0	0	0	**9**	
1337	Noordeinde	Lentemorgen I	Vrij parkeren	19	2	0	0	0	0	**21**	
1338	Noordeinde	Lentemorgen I	Vrij parkeren	11	0	0	0	0	0	**11**	
1339	Noordeinde	Het Grieth	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1340	Noordeinde	Lentemorgen I	Vrij parkeren	2	0	0	0	0	0	**2**	
1341	Didamseweg	De Horst	Vrij parkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1342	Delweg	Tatelaar	Vrij parkeren	19	0	0	2	0	0	**21**	
1343	Nobelstraat	Tatelaar	Vrij parkeren	8	0	0	0	0	0	**8**	
1344	Nobelstraat	Tatelaar	Vrij parkeren	10	4	0	0	0	0	**14**	
1345	Didamseweg	De Horst	Vrij parkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1346	Didamseweg	De Horst	Vrij parkeren	6	0	0	0	0	0	**6**	
1347	Didamseweg	De Horst	Vrij parkeren	0	2	0	0	0	0	**2**	
1348	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	18	0	0	0	0	0	**18**	
1349	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	29	0	0	0	0	0	**29**	

B1.2 Tabel parkeercapaciteit

Versie: woensdag 20 oktober 2021

Sectie-nummer	Straat	Deelgebied	Parkeerregime	Openbare parkeercapaciteit							Bijzonderheden
				Vak (Gemarkeerd)	Haven / Rijbaan	Gehandicapten	Oplaadpunt	Laden en lossen	Overig	Totaal	
1350	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1351	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	18	0	0	0	0	0	**18**	
1352	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	28	0	0	0	0	0	**28**	
1353	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1354	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	18	0	0	1	0	0	**19**	
1355	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	29	0	0	0	0	0	**29**	
1356	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1357	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	14	0	0	0	0	0	**14**	
1358	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1359	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1360	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1361	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1362	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	0	2	0	0	0	0	**2**	
1363	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	0	3	0	0	0	0	**3**	
1364	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1365	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1366	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1367	Lammerenhof	De Horst	Vrij parkeren	5	0	0	0	0	0	**5**	
1368	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	13	0	0	0	0	0	**13**	
1369	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	4	0	0	0	0	**4**	
1370	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	5	0	0	0	0	**5**	
1371	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	9	0	0	0	0	**9**	
1372	Schaapsdrift	De Horst	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1373	De Horst	De Horst	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1374	De Horst	De Horst	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1375	De Horst	De Horst	Vrij parkeren	3	0	0	0	0	0	**3**	
1376	De Horst	De Horst	Vrij parkeren	5	0	0	0	0	0	**5**	
1377	De Horst	De Horst	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1378	De Horst	De Horst	Vrij parkeren	4	0	0	0	0	0	**4**	
1379	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	11	0	4	0	1	3	**19**	
1380	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	21	0	0	0	0	10	**31**	Vergunninghouders
1381	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	21	0	0	0	0	0	**21**	
1382	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	18	3	0	0	1	0	**22**	
1383	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	22	15	0	0	0	0	**37**	
1384	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	12	0	0	0	0	0	**12**	
1385	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1386	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	0	6	0	0	0	0	**6**	
1387	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	0	8	0	0	0	0	**8**	
1388	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	15	2	0	0	0	0	**17**	
1389	Nieuwbouw	Enghuizen	Vrij parkeren	9	0	0	0	0	0	**9**	
1390	Vondellaan	Schrijvershoek	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	
1391	Pelgromstraat	Molenwijk	Vrij parkeren	0	0	0	0	0	0	**0**	

Bijlage 2 Tabellen onderzoeksresultaten parkeeronderzoek

(Alleen beschikbaar in digitale bijlagen)

ONDERZOEKSRESULTATEN

B2.1 Tabel bezettingsgraad
B2.2 Tabel parkeermotief
B2.3 Tabel herkomst van parkeerders

Digitale bijlagen met onderzoeksresultaten
Naam: **P201623-01 Bijlagen parkeeronderzoek Zevenaar september 2021**

P in Zevenaar

Parkeerervaringen van vergunninghouders en bezoekers van het centrum

In gesprek met inwoners van
de gemeente Zevenaar

OPINIE PIJLERS onderzoek & advies
Empaction
GEMEENTE ZEVENAAR

P in Zevenaar – Parkeerervaringen van vergunninghouders en bezoekers van het centrum
In gesprek met inwoners van de gemeente Zevenaar

Onderzoeksbureau Opiniepijlers, 2023
In opdracht van de gemeente Zevenaar en Empaction
Samenstelling Reinder Boeve en Frank Bolder
Interviews Tessa Ariaans, Fred Eggink, Gytha van der Veer, Maurice Doppen, Lyan van Vliet, Elsbeth Lelieveld
Graphics, ontwerp en opmaak Louman & Friso ontwerpbureau

Disclaimer Uitspraken, conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd op gesprekken met respondenten. Feiten, aantallen en cijfers zijn verwerkt zoals ze zijn genoemd in deze gesprekken en niet verder getoetst.

Leeswijzer diagrammen bij een deel van de vragen kon gekozen worden uit meerdere antwoorden. In dat geval kan het percentage hoger zijn dan 100 procent.

P in Zevenaar

Parkeerervaringen van vergunninghouders en bezoekers van het centrum

In gesprek met inwoners van de gemeente Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR

Empaction

OPINIE PIJLERS onderzoek & advies

GEMEENTE
ZEVENAAR

Kunnen we het even hebben over parkeren?

Deze poster is als stoepbord gebruikt bij de discussiebus.

Inhoud

1 **Managementsamenvatting** **6**

2 **Beschrijving van de werkwijze** **11**

Resultaten

3 **Parkeren algemeen** **13**

4 **Vergunningparkeren** **21**

5 **Parkeertarieven** **31**

6 **Bezwaar maken tegen parkeerboetes** **36**

7 **Andere opmerkingen** **40**

8 **Algemene gegevens respondenten** **50**

9 **Verantwoording** **52**

Bijlage - gesprekken met ondernemers **54**

1

Managementsamenvatting

Wat zijn de ervaringen van bezoekers die parkeren in het centrum van Zevenaar? Wat vinden bewoners van het systeem voor vergunningparkeren in Zevenaar? Hoe kijken ondernemers naar de parkeermogelijkheden voor hun klanten? Wat gaat goed en wat kan beter als het gaat om het gemeentelijke parkeerbeleid? Welke knelpunten zijn er en wat kan er gedaan worden om deze op te lossen? Hierover gaven 1073 respondenten in december 2022 hun mening.

Waardering

Puur cijfermatig gezien is er een meerderheid die tevreden is over het parkeerbeleid in Zevenaar. De helft van de respondenten waardeert het parkeren met minimaal een 6, een op de drie geeft een 7 of 8. De helft zegt meestal geen moeite te hebben met het vinden van een parkeerplek in het centrum van Zevenaar. Het percentage respondenten dat het parkeertarief prima vindt is in de minderheid (32 procent).
Bij het vergunningparkeren ligt de waardering hoger. Driekwart van de respondenten noemt het vergunningparkeren betaalbaar en twee derde van deze doelgroep vindt meestal wel een parkeerplek. Bij twee van de drie respondenten zien we tevredenheid over de procedure rondom het aanvragen en verlengen van de vergunningen.

Autogebruik

Een grote meerderheid van de respondenten komt meestal met de auto naar het centrum. Ook inwoners van de plaats Zevenaar, zelfs als ze vlakbij het centrum wonen, pakken de auto. Mensen met een vergunning – die meestal op een steenworp

van het centrum wonen – komen vaker met de auto dan te voet naar het centrum. De auto is het makkelijkste vervoermiddel, al was het maar voor het doen van veel (week)boodschappen. Dit laatste is blijkens de reacties een veelgenoemd motief voor mensen om met de auto naar het centrum te komen.

Stemming betaald parkeren

Dit onderzoek was geen peiling over betaald parkeren. Respondenten maakten op verschillende momenten in het gesprek spontaan opmerkingen over nut en noodzaak van betaald parkeren.
Tegelijkertijd vertellen dezelfde respondenten dat ze gebruik maken van betaald parkeren en dat ze zich niet laten weerhouden omdat Zevenaar het systeem van betaald parkeren kent. Voor deze respondenten lijkt betaald parkeren een sentiment uit te verleden, zoals mensen Van der Valk nog steeds beoordelen op de appelmoes met de rode kers. Intussen zijn er jaren verstreken en is er veel veranderd.
Er is een beeld, maar dat overheerst de discussie over het parkeren niet. Inwoners zijn door de bank genomen gewend aan het systeem, veel hebben oog voor de positieve punten. Zoals dat er meestal wel een parkeerplekje te vinden is. Ze komen ook met de nodige ideeën voor verbetering. Het niveau waarop mensen meedenken wordt niet gehinderd door het sentiment rond betaald parkeren.

Betaalautomaat

We hoorden nog andere opmerkingen over het parkeerbeleid in Zevenaar. Vaak genoemde knelpunten zijn de betaalautomaten op of bij parkeerplaatsen. Die werken langzaam en het invoeren van kentekens is niet voor iedereen even eenvoudig.Dit levert soms wachtrijen op. Hierover kregen we herhaaldelijk spontane opmerkingen. Op sommige plekken, zoals onder in de parkeer-

garage Masiusplein, ontbreekt een betaalmogelijkheid. Meermaals horen we verhalen over boa's die een parkeerbekeuring uitschrijven op het moment dat mensen staan te wachten op hun beurt bij de automaat.

Foutparkeerders

Hoewel een kleine meerderheid van de vergunninghouders aangeeft meestal wel een plekje te vinden in de nabijheid van hun woning, treft deze groep ook regelmatig foutparkerende auto's aan op 'hun' parkeerplek. De handhaving kan hier volgens inwoners beter. Op sommige plekken rondom het centrum zijn er daarnaast te weinig parkeerplekken voor het aantal uit- gegeven vergunningen, zeggen bewoners.

Centrumondernemers

We hebben gesproken met drie ondernemers die in kleinere en grotere verbanden zijn georganiseerd en actief zijn namens deze verbanden. In de gesprekken komt naar voren dat betaald parkeren is ingeburgerd en dat ze er ook de voordelen van zien. Tegelijkertijd leeft wel de behoefte om te kijken naar aanpassingen, bijvoorbeeld keuze-opties van een uur of twee uur gratis parkeren of een gratis parkeerplaats op loopafstand.
Ook hebben ze oog voor zaken die niet direct met parkeren te maken hebben maar wel met een aantrekkelijk centrum. Het gaat onder andere over het scheiden van fiets- en voetgangersstromen in het centrum. Eén van de ondernemers heeft er

behoefte aan om de ondernemersbelangen breder te organiseren zodat ondernemers constructiever mee kunnen praten over thema's die direct met het centrum te maken hebben.

Suggesties voor het parkeerbeleid

Respondenten komen ook met suggesties hoe het parkeerbeleid beter kan. De blauwe zone zou ruimer kunnen. Op sommige tijden zou parkeren gratis moeten worden, bijvoorbeeld de eerste anderhalf uur. Verder kan de parkeergarage Masiusplein een opknapbeurt gebruiken. Deze wordt slechts deels benut, zou weinig uitnodigend zijn door onder meer rondhangende jeugd, blijkt uit opmerkingen. We hoorden ook opmerkingen over parkeervakken die hier te klein zijn en de lift die vies is. Een enkeling vraagt om extra openbare laadpalen op de parkeerlocaties. Er zijn ook enkele respondenten die aandacht vragen voor goede stallingsmogelijkheden voor fietsen, en ook die meer samenhang zouden willen zien tussen het parkeerbeleid en onderwerpen als aantrekkelijkheid van het centrum, mobiliteit en duurzaamheid.

Rol van communicatie

Het sentiment dat we aantroffen rondom (betaald) parkeren is voor een deel een communicatie-issue. Onze inschatting is dat een behoorlijk deel van de respondenten een redelijk beeld heeft bij de achtergrond van het betaald parkeren, de hoogte van het tarief en de systematiek van vergunningparkeren. De vraag is alleen of inwoners alle beleidskeuzes van de gemeente rondom het parkeren helemaal in samenhang kunnen plaatsen. Het kan geen kwaad als de gemeente de achtergronden voor het betaald parkeren en het verband tussen de verschillende maatregelen nog eens extra voor het voetlicht brengt. De gemeente zoekt naar een evenwicht tussen goede en genoeg parkeerfaciliteiten en de wensen van bezoekers, inwoners dichtbij

het centrum en ondernemers. Het verhaal hierachter is belangrijk, zoals de opening van parkeergarage Masiusplein twaalf jaar geleden. Net als de inrichting van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld aantrekkelijke looproutes naar en door het centrum. Mogelijke kansen zien we ook voor gedragsverandering en een visie op mobiliteit. Kunnen mensen – gezien de dominantie van autogebruik - bijvoorbeeld vaker op een andere manier naar het centrum komen? Deelmobiliteit, milieubewustzijn, duurzaamheid, een aantrekkelijk centrum, het zijn allemaal stukjes van de puzzel die een rol kunnen spelen in een integrale kijk op parkeren, en die rekening houden met wat inwoners ondervinden. De gemeente kan kortom een goed verhaal vertellen, dat uit meer bestaat dan de hoeveelheid parkeerplaatsen en de tarieven die daarbij horen.

2

Inleiding
Beschrijving van de werkwijze

Op drie manieren hebben we data verzameld voor dit onderzoek: via straatgesprekken op zaterdag 10 en 17 december 2022, een online vragenlijst en interviews met ondernemers. De vragenlijst stond open van 8 tot 30 december op de website Zevenaarverbindt.nl. Er was ook een papieren versie van de vragenlijst beschikbaar, via de balie van het gemeentehuis.

Aankondigingen

Met publicaties in de Zevenaar Post kondigde de gemeente de straatgesprekken aan. Abonnees van Zevenaar Verbindt kregen een notificatie over de online vragenlijst. Ook werden lezers van het huis-aan-huisblad twee keer gewezen op de online en de papieren vragenlijst.

Straatgesprekken op de parkeerplaats

De straatgesprekken vonden plaats op de parkeerterreinen Masiusplein en Haspelstraat, met de vragenlijst als leidraad.

In gesprek met ondernemers

Daarnaast hebben we gesproken met centrumondernemers. Deze interviews vonden begin 2023 plaats, in of nabij de winkels van deze ondernemers.

Vier lijnen

De straatgesprekken, interviews met ondernemers en reacties op de online en papieren vragenlijsten leverden een veelheid aan antwoorden, opmerkingen en suggesties op. Deze hebben we gerubriceerd en geclusterd. De resultaten werken we vanaf hoofdstuk 3 verder uit langs vier lijnen:

- Parkeren algemeen
- Vergunningparkeren
- Parkeertarieven
- Bezwaar maken tegen parkeerboetes

We presenteren statistische informatie in de vorm van graphics en diagrammen. Exemplarische uitspraken geven we weer als citaat. Naast deze resultaten geven we een samenvatting van de gesprekken met de ondernemers.

Al met al ontstond er een compleet, betrouwbaar beeld van wat inwoners vinden van het parkeerbeleid in Zevenaar en wat ze verwachten van de gemeente. We denken dat dit onderzoek bruikbare bouwstenen levert voor de evaluatie van het gemeentelijke beleid.

3

Resultaten
Parkeren algemeen

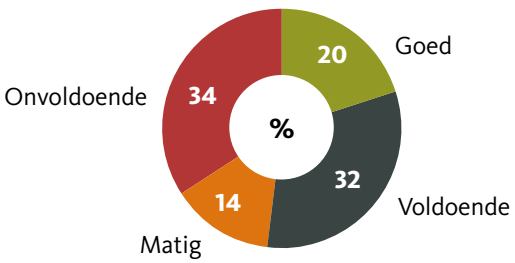
3.1 Inleiding

Welk waarderingscijfer geven respondenten aan het parkeren in het centrum van Zevenaar? Zijn de parkeerplaatsen duidelijk aangegeven? Vinden respondenten snel een parkeerplek? Zijn er favoriete parkeerplekken te onderscheiden? Wat zijn belangrijke punten voor mensen die in het centrum parkeren? In het algemene deel van het onderzoek waren dit de belangrijkste vragen.

3.2 Waarderingscijfer

De cijfers die respondenten geven, zijn wisselend. Iets meer dan de helft geeft een 6 of hoger. Een kleine minderheid geeft hoge cijfers als een 9 of 10. De waarderingscijfers van respondenten voor het parkeren in Zevenaar geven een wisselend beeld. Iets meer dan de helft geeft een voldoende of goed. In de categorie onvoldoende weegt door dat mensen die ontevreden zijn over het betaald parkeren bij deze vraag spontaan een 1 hebben gegeven. Meer over het sentiment over betaald parkeren in 7.2.

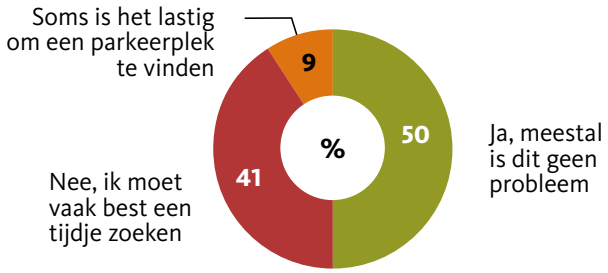
Welk cijfer geeft u het parkeren in het centrum van Zevenaar?

3.3 Parkeergemak

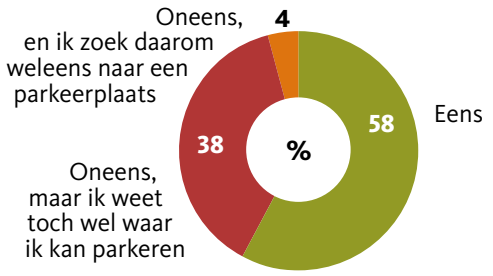
Kun je snel een parkeerplek vinden in het centrum van Zevenaar? De helft van de respondenten lukt dit doorgaans snel. Het is lang niet altijd even makkelijk, zegt de ene helft van de respondenten. Bijna een kwart van deze groep geeft aan vaak te moeten zoeken naar een parkeerplek. De parkeermogelijkheden zijn volgens een meerderheid goed aangegeven. Inwoners van Zevenaar zelf weten precies waar ze kunnen parkeren, waarbij er in deze groep wel regelmatig twijfel is of de parkeermogelijkheden voor bezoekers wel duidelijk genoeg zijn aangegeven.

Kunt u doorgaans snel een parkeerplaats vinden in het centrum?

Stelling

De parkeermogelijkheden voor bezoekers van het centrum zijn goed aangegeven.

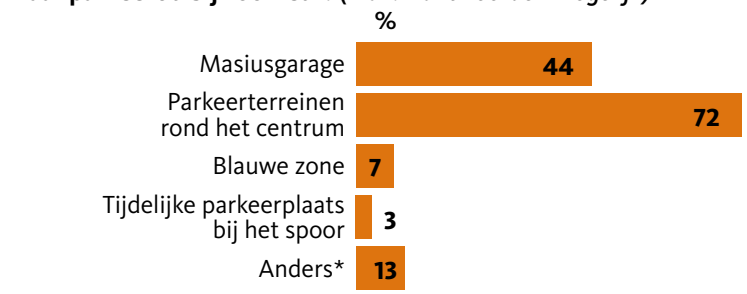
QUOTES

- **Overal zie je duidelijk een P waardoor je op afstand al ziet dat je er kan parkeren.**
- **Ik woon in het centrum en weet dus waar je kunt parkeren.**
- **Sinds het betaald parkeren is geworden is de toegankelijkheid van het centrum verbeterd. Mensen parkeren korter en het winkelpersoneel zet de auto verder van het centrum weg.**
- **Ik heb geen idee of de parkeermogelijkheden goed staan aangegeven. Omdat ik weet waar ik kan parkeren let ik daar niet op.**
- **Nu ken ik de plekken, maar toen ik hier kwam wonen was dat moeilijk.**
- **De parkeerplaatsen voor vergunninghouders staan niet goed aangegeven. Bij ons in de Molenstraat staan stadsparkeerders die niet zien dat je er alleen als vergunninghouders mag parkeren.**
- **Voor een buitenstaander is het lastig zoeken. Vooral als bijna alles vol staat. Ik weet mijn weg wel, maar kom je van buiten Zevenaar kan ik me goed voorstellen dat je het op een gegeven moment niet meer weet.**
- **De parkeerzones zijn niet duidelijk aangegeven. Er is ook beperkt overkoepelende bewegwijzering.**
- **Mensen rijden wel vaak de parkeergarage ingang van Masiusplein voorbij. Dat kan veel beter aangegeven worden.**
- **Op het Masiusplein is het onoverzichtelijk. Iedereen wil boven parkeren zodat het vaak een puinhoop is voor fietsers.**
- **Bepaalde parkeerplaatsen staan bijna tijd vol, dan maak je een ritje voor niets. Het zou een prima oplossing zijn als het aantal vrije plekken wordt aangegeven op de borden.**

3.4 Voorkeur parkeerplaatsen

De parkeerterreinen rondom het centrum zijn bij de respondenten het meest in trek. Daarna volgt de parkeergarage onder het Masiusplein. Een klein deel van de respondenten noemt de blauwe zone als favoriete parkeerplaats. De tijdelijke parkeerplaats bij het spoor noemen nog minder mensen.

Waar parkeert u bij voorkeur? ***(max. 2 antwoorden mogelijk)***

**andere vaker genoemde locaties: waar het gratis kan (10x), Jumbo (is ook gratis parkeren) (11x), specifiek genoemd parkeerplaats op maaiveldniveau Masiusgarage (20x), bij eigen woning/vergunningparkeerplek (9x), bij de Aldi (10x), bij BAT (3x), specifiek AH genoemd (9x), afhankelijk van waar respondent moet zijn (7x)*

In de categorie ‘anders’ geven 20 respondenten specifiek aan dat ze het liefst op maaiveldniveau op het Masiusplein parkeren. Enkele tientallen noemen de parkeerplaats bij een grote supermarkt als favoriete plek – deze vallen grotendeels samen met de parkeerterreinen rond het centrum. De Jumbo is geliefd omdat je hier de eerste anderhalf uur gratis kunt parkeren. Zoeken naar gratis parkeerplekken is nauwelijks een thema voor respondenten. Het aantal respondenten dat aangeeft het liefst te parkeren waar het gratis kan, is op twee handen te tellen. Meer hierover in paragraaf 5.6.

QUOTES

- **Als het kan, parkeer ik gratis.**
- **Ik parkeer bij de Jumbo, daar is de eerste anderhalf uur gratis.**
- **Als zorgmedewerker sta ik eigenlijk op heel veel plekken.**
- **In verband met invaliditeit sta ik zo dicht mogelijk bij de winkel waar ik moet zijn.**
- **Het ligt eraan waar ik moet zijn. Als ik lang parkeer, dan bij het spoor.**

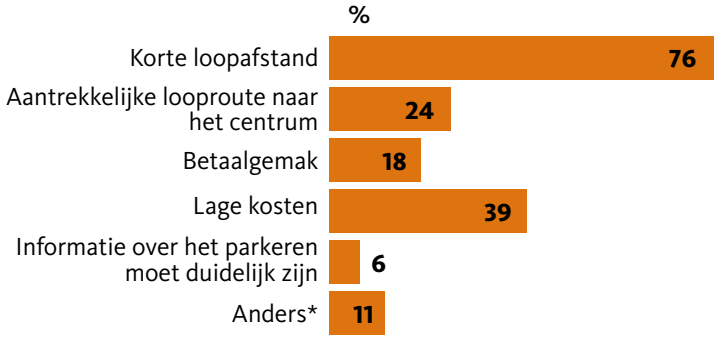
3.5 Wat respondenten het belangrijkst vinden bij het parkeren

Een korte loopafstand vinden de meeste mensen het belangrijkst als ze hun auto ergens parkeren. Driekwart van de respondenten noemen dit punt. Menig respondent gaat ‘even snel’ naar de winkel om iets te halen en wil dan niet veel tijd kwijt zijn met lopen. In hun toelichting wijzen sommige respondenten erop dat ze soms net zo lief naar een andere kern rijden voor boodschappen als ze in Zevenaar niet dicht bij de winkel kunnen parkeren. Lage kosten zijn voor vier op de tien respondenten belangrijk. Ook hier geven tientallen inwoners spontaan aan dat ze het liefst gratis zouden parkeren. Over parkeertarieven meer resultaten in hoofdstuk 5. Een kwart van de mensen hecht eraan als de looproute van de parkeerplaats naar de winkelstraat aantrekkelijk is. Betaalgemak op de parkeerplaats is voor een op de vijf belangrijk. Duidelijke informatie over de parkeermogelijkheden is voor de meeste mensen geen item, 6 procent geeft aan dit het belangrijk te vinden.

Respondenten konden ook aangeven welke zaken ze nog meer belangrijk vinden (categorie ‘anders’). Hier gaven de meeste

mensen aan dat parkeren gratis zou moeten zijn. In aflopende volgorde noemden verschillende respondenten ook nog: genoeg ruimte en veiligheid op de parkeerplek (zodat auto's bijvoorbeeld niet beschadigd werden door openslaande portieren), voldoende parkeergelegenheid en beschikbaarheid van parkeerplaatsen voor invaliden. Een enkeling merkt op dat er genoeg openbare laadpalen moeten zijn voor elektrische auto's.

Wat is voor u het belangrijkst als het gaat om parkeren?
(meerdere antwoorden mogelijk)

QUOTES | korte loopafstand

- **Ik vind het belangrijk dat ik dichtbij de winkel kan komen waar ik moet zijn. Zodat ik niet te lang hoef te lopen want dat gaat namelijk niet. En dat ik niet te veel parkeergeld kwijt ben.**
- **Ik ga ook regelmatig lopend boodschappen halen, maar als ik met de auto ga dan wil ik op dat moment niet te ver lopen.**
- **Ik parkeer alleen voor een snelle boodschap in de stad dus dan het liefst dichtbij.**
- **Ik wil niet eerst de halve stad door lopen om dan vervolgens weer terug te moeten omdat de auto aan de andere kant geparkeerd moet staan. Korte afstanden schelen ook in de parkeerkosten.**
- **Met boodschappen doen is het handig als je dichtbij kan parkeren. Als ik voor andere dingen naar de stad moet, pak ik meestal de fiets.**

QUOTES | kosten

- **Je betaalt te veel om even snel een boodschap te halen.**
- **Sinds betaald parkeren is ingevoerd, wijken wij steeds meer uit naar Didam!**
- **Ik weet dat er veel mensen uit Zevenaar in Duiven boodschappen doen, omdat je daar gratis kunt parkeren.**
- **Ik probeer zoveel mogelijk gratis te parkeren als ik een keer in Zevenaar moet zijn, dan maar verder lopen.**
- **Parkeren wordt steeds duurder, dat lijkt me niet de bedoeling.**
- **Het liefst zet ik hem ergens in de wijk, om zo het betaald parkeren te mijden. Nu ik zelf in Enghuizen woon, besef ik pas hoe vervelend dat kan zijn voor de wijkbewoners.**

QUOTES | veiligheid / ruime vakken

- **Een veilige plek voor mijn auto vind ik belangrijk.**
- **De parkeergarage aan het Masiusplein is regelmatig een zwembad. Sommige parkeervakken zijn krap, waardoor ik al krassen op mijn auto heb van mensen die er te dicht langs lopen.**
- **Het Masiusplein ontwijk ik, de vakken zijn vreselijk krap en het is er veel te druk. Het nodigt niet uit om daar te parkeren.**

QUOTES | betaalgemak

- **De kosten zijn het probleem niet, wel de parkeerautomaten. Die zijn gebruiksvriendelijk. Zelf ga ik liever met de fiets, maar als het regent of je moet voor zwaardere of grotere dingen, wil je toch het liefst een korte loopafstand.**
- **Er zijn een heleboel betaalpalen weggehaald, waardoor je bijna verplicht wordt om een stadspas aan te schaffen. Voor die paar keer dat ik betaald parkeer vind ik dat niet ideaal. Ik moet elke keer een kaartje kopen.**
- **De parkeerautomaten werken zeer slecht en heel erg traag.**

QUOTES betaalgemak

- **Het parkeersysteem is niet makkelijk. Veel mensen weten hun kenteken niet uit hun hoofd waarvoor het langer duurt of zij onnodig heen en weer moeten lopen. Handhaving geeft bekeuringen terwijl de eigenaar van de auto bij de automaat staat.**
- **De parkeerautomaten zijn niet gebruiksvriendelijk en staan te ver van de auto's.**
- **Ik vind het gedoe dat je bij de automaat het kenteken moet invoeren.**
- **Het parkeren met kenteken is handig voor jongere generatie. Voor ouderen is dit niet te doen. Mijn opa heeft beginnende dementie en is laatst zes keer op en neer gelopen naar de auto tot iemand hem heeft geholpen.**

QUOTES aantrekkelijke looproute

- **Ik heb drie keer bij het nieuwe terrein langs het spoor geparkeerd maar de looproute door de woonwijk is vervelend. Het terrein ligt te ver van de winkels en de rijroute erheen is waardeloos.**

duidelijke informatie

- **Ik woon zelf op BAT en werk op een kantoor bij het Masiusplein. Korte loopafstanden zijn prettig. Al merk ik zowel privé als zakelijk dat mensen voornamelijk op zoek zijn naar duidelijkheid.**

QUOTES overig

- **Ik ben afhankelijk van een parkeerplaats voor gehandicapten. Deze zijn er te weinig in het centrum helaas. En die bij de AH zijn niet praktisch omdat je dan moet fileparkeren. En er staan een glascontainer en kledingcontainer naast wat niet handig is.**
- **Er moeten meer laadpalen komen voor elektrische auto’s.**
- **Ik werk bij de AH. Het personeel parkeert boven de supermarkt maar door een verschrikkelijke bocht die je moet nemen om boven te komen durf ik dat niet. Ik heb de auto al beschadigd. Ik vind het echt belachelijk dat het personeel niet vrij mag parkeren op een mega-parkeerplaats die never nooit vol staat met auto's.**

4

Resultaten
Vergunningparkeren

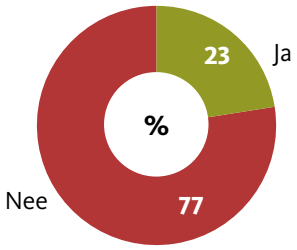
4.1 Inleiding

Van de ruim duizend respondenten heeft 22 procent een of meer parkeervergunningen van de gemeente Zevenaar. Deze groep kreeg gericht vragen over het tarief voor en de dienstverlening rondom de vergunningen. Ook konden ze eventuele knelpunten rondom parkeren melden.

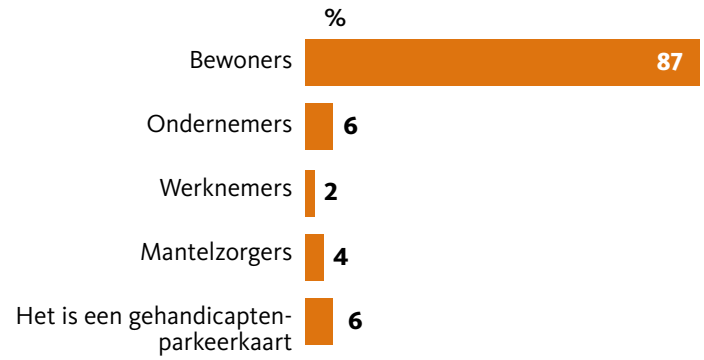
Twee derde van de groep respondenten met parkeervergunning heeft een enkele vergunning, een derde heeft er twee. Respondenten met een parkeervergunning hebben er voor het merendeel een (of twee) voor bewoners. Een veel kleiner percentage heeft vergunningen voor ondernemers (6 procent), werknemers (2 procent) en mantelzorgers (4 procent). Daarnaast had 6 procent van de vergunninghouders een gehandicaptenparkeerkaart.

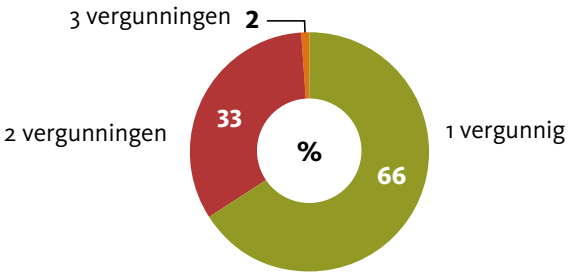
Heeft u een parkeervergunning van de gemeente Zevenaar?

Ik heb een parkeervergunning voor:

Hoeveel parkeervergunningen heeft u?

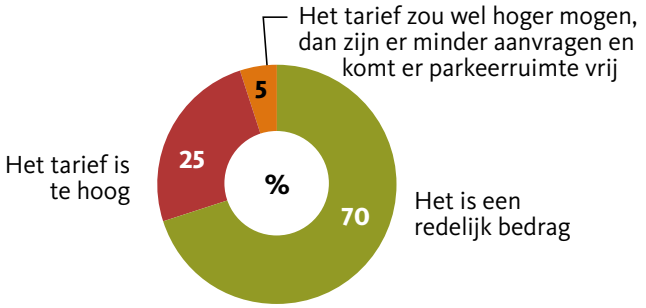

4.2 Tarief

Een eerste parkeervergunning is in Zevenaar gratis, een tweede kost 15 euro per jaar. Over dit tarief heerst over het algemeen tevredenheid: een ruime meerderheid van 70 procent vindt de kosten voor parkeervergunningen redelijk. Een kwart vindt het tarief juist te hoog. Een klein aantal respondenten ziet wel wat in een tariefverhoging: dat zal zorgen voor een daling van het aantal aanvragen waardoor er parkeerplekken vrijkomen.

Respondenten leggen geregeld een link tussen de betaalde vergunning (voor een tweede auto, voor ondernemers, werknemers en mantelzorgers, en – via kraskaarten – voor bezoekers van bewoners) en het systeem voor betaald parkeren. Sommigen zetten vraagtekens bij geld vragen voor parkeren in het algemeen. Anderen vinden Zevenaar te klein voor een uitgebreid vergunningensysteem. Het vergunningensysteem voor met name ondernemers/werknemers en mantelzorgers zien sommige respondenten bovendien als een te grote belemmering voor deze groepen. Werknemers (of hun werkgevers) hebben er bijvoorbeeld extra kosten aan, en voor mantelzorgers - die het toch al moeilijk hebben - werkt een parkeervergunning weinig stimulerend. Dat bijvoorbeeld familiebezoek moet betalen om te kunnen parkeren bij de vergunninghouder in de straat, voelt volgens respondenten oncomfortabel en als een hindernis. Mensen willen hun gasten zonder 'parkeerstress' ontvangen, zo klinkt het.

Wat vindt u van het bedrag dat u betaalt voor de parkeervergunning(en)?

QUOTES

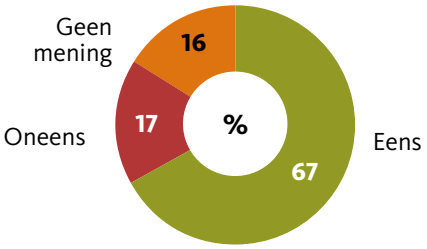
- **Ik vind de vergunningen absoluut niet te duur.**
- **De eerste bewonersvergunning is gratis. Voor mensen die hier al woonden toen betaald parkeren werd ingevoerd, zoals ikzelf, snap ik dit. Maar nieuwe bewoners zouden best mogen betalen voor een vergunning vind ik.**
- **Het bedrag voor een tweede vergunning, 15 euro per jaar, is redelijk.**
- **Logisch dat je een administratieve vergoeding vraagt.**
- **ik vind het gewoon een redelijk bedrag. Ik weet ook dat het in andere plaatsen vaak een stuk duurder is.**
- **Als de parkeervoorzieningen beter zouden zijn zou het bedrag hoger kunnen. Maar parkeren in de wijk Schrijvershoek is een drama.**
- **Het is wel zuur om te moeten betalen als je niet zeker bent van een parkeerplaats in je eigen straat.**
- **Ik wil graag betalen voor een parkeervergunning. Wat mij betreft zouden de kosten ook hoger mogen zijn als dat ervoor zorgt dat onze zones vergroot worden.**
- **Ik vind dat parkeren in Zevenaar voor iedereen overal gratis moet zijn. Mijn bewonersvergunning is gratis dus daarover ben ik tevreden.**
- **Belachelijk als er bezoek komt, dat ze moeten betalen.**
- **Ik vind de vergunning betaalbaar maar de kosten voor mijn bezoek veel te hoog. Ik vind bezoek van bewoners iets anders dan bezoek aan de stad en de voorzieningen.**
- **De bezoekers van het centrum moeten wel een hoger bedrag betalen, niet de bewoners. Wij krijgen de lasten van het centrum en wij moeten hier parkeren, daarom.**
- **Net als bij bewoners rondom het centrum mag de vergunning voor ondernemers ook gratis wat mij betreft. Dat zou ook een prima speerpunt zijn om nieuwe ondernemers te lokken.**
- **Voor een plaats als Zevenaar vinden we vergunningen voor de centrumschil niet nodig. Liefst heb ik helemaal geen betaald parkeren en alleen vergunningen in het stadscentrum voor bewoners.**
- **Ik vind dat parkeren voor elke bewoner gratis moet zijn, ik vind de parkeertarieven prima voor een bezoek aan het centrum maar vindt het niet kunnen dat bewoners daardoor ook moeten betalen, en bezoekers van bewoners ook!**
- **Ik vind het nog steeds belachelijk. De kaart was 40 euro voor 5 jaar, dat was dus 8 euro per jaar. Nu is het stukken duurder. Verder vind ik de grens voor vergunningparkeren in onze straat ook apart. Aan het eind van de straat hoeven bewoners geen kaart.**
- **Per kalenderjaar 15 euro als mantelzorger vind ik te veel. Dit is een groep die zorg uit handen neemt bij de gemeente. In ruil daarvoor zou Zevenaar per adres een gratis mantelzorgvergunning moeten afgeven. Juist in deze tijd!**
- **Voor winkelmedewerkers zou het tarief best wat lager mogen, in verhouding met de lonen in de detailhandel.**

4.3 Dienstverlening

Houders van een parkeervergunning zijn in ruime mate tevreden over de dienstverlening rondom parkeervergunningen. Twee derde geeft aan dat het aanvragen en/of verlengen soepel en klantvriendelijk verloopt. Makkelijk, eenvoudig en snel, zijn een paar termen die respondenten vaak gebruiken. Het nieuwe digitale proces, via DigiD, verloopt soepel. Er zijn ook inwoners die de 'oude' manier prettiger vonden. Met name oudere inwoners, of mensen die minder digitaal vaardig zijn, hebben moeite met het online regelen van de vergunning. Bij een enkeling gaan er dingen mis. Enkele inwoners geven aan dat de website van de gemeente niet altijd goed werkt.

Stelling

Het aanvragen en/of verlengen van de parkeervergunning verloopt soepel en is klantvriendelijk.

QUOTES

- **De aanvraag was zo geregeld, heel fijn.**
- **Ik ontvang tijdig informatie van de gemeente op papier thuis. En kan alles via de website makkelijk verder regelen.**
- **Dit kan makkelijk online. Alleen weet ik de parkeerzone nooit en dat is lastig opzoeken. Dit zou duidelijker moeten zijn.**
- **Met de chat ging het goed.**
- **De tweede vergunning aanvragen gaat makkelijk via internet. Het zou ook zich nog wel iets makkelijker kunnen door middel van automatische verlenging en automatische afschrijving. Dat scheelt weer werk voor iedereen.**

QUOTES

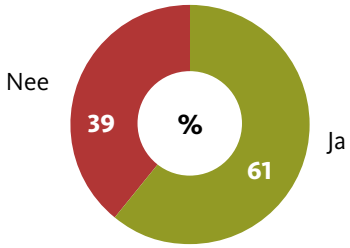
- **De aanvraag verloopt zonder contact en via internet, maar wel vrij snel.**
- **Digitaal verlengen werkt niet. Daar moeten ze naar kijken. Verlengen kan alleen voor 5 jaar, dat zou ook jaarlijks moeten kunnen.**
- **Vooral bij verhuizen gaat er veel fout. Na diverse belletjes en mailtjes komt er zelfs een incassobureau aan te pas. Omdat de gemeente zijn zaken niet op orde heeft.**
- **Al meerdere jaren is dit niet soepel verlopen. Het formulier dat we vorig jaar kregen klopte niet. Hierop stond dat het een aanvraag voor een mantelzorger was in plaats van een bewonersvergunning. De betaling ging daarbij ook al meerdere keren fout. Hierover liep vervolgens de communicatie ook niet netjes, toen ik er een mail over stuurde.**
- **Ik vind het vervelend dat alles digitaal moet worden geregeld. Jammer dat ik niet aan kan geven om het op de oude manier te kunnen doen. U geeft aan dat er hulp gegeven kan worden maar een papieren versie is zonder hulp prima in te vullen. Een deel van de oudere inwoners, of degenen die niet zo thuis zijn in de digitale wereld, zijn beter af met papier.**

4.4 Knelpunten

Een meerderheid van de vergunninghouders ervaart niet of nauwelijks knelpunten rondom het feitelijke parkeren met de parkeervergunning. Gemakkelijk een parkeerplek vinden doet bijna twee derde van dit deel van de respondenten. Een derde deel heeft hier wel moeite mee. In hun toelichting geven respondenten tientallen voorbeelden waar en wanneer het lastig is om een parkeerplek te vinden. Voor een deel is dit incidenteel of van tijdelijke aard, bijvoorbeeld op bepaalde dagen of door bijzondere gebeurtenissen (een begrafenis bijvoorbeeld). Maar uit de reacties blijkt dat de parkeerdruk ook minder tijdelijk van aard is. Respondenten noemen plekken in Zevenaar

waar recent meer activiteit is gekomen en daardoor ook bijna permanent extra parkeerdruk, terugkerende drukke momenten waardoor parkeerplekken schaars zijn of tijdstippen waarop er geen controle is op foutparkeren en mensen moedwillig zonder vergunning parkeren op plekken waar dit wel verplicht is. Ook geven respondenten aan dat er in sommige straten structureel te weinig plek is voor de hoeveelheid vergunninghouders.

Kunt u gemakkelijk een parkeerplek vinden met uw parkeervergunning?

QUOTES

- **Er zijn ongeveer 20 bewoners in onze straat met een parkeervergunning die 9 plekken te verdelen hebben vlakbij huis. Deze plekken mogen ook gebruikt worden door iedereen met een kaartje, maar wij mogen niet overal staan. Gevolg: de auto staat heel vaak ver weg, zonder toezicht. Bij slecht weer is dat geen pretje.**
- **Ik merk wel dat het drukker wordt. Veel ambtenaren parkeren in de wijk.**
- **Ik zie te veel auto's zonder vergunning geparkeerd in mijn straat staan. Door gebrek aan handhaving blijft dit zo in stand.**
- **Door de huisvesting van het gemeentehuis, het filmhuis en andere instellingen in het BAT-gebouw zijn hier nu meer bezoekers. De parkeerdruk is extreem hoog.**
- **Het is gemakkelijk, maar ik vind wel dat de boa's wat vaker in de buitenwijken zouden moeten controleren. In het centrum staan ze bij wijze van spreken foutparkeerders achter de bosjes op te wachten, maar ik zie in mijn buurt regelmatig auto's zonder vergunning op een plekje voor vergunninghouders staan. Pak die foutparkeerders eens een keer aan.**

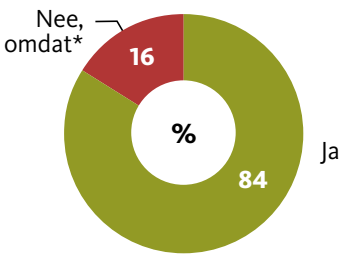
QUOTES

- **Op donderdag, vrijdag en zaterdag is het een drama! Er zijn te weinig invalidenparkeerplaatsen op de Van de Pelgromshof, het is er maar eentje maar er zijn drie bewoners met een invalideparkeerkaart.**
- **Er is weinig plek. Als er plek is, is het nog een stuk lopen. Daarnaast parkeren bezoekers van het stadscentrum in de avonduren regelmatig op de plaatsen voor vergunninghouders. Hierdoor is er helemaal geen plek. De gemeente werkt dan niet en de politie kan niet controleren door de nieuwe digitale vergunningen. Dat schiet dus niet op. Ik mag vervolgens de auto aan de andere kant van de stad parkeren. Daarnaast kan de parkeerplaats wel een nieuwe inrichting gebruiken. Dit kan zo een paar plaatsen extra opleveren.**
- **Op Masiusplein niveau -2 is altijd voldoende plek. Ook op vrijdag na 13 uur en op zaterdag. Onbegrijpelijk dat wij er als werknemer dan niet mogen staan.**
- **Gelukkig woon ik in een straat met genoeg ruimte. Alleen als er een begrafenis is bij de Molukse kerk dan lukt dat niet. Hele straten staan dan vol en soms schots en scheef. Dan zie je niemand van handhaving.**
- **Zojuist heb ik meer dan een half uur door de buurt gereden voor er een parkeerplaats beschikbaar was. Iedere avond is er tot na half elf bijna geen parkeerplek in de buurt. Bezoekers van het filmhuis parkeren hun auto´s in de wijk en niet op de speciale parkeerplaats. Overigens worden er overdag plekken bezet gehouden door ambtenaren van de gemeente Zevenaar, busjes van Kunstwerk en ook de parkeercontroleurs parkeren hun auto´s op onze parkeerplekken. Soms staan er urenlang drie auto´s van de parkeercontroleurs in de wijk en daardoor kunnen drie vergunninghouders dus niet parkeren.**
- **Ik woon in het centrum aan de Arnhemseweg. Er is in onze omgeving totaal geen parkeerdruk. Zelfs niet op vrijdag wanneer er markt is. Bij de Karel van Gelrestraat is altijd plaats.**

4.5 Parkeren in het centrum

Van de vergunninghouders parkeert 84% wel eens in het centrum van Zevenaar, waarbij het grotendeels ook gaat om betaald parkeren. We zagen in de vorige paragraaf dat zij dit soms 'noodgedwongen' doen, omdat in hun eigen straat ondanks het vergunningparkeren geen plek is.

Parkeert u wel eens in het centrum van Zevenaar?

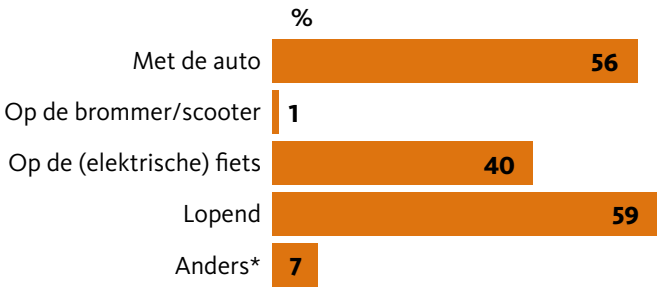

** respondenten willen niet betaald parkeren, vinden het te duur, gaan op de fiets of lopend, bezitten geen auto.*

Degenen die niet in het centrum parkeren, konden een reden opgeven. Respondenten willen niet betaald parkeren, vinden het te duur, gaan op de fiets of lopend, bezitten geen auto. We vroegen alle respondenten (met en zonder parkeervergunning van de gemeente Zevenaar) hoe ze meestal naar het centrum komen. Uit deze data blijkt dat de auto het bij vergunninghouders wint van de fiets: 56 procent van de vergunninghouders geeft aan meestal met de auto naar het centrum te komen, bijvoorbeeld voor de boodschappen. Lopend komen vergunninghouders nog net iets vaker naar het centrum, dit is 59%. De (elektrische) fiets staat op de derde plaats, 40 procent van de respondenten met parkeervergunning zegt meestal fietsend naar het centrum te komen. Als we deze data filteren op alle

respondenten uit de plaats Zevenaar, zie je hogere cijfers voor autogebruik: driekwart van de inwoners van Zevenaar die meededen aan het onderzoek zegt meestal met de auto te nemen.

Als u ergens in het centrum moet zijn, bijvoorbeeld voor boodschappen, hoe komt u dan meestal?

**scootmobiel, rolstoel/handbike, carpoolend*

QUOTES

- **Vierhonderd meter is te doen met de fiets, of lopend.**
- **Het is te ingewikkeld om met de auto naar het centrum te gaan, ik kom op de bromfiets.**
- **Ik doe niet aan betaald parkeren in een dorp.**
- **Ik woon in het centrum dus loop altijd als ik bij de winkels moet zijn.**
- **Ik ga niet betalen voor parkeren, mijn grotere inkopen doe ik wel ergens anders.**
- **De parkeerkosten zijn te hoog.**
- **Er is weinig plek, dat levert alleen maar frustraties op.**
- **We wonen dichtbij het centrum en pakken de fiets of gaan lopen.**
- **Ik vind de regels ingewikkeld dus parkeer niet in het centrum, ook omdat het geld bespaart.**
- **Ik geef geen cent voor de afbetaling van de Masiuspleinkelder.**

5

Resultaten
Parkeertarieven

5.1 Inleiding

Wat vinden respondenten van de parkeertarieven in het centrum van Zevenaar? Hoe betalen ze voor het parkeren? Zijn de kosten voor parkeren een belemmering voor inwoners om naar het centrum te komen? Komen ze vaker op de fiets? Of gaan ze bij voorkeur op zoek naar een gratis parkeerplek?

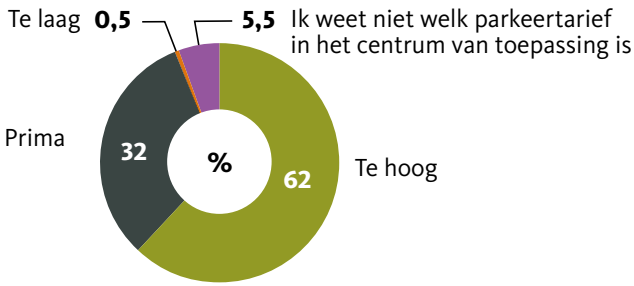
Deze vragen stelden we om in kaart te brengen hoe de houding van respondenten is ten opzichte van het betaald parkeren. Het is een onderwerp dat hen ook bezighoudt als ze antwoord geven op vragen over andere thema's die gerelateerd zijn aan parkeren in Zevenaar. In dit hoofdstuk geven we alleen de resultaten en antwoorden weer bij de vragen die specifiek gaan over parkeertarieven.

5.2 Hoogte van het parkeertarief

Momenteel is het tarief voor betaald parkeren in het centrum van Zevenaar 90 eurocent per uur. Voor 5 uur parkeren betaal je op de meeste plekken €1,90, voor een dag €3,80. Een dag parkeren in de parkeergarage Masiusplein kost 9 euro, terwijl het uurtarief hier net als elders in het centrum 90 eurocent is. Zes op de tien respondenten vinden deze tarieven te hoog. Een derde vindt de tarieven prima. Een heel kleine minderheid vindt de parkeerkosten aan de lage kant. Zes procent van de respondenten kent de parkeertarieven niet.

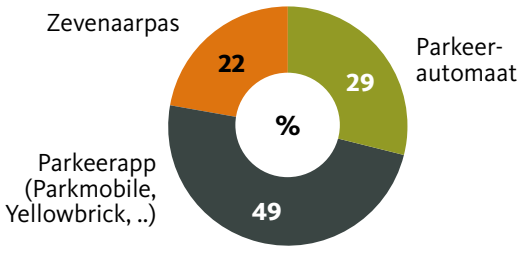
Wat vindt u van de parkeertarieven in het centrum?

5.3 Betaalmethodes

Door de opkomst van nieuwe betaalmethodes hoef je bij het parkeren niet meer langs een betaalautomaat. Via apps op je telefoon kun je eenvoudig betalen voor je parkeertijd. De meeste respondenten, bijna de helft, geeft aan zulke apps te gebruiken in Zevenaar. De Zevenaarpas is minder populair, een vijfde van de respondenten gebruikt deze voor het betaald parkeren.

Hoe betaalt u voor het parkeren?

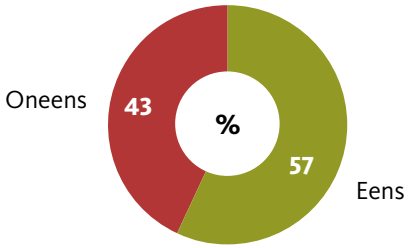

5.4 Invloed betaald parkeren op centrumbezoek

Een kleine meerderheid van de respondenten geeft aan dat het betaald parkeren ervoor zorgt dat ze minder vaak naar het centrum van Zevenaar komen. Een vergelijkbaar beeld zien we als we filteren op Zevenaar als woonplaats. Dan zegt eenzelfde percentage respondenten (54 procent) minder vaak in het centrum te komen door het betaald parkeren. De fiets is voor veel mensen blijkbaar geen alternatief. Twee derde van de respondenten geeft aan dat ze niet vaker met de fiets naar het centrum komen door het betaald parkeren. Bij inwoners van de plaats Zevenaar is de fiets ietsje populairder als vervoermiddel voor centrumbezoek. Vier op de tien zegt vaker met de fiets naar het centrum te komen door het betaald parkeren.

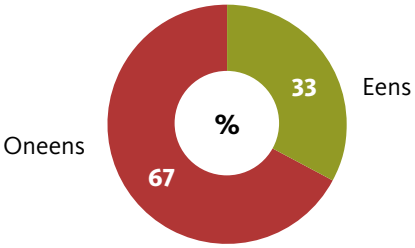
Stelling

Door het betaald parkeren kom ik minder in het centrum van Zevenaar.

Stelling

Door het betaald parkeren kom ik vaker met de fiets naar het centrum van Zevenaar.

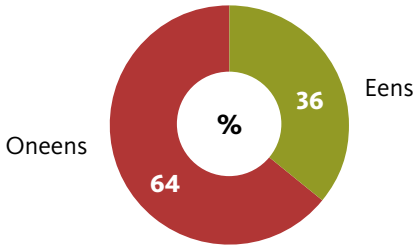

5.5 Voorkeur voor parkeren waar het gratis is

Hoewel een groot aantal respondenten op verschillende momenten in het onderzoek aanmerkingen heeft op betaald parkeren, zoekt bijna twee derde van de respondenten niet eerst naar een gratis parkeerplek bij een bezoek aan het centrum. Een verklaring hiervoor is dat bezoekers niet ver willen of kunnen lopen en dit belangrijker vinden dan de kosten voor parkeren. We zagen in paragraaf 3.5 al dat heen heel klein deel van de respondenten een gratis parkeerplek spontaan noemt als belangrijk punt. Door de tijd heen ondervonden inwoners kennelijk dat een gratis plek vinden in het centrum van Zevenaar geen sinecure is. Daarom zetten ze hun auto doorgaans meteen neer op een parkeerplaats met betaalautomaat. Een op de drie van de respondenten geeft niettemin aan een voorkeur te hebben voor gratis parkeren.

Stelling

Ik zoek altijd eerst een gratis parkeerplek.

QUOTES

- **Een gratis parkeerplek is natuurlijk nooit te vinden.**
- **Elke euro is er tegenwoordig één.**
- **Ik betaal graag voor een korte loopafstand.**
- **De tarieven zijn te hoog voor het winkelaanbod dat Zevenaar heeft op dit moment. Het maakt het niet aantrekkelijk om de stad in te gaan.**
- **In een plaats als Zevenaar zou je gratis moeten kunnen parkeren. Neem een voorbeeld aan Velp, veel inwoners van Zevenaar gaan daar shoppen.**
- **Ik vind het belemmerend om te moeten betalen. Je weet nooit hoe lang je weg bent dus je moet je haasten of meer betalen dan nodig. Voor winkelen kan ik het me nog voorstellen. Voor boodschappen doen vind ik het te belachelijk.**
- **Als ik met de auto kom heb ik echt veel nodig. Dan ga ik niet verder weg staan om gratis te parkeren, dat is dan bijna bij mij thuis.**
- **Met een jong kind zoek ik een parkeerplek dicht bij de winkels die ik wil bezoeken, voor een optimale en efficiënte route.**
- **Vanwege de redelijke tarieven ga ik niet op zoek naar gratis parkeergelegenheid.**
- **Ik loop wat minder makkelijk, dus als ik ergens in een stad ga parkeren dan doe ik dat op een zo kort mogelijke loopafstand.**
- **ik vind het prettig om gebruik te maken van parkeergarage Masiusplein, de discussie is en blijft of het handig is om parkeergeld te innen.**
- **Eerst maak ik de keuze hoe ik naar het centrum ga: te voet, met de fiets, of heb ik de auto nodig voor een grotere aankoop of veel boodschappen? Als ik dan toch met de auto ga, dan is dat een bewuste keus en daar wil ik wel voor betalen.**
- **Veel mensen uit Zevenaar kunnen voor de kleine boodschappen op de fiets. Kom je uit Tolkamer, dan moet je parkeergeld betalen. Dan doe ik liever boodschappen in ‘s-Heerenberg of Didam waar parkeren gratis is. En velen met mij.**

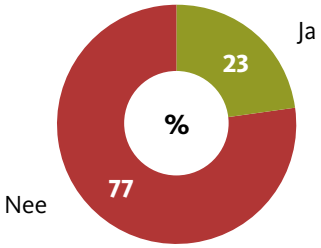
6

Resultaten
Bezwaar maken tegen parkeerboetes

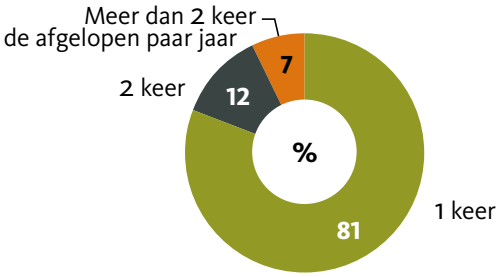
6.1 Inleiding

Een deel van het onderzoek ging over parkeerboetes. Hoe vaak maken respondenten hiertegen bezwaar, waarom maakten ze bezwaar en kregen bezwaarmakers ook gelijk? De vragen werpen wat meer licht op knelpunten in het parkeersysteem. Daarnaast maken respondenten opmerkingen over de handhaving. Bijna een kwart van de deelnemers aan het onderzoek heeft weleens bezwaar gemaakt tegen een parkeerboete van de gemeente Zevenaar. Het overgrote deel maakte in recente jaren incidenteel bezwaar. Een op de vijf respondenten maakte twee keer of vaker bezwaar.

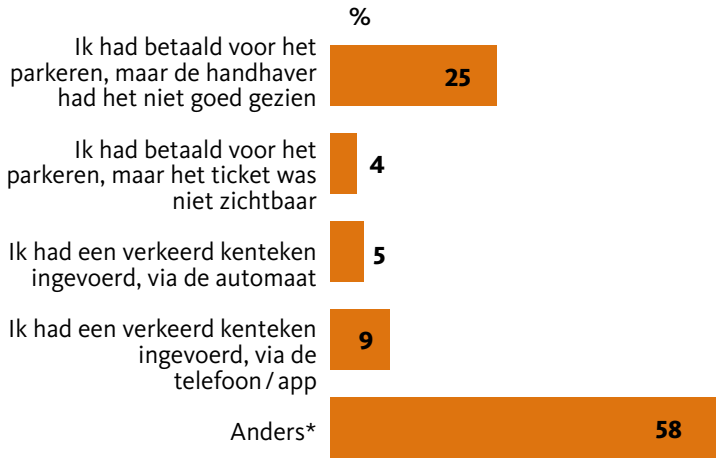
Heeft u weleens bezwaar gemaakt tegen een parkeerboete van de gemeente Zevenaar?

Hoe vaak heeft u de afgelopen paar jaar bezwaar gemaakt tegen een parkeerboete?

Waarom heeft u bezwaar gemaakt tegen de parkeerboete?

** de variaties zijn uitgewerkt in §6.2*

6.2 Reden voor het bezwaar

Dertig procent van de bezwaarmakers geeft als reden op dat er wel betaald was voor het parkeren, maar dat de handhaver het blijkbaar niet goed had gezien. Voor het overige is er een waaier aan redenen voor bezwaar die respondenten opgeven. Hieronder volgen de meest in het oog springende. In twee derde van de gevallen hoeven bezwaarmakers de parkeerboete uiteindelijk niet te betalen.

Boete na een technisch mankement
storing parkeerautomaat of -app, paslezer die niet goed reageert

- Mijn app had een storing terwijl ik wel had aangemeld.
- De app liep vast waardoor ik niet had ingecheckt.
- De parkeerautomaat was defect, terwijl ik dit telefonisch hebt aangegeven.
- De automaat werkte niet. Ik kon ook geen los kaartje kopen en heb toen een briefje neergelegd op mijn dashboard. En toch had ik een boete.
- Ik had de Stadspas niet goed tegen het apparaat gehouden.
- Mijn pas gaf aan dat ik mij had aangemeld maar dat bleek later niet het geval. Toen ik klaar met mijn werk had ik een bekeuring.

vervolg

Variaties op ‘per ongeluk foutparkeren’

- Het bleek dat ik met mijn vergunning net voorbij de grens voor betaald parkeren parkeerde, dit was niet duidelijk zichtbaar. Het was mijn eerste bekeuring, helaas.
- Ik kreeg een boete voor verkeerd parkeren in de wijk, terwijl mij een toezegging was gedaan dat dit mocht.

Variaties op ‘per ongeluk foutparkeren’

- Een plek was blijkbaar net een parkeerplaats voor vergunninghouders geworden, terwijl ik er al 20 jaar parkeerde.
- Ik stond geparkeerd met gehandicaptenkaart maar mocht daar schijnbaar niet staan.
- Ik stond op een plek waar niet was aangegeven dat het betaald parkeren was.
- Ik stond per ongeluk op een verkeerde plek bij het gemeentehuis.
- Ik ben ten onrechte beboet terwijl ik als vrijwilliger voor de gemeente op pad was. Er was geen betaalautomaat te vinden. Daarom ben ik gestopt als energiecoach.

Variaties op ‘ik stond bij de automaat en kreeg ondertussen een bekeuring’:

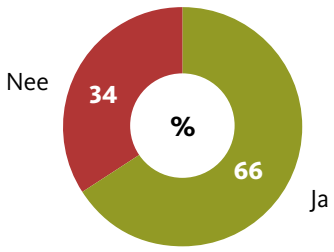
- Mijn oma zat nog in de auto en ik liep naar de parkeerautomaat, ze gaven een boete en heb toen bezwaar aangetekend.
- Ik stond in de rij om te betalen voor een ticket.
- Ik had mijn auto geparkeerd, was op weg naar de parkeerautomaat en toen ik terugkwam zat er een bon op de ruit.

Variaties op ‘bewust’ foutparkeren

laden en lossen, een noodgeval, een korte stop

- Ik was aan het verhuizen en had binnen tien minuten een boete.
- Ik maakte een korte stop van maximaal twee minuten, alleen om ergens heel snel iets af te geven. Daar ga ik geen kaartje voor kopen. De handhaver dacht daar anders over.
- Terwijl ik de mantelzorg-parkeerkaart weer naar de woning van mijn cliënt bracht, kreeg ik een boete. De handhaver geloofde mij niet.
- We stonden thuis op de stoep met de auto om boodschappen uit te laden toen we de boete kregen.
- Het was een noodgeval, mijn moeder was niet goed geworden. Ik had de auto maar een paar minuten voor haar huis neergezet, met de deur zelfs open.

Is uw bezwaar gegrond verklaard en hoefde u de boete dus niet te betalen?

7

Resultaten
Andere opmerkingen

7.1 Inleiding

Aan het eind van elk gesprek kregen respondenten de gelegenheid om nog iets te zeggen over het parkeren in Zevenaar. Dit leverde een kleine 500 reacties op. We hebben deze gewogen en gerubriceerd op inhoud. Een deel van de opmerkingen komt ook eerder in de gesprekken en/of vragenlijst naar voren. Toch geeft de hoeveelheid en aard van reacties een beeld van wat leeft onder respondenten.

7.2 Reacties op betaald parkeren

A Vraagtekens bij betaald parkeren

Het betaald parkeren moet de gemeente Zevenaar afschaffen, zeggen 170 respondenten. Overigens komen de diverse argumenten die men gebruikt ook op andere plekken in het onderzoek naar voren.

Hier zijn de meest genoemde opmerkingen

- Zevenaar is te klein voor betaald parkeren
- Betaald parkeren is slecht voor de klandizie van de winkels
- Het veroorzaakt leegstand van winkelpanden
- Mensen wijken voor boodschappen uit naar buurgemeenten (met name Duiven en Didam worden genoemd)
- Betaald parkeren is onnodig

- Het is niet klantvriendelijk en ongastvrij
- Betaald parkeren veroorzaakt stress
- Het is een te grote kostenpost voor inwoners, want ‘alles is toch al zo duur tegenwoordig’

QUOTES

- **Maak het parkeren gewoon gratis voor iedereen, zodat de mensen wel volop in Zevenaar komen winkelen en boodschappen doen. Nu wijken ze uit naar bijvoorbeeld Didam of Duiven. Dit gaat ten koste van de winkeliers, zij zijn uiteindelijk de dupe.**
- **Omdat het betaald parkeren in Zevenaar is, ga ik liever voor winkelen of boodschappen doen naar Didam, Duiven of Westervoort. Daar is gratis parkeren dichtbij supermarkten en winkels. Zevenaar is een dorp met geen echte binnenstad. Het is geen Arnhem, geen Amsterdam of Rotterdam. Dus gemeente, graag weer met beide voeten op de grond!**
- **Ik ga eerder naar omliggende gemeentes om mijn boodschappen doen. Omdat ik daar niet hoef te betalen voor parkeren en omdat de afstand naar de winkels korter is.**

B Ondersteuning betaald parkeren

Twintig respondenten maken opmerkingen waaruit blijkt dat ze het betaald parkeren ondersteunen. Het parkeertarief zien zij als schappelijk en zij hebben oog voor de voordelen van het systeem.

QUOTES

- **Ik vind het betaald parkeren in Zevenaar prima: het is nu makkelijker een plekje te vinden. De tarieven zijn heel redelijk. De Zevenaarpas is ideaal.**
- **In de discussie over betaald parkeren kan meer aandacht gegeven worden aan dat het voor regulering zorgt.**

C Suggesties voor een parkeersysteem met meer mogelijkheden voor gratis parkeren

Twaalf respondenten vragen om een systeem waarbij je op bepaalde dagen of uren vrij kunt parkeren in het centrum van Zevenaar. Tien keer is er daarnaast de suggestie om het eerste uur parkeren gratis te maken.

QUOTES

- **Op zondag gratis parkeren is fijn, maar zou op andere dagen ook moeten kunnen.**
- **Geef zo nu en dan gratis dagkaarten of iets dergelijks weg, bijvoorbeeld via bepaalde winkels. Zodat winkelen wordt gestimuleerd bij winkels waarbij je de aankoop niet altijd met de fiets mee kunt nemen. Denk aan fietsen, elektronica, dieren.**
- **Waarom niet eerste uur gratis parkeren, dat is klantvriendelijker.**
- **Het zou goed zijn om op alle weekdagen en zaterdagen de eerste 90 minuten gratis te maken. Daar hebben alle winkels profijt van.**

D Opmerkingen over parkeersystematiek en -automaten

Veertig respondenten melden dat de parkeerautomaten te ingewikkeld zijn, te traag zijn, slecht afleesbaar en/of onbegrijpelijk voor anderstaligen. Vijftien personen geven aan dat het onhandig en extra duur is om je auto te verplaatsen van de ene naar de andere parkeerplaats. Dan is opnieuw betalen nodig. Tien personen hebben opmerkingen over een tekort aan invalidenparkeerplaatsen. Er zijn negen opmerkingen over te weinig betaalplekken, met name bij parkeergarage Masiusplein. Er wordt vijf keer gemeld dat de palen voor pashouders niet altijd goed werken. Een persoon

wijst op privacy, deze wenst de mogelijkheid om anoniem te kunnen parkeren, zonder kenteken-check en opslag van gegevens.

QUOTES

- **De automaten om een kaartje te halen zijn ingewikkeld en het duurt lang. Ik heb al veel mensen moeten helpen erbij.**
- **De parkeerautomaten werken vaak niet goed en zijn erg traag.**
- **Parkeermogelijkheden genoeg, alleen de betaalautomaten zijn heel onhandig. Veel mensen snappen het niet waardoor je soms erg lang staat te wachten om te kunnen betalen.**
- **Duidelijkere parkeerautomaten zou een grote verbetering zijn.**
- **De parkeerautomaten zijn voor oudere mensen niet makkelijk. Mensen zonder app of kaart kunnen ze moeilijk bedienen waardoor er soms een rij staat.**
- **De parkeerautomaat is zeer traag en ik kan niet vinden hoe ik een parkeerpas aanschaf.**
- **Zorg dat de palen voor de pashouders het doen! De laatste tijd is het vreselijk.**
- **Bij de Masiusgarage zou een extra betaalpaal moeten komen op een andere plek, er is een betere spreiding van de parkeerpalen nodig.**
- **Het zou fijn dan dat je parkeeractie in heel Zevenaar zou gelden. Als je nu van de Action naar de AH gaat moet je opnieuw activatiekosten betalen of een nieuw kaartje kopen terwijl de andere nog geldig is.**
- **Mijn partner is slecht ter been. Als we naar meerdere winkels gaan, moeten we soms wel eens van parkeerplaatsen wisselen en dan kost het weer geld extra.**
- **Het zou fijn zijn als je niet elke keer dat je parkeert opnieuw hoeft aan te melden en dus elke keer opnieuw het starttarief betaalt.**

E Opmerkingen over de handhaving

Zesentwintig respondenten maken opmerkingen over parkeercontroleurs. De Boa's zouden 'menselijker' en 'minder onvriendelijk en wantrouwend' mogen zijn. Zeven keer vragen mensen om meer controles, bijvoorbeeld 's avonds, in de blauwe zone en in woonstraten met vergunningparkeren.

QUOTES

- **Er wordt te strak en streng gehandhaafd. Iets meer invoelingsvermogen en flexibiliteit is welkom. Er wordt teveel uitgegaan van wantrouwen.**
- **De Boa's zijn soms wel erg snel met uitschrijven. Ik heb wel eens meegemaakt dat een meneer in de rij voor de automaat stond en de BOA al meteen begon met schrijven. Wellicht kan hier aandacht aan besteed worden.**
- **Ze zijn echt niet vriendelijk. De Boa's staan op het Masiusplein vaak al om 9 uur te wachten om iedereen die daar parkeert op de bon kunnen slingeren. Ik snap dat handhaving nodig is, maar het menselijke aspect hierin slaan de Boa's over.**
- **Ik vind de boete voor niet-aanmelden te hoog. Beter zou zijn als de boete zo hoog zou zijn als tweemaal de kosten voor een dag parkeren.**

F Parkeren bij het gemeentehuis

Twintig keer maken respondenten een opmerking over de beperkte parkeermogelijkheden bij het gemeentehuis. In de directe nabijheid staat het te vol, de mogelijkheden voor parkeren in de omgeving zijn niet duidelijk aangegeven.

QUOTES

- **Rondom het gemeentehuis vind ik het parkeren echt heel slecht geregeld. Vooral als je bijvoorbeeld een bezoek aan de bibliotheek wil combineren met winkelen. Dat doe je nu niet meer. Daardoor verliest Zevenaar publiek uit de dorpen.**

QUOTES

- **Je kunt er nergens terecht want het staat vol. Je moet maar net weten hoe je moet lopen als je de auto achter neerzet. De parkeermogelijkheden en de looproute worden totaal niet goed aangegeven.**
- **Het betaald parkeren op loopafstand van het gemeentehuis is zeer beperkt.**
- **De parkeerplaatsen bij gemeentehuis moeten overzichtelijker. Ook gewone plekken en niet alleen gehandicapten plekken. Voor sommige mensen is het erg ver lopen naar de gratis parkeer-plaats van het gemeentehuis.**

G Parkeren bij het station

Tien opmerkingen gaan over meer en betere parkeermoge-lijkheden bij het station van Zevenaar.

QUOTES

- **Bij het station graag de parkeerplekken uitbreiden want dat staat altijd vol.**
- **Na 8.30 uur is parkeren vrijwel niet meer mogelijk bij het station. Om het OV-gebruik aantrekkelijker te maken zou uitbreiding van het aantal gratis parkeerplekken bij het station aan te bevelen zijn, dit is zeker voor bewoners van de omliggende dorpen die met de trein reizen van belang.**
- **Het parkeren voor mensen die met de trein moeten is ook erg slecht gere-geld. Er is vaak geen plek. Omdat ook anderen die problemen hebben om een parkeerplaats te vinden daar de auto zetten. Zoals personeel van winkels, dat mag op vrijdagmiddag, -avond en zaterdag niet in de Masiusgarage staan. Absurd! Daarom parkeren deze mensen ook bij het station.**

H Verplaatsing van de markt

Vijf keer vragen mensen aandacht voor de verplaatsing van de markt, en de parkeerproblemen die dit geeft.

QUOTE

- **Het parkeren in Zevenaar is over het algemeen wel redelijk. Alleen zou er nu de markt tijdelijke verplaatst is in de omliggende wijken een oplossing moeten komen. Met twee jonge kinderen een kilometer lopen voor je aankopen is niet te doen. De parkeerplaats dichtbij is altijd vol. Bij de AH en Aldi parkeren is al gauw te ver met kleintjes.**

I Ruimere en duidelijkere parkeerplaatsen

Tien respondenten vinden dat de parkeerplaatsen te krap zijn. Auto's zijn groter dan vroeger. Ook vragen vijf mensen om betere belijning of anderszins duidelijkere aanduiding van de parkeervakken.

J Stallingmogelijkheden voor fietsers

Vijf respondenten vragen aandacht voor de mogelijkheden om fietsen te stallen.

QUOTE

- **Kijk ook eens naar een beveiligde fietsenstalling. Ik wil er zelfs voor betalen. Er worden zoveel (elektrische) fietsen gestolen. Dat maakt boodschappen doen altijd spannend.**

K Opmerkingen over (bewoners)vergunningen

Over vergunningparkeren en hiermee samenhangende punten maken 32 respondenten opmerkingen. Vijftien keer vragen zij aandacht voor een tekort aan parkeerplaatsen, omdat ook auto’s zonder parkeervergunning op plekken staan waar vergunningparkeren geldt. Tien keer is er een suggestie om het systeem met kraskaarten voor bezoekers. Zeven respondenten melden problemen rondom bezoek.

QUOTES

- **Parkeren in de woonwijken is tegenwoordig lastig. Mensen zonder parkeervergunning maken het bewoners lastig om de auto in hun eigen straat te parkeren. Doe hier iets aan!**
- **Ik heb het idee dat er in mijn parkeerzone meer vergunningen zijn uitgegeven, dan dat er parkeerplaatsen zijn. Alleen al in een klein stukje van mijn straat staan er geregeld vier of vijf auto's van mensen die in een andere straat wonen. Zowel overdag als ’s avonds, en het zijn ook bedrijfswagens. Als ik visite wil ontvangen, moet die vaak uitwijken naar andere straten. Gezien de leeftijd van mijn bezoek is dat toch wel een dingetje.**
- **Ik zoek al lange tijd naar een vaste parkeerplaats voor mijn auto. Als ik deze niet kan vinden dan ga ik weg uit Zevenaar. Parkeren voor bewoners in het centrum is een drama. De gemeente houdt hier te weinig rekening mee. Er komen wel woningen bij, maar geen parkeerplaatsen voor bewoners. Hiervoor krijgt de gemeente een dikke onvoldoende!**
- **Jammer dat er straks voor vergunninghouders geen mogelijkheid meer is om het bezoek fatsoenlijk te laten parkeren.**
- **Ik vind het voor mijn bezoekers – familie en vrienden - erg lastig om die kraskaarten te gebruiken. Je moet onthouden worden dat er gekrast moet worden als zij langer blijven. Dat geeft stress. Beter kun je dit digitaal regelen via de app, net als in het centrum. Dan wordt ook per minuut afgerekend en kun je zo lang mogelijk ontspannen blijven.**

QUOTES

- **Misschien is het een idee om alle bewoners in vergunninggebieden een aantal dagkaarten te verstrekken. Op een verjaardag is het vervelend om gasten te vragen om een kilometer verderop te parkeren, terwijl er in de straat of om de hoek nog genoeg plek is. Geef iedereen tien dagkaarten per jaar en dan is dat probleem opgelost. Zonder dat de parkeerdruk noemenswaardig toeneemt.**

L Specifieke straten/parkeerplaatsen

Een aantal opmerkingen gaan over parkeerproblematiek op specifieke locaties. Sommige straten of parkeerplaatsen worden meer dan eens genoemd. Bijvoorbeeld de Kerkstraat en Banderol nabij de BAT, en de grote parkeerplaats tussen het station en de wijk Enghuizen.

QUOTES

- **Open alstublieft de parkeergarage van het oude BAT gebouw. Laat het desnoods uitbaten door Q Park, de nood voor omwonenden is hoog.**
- **Houd rekening met de bewoners van de Kerkstraat als het gaat om de nieuwe BAT-vergunningen. Wij kunnen straks niet meer parkeren vlak naast ons huis. De parkeerplaatsen in onze zone dicht bij de Kerkstraat zijn altijd bezet. Dit zijn er echt te weinig.**
- **De parkeerplekken voor de Kerkstraat worden erg schaars per januari. Vergunningsplekken zijn er minimaal. Mijn advies: maak het eerste deel van het BAT-terrein ook toegankelijk voor zone A.**
- **De grote parkeerplaats bij het spoor en woonwijk Enghuizen staat soms relatief vol. Er wordt dan geparkeerd buiten de vakken of aan de andere kant van het hek. Naar mijn mening moet dat beboet worden. Vol is vol, dan moet je ergens anders parkeren.**
- **De parkeerplaats tussen het spoor en nieuwbouwwijk Enghuizen is echt van belabberde kwaliteit en uitstraling. Dit doet afbreuk aan de uitstraling van het**

QUOTES

centrum. Vervang de stelconplaten door een fraai aangelegd parkeerterrein met klinkers of asfalt, inclusief groenvakken met planten en bomen.

- **Door het afsluiten van de poort van het voormalige DHL-terrein pak ik nu de auto om naar het centrum te gaan in plaats van de fiets. Zet de inwoners weer op 1 in plaats van de project-ontwikkelaar, en sloop de hal waar de brandjes werden gesticht. Dan kan de poort weer open. Dat is fijn voor fietsers en goed voor de ontsluiting van de wijk Enghuizen.**
- **Wij wonen aan de Kampsingel en daar begint het heel erg uit de hand te lopen. Mijn buurman is al heel lang bezig om hier bewonersvergunningen in te stellen, maar krijgt te horen dat het te duur is. In de straten om ons heen geldt een parkeervergunning, met als gevolg dat medewerkers van de AH en winkelend publiek allemaal hier parkeren. De mensen in ons woonblok mankeren allemaal iets, daarom is het heel vervelend dat we niet voor de deur kunnen parkeren. Vooral met boodschappen. De mensen met een koophuis willen geen vergunning omdat ze een eigen oprit hebben, wat ik nogal egoïstisch vind. Dus alstublieft, help ons.**
- **Er mag ook gekeken naar Groot Holthuizen. Het parkeren is daar al een crime en het wordt alleen maar erger! Nieuwe buren van ons hebben één auto op de oprit en daarnaast drie voertuigen op de parkeerplaatsen staan. Dan is er nog een stel dat gewoon drie auto's heeft die parkeervakken bezet houden. Daardoor hebben andere bewoners totaal geen plek meer!**
- **Zorg dat wij senioren een parkeerplaats hebben bij ons gebouw De Veste. Sommige bewoners hebben een invalidenparkeerplaats maar lopen alsof ze een torpedo in de billen hebben. Het is erg fijn wonen maar het parkeren geeft veel stress en dus een onbehaaglijk gevoel.**
- **Er worden veel bestaande parkeerplekken opgeofferd voor elektrisch opladen, maar zoveel elektrische auto's zijn er helemaal niet. Nu blijft er dus minder parkeercapaciteit over voor de gewone auto's. Laat die mensen hun elektrische auto thuis opladen.**

8

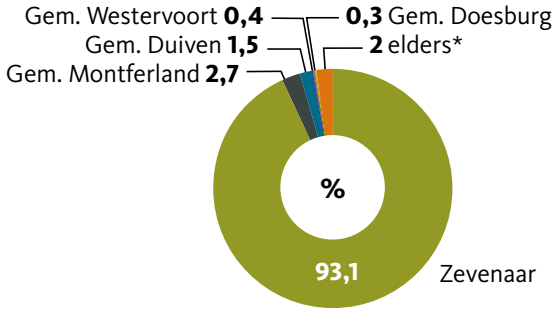
Resultaten

Algemene gegevens / spreiding respondenten

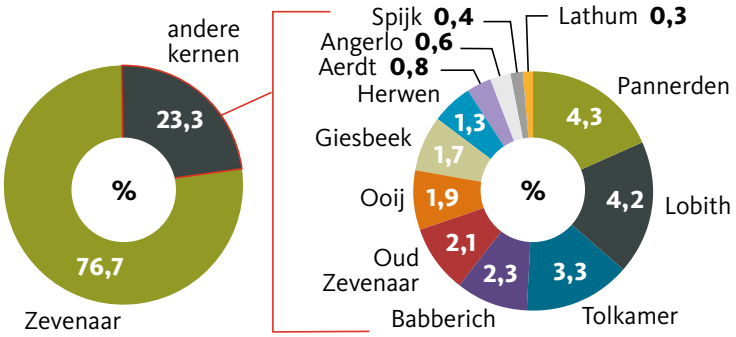
Waar woont u?

- **Zevenaar en omgeving**

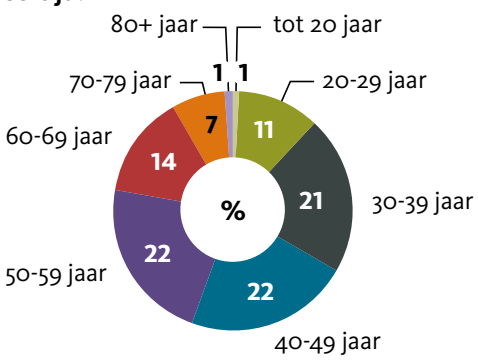

** overwegend respondenten van iets verder weg gelegen plaatsen (Arnhem, Velp, Doetinchem, Ravenstein, Ulft, Elden (D). Een enkeling komt uit een ander deel van Nederland.*

- **binnen gemeente Zevenaar**

Wat is uw leeftijd?

Spijk

9

Verantwoording

In december 2022 hebben 1073 respondenten hun mening gegeven over het parkeerbeleid voor Zevenaar. Het betrof 671 inwoners van de gemeente Zevenaar. Daarnaast spraken drie ondernemers zich uit in een interview. Samen gaven ze hun kijk op de parkeermogelijkheden in het centrum van Zevenaar en het vergunningensysteem zoals het geldt voor de omliggende wijken. Daarnaast spraken zij zich uit over onderwerpen als bereikbaarheid, parkeertarieven en parkeerboetes. Dit leverde bouwstenen op voor de evaluatie van het parkeerbeleid en, in breder verband, beleid voor mobiliteit in de gemeente Zevenaar.

Op 10 en 17 december 2022 spraken we met 127 bezoekers van het centrum van Zevenaar op de parkeerplaatsen Masiusplein en Haspelstraat. Respondenten uit de gemeente Zevenaar, maar ook uit omliggende gemeenten hebben meegedaan aan het onderzoek. Als leidraad diende een vragenlijst die in overleg met de gemeente Zevenaar en adviesbureau Empaction tot stand kwam. Deze konden mensen ook online invullen.

Een straatgesprek duurde ongeveer 10 tot 20 minuten. Het invullen van de online vragenlijst duurde maximaal 10 minuten. De respondenten kwamen voor het merendeel uit Zevenaar zelf, maar ook uit omliggende dorpen en gemeenten. De spreiding van leeftijden is evenwichtig. Zo is er een uitgebalanceerd, gespreid beeld ontstaan van wat leeft rondom parkeren in Zevenaar.

Opiniepijlers vervult in de informatievergaring en -verwerking een neutrale rol. Onze interviewers leggen in de gesprekken

een directe relatie tussen opdrachtgevers en inwoners/passanten. Dat stellen de respondenten op prijs: ze geven graag hun mening en vinden het in beginsel positief dat de gemeente wil luisteren naar wat er leeft en speelt onder de inwoners.

De interviews hebben geresulteerd in ruim 37.000 datagegevens; deze zijn verwerkt, geanalyseerd en samengevat. De resultaten kunnen bijdragen aan op maat gesneden communicatie en informatievoorziening, onderbouwing van inhoudelijke keuzes, versterking van de kwaliteit van het parkeerbeleid en verbreding van het draagvlak van toekomstig beleid.

P in Zevenaar

Bijlage

Gesprekken met ondernemers

Voor dit onderzoek hebben we gesproken met drie ondernemers in Zevenaar. Zij zijn betrokken bij de belangenbehartiging van ondernemers in de gemeente. Hieronder volgt een weergave van deze gesprekken.

Ondernemer 1

‘Onze klanten moeten gemakkelijk bij de zaak kunnen komen. Ze moeten de fiets kwijtkunnen bij de winkel. En als ze met de auto komen, dan moeten ze kunnen parkeren. En dat kan nu.’

Voordat het betaald parkeren werd ingevoerd was dat heel anders, zegt deze winkelier. Ambtenaren en winkelpersoneel parkeerden tussen acht en negen hun auto, en als het winkelend publiek kwam, waren de meeste parkeerplaatsen bezet. ‘Betaald parkeren was een verbetering. Het liefst zou ik het weer kosteloos doen, maar dat is een illusie.’

De ondernemer heeft wel nagedacht over een keuzemogelijkheid voor het winkelend publiek. Met een gratis uur aan het begin van de dag of een grote gratis parkeerplaats op loopafstand van het centrum. ‘Er is gesproken over een gratis eerste uur, maar dat is niet in ons belang. Ik zou liever het tweede uur gratis hebben. Je betaalt 90 cent en kunt voor dat bedrag niet een uur, maar twee uur parkeren. Dan blijven mensen langer in het centrum en dan besteden ze ook meer. Dat is in het voordeel van de ondernemers.’

Een gratis parkeerplaats op loopafstand is een hartenwens van deze Zevenaarse ondernemer. ‘We hebben ook een zaak in Doesburg en daar is zo’n parkeerplaats. Het is een klein stukje lopen maar het is een keuze van mij om daar te gaan staan. Ik hoef dat niet. Voor winkelpersoneel zou dat ook een uitkomst zijn.’ De parkeerplaats bij het station wordt wel gezien als zo’n gratis parkeerplek maar is dat volgens de winkelier niet. Te ver weg van het centrum, is zijn oordeel.

Over het gemengde gebruik van fietsers en voetgangers in het centrum is hij niet echt te spreken. ‘Het zijn verschillende stromen in het centrum. Er zijn fietsroutes binnen Zevenaar die door het centrum lopen, Arnhemseweg - Didamseweg en Marktstraat – Griethsestraat.

Daar kruisen ze met voetgangersstromen. Ik zou graag willen dat daar naar wordt gekeken. Eigenlijk zou je maatregelen moeten nemen, maar je wilt ook geen hekken plaatsen zodat de fietsers er niet meer door kunnen.'

Ondernemer 2

Net als veel inwoners is deze ondernemer kritisch op de medewerkers van parkeertoezicht. 'Waarom staat er handhaving op hun uniform?' Hij adviseert de gemeente om de naam te wijzigen in iets klantvriendelijkers. Zoals gastheer/gastvrouw of door een aansprekende tekst op het uniform te zetten, bijvoorbeeld: Kunnen we u helpen? Ook doet hij de suggestie voor een cursus klantvriendelijkheid voor de medewerkers van parkeerbeheer.

Persoonlijk zou de ondernemer willen dat de boa's wat coulanter optreden. Hij heeft enkele keren een bon gekregen omdat zijn parkeertijd een paar minuten was verlopen. 'Ik kom altijd met de fiets, ik woon dichtbij. Soms ga ik met de auto als ik naar de groothandel ga. Ik gebruik daarvoor een app. Maar je komt dan iemand tegen, maakt een praatje en komt een paar minuten te laat. Daar viel ook niet meer tegenaan te praten.'

Een andere ergernis noemt hij de mix van fietsers en voetgangers in het centrum. In het centrum van Zevenaar is dat toegestaan, maar wel met een scheiding tussen voetgangers en fietsers: in het wegdek is met teksttegels aangegeven dat zij het midden van de straat aanhouden. Als de ondernemer door het centrum fietst moet hij regelmatig uitwijken voor voetgangers die op de fietsbaan lopen. 'Ze worden vaak boos, terwijl ze zelf geen rekening houden met fietsers. En toch moeten ze dat doen. Ik erger me daar dagelijks aan. Ze steken zo over, kijken doen ze niet.'

Met het systeem van betaald parkeren heeft hij geen problemen. 'Zo gaat het thuis ook: dingen moeten betaald worden.'

Ondernemer 3

Deze ondernemer stelt voor om het gesprek in Didam te houden. Daar hoeven we geen parkeergeld te betalen, is zijn verklaring. Daarmee is de toon van het gesprek gezet want de ondernemer is een verklaarde tegenstander van betaald parkeren. In grotere plaatsen rond Zevenaar kost parkeren geen geld en zo zou hij het graag hebben.

Een initiatief van hem om elke dag één uur gratis te parkeren in Zevenaar kon rekenen op veel sympathie en er leek ook geld voor te zijn uit het ‘coronapotje’ totdat iemand bij de gemeente zich afvroeg wat één uur gratis parkeren de gemeente zou kosten: de kosten waren zo hoog (de ondernemer noemt 1 tot 1,5 ton) dat het voorstel werd ingetrokken en de initiatiefnemer ondanks alle inspanningen en overleggen met lege handen achterbleef.

‘Het is idee is dat Zevenaar een gastvrije plaats zou moeten zijn. Zevenaar is een winkelplaats, voor boodschappen maar ook voor recreatief winkelen, en daar hoort een passend parkeerbeleid bij.’ Als inwoners één uur gratis konden parkeren, geef je daar volgens hem invulling aan. ‘Of met een systeem van ‘stop & go’, kort gratis parkeren voor een boodschap.’

Met enkele ondernemers rond het Raadhuisplein heeft hij dit idee intussen besproken met de centrummanager. Een plan om zoiets te realiseren aan de Arnhemseweg (waar de ondernemer enkele winkelpanden in bezit heeft) kreeg na aanvankelijk enthousiasme - ook bij de gemeente – geen steun van diezelfde gemeente. Het zou het autogebruik stimuleren, terwijl de gemeente juist inzet op het gebruik van de fiets. Daar heeft hij later nooit meer iets over gehoord. Tot op heden hebben zijn acties geen enkel resultaat gehad. In zijn verhaal klinkt dan ook sentiment door.

OPINIE PIJLERS
onderzoek & advies

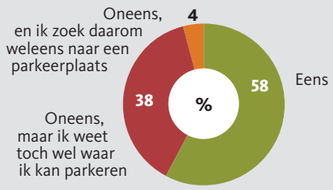
P Parkeren in Zevenaar

In december 2022 hebben bijna 1000 bezoekers van het centrum in Zevenaar hun ervaringen gedeeld over parkeren in het centrum van Zevenaar. In dit overzicht wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste resultaten.

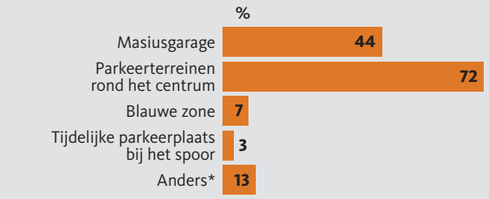

Parkeergedrag

De parkeermogelijkheden voor bezoekers van het centrum zijn goed aangegeven.

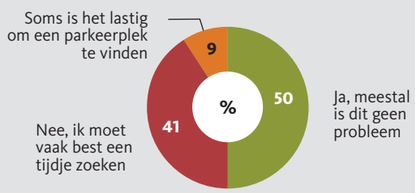

Waar parkeert u bij voorkeur? *(max. 2 antwoorden mogelijk)*

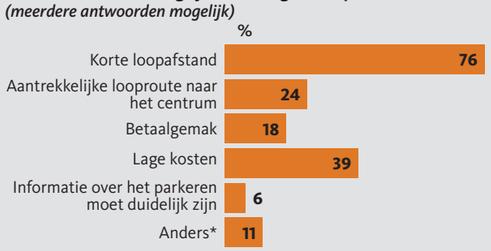

**andere vaker genoemde locaties: waar het gratis kan (10x), Jumbo (is ook gratis parkeren) (11x), specifiek genoemd parkeerplaats op maaiveldniveau Masiusgarage (20x), bij eigen woning/vergunningparkeerplek (9x), bij de Aldi (10x), bij BAT (3x), specifiek AH genoemd (9x), afhankelijk van waar respondent moet zijn (7x)*

Kunt u doorgaans snel een parkeerplaats vinden in het centrum?

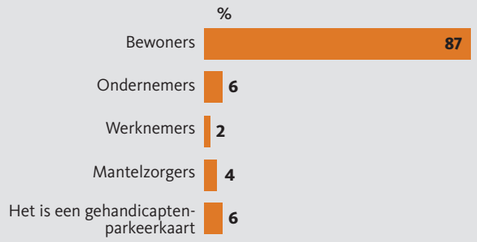
Wat is voor u het belangrijkst als het gaat om parkeren? *(meerdere antwoorden mogelijk)*

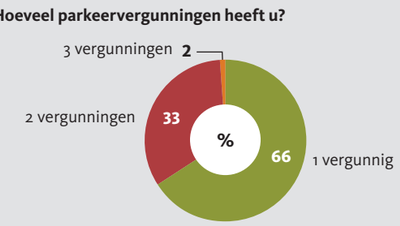
**wat respondenten ook belangrijk vinden: het zou gratis moeten zijn(21x), dat er (voldoende) plek is (7x), ruime/veilige plek voor de auto (17x), beschikbaarheid invalideparkeerplekken (5x), laadpaal voor elektrische auto (1x)*

Vergunningparkeren

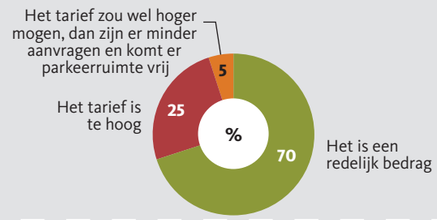
Ik heb een parkeervergunning voor:

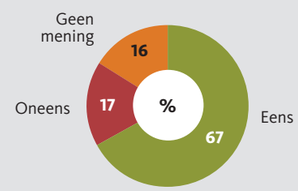
Hoeveel parkeervergunningen heeft u?

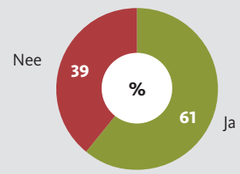
Wat vindt u van het bedrag dat u betaalt voor de parkeervergunning(en)?

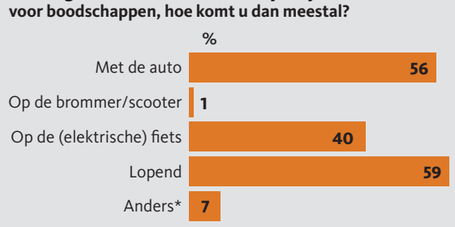
Het aanvragen en/of verlengen van de parkeervergunning verloopt soepel en is klantvriendelijk.

Kunt u gemakkelijk een parkeerplek vinden met uw parkeervergunning?

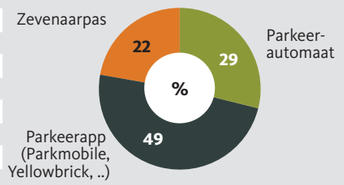
Als u ergens in het centrum moet zijn, bijvoorbeeld voor boodschappen, hoe komt u dan meestal?

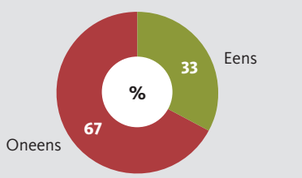
**scootmobiel, rolstoel/handbike, carpoolend*

Parkeertarieven

Hoe betaalt u voor het parkeren?

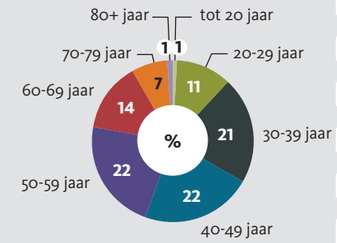

Door het betaald parkeren kom ik vaker met de fiets naar het centrum van Zevenaar.

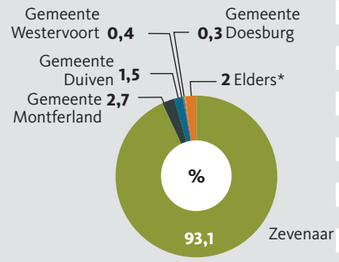
Respondenten

Wat is uw leeftijd?

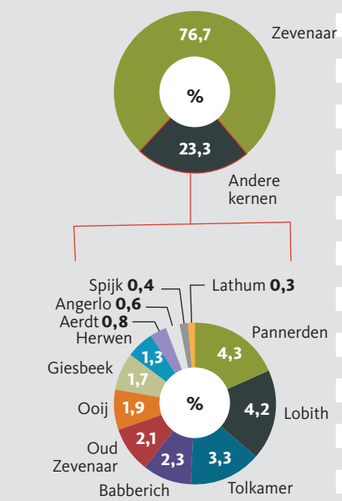
Waar woont u?

• Zevenaar en omgeving

** overwegend respondenten van iets verder weg gelegen plaatsen (Arnhem, Velp, Doetinchem, Ravenstein, Ulft, Elden (D). Een enkeling komt uit een ander deel van Nederland.*

• binnen gemeente Zevenaar

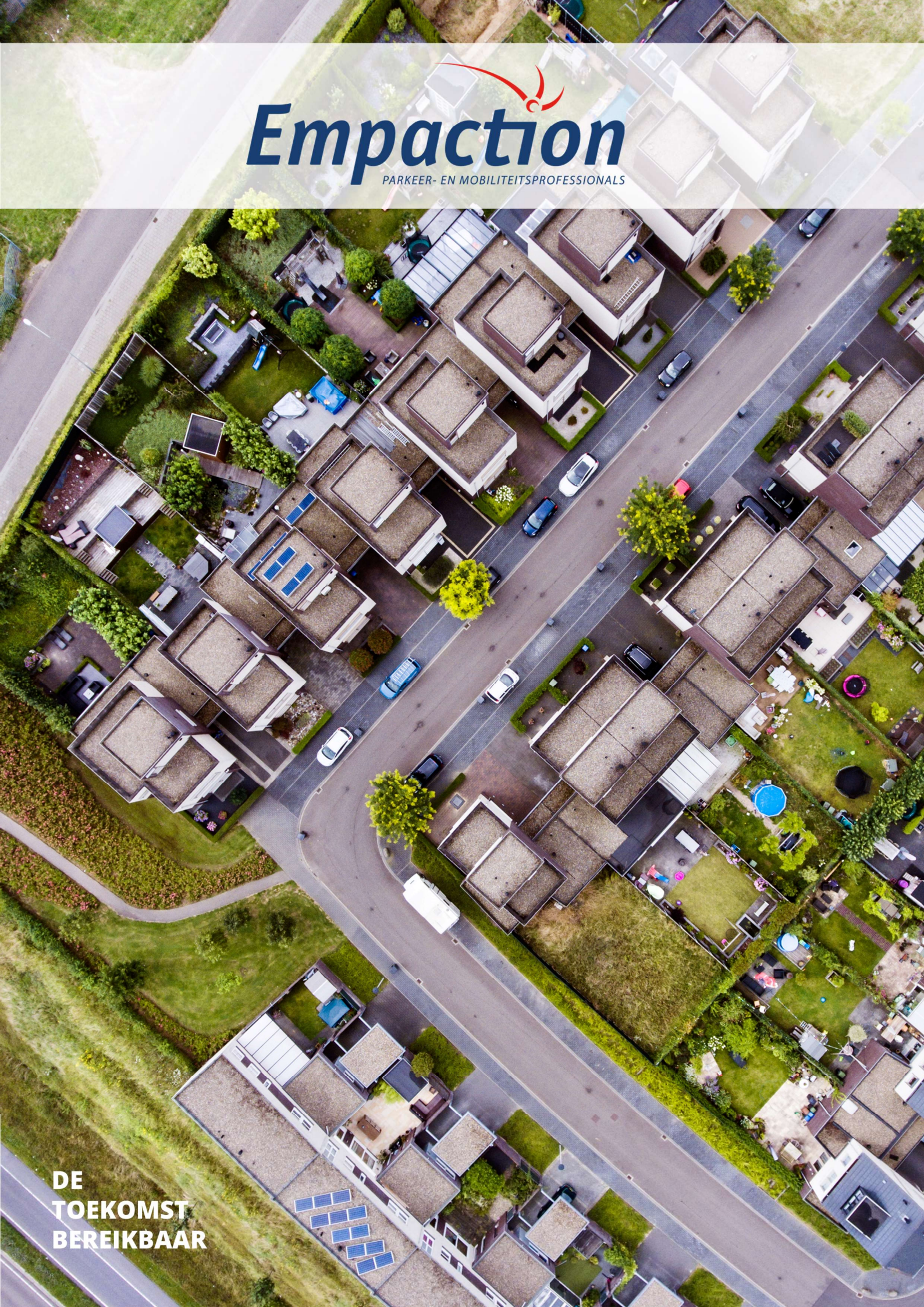

infographic: Louman & Friso

OPINIE PIJLERS
in gesprek met bewoners

Empaction

PARKEER- EN MOBILITEITSPROFESSIONALS

DE TOEKOMST BEREIKBAAR

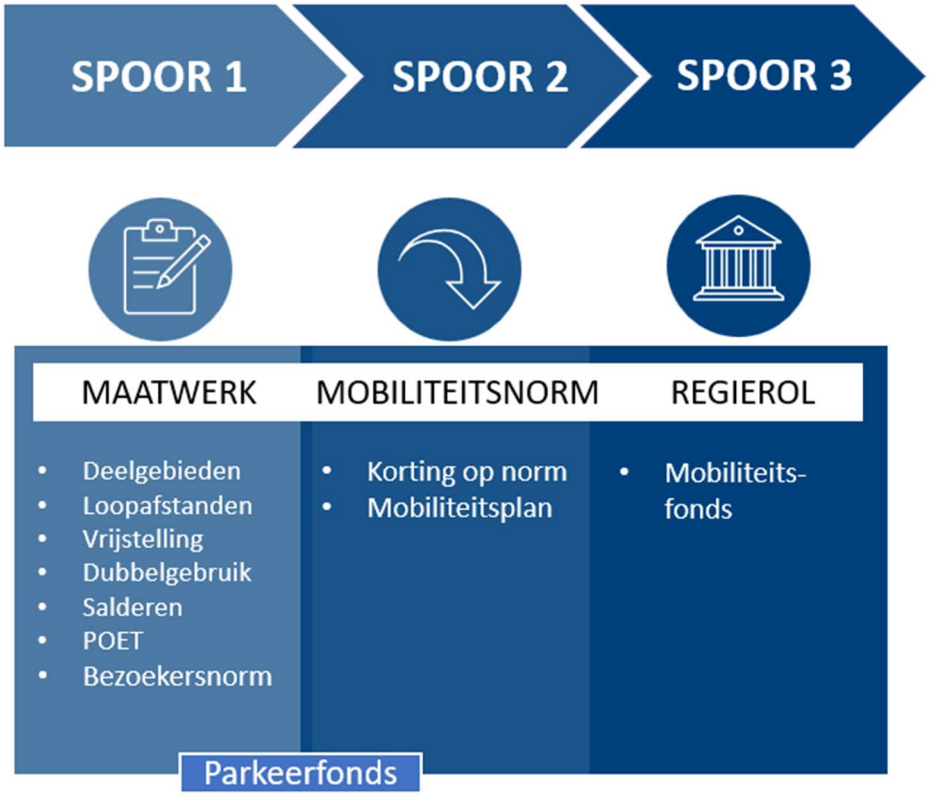
Agenderende memo

In opdracht van	Gemeente Zevenaar
Datum	april 2023
Plaats	Eindhoven
Versie	2022-1259 M04

DE TOEKOMST BEREIKBAAR

Samenvatting

Gemeente Zevenaar heeft een beleidsevaluatie van het betaald parkeren laten uitvoeren. Hier zijn een aantal bevindingen en aanbevelingen uitgekomen. Een van deze bevindingen is dat ruimtelijke ontwikkelingsprojecten in de vertraging komen mede vanwege de toetsing op het onderdeel parkeren. Gezien de toekomstige woningbouwopgave van ruim 200 woningen in het centrum, is dit een zeer zorgwekkende situatie. Geconstateerd is dat de huidige beleidsregels onvoldoende houvast geven om afwijking van de normen te beargumenteren. Om de ruimtelijke ontwikkelaars en de gemeente meer duidelijkheid en handvatten te geven, is het opstellen van een Nota Parkeernormen noodzaak. Deze agenderende memo is daar een eerste aanzet toe en beschrijft de uit te werken onderwerpen en de keuzes die daarin te maken zijn. Dit doen we aan de hand van 3 sporen.

We adviseren om allereerst te beginnen met het verplaatsen van de parkeernormen en de beleidsregels uit de Paraplubestemmingsplan naar een separate Nota Parkeernormen. Voor het opstellen van deze nota adviseren wij om de aanbevelingen uit spoor 1 te volgen. De vervolgstap zou zijn het invoeren van spoor 2, waarbij er korting gegeven kan worden op de parkeernormen op basis van verschillende voorwaarden zoals het aanbod van alternatieve mobiliteit en de aanwezigheid van parkeerregulering. Spoor 3 kan met goed maatwerk een goede volgende stap zijn. Voorstel is om eerst te ervaren hoe het uitwerken van spoor 1 en 2 in de praktijk uitpakt om daarna als gemeente na te gaan of zij een verschuiving in rol en verantwoordelijkheid wenst. In spoor 3 neemt de gemeente namelijk een regisserende rol aan op het gebied van mobiliteit en parkeren. De groeiende huizenmarkt en de daarmee toenemende verdichting met maar liefst circa 200 nieuwe woningen in het centrum, vragen om een andere benadering van mobiliteit. Welke rol pakt Zevenaar hierin?

Inhoudsopgave

Samenvatting 2
Inhoudsopgave 3
1. Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel en scope 5
1.3 Leeswijzer 5
2. Nota Parkeernormen 6
2.1 Parkeernormen Zevenaar 6
2.2 Afwijkingsmogelijkheid 7
2.4 Nota parkeernormen 8
3. De drie sporen 9
3.1 Spoor één | Maatwerk in toepassing parkeernorm 10
3.2 Spoor twee | Reductie op parkeernorm 12
3.3 Spoor drie | Regierol 16
4. Vervolgstappen 17
5. Conclusie 18
Bijlage A | Analyse kadernota's parkeernormen 19

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Zevenaar staat voor een uitdagend vraagstuk met betrekking tot haar parkeerbeleid. Uit de recent uitgevoerde evaluatie is gebleken dat het huidige beleid niet langer aansluit op de werkelijke situatie op straat en daarmee een obstakel vormt voor de realisatie van diverse woningbouw- en transformatieprojecten. Dit is zorgwekkend, gezien de grote woningbouwopgave van voornamelijk het centrumgebied.

Het huidige parkeerbeleid en de daarbij horende parkeernormen zijn enige tijd geleden vastgesteld in het Paraplubestemmingsplan. De opgenomen parkeernormen zijn sindsdien niet meer in lijn met de daadwerkelijk parkeervraag. Nieuwe onderzoeken laten namelijk een lagere parkeerbehoefte zien dan dat nu is opgenomen in het Paraplubestemmingsplan. Dit betekent dat voor het bepalen van de parkeerbehoefte bij een nieuwe ontwikkeling in Zevenaar, er gerekend wordt met te hoge normen. Hierdoor lijkt parkeervraag hoger dan deze in de werkelijkheid is en er meer parkeerplaatsen worden aangelegd dan nodig.

Naast actualisatie is duidelijkheid een erg belangrijk onderdeel. Het huidige beleid (met de later vastgestelde afwijkingsregels) staat enige afwijking van de normen toe maar een helder toetsingskader ontbreekt. Terwijl duidelijkheid nodig is zodat zowel de gemeentelijke organisatie als de initiatiefnemers weten waar ze aan toe zijn. Door het ontbreken van een dergelijk kader is het nu niet altijd evident hoe en in welke mate er afgeweken mag worden. Hierdoor is er veel verwarring intern maar ook bij de ontwikkelaars wat leidt tot vertraging.

Deze problemen zijn met name zorgelijk gezien de grote woningbouwopgave in voornamelijk het centrumgebied van Zevenaar. Er zijn plannen voor diverse transformaties en nieuwbouwprojecten die zullen leiden tot circa 200 nieuwe woningen. In het centrum is er echter weinig tot geen ruimte voor het realiseren van parkeerplaatsen op eigen terrein, terwijl het huidige beleid wel eist dat deze aanwezig zijn. Het stellen van een dergelijke voorwaarde in een gebied waar de ruimte schaars is, zal leiden tot volledige stagnatie van deze projecten.

Om deze uitdaging het hoofd te bieden, is een nieuwe nota parkeernormen nodig. Dit vraagstuk is echter niet nieuw; vanuit zowel de gemeentelijke organisatie als het adviesbureau Overmorgen is al eerder aangekaart dat het huidige beleid niet meer voldoet aan de praktijk. Het is echter van belang dat er nu actie wordt ondernomen om de woningbouwopgave in het centrum te kunnen realiseren en niet onnodig vast te laten lopen op parkeernormen. Deze memo zet de verschillende oplossingsmogelijkheden uiteen die als handvatten dienen in de discussie over een nieuwe nota parkeernormen en de invulling hiervan

1.2 Doel en scope

Dit stuk heeft als doel om zowel het vaststellen van een Nota Parkeernormen hoog op de agenda te zetten als tevens de discussie te starten over de invulling hiervan. Dit doen we door de verschillende onderdelen te duiden. Het bevat geen concrete nieuwe regels voor Zevenaar en is daarmee (uiteraard) geen nieuwe Nota Parkeernormen. Met dit stuk als basis kan de gemeente een richting kiezen en prioriteit geven aan de keuzes in het belang van Zevenaar.

1.3 Leeswijzer

Allereerst wordt er in hoofdstuk 2 kort uitgelegd wat een kadernota Parkeernormen inhoudt en wat het verschil is met de parkeernormen die zijn opgenomen in het Paraplubestemmingsplan. Ook gaat het dieper in op de parkeernormen die nu worden gehanteerd. In hoofdstuk 3 zetten we de drie sporen uiteen die de gemeente kan volgen voor het invullen van de nota. Hoofdstuk 4 bevat onze aanbevelingen over hoe en welke stappen de gemeente kan zetten om de sporen te implementeren. Het laatste hoofdstuk 5, sluit de memo af met een korte conclusie.

2. Nota Parkeernormen

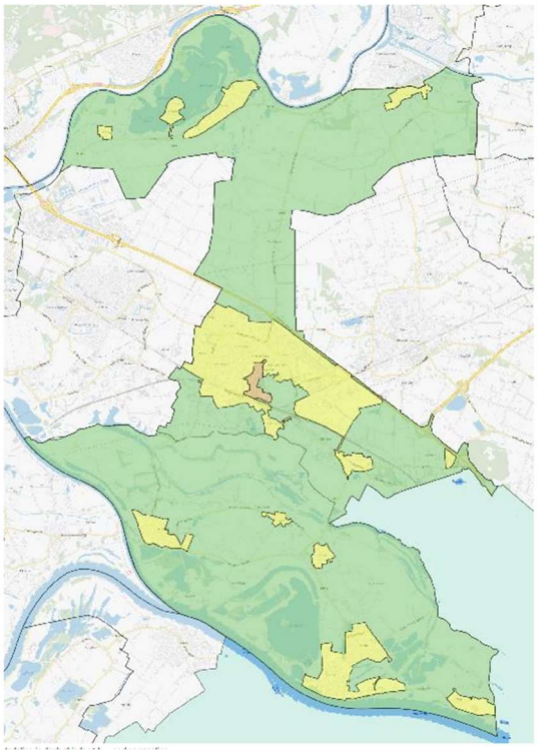
2.1 Parkeernormen Zevenaar

De parkeernormen van de gemeente Zevenaar zijn opgenomen in het Paraplubestemmingsplan voor de gemeente Zevenaar. In dit plan zijn alle regels en normen opgenomen voor het realiseren van nieuwe gebiedsontwikkelingen en is een deel gewijd aan de normen en regels die de gemeente Zevenaar hanteert voor het parkeren.

De ruimtelijke ontwikkelaar dient de parkeerbehoefte, berekend op basis van de normen, op eigen terrein op te vangen. Als de ontwikkelaar hier niet aan kan voldoen, wordt het plan vooralsnog niet goedgekeurd en wordt er een negatief advies gegeven.

De gemeente Zevenaar heeft de normen gebaseerd op de kencijfers van het C.R.O.W. [publicatie 317]. Het C.R.O.W is een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid. Zij bepalen om de zoveel jaar de parkeerkencijfers, waarop de meeste gemeentes in Nederland de normen bepalen voor het berekenen van de parkeerbehoefte bij ruimtelijke ontwikkelingen.

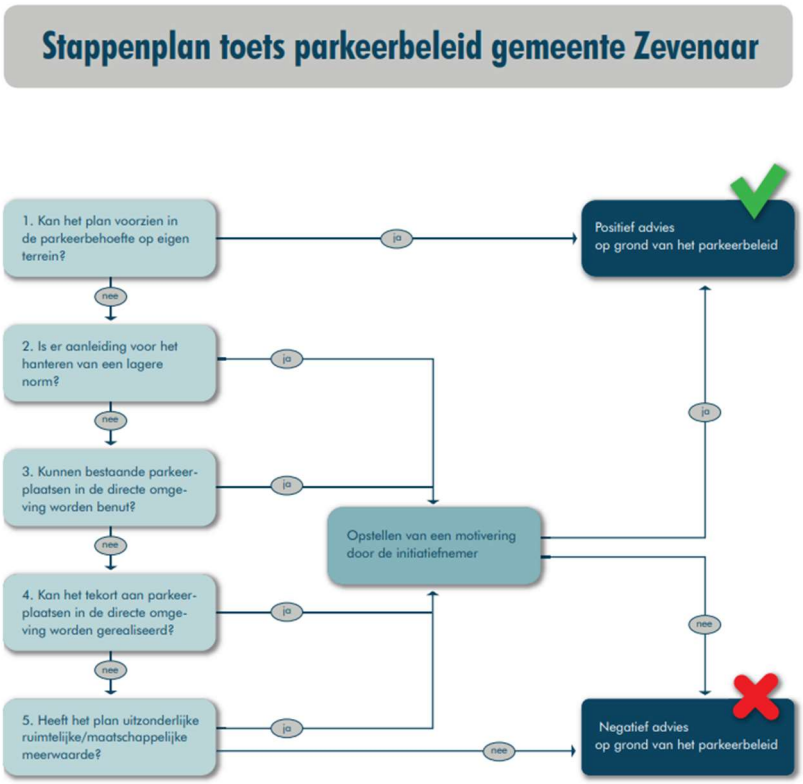
Deze normen geven per woning, of het aantal m2 bruto vloeroppervlak aan, hoeveel parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden om in de parkeerbehoefte te voorzien. De kencijfers verschillen naar mate van verstedelijking. Hoe stedelijker het gebied hoe minder autobezit namelijk. De gemeente Zevenaar is geclassificeerd als matig stedelijk. Ook is er onderscheid in de hoogte van de normen binnen de gemeente. Daarbij hanteert de gemeente Zevenaar drie verschillende gebieden: centrum, rest bebouwde kom en buitengebied (zie figuur 1).

Figuur 1: Deelgebieden gemeente Zevenaar (Gem. Zevenaar, 2019)

2.2 Afwijkingsmogelijkheid

In bepaalde gevallen kan in het huidige beleid een ruimtelijke ontwikkeling toch goed worden gekeurd ondanks dat er niet aan de parkeernorm wordt voldaan op eigen terrein. Dit is een afwijkingsbevoegdheid die het college van B&W mag inzetten. Dit is dus geen recht van de ontwikkelaar. Om te bepalen of er afgeweken mag worden heeft de gemeente Zevenaar een stappenplan opgesteld, zie figuur 2.

Figuur 2: Stappenplan afwijken parkeernormen Gemeente Zevenaar (Gem. Zevenaar, 2019)

Zodra de parkeervraag niet op eigen terrein kan worden opgevangen, kan er onderzocht worden of een lagere norm van toepassing is. De ontwikkelaar dient hier een motivatie voor in. Als een lagere norm niet mogelijk is, wordt er onderzocht of de parkeervraag in de directe omgeving opgevangen of gerealiseerd kan worden. Als blijkt dat dit ook niet mogelijk is, wordt het plan getoetst aan het criterium *uitzonderlijke ruimtelijke/maatschappelijke meerwaarde.* Voor de bouw van woningen in het centrum is een uitzondering opgenomen, daar hoeft niet getoetst te worden aan uitzonderlijke meerwaarde maar is een maatschappelijke en ruimtelijke meerwaarde al voldoende Ook bij deze laatste uitzondering zijn weinig concrete eisen en richtlijnen meegegeven.

Deze toetsingsmogelijkheid is bedoeld om flexibiliteit te bieden als de gemeente een plan toch als uitzonderlijke meerwaarde ziet. Het stappenplan bevat echter *geen* definitie over wat de genoemde ruimtelijke/maatschappelijke meerwaarde precies omvat. Daarnaast zijn er ook geen instrumenten vastgesteld over hoe precies af te mogen wijken van de parkeernorm. Door dit niet te definiëren en de uitwerking niet nader vast te stellen, wordt het als risicovol gezien om het in te zetten wat leidt tot verwarring en het niet gebruiken van deze maatregel.

Dit stappenplan, zoals deze nu is opgenomen, is niet juridisch bindend wat het risicogevoel verhoogt.

2.4 Nota parkeernormen

Een groot gedeelte van de gemeenten in Nederland hebben een Nota Parkeernormen in hun beleid vast gelegd. In deze nota worden de parkeernormen beschreven alsmede de beleidsregels over hoe deze parkeernormen moeten worden toegepast. Ook worden hierin eventuele afwijkingsregels beschreven. In de bestemmingsplannen wordt verwezen naar deze nota, i.p.v. dat alle normen en regels in het bestemmingsplan zelf staan opgenomen.

Het actualiseren van parkeernormen is een lastiger en langer proces wanneer deze zijn opgenomen in een Paraplubestemmingsplan. Het wijzigen van een Paraplubestemmingsplan is een langer en intensiever proces waarbij inwoners inspraakrecht hebben. In de praktijk blijkt dan ook dat parkeernormen in een Paraplubestemmingsplan vaak gedateerd zijn. Dit heeft als gevolg dat nieuwe gebiedsontwikkelingen getoetst worden aan parkeernormen die niet meer passen in de huidige situatie. Hierdoor worden plannen mogelijk onnodig lang opgehouden of zelfs afgekeurd.

Een Paraplubestemmingsplan gaat namelijk boven alle andere bestemmingsplannen of nota's omtrent ruimtelijke ontwikkelingen. Hierdoor is het niet voldoende om alleen een Nota Parkeernormen vast te stellen aangezien het Paraplubestemmingsplan boven de nota staat.

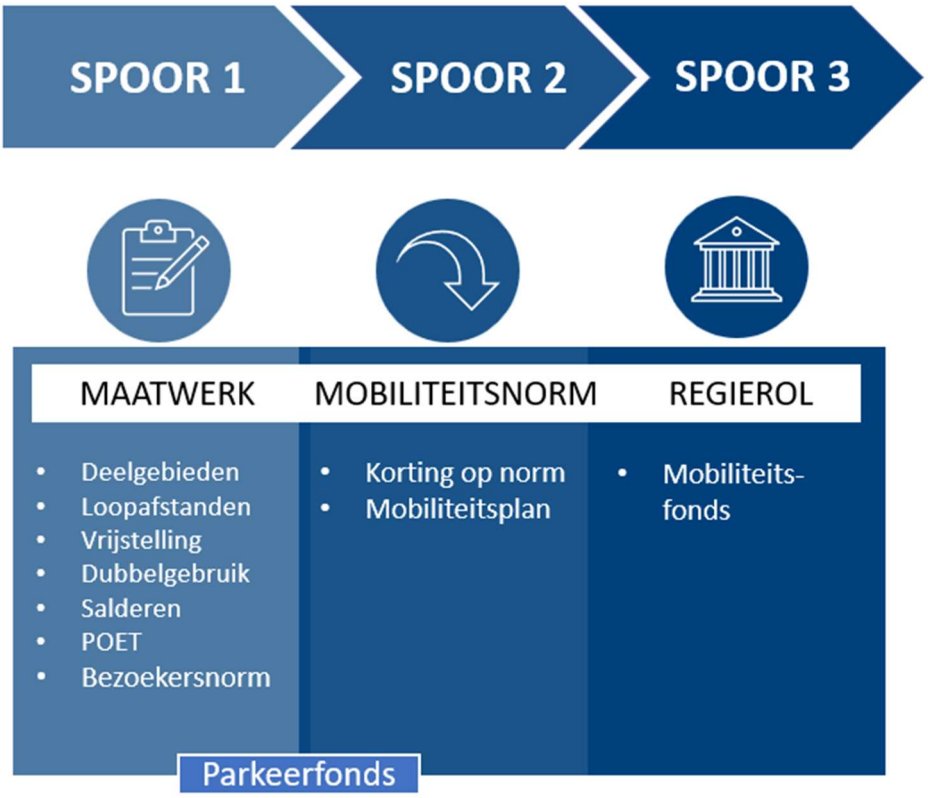
Het Paraplubestemmingsplan zou wel kunnen aangeven dat de meest actuele Nota Parkeernormen geldt. Hierdoor hoeft niet iedere keer het Paraplubestemmingsplan gewijzigd te worden wanneer de parkeernormen niet meer gelijk lopen met de realiteit en volstaat het actualiseren van de Nota Parkeernormen. Zo kan de gemeente op een vereenvoudigde wijze actueel beleid voeren dat aansluit bij de behoefte van haar inwoners.

Bij het vaststellen van de Nota Parkeernormen dient daarmee dus ook een bestemmingsplanprocedure doorlopen te worden om de verwijzing naar de nota te borgen.

Stap	Losse nota wijzigen	Paraplubestemmingsplan wijzigen
1	Idee tot veranderen	Idee tot veranderen
2	Afstemming hoe te wijzigen	Afstemming hoe te wijzigen
3	Voorleggen aan wethouder en betrokken partijen	Voorleggen aan wethouder en betrokken partijen
4	Vaststelling volgens gebruikelijk proces	Start procedure voor wijzigen bestemmingplan:
5	**Nota vastgesteld**	Afstemming met Provincie en soms ook met Ministerie en de Waterschappen
6		Ontwerpbestemmingsplan bijstellen
7		Ontwerp 6 weken ter inzage leggen
8		Terugkoppelen en verwerken van ontvangen reacties
9		Vasstelling volgens gebruikelijk proces
10		Na vaststelling inzagetermijn van 6 weken - Mogelijkheid tot in beroep stellen bij Raad van State
11a		**Bij geen beroep is de wijziging vastgesteld**
11b		Bij beroep start er een proces van beroep bij de Raad van State

3. De drie sporen

Op basis van onze ervaringen met soortgelijke gemeenten als Zevenaar, hebben we drie sporen uiteengezet die de gemeente Zevenaar kan volgen om tot een actuele, toekomstbestendige Nota Parkeernormen te komen. Ieder spoor heeft een eigen thema die de nota steeds verder brengt. Onderstaand figuur geeft een korte weergave van de drie sporen.

In het eerste spoor worden nadere regels opgesteld die zorgen voor meer duidelijkheid en met name maatwerk mogelijk maakt. Het zijn de eerste instrumenten die ingezet kunnen worden om de spagaat tussen beleid en realiteit te dichten. Het tweede spoor gaat een stapje verder en creëert meer mogelijkheden om parkeren niet als één onderdeel te zien, maar om te kijken naar mobiliteit in zijn geheel. Door met reducties te werken bij speciale omstandigheden en mobiliteitsaanbiedingen, wordt mobiliteit bij een ontwikkeling in zijn totaliteit benaderd. Spoor drie verplaatst de verantwoordelijkheid voor mobiliteit van de ontwikkelaar naar de gemeente.

De volgende paragrafen lichten de sporen nader toe.

3.1 Spoor één | Maatwerk in toepassing parkeernorm

Het eerste spoor zet vooral in op relatief kleine beleidsaanpassingen die zorgen voor duidelijkheid waardoor de normen flexibel in te zetten zijn en er maatwerk geleverd kan worden. Het zijn onderdelen die in veel gemeenten zijn opgenomen in verschillende hoedanigheden. Iedere maatregel is namelijk context afhankelijk en moet in lijn zijn met de beleidsdoelen en ambities van de gemeente.

Deelgebieden

Het eerste onderdeel van spoor 1 gaat in op de deelgebieden . De parkeerbehoefte van een ontwikkeling is erg context afhankelijk. De binnenstad van Zevenaar, de kleine kernen en het afwisselende landschap met haar functies, geven ieder deelgebied een eigen identiteit. In een gebied met veel ruimte en minder mogelijkheden voor openbaar vervoer, is de noodzaak voor het hebben van een auto hoger. Een ontwikkeling bij het station daarentegen kan vaak uit de voeten met een veel lagere parkeernorm aangezien de keuze voor andere mobiliteit groter is en daarmee de autoafhankelijkheid een stuk kleiner. Steeds meer gemeenten kijken kritischer naar de deelgebieden in hun gemeente en kiezen ervoor om met meer deelgebieden te werken. De deelgebieden kunnen worden bepaald aan de hand van verschillende kenmerken, zoals bijvoorbeeld toekomstige plannen voor verdichting, de ontsluiting met openbaar vervoer, de autoafhankelijkheid, etc. Denk bijvoorbeeld aan een apart deelgebied voor rondom het station. Deze heeft andere mobiliteitsmogelijkheden dan midden in het centrum. Door te kijken naar de verschillende kenmerken, kan er beter aangesloten worden op de parkeervraag en wordt er alvast vooruitgekeken waar mogelijke knelpunten kunnen komen als een hoge normering gehanteerd blijft worden.

Door te werken met meerdere deelgebieden kan de parkeernorm per gebied worden vastgesteld. Voor alsnog wordt voor Zevenaar één stedelijkheidsgraad gehanteerd voor de gehele gemeente. Sommige gemeenten hanteren echter verschillende stedelijkheidsgraden per gebied. Ook wordt er vaker gekozen om niet het gemiddelde van de bandbreedte van de CROW normen te hanteren. Ook hier kan er per gebied gekeken worden of de minimale norm volstaat.

Parkeren op eigen terrein

Het faciliteren van auto’s is geen houdbaar streven meer, de ruimte raakt op. Maar wat kan wel? De meeste gemeenten kiezen ervoor om van een faciliterende houding over te gaan in een sturende houding. Dit houdt in dat gemeenten ervoor kiezen om minder parkeerplaatsen in een kernwinkelgebied te plaatsen maar deze te verleggen naar de randen van het gebied. Ook zien steeds meer gemeenten dat het opvangen van de parkeerbehoefte op eigen terrein lastiger wordt, vooral in sterk stedelijke gebieden. Hierom kiezen gemeenten er vaker voor om het toe te staan dat ontwikkelaars gebruik maken van de vrije parkeercapaciteit in de directe omgeving. Mits ze een contract voor een lange periode hebben zodat langdurige opvang gegarandeerd kan worden. Hierdoor kan er efficiënter omgegaan worden met de bestaande parkeercapaciteit.

Ook wordt er vaker met een zogenaamde POET-lijst gewerkt. POET staat voor Parkeren Op Eigen Terrein. Op een dergelijke lijst komen de adressen te staan die niet in aanmerking zullen komen voor een parkeervergunning. Hier wordt voor gekozen als de ontwikkelaar de parkeervraag niet op eigen terrein kan oplossen maar de gemeente wel kansen ziet in de ontwikkeling. De ontwikkelaar moet dan duidelijk communiceren met de nieuwe bewoners dat zij nooit in aanmerking zullen komen voor een parkeervergunning. Dit werkt uiteraard alleen in gereguleerde gebieden. Hiermee wordt het autobezit minder gefaciliteerd.

Bezoekersnorm

Steeds meer gemeenten kiezen ervoor om met een lagere bezoekersnorm te werken voor wonen in gebieden met een hogere stedelijkheidsgraad. Onderzoek toont namelijk aan dat gemiddeld genomen het aantal ritten die gemaakt worden ten behoeve van visite neer komt op ongeveer 0,1 ritten per dag. Om dan uit te gaan van een bezoekersaandeel van 0,3 per woning, lijkt dan minder goed aan te sluiten bij de werkelijkheid. Hierom kiezen steeds meer gemeenten ervoor om de bezoekersnorm te verlagen in gebieden waarbij de parkeermogelijkheid sterk gelimiteerd is.

Vrijstelling

Om de realisatie van woningbouw te versnellen geven steeds meer gemeenten een vrijstelling in het realiseren van de parkeervraag als de nieuwe ontwikkeling weinig tot geen verhoging van de parkeervraag teweeg brengt. Vaak in het geval van uitbreiding of transformatie van een bestaande functie waarbij het de verwachting is dat er niets verandert in de parkeerbehoefte, is afwijking of zelfs vrijstelling van de parkeernormen mogelijk. Wel is het belangrijk om de totale parkeercapaciteit van de gemeente in de gaten te houden om tijdig te zien of de parkeerdruk niet significant toeneemt. Hoe je dit als gemeente aanpakt is voor verdere invulling tijdens het afstemmen van de Nota Parkeernormen. Een manier kan zijn door jaarlijkse parkeerdrukonderzoeken te laten uitvoeren en een dynamische parkeerbalans bij te houden.

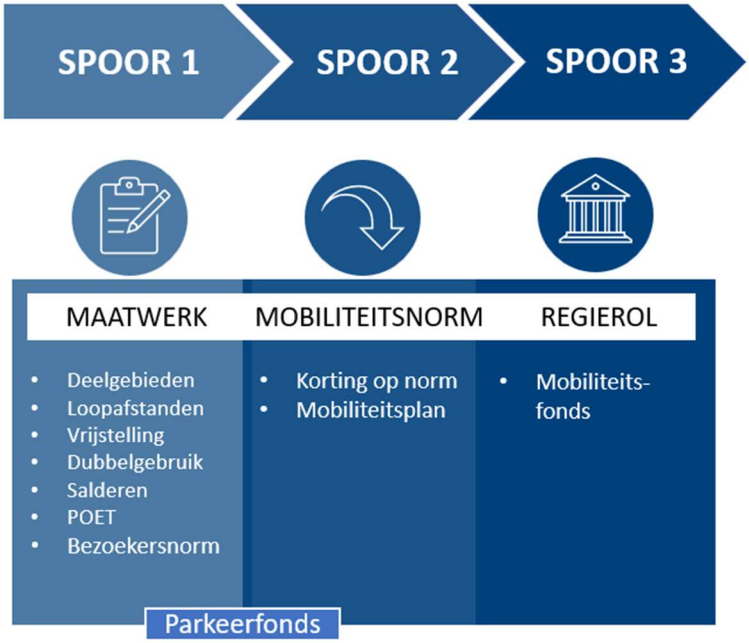
Dubbelgebruik en salderen

Zoals nu omschreven in het huidige Paraplubestemmingsplan van Zevenaar wordt er bij de parkeervraag geen rekening gehouden met dubbelgebruik. Een parkeerplaats heeft niet voor iedere gebruikersgroep dezelfde gebruikstijden. Als er bijvoorbeeld een ontwikkeling is waarbij woningen en winkels gemengd worden, hebben beiden gebruikersgroepen andere tijden waarop ze willen parkeren. De bezoekers van de winkels zullen voornamelijk tijdens de openingstijden parkeren, dat is over het algemeen tussen 9.00 uur en 17.00 uur. De bewoners daarentegen zullen voornamelijk een parkeerplaats zoeken wanneer deze thuiskomen van werk, dus na 17.00 uur. Hierdoor kan een parkeerplaats twee keer gebruikt worden voor de verschillende functies en is realisatie van parkeervakken per functie niet nodig. De meeste gemeenten verwijzen hiervoor naar de aanwezigheidspercentages van de meeste actuele publicatie van het CROW.

Naast het berekenen van de parkeervraag op basis van de aanwezigheidspercentages, geven de meeste gemeenten ook de ontwikkelaars de mogelijkheid om te salderen. Salderen wordt toegepast bij transformaties waarbij er gekeken wordt naar de parkeervraag van de vorige functie en wordt deze vergeleken met de nieuwe parkeervraag. Als op het piekmoment de nieuwe parkeervraag gelijk of lager is, hoeft de ontwikkelaar de parkeervraag niet meer op te lossen. Wel stellen de meeste gemeente hier een maximaal termijn aan. Als de oude functie namelijk al enige tijd niet meer bestaat, is de kans groot dat de daarvoor gerealiseerde parkeercapaciteit ondertussen gevuld is door andere gebruikers. Dan is salderen niet meer mogelijk.

Loopafstanden

In het Paraplubestemmingsplan is er een separate loopafstand gehanteerd voor het centrum . Dit zorgt al voor meer mogelijkheden om de ontwikkelingen te kunnen realiseren echter wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende gebruikersgroepen. Bezoekers accepteren doorgaans een hogere loopafstand dan bewoners. Ook kan er gewerkt worden met meer maatwerk en bandbreedtes. Hiermee krijgt de ontwikkelaar meer mogelijkheden in het zoeken naar alternatieve locaties voor de parkeervraag.

Alternatief bieden: Het parkeerfonds

Tussen spoor 1 en 2 is de term *Parkeerfonds* opgenomen. Wanneer een ontwikkelaar de parkeervraag niet op eigen terrein kan realiseren, geen gebruik kan maken van nabijgelegen capaciteit of vrijstelling krijgt van het voldoen aan de parkeerbehoefte, kan de gemeente de vraag opvangen door een vergoeding te vragen voor het parkeerfonds.

De gemeente neemt hiermee de verantwoordelijkheid over het opvangen van de parkeervraag op zich. Het bedrag dat in een parkeerfonds wordt gestort door de ontwikkelaar mag door de gemeente enkel gebruikt worden om binnen 5 jaar parkeergelegenheden bij te bouwen om de parkeervraag op te vangen.

Hiermee krijgen ontwikkelaars de ruimte en de gemeente de middelen en de regie in handen om haar parkeerders optimaal te sturen als er parkeerproblemen ontstaan. Let wel, dit vraagt om een goede voorbereiding alvorens het parkeerfonds wordt opgetuigd. Voor iedere storting in het fonds, moet er namelijk een parkeerplaats voor worden aangelegd. Het is noodzakelijk dat er van tevoren wordt afgestemd waar een nieuwe centrale parkeerlocatie zal komen als er nieuwe parkeerplaatsen nodig blijken. Er moet dus goed gekeken worden waar deze locaties gewenst/mogelijk zijn. Dit kan zijn dat er een nieuwe parkeergarage wordt gerealiseerd of dat bestaande locaties verder worden uitgebreid. Ook is het mogelijk om bij gerealiseerde parkeerplaatsen voor andere ontwikkelingen, extra bij te bouwen.

Het voordeel van een dergelijk fonds is wel dat de gemeente minder financiële risico's loopt. De ontwikkelaar die diens parkeerplaatsen 'afkoopt' moet een bepaald bedrag betalen die de gemeente zelf vaststelt op basis van verwachte kosten. Hierdoor krijgt de gemeente de middelen om de parkeerplaatsen te realiseren. Daarnaast kan de gemeente hiermee volledig sturen waar nieuwe parkeerders gefaciliteerd worden.

3.2 Spoor twee | Reductie op parkeernorm

Het tweede spoor gaat over de transitie van een parkeernorm naar een mobiliteitsnorm. Steeds meer gemeenten zien dat ieder woongebied uniek is en de aanwezigheid van andere mobiliteit invloed heeft op, en kansen biedt voor, de parkeerbehoefte. Door te kijken naar mobiliteit in zijn geheel, is het mogelijk om de parkeervraag te reduceren afhankelijk van de omgeving en het inzetten van de juiste maatregelingen. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van deelmobiliteit, aanleg van kwalitatief hoogwaardige fietsenstallingen, goede ontsluiting d.m.v. het aanbieden van andere vervoersmodaliteiten of het creëren van dagelijkse voorzieningen op korte loopafstanden. Het toepassen van reducties vraagt wel om duidelijke keuzes zodat de medewerkers die de plannen toetsen, weten hoe en in welke mate de reductie toe te passen. De bestaande afwijkingsmogelijkheid wordt door de onduidelijkheid nauwelijks tot niet toegepast. Om dit te voorkomen moet er een duidelijkheid zijn over wanneer er gereduceerd mag worden, hoe en hoeveel er gereduceerd mag worden en wat het alternatief wordt. Naast duidelijkheid is het ook belangrijk dat deze keuzes worden opgenomen in de Nota Parkeernormen.

Wanneer reductie?

Om reducties toe te kunnen passen is het belangrijk dat het helder is wanneer er gereduceerd mag worden. In het huidige stappenplan is opgenomen dat er afgeweken mag worden van de norm als het plan uitzonderlijke ruimtelijke of maatschappelijke meerwaarde heeft. Zoals al eerder benoemd is er geen duidelijke definitie van uitzonderlijk of meerwaarde. Om de toepassing hiervan te vergemakkelijken is het dus van belang dat deze begrippen nader worden gedefinieerd.

Hoe en hoeveel reduceren?

Zodra het duidelijk is wanneer er afgeweken mag worden, moet er gekeken worden naar hoe en hoeveel er gereduceerd mag worden. De meeste gemeenten hebben in hun Nota Parkeernormen regels opgesteld hoe er gereduceerd kan worden op de totale parkeervraag en met hoeveel. Dit geeft handvatten en schept duidelijke verwachtingen over wat er aan reductie mogelijk is.

Hieronder is een voorbeeld van de gemeente Veenendaal van het toepassen van een reductie op basis van een mobiliteitsplan met verschillende mobiliteitsmogelijkheden.

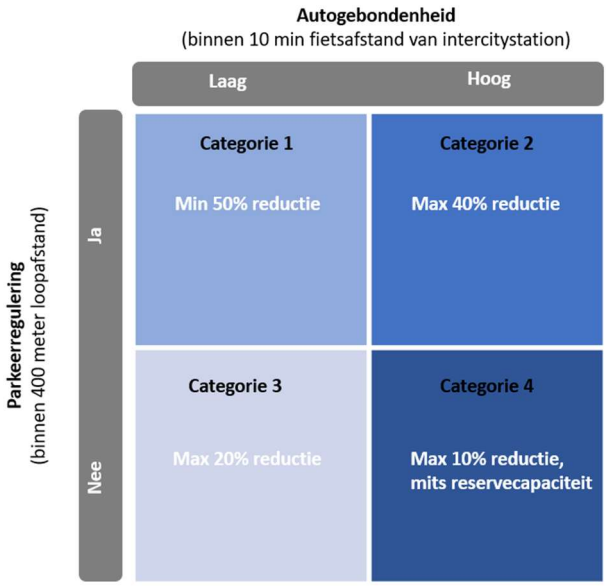
Maatregel	Reductie wonen	Reductie overige functies
Fietsvoorzieningen	15%	15%
Deelauto / -fiets	25%	25%
Openbaar vervoer[2]	20%	20%
Doelgroep	20%	n.v.t.
Bedrijfsplan mobiliteit	n.v.t.	20%
Parkeren op afstand (alleen voor auto's)	20%	20%
Totaal:	100%[1]	100%[1]

[1] De opbouw van het mobiliteitsplan vormt 100% van de maximale reductie (=25% van de parkeerbehoefte voor de auto na de correctie dubbelgebruik [bijlage 1]).

Figuur 3: Reductietabel voor de totale parkeervraag bij nieuwe ontwikkelingen (Gem. Veenendaal, 2020)

Fietsparkeren is een goed bijvoorbeeld van een instrument dat ingezet kan worden om alternatief vervoer te faciliteren/te stimuleren. Het parkeren van fietsen is namelijk een belangrijk onderdeel om het reizen met de fiets aantrekkelijker te maken. Als er geen kwalitatief hoogwaardige stalling bij een nieuwe ontwikkeling wordt gecreëerd, wordt het voor de nieuwe bezoekers of bewoners minder aantrekkelijk om met de fiets te reizen. Daarom nemen steeds meer gemeenten niet alleen fietsparkeernormen op, maar gaan ze ook in op de kwaliteit van de fietsenstallingen. Het is ook mogelijk om de reductie vooral locatie afhankelijk te maken i.p.v. op basis van een mobiliteitsplan.

Het onderstaande kwadrant is een voorbeeld hoe de mate van autogebondenheid en de aanwezigheid van parkeerregulering ook bepalende factoren kunnen zijn voor de reductie bij het inzetten van deelauto's.

Figuur 4: Reductie matrix op basis van mate van autogebondenheid en aanwezigheid van regulering (Empaction)

De twee factoren bepalen samen de positie van een ontwikkeling in het kwadrant en kent daarmee een minimaal of maximaal reductiepercentage toe dat toegepast mag worden in het opstellen van de parkeerbehoefte.

Autogebondenheid

De eerste omgevingsfactor waaraan getoetst wordt is de mate van autogebondenheid. De bereidheid om de eigen auto weg te doen en gebruik te maken van een deelauto, wordt mede bepaald door de mate waarin iemand afhankelijk is van de eigen auto. Dat is vooral wanneer er geen reëel alternatief in termen van reistijd en kosten is voor het reizen naar dagelijkse bestemmingen, bijvoorbeeld voor woon-werkverplaatsingen. Dagelijks een auto delen voor de rit naar het werk is beduidend minder aantrekkelijk waardoor mensen minder genegen zullen zijn afscheid te nemen van de eigen auto. Voor incidentele autoverplaatsingen, die niet of zeer moeilijk met een alternatief vervoersmiddel plaats kunnen vinden, is het gebruik van de auto eveneens noodzakelijk.

Parkeerregulering

De tweede omgevingsfactor is de mate van parkeerregulering. Bij een nieuwe ontwikkeling moet voorkomen worden dat toekomstige bewoners van dergelijke ontwikkelingen kunnen uitwijken naar beschikbare parkeerplaatsen in de omgeving en daar voor overlast zorgen. Als het parkeren in de openbare ruimte namelijk onbeperkt en gratis is, dan is er altijd wel een alternatief beschikbaar voor het parkeren van de auto op relatief korte afstand, ook bij een beperkt aanbod aan parkeerplaatsen op eigen terrein. Bij de beschikbaarheid van (gratis) parkeerplaatsen in de openbare ruimte, is de drempel voor autobezit laag. Een hoge reductie is dan minder verstandig.

Samenwerking

De antwoorden op de vragen zijn niet alleen te vinden in parkeerbeleid maar tussen alle verschillende visies en ambities die de gemeente heeft over toekomstig Zevenaar. Denk bijvoorbeeld aan een mobiliteitsvisie, toekomstvisie, omgevingsvisie en duurzaamheidsambities. Dit onderdeel is daarmee dus niet alleen voor de afdeling parkeren en openbare ruimte maar ook voor de afdeling die verantwoordelijk is voor mobiliteit.

3.3 Spoor drie | Regierol

Wanneer een ontwikkelaar de parkeervraag niet op eigen terrein kan realiseren en ook geen gebruik kan maken van nabijgelegen capaciteit, kan de gemeente de vraag opvangen in de openbare ruimte tegen een vergoeding voor het parkeerfonds. De gemeente neemt hiermee de verantwoordelijkheid over het opvangen van de parkeervraag op zich. Het bedrag dat in een parkeerfonds wordt gestort mag enkel gebruikt worden om binnen 10 jaar parkeergelegenheden bij te bouwen om de parkeervraag op te vangen. Dit is juridisch steeds lastiger aangezien de meeste gemeenten geen ruimte hebben om extra parkeerplaatsen te bouwen.

Mobiliteitsfonds

Om efficiënter met het geld om te gaan, richten de gemeenten steeds vaker een mobiliteitsfonds op. Dit fonds kan gebruikt worden voor allerlei mobiliteitsoplossingen die bijdragen aan de mobiliteitstransitie en daarmee op alternatieve wijze de parkeervraag opvangen. Bij het invoeren van spoor 2 is het in bepaalde gevallen mogelijk om minder parkeerplaatsen aan te leggen dan vereist is. In de praktijk blijkt dat de ruimte voor de ontwikkeling, en dus ook voor parkeerplaatsen, beperkt is. Daarnaast is het vanwege stedenbouwkundige kwaliteit (meer ruimte voor o.a. groen) en vanwege de ongewenste toename van het autoverkeer niet altijd wenselijk om de ontwikkelaar parkeerplaatsen te laten realiseren. Voor ontwikkelaars levert het aanleggen van minder parkeerplaatsen een financieel voordeel op, terwijl de gemeente in veel gevallen opdraait voor de kosten voor onder andere flankerende maatregelen, zoals de instandhouding van reeds bestaande parkeerplaatsen, of het alsnog aanleggen van parkeerplaatsen. Waar een mobiliteitsfonds afwijkt van een parkeerfonds, is de manier van het oplossen van de parkeervraag. Een parkeerfonds lost de parkeervraag op door nieuwe parkeerplaatsen aan te leggen. Een mobiliteitsfonds wordt ingezet om de parkeervraag met alternatieve vormen van mobiliteit op te lossen. Denk hierbij aan het subsidiëren van deelmobiliteit of het verbeteren van de openbare fietsenstallingen. Hiermee is er financiële zekerheid voor de gemeente om andere mobiliteit te stimuleren waardoor er effectief wordt omgegaan met schaarse ruimte zonder parkeeroverlast te creëren.

4. Vervolgstappen

Op basis van de beleidsevaluatie, de interviews, de analyse van de Paraplubestemmingsplan en de afwezigheid van een separate Nota Parkeernormen en onze kennis en ervaringen in soortgelijke gemeenten, hebben we de drie sporen opgesteld. Alle drie de sporen in één keer invoeren achten wij niet nodig en het voorstel is dan ook om het stapsgewijs aan te pakken.

Als eerste dient *een separate Nota Parkeernormen* op te worden gesteld om tegelijkertijd in het Paraplubestemmingsplan naar de actuele Nota Parkeernormen te verwijzen.

Als eerste stap bij het opstellen van de Nota Parkeernormen raden wij aan *spoor 1 uit te werken*. Het geeft zowel de ontwikkelaars als de ambtenaren meer duidelijkheid waardoor er ruimte is voor maatwerk. Deze aanpassingen zorgen ervoor dat een aantal projecten doorgang kan vinden.

Vervolgens raden we ook aan om *een deel van spoor 2 op te nemen* in de Nota Parkeernormen. Het implementeren van het gehele spoor vinden we een te grote stap. Gezien de wens om reductiemogelijkheden en heldere kaders is het echter wel verstandig om delen van spoor 2 te verwerken in de nota. Wij adviseren om de mogelijkheid tot reduceren op basis van het goed faciliteren van fietsparkeren, gelijk mee te nemen bij het opstellen van de nieuwe nota. Het toevoegen van deelauto's of andere vormen van deelmobiliteit zal voornamelijk op basis van maatwerk moeten worden toegepast. Door het toevoegen van deze opties tot reduceren, wordt het 'stappenplan voor afwijken' verder uitgebreid en gedefinieerd. Door de afwijkingen te definiëren en te onderbouwen loopt de gemeente minder risico bij het goedkeuren van dergelijke uitzonderingen. Het is echter daarmee niet meteen juridisch bindend. Het is namelijk een onderwerp dat nog veel ter discussie staat. Recente jurisprudentie toont wel aan dat een duidelijke definitie en goede onderbouwing van belang is.

Om de kaders voor afwijken helder te krijgen is het van belang dat er duidelijke antwoorden worden gegeven op de vragen: **wanneer reduceren? Hoe reduceren? En hoeveel reduceren?** De keuzes die hiervoor gemaakt moeten worden zijn afdeling overstijgend. Dit vraagt om interne afstemming en het samenbrengen van de verschillende visies en ambities.

De laatste stap is het implementeren van spoor 3. Deze stap is echter meer een vraag voor de toekomst: hoe wil de gemeente Zevenaar in de toekomst omgaan met mobiliteit en ruimte. Spoor 3 vraagt om een andere houding van de gemeente in mobiliteit en het inrichten van de openbare ruimte. Dit is een transitieproces waarop de gemeente Zevenaar zich de komende jaren kan voorbereiden.

5. Conclusie

De gemeente wil graag groeien en uitbreiden maar wordt geremd in haar ontwikkelprojecten op het onderdeel parkeren. De parkeernormen die nu gehanteerd worden, zijn opgenomen in het Paraplubestemmingsplan en zijn niet in lijn met de realiteit. Daarnaast is er veel onduidelijkheid onder welke kaders mag worden afgeweken, waardoor er beperkt flexibiliteit mogelijk is bij het toetsen van de plannen. Er zijn in deze agenderende memo drie verschillende sporen voorgesteld, gebaseerd op parkeernormen, nota's en beleidsregels van soortgelijke gemeenten. Ieder spoor zorgt voor meer duidelijkheid en flexibiliteit waarbij de gemeente langzaamaan naar een positie beweegt waarbij ze meer verantwoordelijkheid neemt in het opvangen van de parkeerbehoefte. Om gelijk alle sporen in te voeren is mogelijk nog te ambitieus. Bij het komen tot een actuele, toekomstbestendige Nota Parkeernormen raden we aan stap voor stap de sporen te implementeren en goed te kijken naar wat Zevenaar nodig heeft om te blijven groeien.

Bijlage A | Analyse kadernota's parkeernormen

Verschillen Zevenaar parkeernormen en andere gemeenten:

Zevenaar	**Andere gemeenten**
Normen in bestemmingsplan	Aparte nota
Geen hele specifieke gebieden	Vele aparte gebieden gebaseerd op kenmerkende aspecten
Hoge bezoekersaandeel	Lagere bezoekersaandeel gebaseerd op rittenaantal voor visite en het gebied
Geen dubbelgebruik of salderen	Wel allebei opgenomen
Geen fietsparkeren opgenomen	Wel normen opgenomen
Geen reductie op normen	Mobiliteitsmatrix of per gebied maximale kortingen opgenomen
Geen parkeerfonds	Mobiliteitsfonds of bereikbaarheidsfonds
Geen regels omtrent opvangen in openbare ruimte	Parkeerdruk als onderbouwing en druk niet hoger dan x%
Geen POET-lijst	Hanteren een POET-lijst
Afwijkende loopafstand centrum, verder niet	Aparte loopafstanden afhankelijk van gebied
1 standaard stedelijkheid	Stedelijkheid afhankelijk van gebied
Gemiddelde van CROW bandbreedte	Norm bepalen a.d.h.v. wat gebied vraagt
Heeft geen omgevingsfactoren opgenomen	Geeft reductie op basis van omgevingsfactoren